

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อ
การสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

DEVELOPMENT OF A TRAINING CURRICULUM TO ENHANCE ENGLISH LANGUAGE
TEACHING ABILITIES FOR PRIMARY SCHOOL TEACHERS

นราวดี หลิมศิริ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2567

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อ
การสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

นราวดี หลิมศิริ

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2567
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

DEVELOPMENT OF A TRAINING CURRICULUM TO ENHANCE ENGLISH LANGUAGE
TEACHING ABILITIES FOR PRIMARY SCHOOL TEACHERS

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of DOCTOR OF PHILOSOPHY
(Curriculum Research and Development)
Graduate School, Srinakharinwirot University

2024

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการ
สื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ของ

นราวดี หลิมศิริ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิษฐา สาลีหมัด) (รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แย้มกสิกร)

..... ที่ปรึกษาร่วม กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำภาพวรรณ ตันตินาครกุล) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตรา ดุษฎีเมธา)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมษย์ หนกหลัง)

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา
ผู้วิจัย	นรชาติ หลิมศิริ
ปริญญา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
ปีการศึกษา	2567
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนิษฐา สาลีหมัด
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อำภาพรณ ดันตินาครกุล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครูระดับประถมศึกษา (2) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครูระดับประถมศึกษา และ (3) ศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครูระดับประถมศึกษา การวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (R&D) โดยดำเนินการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึกกับครูผู้สอนที่ได้รับรางวัลเหรียญทองและรางวัลทรงคุณค่าจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ระดับชาติ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ด้านวิชาการและการเรียนการสอน ระดับประถมศึกษา จำนวน 5 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ประกอบกับการสังเกตการสอนของครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาที่มีประสบการณ์สอนภาษาอังกฤษไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 5 คน ข้อมูลที่ได้ถูกนำมาวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อสรุปนิยามองค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครูระดับประถมศึกษา จากนั้นดำเนินการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมโดยประยุกต์ใช้รูปแบบ ADDIE Model ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80–1.00 และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริงในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ได้ทดลองใช้หลักสูตรกับกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาจำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากรีการเลือกแบบสมัครใจ (Volunteer Nonrandom Method) ใช้ระยะเวลาในการทดลองทั้งสิ้น 18 ชั่วโมง ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครูระดับประถมศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 6 ด้าน ได้แก่ (1) ความสามารถด้านความรู้และทักษะ (2) ความสามารถในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน (3) ความสามารถด้านสื่อการเรียนรู้ (4) ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและสร้างแรงจูงใจ (5) ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ และ (6) ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล โดยมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูล (Survey) ขั้นเชื่อมโยงและวางแผน (Connect) ขั้นเดิมความรู้ใหม่ (Orient) ขั้นออกแบบและลงมือปฏิบัติ (Practice) และขั้นประเมินและสะท้อนคิด (Evaluate) ผลการทดสอบประสิทธิผลของหลักสูตร พบว่า (1) คะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) คะแนนเฉลี่ยด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : หลักสูตรฝึกอบรม, การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร, ครูประถมศึกษา

Title	DEVELOPMENT OF A TRAINING CURRICULUM TO ENHANCE ENGLISH LANGUAGE TEACHING ABILITIES FOR PRIMARY SCHOOL TEACHERS
Author	NARAWADEE LIMSIRI
Degree	DOCTOR OF PHILOSOPHY
Academic Year	2024
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Khanittha Saleemad
Co Advisor	Assistant Professor Dr. Ampapon Tantinakhongul

The objectives of this research are (1) to study the English language teaching abilities of primary school teachers; (2) to develop a training curriculum to enhance English language teaching abilities for primary school teachers; and (3) to evaluate the effectiveness of the developed curriculum. This research employed a Research and Development (R&D) methodology, using a qualitative data collection process through in-depth interviews with five nationally recognized outstanding English teachers who had received Gold Medal and OBEC Awards from the Office of the Basic Education Commission (OBEC) in the Foreign Languages Learning Area (English) for their academic and instructional excellence at the primary level. A semi-structured interview protocol was used in conjunction with classroom observations of five primary English teachers with at least two years of teaching experience. The data obtained were analyzed to define the concepts, identify the key components, and determine the behavioral indicators of English language teaching abilities of primary school teachers. The curriculum was then developed using the ADDIE Model. An expert review confirmed that the curriculum was highly appropriate, with a content validity index (IOC) ranging from 0.80 to 1.00, and its feasibility was rated at the highest level. The developed training curriculum was implemented with a sample group of 30 volunteer participants selected by a nonrandom method, with the intervention lasting 18 hours. The findings revealed that English language teaching abilities of primary school teachers comprises six key components: 1) knowledge and skills; 2) Learning management and instructional activities; 3) instructional media; 4) classroom environment and motivation; 5) personality and attitude and 6) assessment and evaluation. The instructional process includes five steps: Survey and Analysis, Connection and Planning, Knowledge Enrichment, Design and Practice, and Evaluation and Reflection. The effectiveness of the training curriculum was confirmed by two main results: 1) knowledge and understanding of English language teaching were significantly higher than before the training at the .05 level, and 2) the abilities of English language teaching were significantly higher than before the training at the .05 level.

Keyword : Training Curriculum, English Language Teaching Abilities, Primary School Teachers

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิษฐา สาลีหมัด และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำภาพรพน ดันดินาครกุล ที่เมตตาให้คำปรึกษา แนะนำความรู้ ตรวจสอบข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง จนปริญญานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แย้มกสิกร ที่ท่านให้ความกรุณารับเป็นประธานกรรมการสอบปากเปล่า และกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนผล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตรา ดุษฎีเมธา ที่ได้ให้ความกรุณามาเป็นกรรมการสอบปากเปล่า ทำให้ผู้วิจัยได้สำเร็จการศึกษาอย่างสมบูรณ์ ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิประสาทความรู้ให้แก่ผู้วิจัยในการศึกษาตามหลักสูตรสาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร และเป็นผู้ที่พร้อมปรับปรุงและพัฒนาตนเอง รวมถึงถ่ายทอดและแบ่งปันความรู้ให้แก่ผู้อื่นและสังคม

ขอขอบคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 – 3 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 – 3 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 – 3 ศึกษาานิเทศก์และคุณครูทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์และให้ความร่วมมือ สนับสนุนข้อมูลการวิจัย กราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะที่ดี และให้คำปรึกษาตลอดการเรียนรู้

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณกำลังใจจากแม่ สามี ลูกสาว เพื่อนร่วมรุ่นสาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร และน้องศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุงทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน เป็นกำลังใจที่ดี จนทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

นราวดี หลิมศิริ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	7
ความสำคัญของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	12
กรอบแนวคิดของการวิจัย	15
กรอบแนวคิดของการวิจัย	16
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
1. แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร	18
2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร	28
3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	36
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	72

ระยะที่ 1 การศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครู ประถมศึกษา	74
ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา.....	85
ระยะที่ 3 การประเมินประสิทธิผลและปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา	105
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	108
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับ ครูประถมศึกษา	108
ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา.....	150
ตอนที่ 3 ผลการประเมินประสิทธิผลและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา	185
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	192
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	192
วิธีดำเนินการวิจัย.....	192
สรุปผลการวิจัย.....	196
อภิปรายผลการวิจัย	207
ข้อเสนอแนะ	215
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	216
บรรณานุกรม	218
ภาคผนวก.....	236
ประวัติผู้เขียน.....	315

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 สรุปนิยามและองค์ประกอบความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกต	118
ตาราง 2 ผลการกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ตามองค์ประกอบความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา	121
ตาราง 3 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความสอดคล้อง องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา	126
ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของร่างนิยามองค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาในแต่ละองค์ประกอบตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน.....	129
ตาราง 5 ผลการปรับปรุงนิยามองค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	134
ตาราง 6 นิยามและระดับความสามารถด้านความรู้และทักษะ	140
ตาราง 7 นิยามและระดับความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน.....	141
ตาราง 8 นิยามและระดับความสามารถด้านสื่อการเรียนรู้.....	142
ตาราง 9 นิยามและระดับความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ	142
ตาราง 10 นิยามและระดับความสามารถความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ	143
ตาราง 11 นิยามและระดับความสามารถด้านการวัดและประเมินผล	143
ตาราง 12 ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา	144
ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ช่องว่างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา	151

ตาราง 14 ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะ ที่ส่งเสริมให้ครูประถมศึกษา ความสามารถด้านความรู้และทักษะ.....	152
ตาราง 15 ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะ ที่ส่งเสริมให้ครูประถมศึกษา ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน	154
ตาราง 16 ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะ ที่ส่งเสริมให้ครูประถมศึกษา ความสามารถด้านการใช้สื่อการเรียนรู้.....	156
ตาราง 17 ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะ ที่ส่งเสริมให้ครูประถมศึกษา ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ	157
ตาราง 18 ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะ ที่ส่งเสริมให้ครูประถมศึกษา ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ.....	158
ตาราง 19 ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะ ที่ส่งเสริมให้ครูประถมศึกษา ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล	159
ตาราง 20 ความเหมาะสมของร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการ เรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา (ฉบับร่าง)	167
ตาราง 21 ผลการประเมินความสอดคล้องของร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถ ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา (ฉบับร่าง)	168
ตาราง 22 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถใน การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา (ฉบับร่าง)	169
ตาราง 23 การวิเคราะห์ข้อค้นพบจากการศึกษานำร่อง (Pilot Study)	172
ตาราง 24 ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับ ครูประถมศึกษาโดยครูผู้สอนประเมินตนเอง	179
ตาราง 25 ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับ ครูประถมศึกษาโดยผู้วิจัยประเมิน.....	180
ตาราง 26 ผลการเปรียบเทียบการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ก่อนเรียนตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถใน	

การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยผู้วิจัยและครูผู้สอน ประเมินตนเอง	182
ตาราง 27 ผลการเปรียบเทียบการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา หลังเรียนตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถใน การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยผู้วิจัยและครูผู้สอน ประเมินตนเอง	184
ตาราง 28 ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา	186
ตาราง 29 ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับ ครูประถมศึกษา	187
ตาราง 30 รายการปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา	191

สารบัญรูปร่าง

หน้า

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	16
ภาพประกอบ 2 ภาพรวมการดำเนินการหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถ ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา	73
ภาพประกอบ 3 การนำแนวคิด/ทฤษฎีไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้	88
ภาพประกอบ 4 การออกแบบหลักสูตร	97
ภาพประกอบ 5 ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ก่อนเรียนและสิ้นสุดการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดย ครูผู้สอนประเมินตนเอง	179
ภาพประกอบ 6 ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ก่อนเรียนและสิ้นสุดการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยผู้วิจัย ประเมิน	181
ภาพประกอบ 7 ผลการเปรียบเทียบการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ก่อนเรียนการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยผู้วิจัยและ ครูผู้สอนประเมินตนเอง	183
ภาพประกอบ 8 ผลการเปรียบเทียบการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา หลังเรียนตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยผู้วิจัย และครูผู้สอนประเมินตนเอง	185

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ศตวรรษที่ 21 หรือ โลกดิจิทัล เป็นยุคที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทต่อชีวิตมนุษย์ในทุกๆ ด้าน อาทิ เศรษฐกิจ สังคม อุตสาหกรรม การแพทย์ รวมถึงการศึกษา จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมนุษย์จึงจำเป็นต้องเรียนรู้ ปรับตัวเพื่อความอยู่รอดและก้าวทันเทคโนโลยี ในปัจจุบันข้อมูลจำนวนมากมายนานัปการนำเสนอโดยใช้ภาษาอังกฤษ เหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าภาษาอังกฤษมีผลทั้งทางตรงและทางอ้อมและมีบทบาทไม่น้อยไปกว่าความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี นอกจากนี้ยังเป็นที่ยอมรับโดยทั่วกันว่าผู้ที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษถือเป็นผู้ที่ได้เปรียบ เนื่องจากสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูล ความรู้และวิทยาการใหม่ๆ ได้ก่อนผู้อื่น ฉะนั้นนอกจากการเสริมสร้างความสามารถของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 แล้ว การปลูกฝังความสามารถทางภาษาอังกฤษจึงมีความจำเป็นและสำคัญไม่น้อยไปกว่าการเรียนรู้ศาสตร์ด้านอื่นๆ

ปัจจุบันมีคนทั่วโลกใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักในการสื่อสารมากกว่า 2,000 ล้านคน หรือ 1 ใน 3 ของประชากรโลก (M.Samanth Reddy, 2016; Niyozova Aziza Ilyosovna, 2020) สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศไทยตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 – 2580) ด้านการพัฒนาเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้คนไทยมีอนาคต มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และมีคุณธรรม เหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพราะภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสำคัญในการเปิดโลกทัศน์และแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ รวมถึงเป็นกุญแจเปิดทางสู่การประกอบอาชีพในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ

English Proficiency Index (EF หรือ EPI) คือหนึ่งในตัววัดความสามารถทางภาษาอังกฤษที่ได้รับการยอมรับทั่วโลก โดยวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักในประเทศต่างๆ ทั่วโลก โดยในปี 2023 พบว่า ประเทศไทยอยู่อันดับที่ 101 จาก 113 ประเทศ (ออนไลน์, 2024) ในปี 2022 ประเทศไทยอยู่อันดับที่ 97 จาก 111 ประเทศ และในปี 2021 ประเทศไทยอยู่อันดับที่ 100 จาก 112 ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาประเทศไทยถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการใช้ภาษาอังกฤษในเกณฑ์ต่ำมาก (Very low proficiency) ซึ่งเป็นระดับที่ต่ำที่สุดจากทั้ง 5 ระดับ และจากการจัดอันดับครั้งแรกในปี 2011 จนถึง 2023 เป็นระยะเวลา 12 ปี ประเทศไทยถูกจัดให้เป็นประเทศที่มีทักษะความสามารถภาษาอังกฤษต่ำมากถึง

10 ครั้ง คือ ปี 2011-2016 และปี 2019-2022 ขณะที่ในปี 2017-2018 มีคะแนนดัชนี อยู่ในกลุ่มที่มีทักษะความสามารถภาษาอังกฤษต่ำ (ออนไลน์, 2024)

การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ซึ่งทำการสอบเมื่อเรียนครบ 3 ปี ในระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากรายงานผลการทดสอบย้อนหลัง 5 ปี (พ.ศ.2563 – 2567) พบว่า ผลการทดสอบวิชาภาษาอังกฤษมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละห้าสิบอย่างมีนัยสำคัญในทุกระดับ และมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (สถาบันการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2568) เมื่อพิจารณาตามภูมิภาคพบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษต่ำที่สุด คือ 30.14 คะแนน รองลงมาได้แก่ ภาคใต้และภาคตะวันตก ซึ่งอยู่ในช่วงคะแนนเฉลี่ย 31–32 คะแนน (NIETS, 2568) สอดคล้องกับการพิจารณารายละเอียดเชิงพื้นที่ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนระหว่างโรงเรียนในเขตเมืองและโรงเรียนในเขตชนบท โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีคะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศอย่างต่อเนื่อง (Davance, 2563) สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์จากผลสอบ O-NET ปีการศึกษา 2567 สะท้อนให้เห็นชัดเจนว่า พื้นที่ที่ต้องได้รับการพัฒนาเป็นพิเศษ ได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พื้นที่ชายแดนภาคใต้ และโรงเรียน ตชด. ซึ่งมีข้อจำกัดทั้งด้านบุคลากรและทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง การเร่งพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในพื้นที่เหล่านี้ จึงควรได้รับการผลักดันอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเท่าเทียมทางโอกาสทางการศึกษาและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของเยาวชนไทยในเวทีโลก

ผลการสอบ O-NET วิชาภาษาอังกฤษที่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ สะท้อนให้เห็นถึงข้อจำกัดของระบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพการเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาและต่อเนื่องไปถึงระดับมหาวิทยาลัยและตลาดแรงงานในอนาคต การยกระดับความสามารถภาษาอังกฤษของนักเรียนไทยจึงจำเป็นต้องเริ่มต้นตั้งแต่การสร้างรากฐานที่มั่นคงในระดับประถมศึกษา โดยมุ่งพัฒนาครู สื่อการเรียนการสอน ระบบวัดผล และการใช้ภาษาในสถานการณ์จริงควบคู่กันอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

จากการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษซึ่งยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร สามารถสรุปปัญหาเป็นรายด้าน ดังนี้ ด้านการบริหารงานตั้งแต่การบริหารงานระดับประเทศจนถึงการบริหารงานในระดับสถานศึกษา ด้านผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมรอบตัวของผู้เรียน และด้านครูผู้สอน ซึ่งด้านครูผู้สอนถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการศึกษา (มิลินทรา กวินกมลโรจน์, 2557) เนื่องจากครูผู้สอนภาษาอังกฤษคือบุคลากรที่ถ่ายทอดความรู้และทักษะทางภาษา สร้างบรรยากาศและกิจกรรมทางภาษา อันจะเสริมสร้างให้ผู้เรียนมี

ทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษา กระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของภาษาและรักที่จะเรียนภาษารวมทั้งสามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ ดังนั้นหากต้องการให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้ผล ครูผู้สอนต้องมีความพร้อมใน 2 เรื่อง คือ ความรู้ทางภาษาอังกฤษ และความรู้ในเรื่องเทคนิควิธีการสอนอย่างดี (ปริญ พวงนัสดา, 2541) สอดคล้องกับการศึกษาหลายฉบับชี้ว่า ปัญหาคะแนนภาษาอังกฤษต่ำมีสาเหตุหลักจากการขาดครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ การขาดสื่อการสอนและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ข้อจำกัดด้านสภาพเศรษฐกิจของครอบครัวนักเรียน และความไม่สอดคล้องระหว่างข้อสอบกับทักษะภาษาอังกฤษที่ใช้จริง (The Nation Thailand, 2019; Bangkok Post, 2023)

นอกจากนี้การศึกษาของ World Bank (2018) และงานวิจัยของ Darling-Hammond (2017) สะท้อนปัญหาคุณภาพการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนไทยที่ต้องได้รับการแก้ไข ประการแรก คือ กระบวนการเรียนการสอนในหลายโรงเรียนยังคงเน้นการท่องจำไวยากรณ์และคำศัพท์เพื่อทำข้อสอบมากกว่าการฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจริง (British Council, 2020) ประการที่สอง คือ ครูผู้สอนไม่จบตรงสาขาและขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนชนบท ครูสอนภาษาอังกฤษหลายคนไม่มีพื้นฐานภาษาอังกฤษโดยตรง ส่งผลให้ขาดเทคนิคการสอนและสำเนียงที่ถูกต้อง (OECD, 2019) ประการที่สาม คือ จัดเตรียมสื่อไม่เหมาะสมกับเนื้อหา แหล่งเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนไม่เพียงพอ ห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษและอุปกรณ์ยังขาดความสมบูรณ์ (นพพร ชลารักษ์, 2559) และประการที่สี่ คือ ผู้เรียนขาดโอกาสฝึกใช้ภาษาอังกฤษจริง ผู้เรียนส่วนใหญ่มีโอกาสดูภาษาอังกฤษเพียงในห้องเรียน ไม่มีสภาพแวดล้อมให้ฝึกพูดหรือได้ตอบจริง เช่น English Camp, การเรียนกับเจ้าของภาษา (Hyland, 2003)

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ครูถือเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการพัฒนาคุณภาพการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียน เพราะครูมิได้เป็นเพียงผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้เท่านั้น หากแต่ยังเป็นผู้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้ให้คำปรึกษา ตลอดจนผู้สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ซึ่งงานวิจัยทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติชี้ให้เห็นตรงกันว่า คุณภาพของครูมีความสัมพันธ์โดยตรงต่อคุณภาพของผู้เรียน ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสนใจใฝ่รู้ และทักษะในศตวรรษที่ 21 (Darling-Hammond, 2017; OECD, 2019) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Darling-Hammond และคณะ (2017) พบว่า ครูที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านความรู้วิชาการ (Content Knowledge) และทักษะวิธีการสอน (Pedagogical Skills) มีประสิทธิภาพการสอนสูงกว่า และสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียนของนักเรียนได้สูงขึ้นถึงร้อยละ 20–30 เมื่อเทียบกับครูที่ไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ (Darling-Hammond et al., 2017) เป็นไปในทิศทางเดียวกับรายงานของ World Bank (2018) ซึ่งพบว่า ครูที่มีคุณภาพเป็นปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะของผู้เรียนมากที่สุด หากครูได้รับโอกาสในการพัฒนาจะช่วยให้เกิดนวัตกรรมการสอนที่หลากหลาย และทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง ทำนองเดียวกับรายงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (NIETS) ที่ระบุว่า โรงเรียนที่มีครูผ่านการอบรม Active Learning, การใช้เทคโนโลยี และหลักสูตรใหม่ มีค่าเฉลี่ยผลสอบ O-NET ของนักเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ครูไม่ได้เข้ารับการพัฒนา (สพฐ., 2563; NIETS, 2566) จากข้อมูลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาครูไม่เพียงแต่ทำให้นักครูมีสมรรถนะวิชาชีพที่สูงขึ้นเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อผู้เรียนโดยตรง และเป็นรากฐานสำคัญของการยกระดับคุณภาพการศึกษาของชาติอย่างยั่งยืนต่อไป

การฝึกอบรมถือเป็นการพัฒนาครูรูปแบบหนึ่งที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และเจตคติที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Up-Skilling) เพราะองค์ความรู้ วิชาการ และเทคโนโลยีทางการศึกษาเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ครูจึงจำเป็นต้องได้รับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้ได้สอดคล้องกับสภาพการณ์และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (UNESCO, 2015; OECD, 2019) อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน (Pedagogical Skills) ซึ่งช่วยให้นักครูมีเทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม (Darling-Hammond, 2017; Education Development Trust, 2016) และเป็นการสร้างทัศนคติและค่านิยมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ (World Bank, 2018) นอกจากนี้ การฝึกอบรมครูยังเป็นกลไกสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำทางคุณภาพ ระหว่างครูในเขตเมืองกับครูในชนบท หรือโรงเรียนขนาดเล็กที่ครูมักต้องสอนหลายวิชาและไม่ได้จบตรงตามสาขา การอบรมและพัฒนาครูจะช่วยเพิ่มโอกาสให้ครูทุกพื้นที่ที่มีมาตรฐานความรู้และทักษะวิชาชีพที่ใกล้เคียงกันมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อการลดช่องว่างทางการศึกษาของผู้เรียน (NIETS, 2566) สอดคล้องกับอารีรักษ์ มีแจ้งและสิริพร ปาณางษ์ (2553) กล่าวว่า การพัฒนาครูจะสามารถกระทำได้อย่างหลากหลาย แต่วิธีการที่หลายฝ่ายมีความเห็นสอดคล้องกันว่าเป็นวิธีที่ดีส่งผลโดยตรงแก่ทั้งผู้สอนผู้เรียน และสอดคล้องกับความต้องการของครู คือ การให้ครูภาษาอังกฤษเข้ารับการฝึกอบรมอย่างมีระบบและสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในลักษณะของการฝึกอบรมในระยะสั้น ดังผลการวิจัยของดวงพร หนูพงษ์ (2540) ที่พบว่า ครูมีความต้องการการฝึกอบรมระยะสั้นอยู่ในระดับมากทั้งนี้เพื่อให้ครูสามารถนำความรู้ที่

ได้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้และทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร (สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2547)

จากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาที่ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับเหรียญทอง รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ระดับชาติ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตลอดจนการสังเกตการจัดการเรียนสอนรายวิชาภาษาอังกฤษของครูประถมศึกษา นำมาตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการเก็บข้อมูล (Method triangulation) พบว่าความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครูประถมศึกษามีองค์ประกอบที่สำคัญอย่างน้อย 6 ด้าน ได้แก่ ความสามารถด้านความรู้และทักษะทางภาษา ความสามารถในการจัดการเรียนรู้และการออกแบบกิจกรรมการสอน ความสามารถในการสร้างและการใช้สื่อการเรียนรู้ ความสามารถในการจัดบรรยากาศและการสร้างแรงจูงใจในห้องเรียน ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติที่เหมาะสม ตลอดจนความสามารถด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Richards และ Farrell (2005) ที่ระบุว่าครูผู้สอนภาษาต่างประเทศควรมีสมรรถนะทั้งด้านความรู้ทางภาษา ทักษะการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เช่นกันกับการศึกษาของ Johnson & Johnson (1994) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยความสามารถของครูในการออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการสื่อสารเชิงปฏิสัมพันธ์ ทั้งนี้ Knowles (1980) และ Littlejohn (2011) กล่าวว่าการพัฒนาครูในมิติบุคลิกภาพ เจตคติ และความสามารถในการสร้างแรงจูงใจ ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของครูในศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2560) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBEC, 2561) ยังได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพครูไว้อย่างชัดเจนว่าครูผู้สอนต้องมีสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (TEP Report, 2019) รวมถึงงานวิจัยของอรพิน ประวัตติบริสุทธิ (2562) และกุลวดี แก้วสุวรรณ (2563) ซึ่งได้ศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับสมรรถนะครูประถมผู้สอนภาษาอังกฤษในบริบทประเทศไทย พบว่า ครูที่มีสมรรถนะสูงมักมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ใช้สื่อการสอนอย่างเหมาะสม จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการสื่อสารจริง และใช้กระบวนการประเมินที่ตอบสนองต่อพัฒนาการของผู้เรียน

จากการศึกษาเห็นได้ว่าความสามารถของครูประถมศึกษาในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมิได้จำกัดอยู่เพียงทักษะทางภาษา หากแต่ต้องครอบคลุมความสามารถในการออกแบบกิจกรรม การใช้สื่อ การจัดบรรยากาศในห้องเรียน การสร้าง

แรงจูงใจ การมีบุคลิกภาพและเจตคติที่เหมาะสม ตลอดจนการวัดและประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ (Richards & Farrell, 2005; Farrell, 2015; Chamot & O'Malley, 1994) ทั้งนี้ ทุกองค์ประกอบล้วนเชื่อมโยงกับความเป็นครูมืออาชีพที่พร้อมจะพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้สื่อสารภาษาอังกฤษได้อย่างมั่นใจและสอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานวิชาชีพครูไทยในปัจจุบัน

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาการพัฒนาลักษณะที่ประกอบรวมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาโดยใช้ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist Theory) เพื่อให้ครูสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับสิ่งใหม่ ผ่านการสังเกตแบบอย่าง การเลียนแบบ และแรงเสริมทางสังคม ตามทฤษฎีการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Theory) ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning Theory) ที่ส่งเสริมให้ครูทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งปันประสบการณ์ และพัฒนาไปพร้อมกัน ด้วยการเรียนรู้ในกลุ่มย่อยหรือวง PLC (Johnson & Johnson, 1999; Slavin, 2014) และการเสริมพลังอำนาจ (Empowerment) เพื่อช่วยให้ครูรู้สึกว่ามีคุณค่า มีความสามารถ ค้นพบศักยภาพของตนเอง และสามารถเปลี่ยนแปลงตนเองให้ดีขึ้น (สุดหทัย รุจิรัตน์, 2558) บนพื้นฐานแนวคิดการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Adult Learning) เป็นสำคัญ เนื่องจากผู้เรียนวัยผู้ใหญ่เน้นการเรียนรู้จากปัญหาเป็นศูนย์กลางและต้องการเรียนรู้สิ่งที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ทันที รวมทั้งผู้ใหญ่มีแรงจูงใจภายในเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้นอกจากปัจจัยภายนอก และผู้ใหญ่สามารถเรียนรู้ได้อย่างอิสระได้ด้วยตนเอง (Corley, 2008 และอมรภรณ์ หมีปาน, 2552) ทำให้ครูได้รับพัฒนาการทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมที่สมบูรณ์เต็มที่ สามารถวางแผนการปฏิบัติงานของตนเองและทำตามแผนนั้นได้เต็มศักยภาพของตนเองและบริบท รวมทั้งเกิดขวัญและกำลังใจในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย

คำถามการวิจัย

1. ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาเป็นอย่างไร
2. หลักสูตรที่ประกอบรวมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาเป็นอย่างไร
3. ประสิทธิภาพของหลักสูตรที่ประกอบรวมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา
2. พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา
3. ศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา มีความสำคัญต่อผู้ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ศิษยานุศิษย์ สามารถนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไปปรับใช้ในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาตามความเหมาะสมของแต่ละบริบท
2. ครูผู้สอนได้พัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
3. เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้กับครูผู้สอนในทุกภาค และครูทุกคน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและการพัฒนา (Research and Development) เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยงานวิจัยฉบับนี้มีขอบเขตของการวิจัย 3 ระยะ ประกอบด้วย ขอบเขตด้านเนื้อหาและขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลเอกสาร เอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร แนวคิดการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT) และการพัฒนา

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ จากฐานข้อมูล TCI (Thai Journal Citation Index Center) ระหว่างปี 2551 - 2565 จากฐานข้อมูล Google Scholar ระหว่างปี 2010-2020 จาก ThaiLIS (Thailand Library Integrated System) ระหว่างปี 2551 - 2565

2. แหล่งข้อมูลบุคคล แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

2.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ คือ เป็นครูผู้สอนที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยม ระดับเหรียญทอง และรางวัลทรงคุณค่าจาก สพฐ. (OBEC AWARDS) ระดับชาติ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ด้านวิชาการและการเรียนการสอน ระหว่างปี พ.ศ.2560-2566 ระดับประถมศึกษา โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.2 การสังเกต (Observation) กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ คือ ครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา ซึ่งปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และมีประสบการณ์สอนภาษาอังกฤษไม่น้อยกว่า 2 ปี โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน

2.3 การกำหนดนิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความสอดคล้องร่างนิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา จำนวน 5 คน ประกอบด้วย 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน และ 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผล จำนวน 1 คน

2.4 การสร้างเครื่องมือวัดความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

2.4.1 ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา จำนวน 5 คน ประกอบด้วย 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน และ 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผล จำนวน 1 คน

2.4.2 กลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้ (Try out) กับอาสาสมัคร ครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษา ซึ่งปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในจังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ (A-Analyze)

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลบุคคล ประกอบด้วย

1.1 ครูประถมศึกษาที่ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 310 คนได้มาจากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของเครซี มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) จากจำนวนครูระดับประถมศึกษาที่กำลังปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในจังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส 1,651 คน

ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบหลักสูตร (D-Design)

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลเอกสาร ประกอบด้วย ผลการวิเคราะห์ภาระงาน (Task Analysis) จากขั้นตอนที่ 1 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) การสังเกต (Observation) เอกสาร งานวิจัย แนวคิด ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist Theory) ทฤษฎีการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Learning) และการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) ร่วมกับการเสริมพลังอำนาจ (Empowerment) บนพื้นฐานการเรียนรู้เกี่ยวกับผู้ใหญ่ (Adult Learning)

ขั้นตอนที่ 3 พัฒนาหลักสูตร (D : Development)

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ประกอบด้วย

1. แหล่งข้อมูลบุคคล ประกอบด้วย

1.1 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผล จำนวน 1 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานำร่อง (Pilot study) ศึกษา นำร่องกับครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นประถมศึกษาที่จบตรววิชาเอกภาษาอังกฤษและ

ไม่ตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส จำนวน 10 คน ที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 4 ทดลองใช้หลักสูตร (I : Implementation)

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ประกอบด้วย

1. แหล่งข้อมูลบุคคล ประกอบด้วย

1.1 ประชากร ครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับชั้น ประถมศึกษาที่จบตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษและไม่ตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจารณาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) วิชาภาษาอังกฤษ ใน 6 ภาค ประกอบด้วย ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันตก ดำเนินการคัดเลือกโดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่มหลายขั้นตอน (Cluster Random Sampling) โดยพิจารณาภาคที่ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) วิชาภาษาอังกฤษต่ำอย่างต่อเนื่อง จำนวน 3 ภาค ได้แก่ ภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด สุรินทร์ อำนาจเจริญ) และภาคเหนือ (แม่ฮ่องสอน ตาก น่าน) จากนั้นดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก ผลการสุ่มได้กลุ่มตัวอย่างในภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ซึ่งใช้เป็นพื้นที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับชั้น ประถมศึกษาที่จบตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษและไม่ตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) โดยพิจารณาจากผลคะแนนการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 3 ด้าน ที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลองและไม่เคยเข้าร่วมการทดลองนี้มาก่อน จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบสมัครใจ (Volunteer nonrandom method)

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล (E : Evaluation)

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ประกอบด้วย

1. แหล่งข้อมูลบุคคล ประกอบด้วย

1.1 ประชากร ครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับชั้น ประถมศึกษาที่จบตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษและไม่ตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจารณาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) วิชาภาษาอังกฤษใน 6 ภาค ประกอบด้วย ภาคกลาง ภาค

ตะวันออก ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันตก ดำเนินการคัดเลือกโดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่มหลายขั้นตอน (Cluster Random Sampling) โดยพิจารณาภาคที่ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) วิชาภาษาอังกฤษต่ำอย่างต่อเนื่อง จำนวน 3 ภาค ได้แก่ ภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด สุรินทร์ อำนาจเจริญ) และภาคเหนือ (แม่ฮ่องสอน ตาก น่าน) จากนั้นดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก ผลการสุ่มได้กลุ่มตัวอย่างในภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นประถมศึกษาที่จบตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษและไม่ตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) โดยพิจารณาจากผลคะแนนการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 3 ด้าน ที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลองและไม่เคยเข้าร่วมการทดลองนี้มาก่อน จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบสมัครใจ (Volunteer nonrandom method)

ระยะที่ 3 การประเมินประสิทธิผลและปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ประกอบด้วย

1. แหล่งข้อมูลบุคคล ประกอบด้วย

1.1 ประชากร ครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นประถมศึกษาที่จบตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษและไม่ตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจารณาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) วิชาภาษาอังกฤษ ใน 6 ภาค ประกอบด้วย ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันตก ดำเนินการคัดเลือกโดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่มหลายขั้นตอน (Cluster Random Sampling) โดยพิจารณาภาคที่ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) วิชาภาษาอังกฤษต่ำอย่างต่อเนื่อง จำนวน 3 ภาค ได้แก่ ภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด สุรินทร์ อำนาจเจริญ) และภาคเหนือ (แม่ฮ่องสอน ตาก น่าน) จากนั้นดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก ผลการสุ่มได้กลุ่มตัวอย่างในภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นประถมศึกษาที่จบตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษและไม่ตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) โดยพิจารณาจากผลคะแนนการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 3 ด้าน ที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลองและไม่เคยเข้าร่วมการทดลองนี้มาก่อน จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบสมัครใจ (Volunteer nonrandom method)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ได้แก่

- 1) ความสามารถด้านความรู้และทักษะ
- 2) ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน
- 3) ความสามารถด้านการสร้างและใช้สื่อการเรียนรู้
- 4) ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ
- 5) ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ
- 6) ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล

ระยะเวลาของการวิจัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของครูประถมศึกษา ถึงความรู้และทักษะ การจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน การสร้างและใช้สื่อการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ บุคลิกภาพและเจตคติ และการวัดและประเมินผล โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

ความสามารถที่ 1 ด้านความรู้และทักษะ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของครูระดับประถมศึกษา ถึงความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (CLT) ผสานกับแนวทางการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยมุ่งพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน (ฟัง พูด อ่าน เขียน) ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

ความสามารถที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของครูระดับประถมศึกษา ถึงความสามารถในการวิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อ ออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างของผู้เรียน ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์ เนื้อหาสาระ และความต้องการของผู้เรียน โดยใช้เทคนิคและกลวิธีที่ หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้ภาษาและกระตุ้น ความสนใจของผู้เรียน

ความสามารถที่ 3 ด้านการสร้างและใช้สื่อการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมการ แสดงออกของครูระดับประถมศึกษา ถึงความสามารถในการสร้างหรือเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยีที่ทันสมัย หลากหลาย สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสาร และความต้องการของผู้เรียน

ความสามารถที่ 4 ด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ หมายถึง พฤติกรรมการ แสดงออกของครูระดับประถมศึกษา ถึงความสามารถในการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเพื่อกระตุ้นความสนใจ และการบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อสร้าง แรงจูงใจในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

ความสามารถที่ 5 ด้านบุคลิกภาพและเจตคติ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออก ของครูระดับประถมศึกษา ถึงความสามารถในการสร้างบุคลิกภาพที่เป็นมิตร รักและใส่ใจผู้เรียน เป็นแบบอย่างและแรงบันดาลใจในการสื่อสารภาษาอังกฤษ และปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่าง ต่อเนื่อง เพื่อสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแก่ผู้เรียน

ความสามารถที่ 6 ด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออก ของครูระดับประถมศึกษา ถึงความสามารถในการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตามสภาพจริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล และมีการสะท้อนผลการเรียนรู้ อย่างสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน

2. หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา หมายถึง การจัดประสบการณ์ฝึกอบรม ครูประถมศึกษา ซึ่งเกิดจากการผสมผสานทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist Theory) ทฤษฎีการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Theory) ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning Theory) แนวคิดการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Adult Learning) และการเสริม พลังอำนาจ (Empowerment) โครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม ประกอบด้วย สภาพปัญหาและความ ต้องการ หลักการ วัดถูประสงค์ เนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและ

ประเมินผลของหลักสูตร บทบาทของผู้สอน และบทบาทหน้าที่ของผู้เรียน ทั้งนี้กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรมมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 สำรวจและวิเคราะห์ข้อมูล เป็นขั้นตอนให้ครูวิเคราะห์ ตระหนักรู้ เข้าใจตนเอง สภาพปัญหา และบริบทที่เป็นอยู่จริง โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนคิดกับผู้อื่นและเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์ของตนเองผ่านการพูดคุย การสังเกต และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงและวางแผน เป็นขั้นตอนให้ครูนำผลการวิเคราะห์และข้อค้นพบการวิเคราะห์ตนเอง สภาพปัญหา และบริบท มาวางแผนและกำหนดเป้าหมายผ่านการระดมความคิดและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่ม

ขั้นที่ 3 เติมความรู้ใหม่ เป็นขั้นตอนให้ครูมีความรู้ แนวคิดและวิธีการใหม่ๆ ผ่านการเรียนรู้และสังเกตจากวิทยากร ผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ ตัวอย่าง หรือแบบอย่าง รวมทั้งการศึกษาจากคู่มือ ตำรา หรือเอกสารต่างๆ แล้วนำความรู้ที่ได้มาเชื่อมโยงกับการปฏิบัติงานจริง

ขั้นที่ 4 ออกแบบและลงมือปฏิบัติ เป็นขั้นตอนให้ครูนำข้อค้นพบและความรู้มาออกแบบการจัดการเรียนรู้และปรับใช้จริงกับบริบทของตน บนพื้นฐานของการวิเคราะห์ข้อมูลและองค์ความรู้ที่ได้รับ

ขั้นที่ 5 ประเมินและสะท้อนคิด เป็นขั้นตอนให้ครูประเมินและสะท้อนตนเองผ่านชิ้นงาน และการปฏิบัติจริง รวมทั้งรับความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ จากเพื่อนครูและกลุ่มเพื่อเสริมความมั่นใจและแรงจูงใจเพื่อการพัฒนาต่อไป

3. ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้น ซึ่งบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรมที่กำหนด โดยมีเกณฑ์ประสิทธิภาพของหลักสูตร ดังนี้

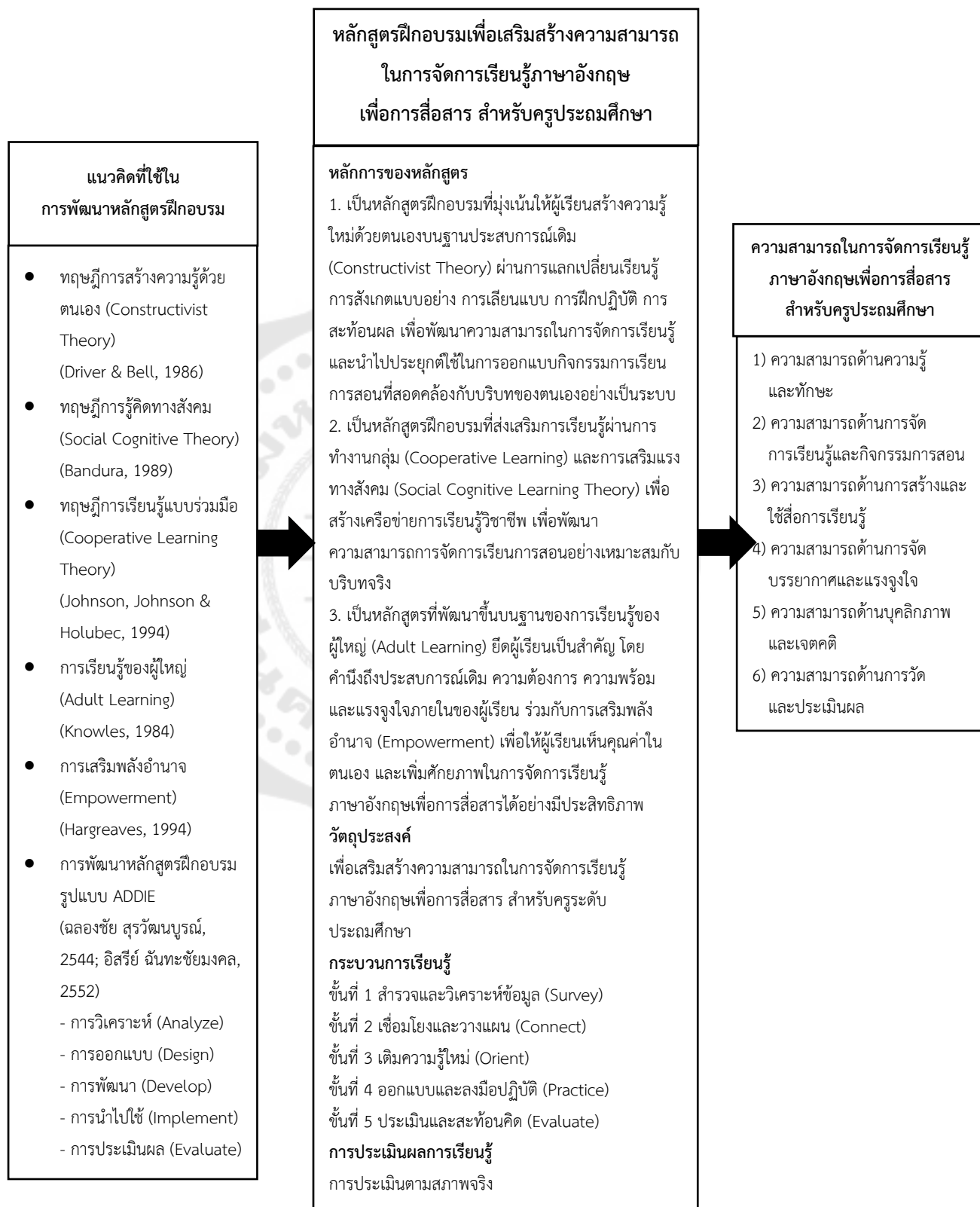
3.1 ความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา หลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม

3.2 ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา หลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ผสมผสานแนวคิด ทฤษฎีและหลักการต่างๆ บนหลักการของหลักสูตรฝึกอบรม ดังนี้ ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist Theory) ที่เน้นการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริงและการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Driver & Bell, 1986) ทฤษฎีการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Theory) ซึ่งเป็นการเรียนรู้ผ่านการสังเกต เลียนแบบ และการสร้างแรงจูงใจในตนเอง (Bandura, 1989) ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning Theory) สนับสนุนการทำงานเป็นทีม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเรียนรู้จากเพื่อนร่วมงาน (Johnson, Johnson & Holubec, 1994) แนวคิดการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Adult Learning) โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับความรู้ใหม่ และเน้นการประยุกต์ใช้จริง (Knowles, 1984) และการเสริมพลังอำนาจ (Empowerment) ที่มุ่งสร้างความเชื่อมั่นและแรงจูงใจภายในให้ครูเพื่อนำไปสู่การปรับใช้จริงในห้องเรียน (Hargreaves, 1994) ดำเนินการพัฒนาผ่านการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) สำรวจและวิเคราะห์ข้อมูล (Survey) 2) เชื่อมโยงและวางแผน (Connect) 3) เติมความรู้ใหม่ (Orient) 4) ออกแบบและลงมือปฏิบัติ (Practice) และ 5) ประเมินและสะท้อนคิด (Evaluate) เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ความสามารถด้านความรู้และทักษะ 2) ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรม การสอน 3) ความสามารถด้านการสร้างและใช้สื่อการเรียนรู้ 4) ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ 5) ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ และ 6) ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล เพื่อให้ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา แสดงเป็นแผนภาพกรอบแนวคิดของการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา โดยพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมขึ้นมา จากฐานแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร

1.1.1 ความหมายของหลักสูตร

1.1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

1.1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

1.1.4 การพัฒนาหลักสูตร

1.1.5 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร

1.1.6 การออกแบบการเรียนรู้

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรม

1.2.1 ความหมายของหลักสูตรฝึกอบรม

1.2.2 ความสำคัญของการฝึกอบรม

1.2.3 จุดมุ่งหมายของการฝึกอบรม

1.2.4 ประเภทของการฝึกอบรม

1.2.5 ขั้นตอนในการฝึกอบรม

1.2.6 เทคนิคการฝึกอบรม

1.2.7 รูปแบบการประเมินผลการฝึกอบรม

2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2.1 แนวคิดการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2.2 ความหมายการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2.3 จุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2.4 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2.5 หลักการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2.6 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2.7 กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2.8 บทบาทของครูผู้สอนและผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2.9 การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

3.1 ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist Theory)

3.2 ทฤษฎีการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Theory)

3.3 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning Theory)

3.4 การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Adult Learning)

3.5 การเสริมพลังอำนาจ (Empowerment)

1. แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร

1.1.1 ความหมายของหลักสูตร

นักการศึกษาและนักวิชาการได้ให้ความหมายของหลักสูตรตามทัศนะ ความเชื่อ แนวคิด ปัญญา และประสบการณ์ ซึ่งสามารถสังเคราะห์ความหมายที่สำคัญได้ ดังนี้

หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ ความรู้ต่างๆ ที่จัดให้ผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียนเป็นการบูรณาการศิลปะการเรียนรู้เข้าด้วยกัน ซึ่งมีลักษณะเป็นกิจกรรม โครงการ แผนจัดประสบการณ์ สารการเรียนรู้ และกิจกรรมต่างๆ โดยมีเนื้อหาที่จัดเรียงลำดับอย่างเป็นขั้นตอนที่เหมาะสม เพื่อช่วยพัฒนาผู้เรียน ทั้งในด้านร่างกาย สังคม ปัญญาและจิตใจ และเพื่อให้บังเกิดผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหมายไว้ (Crow and Crow, 1980; ขวลิขิต ชูกำแพง, 2551; พิชัย เสียงมจิตต์, 2550; สมนึก ชาติทอง, 2550; สมนึก ชาติทอง, 2549; ธงชัย ช่อพฤษา, 2548)

1.1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

ความสำคัญของหลักสูตร มีดังนี้ (ขวลิขิต ชูกำแพง, 2551)

1. หลักสูตรเปรียบเสมือนแม่พิมพ์ของประชาชนในประเทศ ซึ่งคนที่จบการศึกษาในแต่ละระดับในประเทศ หลักสูตรจะเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของคนที่ยังจบการศึกษาในระดับนั้นๆ

2. หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการศึกษา ถ้าประเทศหรือการศึกษาระดับใดมีหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพจะสะท้อนถึงการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพตามมา

3. หลักสูตรเป็นแนวทางในการให้การศึกษา ซึ่งที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกคน สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแลติดตามผลของการศึกษาได้ ทั้งผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกคน

4. หลักสูตรเป็นแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนของครู เนื่องจากตัวหลักสูตรจะเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนในระดับมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งครูสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ให้สะท้อนและบรรลุเป้าหมายของหลักสูตรที่ตั้งไว้

5. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดแนวทางความรู้ตลอดทั้งการจัดประสบการณ์ของครูผู้สอน ซึ่งการศึกษาในแต่ละระดับจะมีองค์ความรู้ และประสบการณ์ที่แตกต่างกันไป

6. หลักสูตรเป็นเครื่องทำนายอนาคตการศึกษาของชาติ อนาคตการศึกษาของชาติย่อมมาจากหลักสูตรที่มีวิสัยทัศน์ที่มีการวางกรอบเนื้อหาที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม

1.1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของนักการศึกษา สรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตร ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ 2) เนื้อหาหลักสูตร 3) กิจกรรมการเรียนรู้ และ 4) การวัดและประเมินผล Tabata, 1962; Tyler, 1970; Nicholls, 1978; Beauchamp, 1981; Kerr, 1989; สัจด์ อุทรานันท์, 2532; บุญชม ศรีสะอาด, 2546; สุนีย์ ภูพันธ์, 2546; อ่าง บัวศรี, 2543)

1.1.4 การพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรมีนักการศึกษาและนักวิชาการได้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรสรุปได้ ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การสร้างหลักสูตร หรือการร่าง หรือวางแผนหลักสูตร หรือการทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานอยู่ก่อนหรือการปรับปรุงหลักสูตรหรือการทบทวนหลักสูตรที่มีอยู่ก่อนแล้วให้ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคลและสภาพสังคม การพัฒนาหลักสูตรนั้นจะดำเนินได้ย่อมมีรูปแบบหรือกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ทั้งนี้อาจเป็นกระบวนการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามความมุ่งหมายและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ และเป็นการวางแผนการประเมินผลว่าบรรลุตามความมุ่งหมายหรือไม่ (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2543; อัญชลี สารรัตน์, 2550; ทศนีย์ บุญเดิม, 2551; ชญานิน วังตาล, 2555; สิทธิพล อาจอินทร์, 2557; เกียรติภูมิ มะแสงสม, 2561; Murray Print, 1993; Oliva, 2009)

1.1.5 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร

จากการสังเคราะห์ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรของนักการศึกษาสรุปขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้น ดังนี้ 1) ขั้นศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม 2) ขั้นสร้างหลักสูตรฝึกอบรม 3) ขั้นทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมและ 4) ขั้นปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม (Taba, 1962; Saylor, Alexander & others, 1974; Skilbeck, 1984; สงัด อุตหรรณนัฏ, 2532; อารม บัวศรี, 2542; วิชัย วงษ์ใหญ่, 2551; ประยูร บุญใช้, 2548; วิชาญ พันธุ์ประเสริฐ, 2551)

1.1.6 การออกแบบการเรียนรู้

โมเดล ADDIE ถือเป็นแนวทางพื้นฐานสำคัญในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ นักวิชาการด้านการศึกษาก็ได้อธิบายหลักการออกแบบตามโมเดลนี้ไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นแนวทางกำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนให้ชัดเจน ครอบคลุม และสามารถประเมินผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

ฉลองชัย สุรวัฒนบุรณ (2544) และอิสริย์ ฉันทะชัยมงคล (2552) อธิบายว่าแบบจำลองการออกแบบและพัฒนาการสอนพื้นฐาน (ADDIE Model) เป็นกระบวนการออกแบบระบบการเรียนการสอนอย่างเป็นขั้นตอน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ การวิเคราะห์ (Analysis), การออกแบบ (Design), การพัฒนา (Development), การนำไปใช้ (Implementation) และการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งแต่ละขั้นตอนสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นขั้นตอนแรกที่ยังวิเคราะห์ปัญหาและระบุความต้องการที่แท้จริง เพื่อนำไปสู่การกำหนดเป้าหมายการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ครอบคลุมการประเมินความต้องการ การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา และการวิเคราะห์ภารกิจเพื่อกำหนดความรู้และทักษะที่จำเป็น

2. การออกแบบ (Design) เป็นขั้นตอนการนำข้อมูลจากการวิเคราะห์มาวางแผนและออกแบบกระบวนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ รายละเอียดเนื้อหา กลวิธีการสอน วิธีการนำเสนอ สื่อการสอน และการออกแบบเครื่องมือประเมินผล

3. การพัฒนา (Development) เป็นขั้นตอนการผลิตสื่อและกิจกรรมการเรียนตามแผนที่ออกแบบไว้ โดยจัดเตรียมเนื้อหา และองค์ประกอบต่าง ๆ สร้างบทเรียนและเอกสารประกอบ พร้อมทั้งตรวจสอบและปรับปรุงให้สมบูรณ์ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนนำไปใช้จริง

4. การนำไปใช้ (Implementation) เป็นขั้นตอนนำกระบวนการเรียนการสอนไปใช้จริงทั้งในห้องเรียน การฝึกอบรม หรือการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้และทักษะตามเป้าหมาย พร้อมทั้งทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายเพื่อประเมินความเหมาะสมและปรับปรุงก่อนขยายผลจริง

5. การประเมินผล (Evaluation) การประเมินผลจะดำเนินควบคู่ไปกับทุกขั้นตอน ทั้งการประเมินผลเพื่อพัฒนา (Formative Evaluation) ซึ่งช่วยปรับปรุงการสอนระหว่างดำเนินการ และการประเมินผลรวม (Summative Evaluation) ซึ่งใช้วัดประสิทธิภาพของการสอนหลังสิ้นสุดกระบวนการ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ปรับปรุงหรือตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนต่อไป

Driscoll (2002) ได้อธิบายการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามโมเดล ADDIE ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ (Analyze) เป็นขั้นตอนการวิเคราะห์ใน 3 ด้านหลัก ได้แก่
 - 1.1 ผู้เรียนหรือผู้เข้าอบรม วิเคราะห์พื้นฐานความรู้ ทักษะเดิม และความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (self-directed learning)
 - 1.2 เนื้อหาหรืองาน พิจารณาความรู้หรือทักษะที่จำเป็นสำหรับการฝึกอบรม
 - 1.3 สภาพแวดล้อม พิจารณาปัจจัยและข้อจำกัดของสภาพแวดล้อม ทั้งด้านกายภาพและเทคนิค ซึ่งการวิเคราะห์ทั้งสามด้านควรดำเนินการควบคู่กัน
2. การออกแบบ (Design) ขั้นตอนนี้มุ่งออกแบบรูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสม อาจเป็นวิธีทัศน์ บทบาทสมมติ หรือรูปแบบอื่นตามความเหมาะสม โดยเริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม วางโครงร่างการนำเสนอ กำหนดกิจกรรมการฝึกอบรม และงานที่มอบหมายเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
3. การพัฒนา (Develop) เป็นการสร้างต้นแบบของโปรแกรมฝึกอบรม รวมถึงสื่อการเรียนรู้ กิจกรรม และงานมอบหมายต่าง ๆ ที่จะใช้ในการฝึกอบรมจริง
4. การนำไปใช้ (Implement) ขั้นนี้จะทดลองใช้กิจกรรมกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงและแก้ไขก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมายหลัก
5. การประเมินผล (Evaluation) การประเมินจะเกิดขึ้นในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวิเคราะห์ การออกแบบ การพัฒนา ไปจนถึงการนำไปใช้ เพื่อให้มั่นใจว่ากิจกรรมและกระบวนการทั้งหมดมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ที่วางไว้

การออกแบบการเรียนการสอนตามโมเดล ADDIE เป็นแนวทางการออกแบบการเรียนการสอนที่มีขั้นตอนกระบวนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการวิเคราะห์เพื่อระบุปัญหา การวางแผนแนวทางแก้ไข การจัดเตรียมและพัฒนาวิธีการแก้ปัญหา การทดลองใช้ในสถานการณ์จริง และการประเมินผลซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในทุกๆ ด้าน

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำรูปแบบ ADDIE มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 5 ขั้นตอน ได้แก่ การวิเคราะห์ (Analyze) การออกแบบ (Design) การพัฒนา (Develop) การนำไปใช้ (Implement) และการประเมินผล (Evaluate) เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและได้มาซึ่งหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรม

1.2.1 ความหมายของหลักสูตรฝึกอบรม

การพัฒนาคนให้เหมาะสมกับงาน หน้าที่ ตำแหน่ง หรืออาชีพ เพื่อเพิ่มสมรรถนะในการทำงานทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ ทักษะ ความชำนาญ เจตคติ รวมถึงการแสดงออกเพื่อให้บุคคลสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ (ชาญชัย อาจินสมาจาร, 2549; วิชัย โสสุวรรณจินดา, 2556; เดชา เดชะวัฒนไพศาล, 2559; ศิริพร เชาวลิติ, 2559; สุรชัย เนินสุโพธิ์, 2560; Beach, 1980; Goldstein, 1993; Flippo, 1970)

1.2.2 ความสำคัญของการฝึกอบรม

การฝึกอบรมเป็นการพัฒนาตนเองและพัฒนาศักยภาพขององค์กร ซึ่งการฝึกอบรมมีความสำคัญดังนี้ 1) การฝึกอบรมเป็นวิธีการช่วยป้องกันปัญหา 2) การฝึกอบรมเป็นวิธีการช่วยแก้ปัญหา 3) การฝึกอบรมเป็นการเสริมสร้างความทันสมัย 4) การฝึกอบรมช่วยทำให้องค์กรเข้มแข็ง 5) การฝึกอบรมเป็นการพัฒนาบุคลากร(สมคิด บางโม, 2551)

1.2.3 จุดมุ่งหมายของการฝึกอบรม

นักวิชาการและนักการศึกษาได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการฝึกอบรม ไว้ 3 ประเด็น ดังนี้ (ชูชัย สมितिไกร, 2554; สมคิด บางโม, 2559; Rothwell, 1996; วีรภัทร ไม้ไหว, 2560)

1. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) เพื่อส่งเสริมหรือสร้างเสริมทางปัญญาให้แก่บุคลากรเกี่ยวกับระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ หน้าที่รับผิดชอบ การบริหารงานซึ่งเป็นการ

เพิ่มพูนความรู้และสามารถขยายไปถึงการเพิ่มขีดความสามารถในการนำไปปรับใช้ในสถานการณ์จริงด้วย

2. พัฒนาทักษะ (Skill) เป็นการพัฒนาทักษะ ความชำนาญ การแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้า การเพิ่มความมั่นใจในการตัดสินใจ ทำให้สามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพและถูกต้องโดยใช้เวลาน้อยลง

3. เปลี่ยนแปลงเจตคติ (Attitude) ทำให้มีขวัญและกำลังใจในการทำงาน สามารถทำงานของตนด้วยความยินดีและพอใจ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข สร้างแรงจูงใจในการทำงาน เพื่อให้เกิดการใช้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ

1.2.4 ประเภทของการฝึกอบรม

การฝึกอบรมมีหลากหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการอบรม ดังนี้ (เกรียงศักดิ์ เทียมยิ่ง, 2550)

1. การฝึกอบรมด้านทักษะ (skill training) เป็นประเภททั่วไปที่สุดในองค์การ และเป็นกระบวนการที่ง่าย

2. การฝึกอบรมใหม่ (retraining) การฝึกอบรมนี้จะมุ่งเน้นให้ทักษะแก่พนักงานที่ต้องการก้าวไปให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของงาน

3. การฝึกอบรมข้ามหน้าที่ (cross functional training) ใช้เมื่อองค์การมีการพัฒนาหน้าที่งานเป็นพิเศษขึ้นมา และได้ให้รายละเอียดงานเพิ่มขึ้น

4. การฝึกอบรมทีมงาน (team training) การฝึกอบรมทีมงาน แบ่งออกได้เป็น 2 ด้าน คือ เน้นเนื้อหาภาระงาน (content tasks) กับกระบวนการกลุ่ม (group processes)

5. การฝึกอบรมเชิงสร้างสรรค์ (creativity training) เป็นวิธีสร้างศักยภาพเชิงสร้างสรรค์ วิธีการที่ใช้กันมากก็คือ วิธีการระดมสมอง (brainstorming) ซึ่งเป็นวิธีที่ให้โอกาสแก่พนักงานได้สร้างความคิดให้กว้างขวางเท่าที่เป็นไปได้ในการเอาชนะปัญหา โดยไม่ให้เกิดความกังวลในการตัดสินใจ ความคิดสร้างสรรค์โดยทั่วไปมี 2 ส่วนคือ การมโนภาพหรือการจินตนาการกับการปฏิบัติ (imagination and practical)

6. การฝึกอบรมการพูดและการเขียน (literacy training) เป็นการพัฒนาความสามารถในการเขียนและการอ่าน อันส่งผลต่อผลผลิตขององค์การและการแข่งขัน

7. การฝึกอบรมในกลุ่มที่หลากหลาย (diversity training) เพื่อให้การศึกษาแก่พนักงานในวัฒนธรรมและเพศที่ต่างกัน และวิธีการตอบสนองต่อสิ่งเหล่านี้ในสถานที่ทำงาน

8. การฝึกอบรมในภาวะวิกฤติ (crisis training) เป็นการอบรมที่ป้องกันปัญหาและวิกฤตต่างๆ เช่น ความโศกเศร้า อุบัติเหตุ ภัยพิบัติและความรุนแรง

1.2.5 ขั้นตอนในการฝึกอบรม

ขั้นตอนในการฝึกอบรม (สมคิด บางโม, 2551; ชูชัย สมितिไกร, 2554) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการ หรือการหาความจำเป็นในการฝึกอบรม เพื่อให้การฝึกอบรมสอดคล้องกับความต้องการและปัญหาขององค์กรและเกิดประโยชน์สูงสุด

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม เป็นเสมือนเข็มทิศสำหรับการออกแบบและพัฒนาหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างหลักสูตรการฝึกอบรม หลักสูตรในการฝึกอบรมย่อมแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบโครงการฝึกอบรม ต้องคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหา หัวข้อวิชา เทคนิค วิธีการฝึกอบรม การเลือกสื่อ การสร้างเกณฑ์การวัดและประเมินผล วิทยของผู้เข้าอบรม และเวลาสำหรับการฝึกอบรม เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 5 การดำเนินการฝึกอบรม การดำเนินการฝึกอบรมจะต้องบริหารโครงการเป็น 3 ระยะ คือ ระยะเตรียมการ ระยะฝึกอบรม ระยะหลังการฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 6 การประเมินผลการฝึกอบรม การประเมินผล การฝึกอบรมสามารถจัดทำเป็น 2 แนวทาง คือ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งจะประเมินทันทีเมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรม และติดตามประเมินผลด้านความพึงพอใจ และผลงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1.2.6 เทคนิคการฝึกอบรม

การฝึกอบรมออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ การฝึกอบรมโดยใช้วิทยากรเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ มีเทคนิคการอบรม คือ การบรรยาย การสาธิต และการฝึกอบรมโดยใช้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ มีเทคนิคการอบรม คือ การระดมสมอง กิจกรรมนันทนาการ การใช้กิจกรรมเป็นฐานการฝึกปฏิบัติ โดยหลักในการเลือกเทคนิคการอบรมนั้นต้องคำนึงถึงเพศและวัยของผู้เข้ารับการอบรม จุดประสงค์ของการฝึกอบรม ระยะเวลาในการฝึกอบรม และความน่าสนใจของกิจกรรม (สมคิด บางโม, 2551)

1.2.7 รูปแบบการประเมินผลการฝึกอบรม

นักวิชาการศึกษาได้เสนอกรอบความคิดสำหรับใช้ในการประเมินผลการฝึกอบรม ดังนี้ (Tylor (อ้างถึงในใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539; Kirkpatrick อ้างถึงใน ชัญญวาท วงศ์บา และกิ่งกาญจน์ จงใจหาญ, 2555)

การประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวความคิดของ Tylor ดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของโครงการทางการศึกษา
2. จัดเนื้อหาในการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์
3. ทำการทดสอบโรงเรียนก่อนทำการเรียนการสอน
4. เลือกวิธีสอนให้เหมาะสม
5. ทำการทดสอบผู้เรียนเมื่อจบการเรียนการสอนแล้ว
6. ประเมินประสิทธิภาพของโครงการด้วยการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียน และหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่และมีนักเรียนร้อยละเท่าไรที่ผ่านเกณฑ์
7. นำผลของการเปรียบเทียบมาศึกษาจุดบกพร่อง ในการเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป

การประเมินของ Tylor เป็นการประเมินในระยะสุดท้ายของการใช้หลักสูตรโดยมุ่ง ประเมินเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่วางไว้เป็นหลัก

การประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวความคิดของ Kirkpatrick ดำเนินการ ดังนี้

1. ประเมินปฏิกิริยาตอบสนอง (Reaction Evaluation) เป็นการตรวจสอบ ความรู้สึกหรือความพอใจของผู้เข้ารับฟังอบรม
2. ประเมินผลการเรียนรู้เป็นการตรวจสอบผลการเรียนรู้โดยควรตรวจสอบให้ ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ (Learning Evaluation) ทักษะ (Skills) และ เจตคติ (Attitude)
3. ประเมินพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปหลังการอบรม (Behavior Evaluation) เป็น การตรวจสอบว่าผู้ผ่านการอบรมได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นไปตามความคาดหวังของโครงการ หรือไม่
4. ประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อหน่วยงาน (Results Evaluation) เป็นการ ตรวจสอบผลจากการอบรมและเกิดผลดีต่อองค์กรหรือเกิดผลกระทบต่อองค์กรในลักษณะใดบ้าง คุณภาพขององค์กรดีขึ้นหรือมีคุณภาพมากขึ้นหรือไม่

Kirkpatrick เห็นว่าการประเมินผลในขั้นนี้มีสิ่ง值得คำนึง คือ ควรจะวัดพฤติกรรมการทำงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรมระยะเวลาระหว่างการฝึกอบรมกับการประเมินผลหลังการฝึกอบรมนั้นควรจะให้ห่างกันพอสมควรเพื่อให้แน่ใจว่าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานได้เกิดขึ้นจริงๆ ทางที่ดีควรจะประเมินหลายๆ ครั้ง

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอน ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินผลการฝึกอบรมของ Kirkpatrick ในระดับที่ 1 การประเมินผลปฏิกิริยาระดับที่ 2 การประเมินผลการเรียนรู้เป็นแนวทางในการประเมิน โดยใช้แบบทดสอบวัดก่อนและหลังการฝึกอบรม ประเมินทักษะการปฏิบัติงานขณะฝึกอบรม และประเมินพฤติกรรมขณะฝึกอบรม

1.2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

อารีรักษ์ มีแจ้ง และลิพร ภาณุวงษ์ (2553) ทำการวิจัยวิจัยและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูภาษาอังกฤษโดยใช้ปัญหาเป็นฐานสำหรับครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า หลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมาย โครงสร้างของหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรมและการวัดและประเมินผล ผลการนำหลักสูตรไปทดลองใช้ พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลจากการสังเกตการสอนพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสมในระดับมากและผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมในระดับมาก ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้นำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้ในลักษณะที่หลากหลายและในระดับมากน้อยแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของโรงเรียนภาระการสอนความถนัด ความสนใจของครูและนโยบายของโรงเรียน

ระพีพรรณ เจริญทัศน์ศิริ (2545) ทำการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูภาษาอังกฤษเรื่องการสอนวิชาภาษาอังกฤษโครงการระดับมัธยมศึกษาสำหรับครูในกลุ่มวิทยาเขตเมืองสิงห์ จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อการสร้างหลักสูตร พบว่านักเรียนมีความสนใจ และเห็นประโยชน์ของการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโครงการครูภาษาอังกฤษมีความรู้ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษโครงการพื้นฐานบ้าง แต่จำนวนมากไม่เคยเข้ารับการอบรมหรือนำมาใช้ในการเรียนการสอน และต้องการฝึกอบรม ผู้บริหารส่งเสริมการจัดฝึกอบรม เพราะเห็นว่าเป็นการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับการจัดฝึกอบรม เพราะเป็นการเรียนการสอนที่เกิดจากตัวผู้เรียนครูผู้สอนควรได้รับการ

อบรมเทคนิควิธีการสอนใหม่และการฝึกอบรม ควรจัดให้มีภาคปฏิบัติให้มาก 2. ผลการพัฒนาหลักสูตรได้หลักสูตรภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมีองค์ประกอบดังนี้ จุดมุ่งหมายเนื้อหาวิธีการฝึกอบรมอุปกรณ์และสื่อ การวัดผลประเมินผล โดยเนื้อหาหลักสูตรประกอบด้วย ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษาอังกฤษโครงการ ตัวอย่างการสอนภาษาอังกฤษโครงการโดยใช้หนังสือพิมพ์การเขียนโครงการสอนภาษาอังกฤษโครงการ 3. ผลการทดลองใช้หลักสูตรผู้เข้าอบรมให้ความสนใจและกระตือรือร้นในการรับความรู้ซักถาม แสดงความคิดเห็นในการฝึกปฏิบัติจริง มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม นำเสนอผลการฝึกปฏิบัติเป็นที่น่าพอใจ 4. ผลการประเมินและปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรพบว่า ก่อนและหลังการฝึกอบรมครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษโครงการต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 และจากการประเมินหลังการอบรม พบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมระดับปานกลางถึงมาก และจากการติดตามผลการฝึกอบรม พบว่า ครูส่วนใหญ่นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง และปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรโดยการเพิ่มการแสดงตัวอย่างการสอนภาษาอังกฤษโครงการด้วยรูปแบบที่หลากหลายและบัญชีคำอธิบายศัพท์การใช้ภาษาตามหน้าที่ประกอบการเขียนโครงการ

ฐิติพร ไชแสง (2565) ทำการวิจัยพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ตามทฤษฎีเชื่อมโยงภาษา สำหรับครูที่สอนนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ครูควรมีความรู้ความเข้าใจมาตรฐานและตัวชี้วัดในหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยลงมือปฏิบัติจริง และครูควรมีความรู้ความเข้าใจ สังคม วัฒนธรรม และมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ การเสริมสร้างความสามารถครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ควรใช้รูปแบบ "การฝึกอบรม" เพราะเป็นการเสริมสร้างและพัฒนาความรู้ความเข้าใจ ประสบการณ์ความสามารถและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการสอน สาระสำคัญและกิจกรรมของหลักสูตรฝึกอบรม ควรเป็นหลักสูตรที่มุ่งส่งเสริมความสามารถให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ให้เรียนรู้และเข้าใจภาษามาตรฐานหรือภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง หลักสูตรฝึกอบรม และเอกสารประกอบหลักสูตรฝึกอบรม หลักสูตรฝึกอบรมมีองค์ประกอบ ได้แก่ ความเป็นมาและความสำคัญ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อ และการวัดและประเมินผล ผลการทดลองใช้หลักสูตร พบว่า ครูผู้เข้าฝึกอบรมตามหลักสูตรมีความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ตามทฤษฎีเชื่อมโยงภาษา สำหรับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์หลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อน

ฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการประเมินหลักสูตรฝึกอบรม พบว่า ความพึงพอใจของครูผู้เข้าฝึกอบรมด้านปัจจัยนำเข้าที่มีต่อคุณลักษณะของวิทยากรอยู่ในระดับมากที่สุด

2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

2.1 แนวคิดการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching : CLT) เกิดขึ้นในช่วงปี ค.ศ. 1970 เป็นแนวคิดที่เน้นการนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้จริง และให้ความสำคัญกับผู้เรียน ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอนตามกระบวนการคิดของผู้เรียน ซึ่งเป็นการผสมผสานระหว่างความรู้ทางภาษา ทักษะทางภาษา และความสามารถในการสื่อสารเพื่อนำความรู้ทางภาษาไปใช้ในการสื่อสารได้จริงในบริบททางสังคม แต่ไม่ละเลยความถูกต้องทางไวยากรณ์ (Davies & Pearse, 2000; Brown, 2001; Richard, 2006) นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้ทางภาษายังเป็นกระบวนการสร้างสรรค์และการลงมือปฏิบัติ (Larsen-Freeman, 1986) ฉะนั้นครูจึงไม่ควรขัดจังหวะเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดนั้นให้ถูกต้องโดยทันที แต่ควรแก้ไขเมื่อความผิดพลาดนั้นทำให้เกิดความไม่เข้าใจหรือไม่ประสบความสำเร็จในการสื่อสารเท่านั้น (Davies & Pearse, 2000; Brown, 2001; Richard, 2006)

แนวคิดพื้นฐานการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น มาจากแนวคิด 4 ประการ ดังนี้ 1) แนวคิดเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสาร เพราะการสื่อสารเป็นการถ่ายทอดความรู้สึกลึกซึ้งนึกคิดของบุคคล และเป็นกระบวนการแสดงออกทางภาษา มีการตีความ การต่อรอง และการรวมเอาสัญญาณ (Sign) และสัญลักษณ์ (Symbol) เข้าไว้ด้วยกัน เช่น การใช้น้ำเสียง สีหน้า การใช้มือ การส่งสายตา การยิ้ม การพยักหน้า เป็นต้น 2) แนวคิดเกี่ยวกับภาษาเป็นพฤติกรรมทางสังคม การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมนำไปสู่ทฤษฎีการใช้ภาษา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร นอกจากความรู้และความสามารถในการใช้ภาษา ยังรวมถึงแรงจูงใจ เจตคติ อารมณ์ และความกล้า ซึ่งเห็นได้จากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง (Hymes, 1981) 3) แนวคิดเกี่ยวกับภาษาตามหน้าที่ (Functions) หมายถึง หน้าที่ของภาษาหรือเป้าหมายของคำพูดที่สามารถเข้าใจได้เมื่ออยู่ในบริบทหรือเหตุการณ์ (Context of Situation) (Holiday, 1973) และ 4) แนวคิดเกี่ยวกับความตั้งใจของผู้ใช้ภาษา หรือการตีความและความต้องการของผู้พูดและความเหมาะสมในการตอบ (วราภรณ์ วราธิพร, 2564)

2.2 ความหมายการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

นักวิชาการทั้งภายในประเทศและต่างประเทศได้นิยามความหมายของการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร หรือ Communicative language teaching (CLT) สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร หมายถึง การสอนภาษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตจริง ทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์หรือความต้องการของการสื่อสาร ซึ่งไม่เพียงแต่ความรู้ทางไวยากรณ์แต่ยังรวมถึงการใช้ภาษาในการสื่อสารหรือสื่อความหมายและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมด้วย ฉะนั้นการเรียนการสอนจึงต้องเน้นผู้เรียน กิจกรรมการเรียนรู้ต้องมีความหลากหลาย สามารถปรับเปลี่ยนและยืดหยุ่นได้ตามบริบท สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทั้งในชั้นเรียนและชีวิตประจำวัน (Littlewood, 1981; Savignon, 1991; Freeman, 2000; Richard, 2006; Widdowson, 1990; สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537; พรสวรรค์ สีป้อ, 2550; วรุณี คุณประทุม, 2563)

2.3 จุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษา (Use) ตามความมุ่งหมายในสถานการณ์ต่างๆ โดยให้ความสำคัญทั้งความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) และความถูกต้องของภาษา (Accuracy) โดยมุ่งเน้นการฝึกทักษะทางภาษาแบบบูรณาการ (Intergrade Skill) ผ่านกิจกรรมที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงมากที่สุด และเป็นกิจกรรมที่เป็นไปเพื่อการสื่อสาร เช่น เกม การแสดงบทบาทสมมติ การแก้ปัญหา โดยเน้นการสอนหน้าที่ทางภาษา (Function) มากกว่ารูปแบบทางภาษา (Forms) โดยครูอาจมีหน้าที่เป็นได้ทั้งผู้ริเริ่มกิจกรรม ผู้ช่วยในการฝึกภาษา และ ผู้ร่วมสื่อสาร (Co-communicator) (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537; แสงระวี ดอนแก้วบัว, 2558)

2.4 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

จากการศึกษาและสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารซึ่งเสนอโดยนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่าน จำแนกออกเป็น 4 องค์ประกอบ ดังนี้ (Canale & Swain, 1980; Savignon, 1983; Richards, 2006; Stevick, 1982; Widdowson, 1978; Bachman and Palmer, 1982; Hedge, 2000; อัจฉรา วงศ์โสธร, 2539)

1) ความสามารถทางด้านกฎเกณฑ์หรือโครงสร้างของภาษา (Linguistic competence or Grammatical competence) หมายถึง ความรู้ด้านภาษา ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับ คำศัพท์ โครงสร้างของคำ ประโยค ตลอดจน การสะกดและการออกเสียง

2) ความสามารถด้านภาษาศาสตร์เชิงสังคม (Sociolinguistic competence) หมายถึง การใช้คำ และโครงสร้าง ประโยคได้เหมาะสมตามบริบทของสังคม เช่น การขอโทษ การขอบคุณ การถามทิศทางและข้อมูลต่างๆ และการใช้ประโยคคำสั่ง เป็นต้น

3) ความสามารถด้านความเข้าใจในระดับข้อความ (Discourse competence) หมายถึง ความสามารถในการเชื่อมระหว่างโครงสร้างภาษา (Grammatical form) กับ ความหมาย (Meaning) ในการพูดและเขียนตามรูปแบบและสถานการณ์ที่แตกต่างกัน

4) ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย (Strategic competence) หมายถึง การใช้เทคนิคเพื่อให้การติดต่อสื่อสารประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะการสื่อสารด้านการพูด เช่น การใช้ภาษาท่าทาง (body language) การขยายความโดยใช้คำศัพท์อื่นแทนคำที่ผู้พูดนึกไม่ออก เป็นต้น

2.5 หลักการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมทั้งการคิดและให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง หรือการใช้ภาษาอย่างมีความหมาย ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญทั้งทักษะภาษา (Language Skill) และกระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) เน้นการเรียนรู้โดยการสื่อสารผ่านการปฏิสัมพันธ์โดยใช้ภาษาเป้าหมาย (Target Language) และการเรียนรู้ร่วมกันผ่านกิจกรรมทางภาษาต่างๆ โดยคำนึงถึงความต้องการและบริบทของผู้เรียน รวมทั้งใช้สื่อและเนื้อหาที่เป็นจริง (Authentic Material) เพื่อเชื่อมต่อการเรียนภาษาในชั้นเรียนกับการใช้ภาษานอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้และทักษะทางภาษาที่ถูกต้อง รวมทั้งสามารถนำภาษาไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมกับบุคคล เวลาเทศะ มารยาททางสังคม วัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและบริบททางสังคมของตนเอง (Nunan & Lamb, 1996; Nunan, 1991; Littlewood, 1981; Scarcella & Oxford, 1992; Bilash, 2000; Canale & Swain, 1980)

2.6 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สรุปได้ 3 ขั้นตอน ดังนี้ (Jeremy Harmer, 1988; Littlewood, 1981; Spratt Pulverness & Williams, 2005; สุจิตรา สวัสดิวิงษ์, 2539; สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540)

1. ชี้นำเสนอเนื้อหา (Presentation) เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ควบคู่กับการเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางภาษาด้วยการนำเสนอเนื้อหาอาจดำเนินการ ดังนี้

1.1 การนำเข้าสู่เนื้อหา (Lead-in) ครูผู้สอนเสนอบริบทหรือสถานการณ์แก่ผู้เรียน โดยใช้ภาพ แผนที่ หรือเรื่องเล่าให้ฟัง จากนั้น จึงนำเสนอเนื้อหา โดยให้ผู้เรียนฟังหรืออ่านเรื่อง ซึ่งอาจเป็นเรื่องราวหรือบทสนทนาที่มีบริบทหรือสถานการณ์กำกับในเนื้อหาจะต้องมีคำศัพท์รูปแบบภาษาที่ต้องการนำเสนอมาฝึกและควรมีคำศัพท์สำนวน หรือรูปแบบภาษาที่ผู้เรียนรู้จักแล้วบ้าง

1.2 การดึงความรู้เดิมหรือการทบทวนความรู้เดิม (Elicitation) ครูผู้สอนตั้งคำถาม 2 – 3 คำถาม เพื่อตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เรียนอยู่มากน้อยเพียงใด ถ้าผู้เรียนตอบได้หรือบอกคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องได้ ก็ไม่จำเป็นต้องเสียเวลากับการนำเสนอเนื้อหามากนัก

1.3 การอธิบาย (Explanation) อธิบายเนื้อหาทางภาษาที่จำเป็นเมื่อครูผู้สอนเห็นว่า ผู้เรียนยังไม่เข้าใจ อาจนำเสนอรูปแบบการใช้ภาษาที่หลากหลาย (Function) นำเสนอวิธีการใช้และให้ความหมาย ถ้าจำเป็นอาจใช้ภาษาแม่ของผู้เรียนในการอธิบาย

2. ขั้นการฝึก (Practice) ให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษาที่เพิ่งเรียนรู้ใหม่ โดยเริ่มต้นด้วยการฝึกแบบควบคุม (Controlled practice) ครูผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึก เน้นให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษา เน้นความถูกต้องของภาษา และให้ผู้เรียนทำความเข้าใจความหมายและวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้น ๆ การฝึกขั้นนี้จะเริ่มด้วยการฝึกแบบกลไก (Mechanism) อาจเป็นแบบฝึกหัดโครงสร้าง (Structural exercises) ในรูปแบบต่างๆ โดยทำให้ซ้ำๆ ตามตัวอย่าง จากเน้นให้ผู้เรียนฝึกพูดโดยออกเสียงตามเป็นกลุ่มย่อย หรือทีละคน รูปแบบการฝึกที่ใช้ อาจจะเป็นการฝึกเชื่อมโยงประโยคการฝึกบทสนทนาสั้น ๆ (Micro dialogue) การฝึกขยายประโยค การใช้คำแทนที่ การฝึกตามสถานการณ์ต่าง ๆ ครูผู้สอนจำเป็นต้องเตรียมสถานการณ์สำหรับฝึกไว้หลายรูปแบบให้ผู้เรียนค่อย ๆ ถ่ายโอนโครงสร้างทางภาษาจากสถานการณ์หนึ่งไปสู่อีกสถานการณ์หนึ่งที่คล้ายคลึงกันแล้วจึงให้สถานการณ์ใหม่เพื่อฝึกการใช้ให้คล่อง

3. ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production) การฝึกขั้นตอนนี้สำคัญที่สุด ทั้งนี้เพราะการฝึกนี้เปรียบเสมือนตัวกลางที่เชื่อมโยงการเรียนรู้ภาษาในชั้นเรียนกับการนำภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียน โดยทั่วไปมีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้กำหนดสถานการณ์และชี้แนะแนวทางให้เท่านั้น ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างเป็นอิสระ ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาตามรูปแบบที่กำหนด เหมือนการฝึกแบบควบคุม การได้เลือกใช้ภาษาเอง ช่วยให้เกิดความมั่นใจ ผู้สอนจะเป็นผู้ริเริ่ม หรือผู้จัดการขั้นเริ่มต้นกิจกรรม เช่น อธิบายวิธีทำกิจกรรม จัดกลุ่มผู้เรียน หลังจากนั้นผู้เรียนจะดำเนินการเอง

ทั้งหมด ผู้สอนจะคอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ เมื่อผู้เรียนมีปัญหาในการทำกิจกรรม และเป็นผู้ให้ข้อมูลป้อนกลับ หรือประเมินผลกิจกรรมในภายหลัง กิจกรรมใช้ภาษาในขั้นนี้ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ (Role play) การแสดงสถานการณ์จำลอง (Simulation) จัดทำขึ้นเพื่อแก้ปัญหาที่ผู้เรียนไม่สามารถนำความรู้ในชั้นเรียนไปใช้ภายนอกได้ และเพื่อเป็นการเรียนที่เป็นธรรมชาติในสถานการณ์ต่าง ๆ การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารจึงมักใช้สื่อซึ่งเป็นของจริง (Authentic materials) เช่น บทความโฆษณาจากหนังสือพิมพ์ ข่าวจากวิทยุ โทรทัศน์ การพยากรณ์อากาศ เมนูอาหาร เป็นต้น

นักการศึกษาชาวไทยได้เสนอขั้นตอนการสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่แตกต่างกัน ดังนี้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up/Lead in) มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนเกิดความพร้อมและอยากรู้อยากเรียนในบทใหม่ เนื้อหาจะเชื่อมโยงไปสู่สาระสำคัญของบทนั้นๆ เมื่อครูผู้สอนเห็นว่านักเรียนมีความพร้อม เกิดความสนใจ และสนใจอยากเรียนแล้ว ก็เริ่มเรียนเนื้อหาต่อไป กิจกรรมที่กำหนดไว้ในขั้นนี้มีหลากหลาย เช่น เล่นเกม ปริศนาคำทาย เพื่อทบทวนความรู้ที่เรียนมาแล้ว

ขั้นนำเสนอ (Presentation) ในขั้นนี้ครูจะให้ข้อมูลทางภาษาแก่นักเรียน มีการนำเสนอศัพท์ใหม่เนื้อหาใหม่ให้เข้าใจทั้งรูปแบบและความหมาย กิจกรรมที่กำหนดไว้ประกอบด้วย การให้ฟังเนื้อหาใหม่ ให้นักเรียนฝึกพูดตาม ในขั้นนี้ครูเป็นผู้ให้ความรู้ทางภาษาที่ถูกต้อง และเป็นแบบอย่างที่ต้องการในการออกเสียง คือ Informant (ผู้ให้ความรู้) รูปแบบของภาษาจึงเน้นที่ความถูกต้อง (Accuracy) เป็นหลัก

ขั้นฝึก (Practice) ในขั้นนี้นักเรียนจะได้ฝึกใช้ภาษาที่เรียนมาแล้วในขั้นนำเสนอ โดยมีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนใช้ภาษาได้ถูกต้อง ขณะเดียวกันก็เน้นเรื่องการใช้ภาษาให้คล่องแคล่ว (Fluency) การฝึกอาจจะฝึกทั้งชั้น เป็นกลุ่ม เป็นคู่ หรือรายบุคคล ขั้นนี้เป็นโอกาสที่ครูจะแก้ไขข้อผิดพลาดของนักเรียนในการใช้ภาษา ซึ่งการแก้ไขข้อผิดพลาดนั้นควรทำหลังการฝึก หากทำระหว่างที่นักเรียนกำลังลงมือฝึกอยู่ ความมั่นใจที่จะใช้ภาษาให้คล่องแคล่วอาจลดลงได้ กิจกรรมที่กำหนดไว้ในคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ มีทั้งในลักษณะที่กล่าวมานี้ และในลักษณะที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกอย่างอิสระ Learning by Doing

ขั้นการใช้ภาษา (Production) มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนนำคำหรือประโยคที่ฝึกมาแล้วมาใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ในรูปแบบกิจกรรมหลากหลาย เพื่อให้เกิดความคล่องแคล่ว และเกิดความสนุกสนานในขั้นนี้เป็นขั้นที่เน้นนักเรียนเป็นผู้ทำกิจกรรม ครูคอยให้ความช่วยเหลือ

ถ้านักเรียนผิดพลาด อย่าขัดจังหวะ ให้ปล่อยไปก่อน เพื่อให้เรียนรู้สึกสบายใจกิจกรรมที่กำหนดไว้มีหลากหลาย เช่น การเล่นเกม การทำชิ้นงาน การทำแบบฝึก การนำเสนอผลงาน

ขั้นสรุป (Wrap up) เป็นขั้นสุดท้ายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละชั่วโมงจุดประสงค์คือ เพื่อสรุปสิ่งที่ได้เรียนแล้ว กิจกรรมที่เสนอแนะไว้ อาจจะเป็นการนำเสนอรายงานของกลุ่ม ทำแบบฝึกหัดเพื่อสรุปความรู้หรือเล่นเกมเพื่อทดสอบสิ่งที่เรียนมาแล้ว

สำหรับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอน ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้ออกแบบหลักสูตรครอบคลุมขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up/Lead in) ขั้นนำเสนอ (Presentation) ขั้นฝึก (Practice) ขั้นการใช้ภาษา (Production) และ ขั้นสรุป (Wrap up)

2.7 กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

นักวิชาการได้นำเสนอรูปแบบของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สรุปได้ดังนี้ 1) กิจกรรมฟังเพื่อความเข้าใจ เช่น การฟังและหาคำตอบ การฟังและปฏิบัติตาม การฟังและวาดภาพประกอบ 2) กิจกรรมการพูดแบบควบคุม เช่น การพูดบรรยายจากภาพ 3) กิจกรรมการพูดสนทนาการโต้ว่าที่ และการพูดแสดงความคิดเห็น 4) การเรียงประโยคที่จัดวางอย่างสับสน (Scrambled Sentence) 5) เกมทางภาษา (Language Games) เช่น การหาข้อมูลที่ขาดหายไป (Information Gap) ตัวเลือก (Choice) การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feed back) 6) ภาพชุดเรื่องราว (Picture Strip Story) 7) บทบาทสมมติ (Role - play) 8) กิจกรรมการแสดงละคร (Wright, 1984; Sturtridge, 1981; Holden, 1981; Maley, 1987)

2.8 บทบาทของครูผู้สอนและผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ครูและผู้เรียนควรมีบทบาทดังนี้ (Jack C. Richards, 2006; Littlewood, 1981; Richard, 2006; สลิลา พันชนะ, 2559)

2.9 บทบาทครูผู้สอน

ครูมีบทบาทเป็นผู้เตรียมและดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อการสื่อสารให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาให้มากที่สุด ครูผู้สอนจะควบคุมการเรียนในช่วงที่มีการฝึกรูปแบบภาษาเท่านั้น แต่ในช่วงที่ให้ผู้เรียนใช้ภาษา ครูผู้สอนจะลดบทบาทลงเป็นเพียงผู้กำกับรายการ คอยให้ความสะดวกตลอดจนให้ความช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนต้องการเท่านั้น ครูจะกระตุ้นให้กำลังใจ ช่วยเหลือ ให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารให้ได้ความหมายและถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ อันเป็นการเชื่อมโยงช่องว่างระหว่างความสามารถทางไวยากรณ์ (grammar competence) และความสามารถ

ทางด้านสื่อสาร (communicative competence) ของผู้เรียน และครูผู้สอนจะไม่ขัดจังหวะในขณะที่ผู้เรียนกำลังใช้ภาษา ถึงแม้ว่าผู้เรียนจะใช้ภาษาไม่ถูกต้องก็ตาม แต่ครูจะช่วยอธิบายและให้ความช่วยเหลือก็ต่อเมื่อการสื่อสารของผู้เรียนชะงักงัน อย่างไรก็ตาม ครูผู้สอนยังคงเป็นแหล่งความรู้ (Resource) ให้ผู้เรียนเมื่อเขาต้องการ เป็นผู้เตรียมผู้เรียนให้พร้อมก่อนการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นผู้ให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน ครูผู้สอนต้องพยายามใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในห้องเรียนให้มากที่สุด เป็นผู้สร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ นอกจากนี้ ครูผู้สอนยังเป็นผู้ประเมินผลการเรียนรู้ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับแก่ผู้เรียนอีกด้วย

2.10 บทบาทผู้เรียน

การเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในห้องเรียนมากกว่าครูผู้สอน ผู้เรียนเป็นผู้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้ลงมือใช้ภาษาด้วยตนเอง โดยการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อน การช่วยเหลือซึ่งกันและกันทำให้เกิดการเรียนรู้จากการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน และผู้เรียนพยายามเรียนรู้ด้วยตนเองเพิ่มขึ้นโดยนำสิ่งที่ตนเรียนรู้ในห้องเรียนเป็นเครื่องมือช่วยในการหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน เช่น การอ่านหนังสือภาษาอังกฤษ เรียนรู้เพิ่มเติมในสิ่งที่ตนสนใจจากห้องสมุด อินเทอร์เน็ต เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้เรียนยังสามารถประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับแก่เพื่อนร่วมชั้นเรียนได้อีกด้วย

2.11 การวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงการพัฒนาทักษะของผู้เรียนในหลาย ๆ ด้าน เช่น ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติ จึงจำเป็นต้องใช้การวัดหลากหลายแบบเพื่อให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมาย กิจกรรมและการใช้สื่อในขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร มุ่งเน้นความเหมาะสมในการใช้ภาษาควรเป็นรูปแบบของสถานการณ์จริงหรือใกล้เคียงมากที่สุด เนื้อหามีความเหมาะสมกับระดับและประสบการณ์ของการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกตความสนใจ ความเข้าใจใส่แบบฝึกหัด การซักถามในเนื้อหา และความร่วมมือในการทำกิจกรรม สำหรับการทดสอบนั้นควรเป็นการทดสอบความเข้าใจภาษาจากการฟัง พูด อ่านและเขียน ลักษณะของข้อสอบอาจจะเป็นแบบเติมคำลงในช่องว่าง การเขียนตามคำบอก การสัมภาษณ์หรือการเขียนเรียงความ สำหรับการทดสอบวัตถุประสงค์ย่อยนั้น การออกข้อสอบจะเป็นแบบเลือกตอบ แบบจับคู่ หรือเติมคำ ผู้สอนจะประเมินผลเป็นระยะแล้วปรับปรุงการเรียนหลายครั้งระหว่างภาคเรียนแล้วประเมินผลสรุปเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ในปลายภาคเรียนอีกครั้งหนึ่ง (สุภัทรา อักษรานุเคราะห์, 2532)

2.12 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

วรวิมล คุณประทุม (2563) ได้วิจัยการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพครูด้านการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยใช้แนวคิดการสร้างชุมชนนักปฏิบัติ กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นมัธยมศึกษาในอำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิที่มีความประสงค์และสมัครใจเข้าร่วมใช้โปรแกรมพัฒนาวิชาชีพครูฯ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ โปรแกรมพัฒนาวิชาชีพครูฯ แบบบันทึกผลการสัมภาษณ์กลุ่ม และแบบประเมินสมรรถนะด้านการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่า ผู้มีส่วนร่วมเกิดการเปลี่ยนแปลงความเชื่อที่สอดคล้องกับแนวคิดด้านการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารหลังใช้โปรแกรมฯ มีค่าระดับการปฏิบัติตามเมินสมรรถนะด้านการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารหลังดำเนินการพัฒนาวิชาชีพครูตามสมรรถนะที่กำหนดในระดับมาก และมีผลคะแนนพัฒนาการของการประเมินสมรรถนะด้านการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารสูงกว่าก่อนใช้โปรแกรมฯ โดยมีค่าคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 58.47 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์พัฒนาระดับสูง

ชลลดา เลหาวิริยานนท์, อัญชลี รักทอง และสมฤดี คงพุ่ม (2553) ได้วิจัยการพัฒนาความสามารถในการสอนของครูภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มี 2 กลุ่ม คือ ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา 2 จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบมีวัตถุประสงค์โดยต้องเป็นผู้ที่สมัครใจและมีความต้องการที่จะพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษของตนเองและที่สำคัญ คือ สามารถร่วมกระบวนการพัฒนาได้ตลอดหลักสูตร 2 ปี ระหว่างปี 2551 - 2552 และสอนวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตลอดปีการศึกษา 2552 และกลุ่มตัวอย่างอีก 1 กลุ่ม คือ นักเรียนที่สอนโดยครูกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 180 คน การศึกษาแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ปีที่ 1 เป็นการอบรมด้านความรู้และทักษะภาษาอังกฤษ 4 ทักษะและความรู้ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นกระบวนการฝึกปฏิบัติจริงปีที่ 2 เป็นการนำแผนการจัดการเรียนรู้เอกสารประกอบการสอนและสื่อการสอนต่างๆ ที่ผู้เข้ารับการอบรมได้ช่วยกันผลิตขึ้นในการอบรมปีที่ 1 ไปใช้ในการสอนจริงเป็นระยะเวลา 1 ปีการศึกษา โดยมีคณะผู้วิจัยเป็นผู้ติดตามผลการสอนและหลังจากนั้นยังมีการประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงวิธีการสอนรวมถึงเอกสารประกอบการสอนต่างๆ และการอบรมด้านความรู้และทักษะภาษาอังกฤษ รวม 6 ครั้ง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลมีดังนี้ 1) แบบทดสอบวัดความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ก่อน ระหว่าง และหลังการอบรม เพื่อใช้วัดความสามารถด้านภาษาอังกฤษของผู้เข้ารับการอบรม 2) การทดสอบความสามารถเกี่ยวกับความรู้ด้านการสอน (Teaching Knowledge Test หรือ TKT) 3) แผนการ

จัดการเรียนรู้เอกสารประกอบการสอนพร้อมสื่อ 4) แบบสังเกตการสอน 5) แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียน 6) ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เพื่อศึกษาความสามารถทาง ภาษาอังกฤษและประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของผู้เข้ารับการอบรม และ 7) แบบสอบถามความคิดเห็นระหว่างการอบรมเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการอบรมต่อ กระบวนการพัฒนา ผลการศึกษาพบว่า 1. ครูกลุ่มตัวอย่างมีความสามารถด้านภาษาอังกฤษ เพิ่มขึ้นในทุกทักษะ ผู้เข้ารับการอบรมสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในเรื่องราวที่ใกล้ตัวได้ สามารถฟังบทสนทนาในสถานการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้ สามารถพูดให้ข้อมูล เกี่ยวกับสิ่งที่ตนสนใจได้ ให้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับตนเองได้และสามารถพูดโต้ตอบแสดงความคิดเห็นในสถานการณ์ที่คุ้นเคยได้ ด้านการอ่าน พบว่าสามารถอ่านข้อมูลสั้นๆ ไม่ซับซ้อนในสถานการณ์ที่คุ้นเคยได้และสามารถเขียนจดหมายหรือข้อความสั้นๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเองได้ 2. ความรู้ ความสามารถและประสิทธิภาพด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า 1) ครูมีผลการทดสอบ ความสามารถเกี่ยวกับความรู้ด้านการสอนซึ่งวัดโดยใช้ข้อสอบ TKT โดยเฉลี่ยในระดับ 2 จาก 4 ระดับ ครูมีความสามารถด้านการจัดการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น ประสิทธิภาพด้านการสอน พบว่า โดยภาพรวมครูสามารถนำความรู้จากการอบรมไปจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีพฤติกรรมเชิงบวกต่อการเรียนภาษาอังกฤษและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เพิ่มขึ้น

จากการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ถ้าครูดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอน ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแล้วจะทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น

3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

3.1 ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist Theory)

3.1.1 ความหมายของทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist Theory)

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2550) อธิบายว่า ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดสถานการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง โดยผู้เรียนจะได้มีโอกาสศึกษา คิดวิเคราะห์ ค้นคว้า ทดลอง แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ศึกษาจากใบความรู้ สื่อ หรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อนำความรู้ใหม่มาเชื่อมโยงกับความรู้เดิมที่มีอยู่ ทั้งนี้ ผู้สอนจะทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือ รวมถึงมีการตรวจสอบความถูกต้องขององค์ความรู้ใหม่ ซึ่งอาจดำเนินการโดยการตรวจสอบระหว่างผู้เรียนภายในกลุ่มหรือโดยผู้สอนเองเพื่อให้แน่ใจว่าการสร้างองค์ความรู้นั้นถูกต้องและเหมาะสม

สุรางค์ โค้วตระกูล (2553) สรุปว่า ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง มีหลักการสำคัญคือ ผู้เรียนจะต้องมีบทบาทในการลงมือปฏิบัติ (Active) และเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

ทิตนา แหมมณี (2554) อธิบายว่า ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองเป็นกระบวนการที่เน้นการจัดการกับข้อมูล (Action On) มิใช่เพียงการรับข้อมูล (Taking In) กล่าวคือ ผู้เรียนจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการและประมวลผลข้อมูลที่ได้รับ มิใช่เป็นเพียงผู้รับข้อมูลฝ่ายเดียว อีกทั้งกระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดนี้ยังเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ภายในทางสติปัญญา (Internal Mental Interaction) ควบคู่กับการเป็นกระบวนการทางสังคม ดังนั้น การสร้างองค์ความรู้จึงเป็นการบูรณาการทั้งกระบวนการทางสติปัญญาและปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอย่างสอดคล้องกัน

Glaserfeld (1991) อธิบายว่า ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นแนวคิดเกี่ยวกับธรรมชาติของความรู้ซึ่งมีรากฐานมาจากปรัชญาทางจิตวิทยา และการศึกษาเกี่ยวกับการสื่อความหมายรวมถึงการควบคุมกระบวนการสื่อความหมายในตัวบุคคล โดยทฤษฎีนี้ตั้งอยู่บนหลักการสำคัญสองประการ คือ ประการแรก ความรู้มิได้เกิดจากการรับรู้อย่างเดียว หากแต่เป็นกระบวนการสร้างขึ้นโดยบุคคลผู้มีความรู้และความเข้าใจ และประการที่สอง การรับรู้มีหน้าที่ในการปรับตัวและประมวลประสบการณ์ทั้งหมด มิใช่เพื่อค้นหาความจริงสูงสุดเพียงอย่างเดียว ซึ่งหลักการทั้งสองนี้หากนำไปประยุกต์ใช้ จะก่อให้เกิดผลกระทบที่กว้างไกลทั้งในด้านการศึกษา พัฒนาการทางสติปัญญา การเรียนรู้ การฝึกปฏิบัติการสอน รวมถึงการประยุกต์ใช้ในจิตบำบัด และการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

Brooks & Brooks (1993) ให้ข้อสังเกตว่า ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง มิใช่ทฤษฎีการสอนโดยตรง แต่เป็นทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ ซึ่งมีรากฐานจากจิตวิทยาการเรียนรู้ ปรัชญา และมานุษยวิทยา โดยกระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดนี้มุ่งเน้นการแก้ปัญหาเป็นหลัก เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมด้วยตนเอง

Bell (1993) อธิบายว่า การเรียนรู้ตามแนวคิดนี้มิใช่การถ่ายทอดหรือยัดเยียดความรู้ลงไปในสมองที่ว่างเปล่าของผู้เรียน แต่เป็นกระบวนการพัฒนาและปรับเปลี่ยนแนวคิดเดิมของผู้เรียน โดยตระหนักว่าผู้เรียนเป็นผู้สร้างความหมายจากประสบการณ์ของตนเองอย่างมีนัยสำคัญ

Cobb (1994) อธิบายว่า ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนมีการรวบรวม จัดระเบียบ และสร้างองค์ความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง ไม่หยุดนิ่ง ผู้เรียนจะใช้

โครงสร้างความรู้ที่มีอยู่เป็นกรอบในการตีความหมายและคาดการณ์เหตุการณ์ต่าง ๆ รอบตัว ซึ่งโครงสร้างความรู้นี้อาจแตกต่างจากโครงสร้างความรู้ของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งนี้ ในมุมมองทางวัฒนธรรมและสังคม แนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองถือว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคมที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน อีกทั้งบุคคลที่อยู่ในสภาพแวดล้อมของผู้เรียนจะมีอิทธิพลต่อการสร้างความคิดเห็นและความหมายของผู้เรียน นอกจากนี้ ภาษาและวัฒนธรรมยังถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอีกด้วย

จากความหมายของทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองที่นักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ สามารถสรุปได้ว่า ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองเป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการปรับ ประมวล และเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมเข้ากับบริบทหรือสถานการณ์ใหม่ที่เผชิญ ทั้งนี้ กระบวนการสร้างองค์ความรู้จะเกิดขึ้นภายใต้อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้เรียน โดยแต่ละบุคคลจะตีความและสร้างความหมายตามประสบการณ์เฉพาะของตนเอง

นอกจากนี้ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง มุ่งเน้นว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการสร้างองค์ความรู้มากกว่าการรับความรู้เพียงอย่างเดียว แนวคิดนี้ให้ความสำคัญกับการที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เหมาะสมกับตนเอง โดยสิ่งแวดล้อมถือเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสร้างความหมายตามบริบทของความเป็นจริง ทั้งนี้ ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองได้พัฒนามาจากรากฐานทางจิตวิทยาและทฤษฎีการศึกษา โดยมีนักคิดสำคัญ ได้แก่ Jean Piaget นักจิตวิทยาชาวสวิส และ Lev Vygotsky นักจิตวิทยาชาวรัสเซีย ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 แนวทางหลัก ได้แก่ การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองทางปัญญา (Cognitive Constructivism) และการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองทางสังคม (Social Constructivism) (สุมาลีชัยเจริญ, 2545)

1. การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองทางปัญญา (Cognitive Constructivism) มีพื้นฐานจากแนวคิดของ Piaget ซึ่งให้ความสำคัญกับผู้เรียนในฐานะผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ Piaget เชื่อว่าหากผู้เรียนเผชิญกับสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางปัญญา (Cognitive Conflict) หรือภาวะเสียสมดุลทางปัญญา (Disequilibrium) ผู้เรียนจะพยายามปรับโครงสร้างทางปัญญา (Cognitive Structuring) ให้กลับเข้าสู่ภาวะสมดุล (Equilibrium) โดยผ่านกระบวนการ การดูดซึม (Assimilation) ซึ่งหมายถึงการนำข้อมูลใหม่เข้ามาประกอบเข้ากับโครงสร้างทางปัญญาเดิม และ การปรับโครงสร้าง (Accommodation) คือการปรับหรือ

เปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางปัญญาเดิมให้สอดคล้องกับข้อมูลใหม่ จนกระทั่งผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้สำเร็จ ซึ่งกระบวนการนี้ถือเป็นหัวใจสำคัญของการเกิดการเรียนรู้

2. การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองทางสังคม (Social Constructivism) มีรากฐานมาจากแนวคิดของวิกอตสกี ซึ่งเน้นว่าปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทางพุทธิปัญญา แนวคิดสำคัญคือ ศักยภาพในการพัฒนาทางสติปัญญาจะมีข้อจำกัดที่เรียกว่า เขตพัฒนาการใกล้เคียง (Zone of Proximal Development) ซึ่งหากผู้เรียนอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเขตพัฒนาการนี้ จะต้องได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือในลักษณะ การจัดฐานให้ความช่วยเหลือ (Scaffolding) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถก้าวข้ามขีดจำกัดทางการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ วิกอตสกีเชื่อว่าผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ผ่านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่ พ่อแม่ ครู หรือเพื่อน ภายใต้บริบททางสังคมและวัฒนธรรม (Sociocultural Context)

จากแนวคิดดังกล่าว จะเห็นได้ว่าทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญต่อการที่ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัยทั้งกระบวนการทางสติปัญญา ได้แก่ การรับข้อมูล การคิดไตร่ตรอง การโต้ตอบ และการสรุป ตลอดจนการเชื่อมโยงและปรับความรู้เดิมกับความรู้ใหม่เข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน

3.1.2 หลักการสำคัญของทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง

Vygotsky (1978) ให้ความสำคัญของความแตกต่างระหว่างบุคคลและการให้ความช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อความก้าวหน้า จากระดับพัฒนาการที่เป็นอยู่ ไปถึงระดับพัฒนาการช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อให้ก้าวหน้าจากระดับที่เป็นอยู่ไปถึงระดับพัฒนาการที่เด็กมีศักยภาพจะไปถึง Vygotsky มีความเชื่อว่า การให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะสามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนให้ไปถึงระดับที่อยู่ในศักยภาพของผู้เรียนได้ และให้ความสำคัญของบริบทที่แท้จริง (Authentic Context) เพราะการสร้างควมหมายใด ๆ มักสร้างบนฐานของบริบทใด บริบทหนึ่งจะกระทำโดยขาดบริบทนั้นไม่ได้ ดังนั้นการเรียนรู้จำเป็นต้องดำเนินการอยู่ในบริบทใด บริบทหนึ่ง อีกทั้งกิจกรรมและงานทั้งหลายที่ใช้ในการเรียนรู้ก็จำเป็นต้องเป็นสิ่งจริง (Authentic Activities/Tasks)

Jonassen (1992) กล่าวว่า ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองจะให้ความสำคัญกับกระบวนการและวิธีการของบุคคลในการสร้างความรู้ ความเข้าใจจากประสบการณ์ และนอกจากกระบวนการเรียนรู้จะเป็นกระบวนการเรียนรู้ปฏิสัมพันธ์ภายในสมอง (Internal Mental

Interaction) แล้วยังเป็นกระบวนการทางสังคมอีกด้วย การสร้างความรู้จึงเป็นกระบวนการทั้งทางด้านสติปัญญา และสังคมควบคู่กันไป

Devries and Zan (1992) กล่าวว่า ในการจัดการเรียนรู้ผู้เรียนมีบทบาทเต็มทีในการนำตนเองและควบคุมตนเองในการเรียนรู้ เช่น ผู้เรียนจะเป็นผู้เลือกสิ่งที่ต้องการเรียนเอง แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเอง ตกลงกันเอง เลือกผู้ร่วมงานเอง และรับผิดชอบร่วมกัน ส่วนครูจะมีบทบาทเป็นผู้ให้ความร่วมมือ อำนวยความสะดวกและช่วยเหลือผู้เรียนในการเรียนรู้ ตลอดจนทำหน้าที่สร้าง แรงจูงใจภายในให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน จัดเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ให้คำปรึกษาแนะนำ ดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีปัญหา

ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง อาจสรุปได้ว่ามีหลักการสำคัญ 3 ประการ คือ

- 1) การเรียนการสอนควรเริ่มต้นจากผู้เรียน ว่าผู้เรียนรู้หรือสร้างความรู้อะไรมาแล้ว
- 2) ความรู้เดิมของนักเรียนครูจะจัดประสบการณ์อย่างไรให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ที่ถูกต้อง
- 3) ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความหมายของความรู้ด้วยตนเอง

3.1.3 การนำทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

สุมาลี ชัยเจริญ (2545) ได้เสนอแนวทางการประยุกต์แนวคิดของทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองทั้งในมิติทางปัญญาและทางสังคมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

1. การนำทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองทางปัญญา (Cognitive Constructivism) ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

1.1 การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนต้องลงมือปฏิบัติจริง ผ่านประสบการณ์ตรง การลองผิดลองถูก และการค้นหาวิธีการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งกระบวนการเหล่านี้ถือเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดูดซึมและการปรับเปลี่ยนข้อมูล วิธีการนำเสนอสารสนเทศจึงมีความสำคัญ โดยข้อมูลควรถูกนำเสนอในฐานะที่เป็นเครื่องมือช่วยในการแก้ไขปัญหามากกว่าการนำเสนอข้อเท็จจริงเพียงอย่างเดียว

1.2 การเรียนรู้ควรเป็นกระบวนการแบบองค์รวมที่เชื่อมโยงกับสถานการณ์จริงภายในชั้นเรียน ผู้เรียนควรมีโอกาสสร้างความรู้จากประสบการณ์ของตนเอง มิใช่เพียงแค่รับข้อมูลจากการบอกเล่าหรือคำสอนของครู ทั้งนี้ แนวทางนี้จะลดการสอนทักษะเฉพาะลง แต่จะเพิ่มการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในบริบทที่มีความหมาย โดยครูสามารถใช้เทคโนโลยี

หรือจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้เพื่อขยายพื้นฐานแนวคิดและประสบการณ์ของผู้เรียนให้กว้างขึ้น

2. การนำทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองทางสังคม (Social Constructivism) ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2.1 การเรียนรู้และการพัฒนาเกิดขึ้นผ่านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม จึงควรมีกิจกรรมที่เน้นความร่วมมือระหว่างผู้เรียน

2.2 แนวทางการจัดการเรียนการสอนควรสอดคล้องกับการออกแบบหลักสูตรและการวางแผนการเรียนที่เปิดโอกาสให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน

2.3 การเรียนรู้ในโรงเรียนควรเกิดขึ้นในบริบทที่มีความหมายและเชื่อมโยงกับความรู้หรือทักษะที่ผู้เรียนพัฒนามาจากประสบการณ์จริง มิใช่แยกขาดออกจากชีวิตจริง

2.4 ประสบการณ์นอกห้องเรียนควรถูกเชื่อมโยงและนำมาต่อยอดให้เกิดประโยชน์ต่อกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียน

Gagnon & Collery (2005 อ้างถึงในวัชรรา เล่าเรียนดี , 2554) ได้เสนอองค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. การจัดสถานการณ์ (Situation) การจัดสถานการณ์หมายถึงการสร้างหรือกำหนดสถานการณ์เพื่อใช้เป็นบริบทสำหรับการเรียนรู้ ครูจะต้องพิจารณาและออกแบบสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจในเรื่องที่จะเรียนอย่างลึกซึ้ง โดยครูอาจมอบหมายให้ผู้เรียนตั้งชื่อสถานการณ์ อธิบายกระบวนการแก้ปัญหา ตอบคำถาม เปรียบเทียบข้อมูล ตัดสินใจหาข้อสรุป หรือกำหนดเป้าหมาย ทั้งนี้ สถานการณ์ควรประกอบด้วยสิ่งเร้าที่คาดหวังให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ และสร้างความหมายและความเข้าใจด้วยตนเอง

2. การจัดกลุ่มผู้เรียนและสื่อการเรียนรู้ (Grouping) การจัดกลุ่มแบ่งออกเป็นสองส่วน ได้แก่

2.1 การจัดกลุ่มผู้เรียน ครูสามารถจัดกลุ่มได้หลายรูปแบบ เช่น การทำงานเป็นกลุ่มทั้งชั้น รายบุคคล หรือจัดกลุ่มย่อย 2-6 คน โดยอาจใช้เกณฑ์ต่าง ๆ เช่น เพศ สีเสื้อ ผลไม้ที่ชอบ หรือสีที่ชอบ ทั้งนี้ ครูควรพิจารณารูปแบบการจัดกลุ่มให้เหมาะสมกับสถานการณ์การเรียนรู้

2.2 การจัดสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ ครูควรเตรียมสื่อหรืออุปกรณ์ประกอบการเรียนรู้ให้เหมาะสม เช่น ภาพ กราฟ ตัวอย่างงานเขียน หรือสื่ออื่น ๆ ที่ช่วยให้นักเรียนอธิบายหรือแสดงสถานการณ์ได้ชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดจำนวนชุดสื่อให้เพียงพอในแต่ละกลุ่ม

3. การเชื่อมโยง (Bridge) การสร้างความเชื่อมโยงเป็นกิจกรรมเริ่มต้นที่ครูใช้เพื่อตรวจสอบและกระตุ้นความรู้เดิมของผู้เรียน รวมถึงเชื่อมโยงเนื้อหาที่ผู้เรียนมีอยู่แล้วกับเนื้อหาใหม่ ครูอาจใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิด วิเคราะห์ และอภิปรายร่วมกัน อาจจัดกิจกรรมย่อย เช่น การแก้ปัญหาง่าย ๆ การอภิปรายผล การเล่นเกม หรือการเขียนรายการแนวคิด ทั้งนี้ การดำเนินกิจกรรมอาจจัดก่อนหรือหลังการจัดกลุ่มได้ตามความเหมาะสม

4. การใช้คำถาม (Questions) การใช้คำถามควรเกิดขึ้นในทุกขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นการนำเข้าสู่สถานการณ์ การจัดกลุ่ม การสร้างความเชื่อมโยง หรือการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น คำถามที่ดีควรกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงออก แสดงความคิดเห็น ไตร่ตรอง และสะท้อนความรู้สึกรู้สึกหรือความคิดของตนเองได้อย่างลึกซึ้ง

5. การแสดงผลงาน (Exhibit) การแสดงผลงานเป็นขั้นตอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ถ่ายทอดสิ่งที่เรียนรู้หรือปฏิบัติจริงออกมาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเขียนสรุป การนำเสนอด้วยวาจา การจัดทำแผนภูมิ การแสดงบทบาทสมมติ หรือการใช้สื่อมัลติมีเดีย เช่น วิดีทัศน์ ภาพถ่าย หรือเทปบันทึกเสียง เพื่อแสดงศักยภาพและผลลัพธ์ของการเรียนรู้อย่างชัดเจน

6. การไตร่ตรองและสะท้อนความคิด (Reflections) การไตร่ตรองและสะท้อนความคิดเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนจะทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้ โดยการอธิบายสถานการณ์ ผลการปฏิบัติ สิ่งที่ได้ยินจากเพื่อนร่วมกลุ่ม รวมถึงการแสดงความคิด ความรู้สึก ภาพจินตนาการ เจตคติ ทักษะ และแนวคิดที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ ผู้เรียนควรสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ ตลอดจนสิ่งที่ตนเองสนใจจะเรียนรู้เพิ่มเติมในอนาคต การไตร่ตรองเช่นนี้จะทำให้กระบวนการเรียนรู้มีความหมาย ลึกซึ้ง และกว้างขวางยิ่งขึ้นเมื่อผู้เรียนได้ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน

การนำทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองผ่านการลงมือปฏิบัติ การแก้ปัญหา การอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการสร้างความรู้ใหม่โดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม ผู้สอนมีหน้าที่ออกแบบกิจกรรมจัดสภาพแวดล้อม และเป็นผู้อำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง

3.1.4 รูปแบบการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง

Driver & Bell (1986 อ้างถึงใน วัชรภา เล่าเรียนดี 2554) ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่เรื่อง (Orientation) ในขั้นนี้ ผู้สอนจะชี้แจงให้ผู้เรียนเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายของการเรียน เนื้อหาที่จะศึกษา ตลอดจนความสำคัญของเรื่องที่เรียน เพื่อสร้างความพร้อมและกำหนดกรอบการเรียนรู้ที่ชัดเจน
2. ขั้นแสดงความคิด (Elicitation) เป็นขั้นตอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงแนวคิดหรือความเข้าใจเดิมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเรียน โดยผ่านการอภิปรายกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากมุมมองที่หลากหลาย ทั้งที่สอดคล้องและแตกต่างกัน
3. ขั้นปรับเปลี่ยนความคิด (Restructuring of Ideas) ในขั้นนี้ ผู้เรียนจะได้ปรับเปลี่ยนหรือพัฒนาแนวคิดเดิมให้เกิดความเข้าใจใหม่ที่ถูกต้องและสอดคล้องมากขึ้น ซึ่งอาจทำได้ผ่านการอภิปรายเพิ่มเติม การร่วมกันออกแบบการทดลอง หรือการสืบค้นข้อมูลร่วมกัน
4. ขั้นนำความคิดไปใช้ (Application of Ideas) ผู้เรียนจะนำแนวคิดหรือความรู้ใหม่ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ที่ไม่คุ้นเคย เพื่อทดสอบและขยายขอบเขตการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในบริบทที่แตกต่าง
5. ขั้นทบทวน (Review) เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่มุ่งให้ผู้เรียนทบทวนและจัดกระบวนการคิดเกี่ยวกับความเข้าใจที่ได้ปรับเปลี่ยนไป รวมถึงวิธีการนำความรู้ใหม่ไปใช้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย สามารถจดจำได้และถ่ายโยงความรู้ไปสู่สถานการณ์ใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550) ได้ระบุขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ไว้ดังนี้

1. ขั้นแนะนำ (Orientation) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนจะได้รับการชี้แจงให้เข้าใจถึงจุดมุ่งหมายของบทเรียน เพื่อสร้างแรงจูงใจและเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้
2. ขั้นทบทวนความรู้เดิม (Elicitation of Prior Knowledge) เป็นขั้นตอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความรู้และความเข้าใจเดิมที่มีเกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียนรู้ โดยอาจดำเนินการผ่านการสนทนา การอภิปราย หรือกิจกรรมตรวจสอบความรู้เดิม
3. ขั้นปรับเปลี่ยนความคิด (Restructuring of Ideas) ถือเป็นขั้นตอนสำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ดังนี้

3.1 การทำความเข้าใจและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน (Clarification and Exchange of Ideas) เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดวิพากษ์ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ผ่านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

3.2 การสร้างความคิดใหม่ (Construction of New Ideas) เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนสามารถกำหนดแนวคิดหรือความรู้ใหม่ได้จากการอภิปรายร่วมกัน การสาธิต หรือการลงมือปฏิบัติ

3.3 การประเมินความคิดใหม่ (Evaluation of New Ideas) เป็นการตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของแนวคิดหรือความรู้ใหม่ อาจดำเนินการผ่านการทดลอง หรือการคิดวิเคราะห์อย่างลึกซึ้ง

4. ชี้นำความคิดไปใช้ (Application of Ideas) เป็นขั้นตอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำแนวคิดหรือความรู้ใหม่ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ เพื่อพัฒนาและต่อยอดองค์ความรู้ให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย

5. ขั้นทบทวน (Review) เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ผู้เรียนจะได้ทบทวนและเปรียบเทียบแนวคิด ความเข้าใจ ระหว่างความรู้เดิมและความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้น เพื่อสร้างความเข้าใจอย่างเป็นระบบและคงทน สามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างต่อเนื่อง

การสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นพบด้วยตนเอง แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ปรับเปลี่ยนแนวคิด และประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่ในสถานการณ์จริง กระบวนการสอนจะประกอบด้วยขั้นตอนหลัก ได้แก่ การกระตุ้นความสนใจ ทบทวนความรู้เดิม ค้นพบและสร้างมโนทัศน์ใหม่ นำมโนทัศน์ไปประยุกต์ใช้ และทบทวนเพื่อสรุปความเข้าใจ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและพัฒนาองค์ความรู้ด้วยตนเอง

3.1.5 บทบาทของผู้สอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง

การพัฒนาบทบาทของผู้สอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง มีลักษณะที่แตกต่างจากการสอนแบบดั้งเดิม ซึ่งมักมองว่าผู้สอนคือผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้โดยตรงให้แก่ผู้เรียน

DeVries & Kohlberg (1990) ได้เสนอหลักการสำคัญที่สะท้อนแนวทางการเปลี่ยนแปลงบทบาทของผู้สอนในแนวทางนี้ไว้ดังนี้

1. จากผู้สอนสู่ผู้สร้าง (From Instructor to Constructor) ในระบบการสอนแบบดั้งเดิม ผู้สอนมักทำหน้าที่ถ่ายทอดเนื้อหา จัดลำดับเนื้อหา ตรวจสอบ และประเมินผลตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ชัดเจน อย่างไรก็ตาม ตามแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผู้สอน

จะต้องลดบทบาทจากการเป็นผู้บอกหรือสั่งสอนมาเป็นผู้กระตุ้นและให้คำแนะนำ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนต้องติดตามความสนใจของผู้เรียน และออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดของตนได้อย่างต่อเนื่อง

2. จากการใช้แรงเสริมไปสู่การกระตุ้นความสนใจ (From Reinforcement to Interest) วิธีการสอนแบบดั้งเดิมมักใช้การเสริมแรงภายนอก เช่น การให้รางวัลหรือการให้โทษเพื่อจูงใจให้ผู้เรียนปฏิบัติตามข้อกำหนด แต่ตามทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ความสนใจภายในของผู้เรียนถือเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่สุด ผู้สอนจึงมีบทบาทในการสนับสนุนและกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง แทนการพึ่งพาการเสริมแรงภายนอกเพียงอย่างเดียว

3. จากการควบคุมไปสู่การพัฒนาการพึ่งพาตนเอง (From Obedience to Autonomous) การสอนแบบดั้งเดิมมักเน้นการควบคุมพฤติกรรมผู้เรียนให้อยู่ในกรอบที่ผู้สอนกำหนด ทำให้ผู้เรียนมีความสัมพันธ์เชิงพึ่งพาผู้สอนเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม ตามแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนควรส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างผู้สอนและผู้เรียน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ทั้งทางด้านความคิดและจริยธรรม อันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง

Lunenburg & Ornstein (1996) ได้อธิบายบทบาทของผู้สอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ดังนี้

1. การส่งเสริมความคิดริเริ่มและความเป็นอิสระของผู้เรียน ผู้สอนควรทำหน้าที่ให้กำลังใจ ยอมรับ และสนับสนุนความคิดริเริ่ม รวมถึงการทำงานอย่างเป็นอิสระของผู้เรียน เนื่องจากความคิดริเริ่มและการมีอิสระในการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงแนวคิดต่างๆ ได้ด้วยตนเอง การที่ผู้เรียนสามารถตั้งคำถามและค้นหาคำตอบด้วยกระบวนการวิเคราะห์ด้วยตนเอง เป็นการสะท้อนถึงความรับผิดชอบในการเรียนรู้ และยังพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นผู้แก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การใช้ข้อมูลจริงและแหล่งข้อมูลตามธรรมชาติ ผู้สอนควรใช้แหล่งข้อมูลที่แท้จริงและสภาพการณ์จริงเป็นส่วนประกอบในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งจะช่วยให้การสร้างองค์ความรู้มีความหมายและเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันของผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม

3. การใช้คำถามกระตุ้นกระบวนการคิดเชิงวิเคราะห์ ผู้สอนควรใช้คำพูดหรือคำถามที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดเชิงลึก เช่น การจัดประเภท (Classify) การวิเคราะห์ (Analyze) การพยากรณ์หรือทำนาย (Predict) และการสร้างสรรค์แนวคิดใหม่ (Create) ทั้งนี้ควร

จัดกิจกรรมทางปัญญาให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการวิเคราะห์ (Analyze) การแปลความหมาย (Interpret) การจัดประเภท (Classification) และการพยากรณ์ (Prediction) เพื่อส่งเสริมความเข้าใจและการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

4. การปรับเปลี่ยนวิธีสอนตามความสนใจของผู้เรียน ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้นำในการเข้าสู่บทเรียน ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การสอนและเนื้อหาให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนในขณะนั้น อย่างไรก็ตาม การปรับเปลี่ยนนี้มีได้หมายถึงการตัดเนื้อหาหลักออกไป แต่เป็นการนำความสนใจและความกระตือรือร้นของผู้เรียนมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีชีวิตชีวาและมีความหมายยิ่งขึ้น

5. การเข้าใจในทัศนคติของผู้เรียน ผู้สอนควรพยายามทำความเข้าใจแนวคิดและมโนทัศน์เดิมของผู้เรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความเข้าใจของตนก่อนที่ผู้สอนจะนำเสนอแนวคิดหรือประสบการณ์ของตนเอง เนื่องจากหากผู้สอนรับนำเสนอแนวคิดของตนก่อน อาจเป็นการจำกัดกรอบความคิดและปิดกั้นการคิดอย่างอิสระของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนรอคำตอบที่ถูกต้องแทนที่จะคิดวิเคราะห์ด้วยตนเอง

6. การกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสนทนา ผู้สอนควรเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสนทนา ทั้งระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง การมีส่วนร่วมในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจะช่วยให้ผู้เรียนได้เสนอแนวคิด พังความคิดเห็นผู้อื่น และสะท้อนแนวคิดของตนเอง ซึ่งเป็นกระบวนการที่ช่วยพัฒนาและขยายองค์ความรู้ของผู้เรียน

7. การส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ตั้งคำถาม ผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าตั้งคำถาม ทั้งคำถามปลายเปิดและคำถามที่ซับซ้อน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนขยายการค้นคว้าและการคิดวิเคราะห์ไปสู่ประเด็นที่ลึกซึ้งและกว้างขวางยิ่งขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาความเข้าใจและการปรับเปลี่ยนแนวคิดของผู้เรียนเอง

8. การกระตุ้นให้เกิดการตอบสนองและการประเมินตนเอง ผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนตอบสนองต่อคำถามหรือสิ่งกระตุ้นอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสตรวจสอบและประเมินความเข้าใจ รวมถึงการระบุข้อผิดพลาดของตนเอง กระบวนการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างความเข้าใจในประเด็นหรือแนวคิดได้อย่างถูกต้องและลึกซึ้ง

9. การสนับสนุนการโต้แย้งเชิงสร้างสรรค์ ผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าโต้แย้งหรือวิพากษ์สมมติฐานที่ตั้งขึ้น รวมถึงสนับสนุนให้เกิดการอภิปรายโต้แย้งในชั้นเรียน ซึ่งจะช่วยพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และเสริมสร้างพัฒนาการทางปัญญาของผู้เรียน

10. การให้เวลาในการคิดและตอบคำถาม ผู้สอนควรให้เวลาเพียงพอหลังการตั้งคำถาม เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่อาจยังไม่พร้อมได้มีเวลาคิดและตอบสนอง การเร่งรัดหรือบังคับให้ตอบทันทีอาจยับยั้งความคิดเชิงสร้างสรรค์และทำให้ผู้เรียนกลายเป็นเพียงผู้รอรับคำตอบ

11. การจัดเวลาเพื่อสร้างความสัมพันธ์และการเปรียบเทียบแนวคิด ผู้สอนควรจัดเตรียมกิจกรรมและจัดสรรเวลาให้เหมาะสม เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดต่าง ๆ ด้วยตนเอง รวมถึงการเปรียบเทียบ สรุป และสร้างรูปแบบความคิดใหม่ อันเป็นหัวใจของการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

12. การเอาใจใส่ต่อธรรมชาติความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียนผ่านวัฏจักรการเรียนรู้ ผู้สอนควรให้ความสำคัญกับธรรมชาติของความอยากรู้อยากเห็นซึ่งเป็นแรงขับเคลื่อนการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ (The Learning Cycle Model) ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ การค้นพบ (Discovery) การแนะนำโนทัศน์ (Concept Introduction) และการประยุกต์มนทัศน์ (Concept Application) ดังนี้

12.1 การค้นพบ (Discovery) ในขั้นนี้ ผู้สอนควรจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหาด้วยตนเอง โดยออกแบบกิจกรรมที่เอื้อให้ผู้เรียนสามารถกำหนดปัญหา ตั้งสมมติฐาน และสำรวจข้อมูลหรืองานที่เกี่ยวข้องด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหา

12.2 การแนะนำโนทัศน์ (Concept Introduction) เมื่อผู้เรียนได้ค้นพบและมีส่วนร่วมในการสำรวจประเด็นต่าง ๆ แล้ว ผู้สอนควรจัดเตรียมบทเรียนที่เชื่อมโยงกับปัญหาของผู้เรียน พร้อมทั้งนำเสนอคำศัพท์หรือแนวคิดใหม่ ๆ ที่มีโครงสร้างสอดคล้องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างมนทัศน์ใหม่ได้อย่างเป็นระบบ

12.3 การประยุกต์มนทัศน์ (Concept Application) ในขั้นนี้ ผู้สอนจะจัดสภาพปัญหาหรือสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่ท้าทายให้ผู้เรียนได้มีโอกาสนำมนทัศน์หรือแนวคิดที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้จริง ทั้งนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสะท้อนศักยภาพของตนเองและสามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมกับสถานการณ์ใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้สอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองมีบทบาทสำคัญในการออกแบบและจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการที่ผู้เรียนจะสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยเน้นการกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ตั้งคำถาม ค้นคว้า แลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิเคราะห์ และได้แย้งอย่างมีเหตุผล ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก ผู้ให้คำแนะนำ

กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดอย่างอิสระ และนำแนวคิดใหม่ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและพัฒนาทักษะการพึ่งพาตนเอง

3.1.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist theory)

เกศราพรพรณ พันธ์ศรีเกตุ คงเจริญ (2562) ได้ทำการวิจัยการพัฒนารูปแบบสมรรถนะด้านการสอนของครูที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองมี 5 กระบวนการ คือ การวิเคราะห์หลักสูตร การออกแบบการสอน การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลซึ่งปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่พบคือปัญหาความแตกต่างระหว่างผู้เรียนนักเรียนขาดทักษะและกระบวนการไม่สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาไปเนื้อหาสาระอื่นๆและปัญหาครูผู้สอนได้แก่การขาดทักษะการสอนเทคนิคและกระบวนการสอนรวมทั้งปัญหาความไม่ต่อเนื่องของการเรียนการสอนดังนั้นสาระสำคัญคือการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองนั้นความรู้ไม่ใช่มาจากการสอนของครูหรือผู้สอนเพียงอย่างเดียวแต่ความรู้จะเกิดขึ้นและถูกสร้างขึ้นโดยผู้เรียนเองการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) 2) รูปแบบสมรรถนะด้านการสอนของครูมีองค์ประกอบสำคัญ 4 องค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนและการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน เอกสารประกอบ ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเสริมสร้างสมรรถภาพการสอนตามแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง 3) ผลการประเมินรูปแบบสมรรถนะด้านการสอนของครูพบว่าครูผู้สอนที่ใช้รูปแบบสมรรถนะด้านการสอนของครูที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองมีค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนความรู้ความเข้าใจการวิเคราะห์หลักสูตร การออกแบบการสอน การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลสูงกว่าครูผู้สอนที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้การสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง พบว่าเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ค้นพบสาระสำคัญหรือองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเองอันเกิดจากการได้ศึกษาค้นคว้าทดลองแลกเปลี่ยนเรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริงทำให้ผู้เรียนรักการอ่าน รักการศึกษาค้นคว้าผู้เรียนเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้

ณัฐกรรณ์ ปะพาน และณรงค์ สมพงษ์ (2557) ได้วิจัยการพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมตามแนวทฤษฎีสร้างความรู้ใหม่ โดยผู้เรียนเองสำหรับครู สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีผลสัมฤทธิ์

ทางการอบรมที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสนับสนุนการฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพสามารถนำรูปแบบไปใช้ในการฝึกอบรมซึ่งจะทำให้ครูหรือผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะในการปฏิบัติที่สามารถค้นหาแนวทางในการหาความรู้โดยผู้เรียนเองซึ่งสอดคล้องกับแนวปฏิบัติการศึกษาในปัจจุบัน และครูที่เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจในรูปแบบการฝึกอบรมตามแนวทฤษฎีสร้างความรู้ใหม่โดยผู้เรียนเองอยู่ในระดับมาก

วิริญญ์ แวงโสธรณ์ (2561) ได้วิจัยการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผลการวิจัย พบว่า 1) องค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ พบว่าได้ 5 องค์ประกอบ 29 ตัวชี้วัด 2) สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับน้อย สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ขั้นสร้างโครงสร้างใหม่ทางปัญญา ขั้นไตร่ตรอง ขั้นประเมินผล ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน และขั้นนำไปปฏิบัติ ตามลำดับ 3) วิธีพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ใช้วิธีการฝึกอบรม (Training) 4) การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์วิสต์สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ระดับมาก นอกจากนี้ยังพบว่าวิธีพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์วิธีพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ จากเอกสารที่เกี่ยวข้องและศึกษาจากโรงเรียนที่มีรูปแบบของวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศพบว่า การฝึกอบรม (Training) เป็นวิธีที่เหมาะสมในพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 เพราะวิธีการนี้เป็นวิธีการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบที่ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดการเรียนรู้ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจทักษะความชำนาญความสามารถประสบการณ์ทัศนคติหรือพัฒนาสมรรถภาพในด้านต่าง ๆ ตลอดจนการปรับปรุงพฤติกรรมอันนำมาซึ่งการแสดงออกที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3.2 ทฤษฎีการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Theory)

ทฤษฎีการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Theory) เป็นทฤษฎีที่นำเสนอโดย Albert Bandura นักจิตวิทยาชาวแคนาดา ซึ่งเป็นการผสมผสานระหว่างทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ได้ผสมผสานทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behavioral Theories) และทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มการรู้คิด (Cognitive theories) Albert Bandura เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการทางปัญญา (Cognitive Process) ที่เกิดขึ้นในบริบททางสังคม มนุษย์สามารถเรียนรู้ได้จากการสังเกต การเลียนแบบ และการมองเห็นจากพฤติกรรมของผู้อื่น นอกเหนือจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง (Direct Experience) เพียงอย่างเดียว แล้วนำมาปรับใช้เป็นแบบแผนในการกำหนดพฤติกรรมของตนเอง

ทฤษฎีการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Theory) ตามแนวคิดของแบนดูรา (Bandura, 1989) เป็นการสังเกตซึ่งได้มาด้วยความรู้ใหม่ๆ (Acquired) ถึงแม้จะยังไม่มี การแสดงออกถึงพฤติกรรมที่ได้เรียนรู้ก็ตาม และเมื่อมีโอกาสที่เหมาะสม บุคคลนั้นก็จะแสดง พฤติกรรมที่ได้เรียนรู้นั้นออกมาให้เห็น ทฤษฎีนี้แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมของบุคคลที่เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไปขึ้นอยู่กับปัจจัยสภาพแวดล้อมที่ได้เรียนรู้และปัจจัยส่วนบุคคล (ปัญญา ชีวภาพ และสิ่งภายในอื่นๆ) รวมด้วย (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2541)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญา สังคม เน้นหลักการเรียนรู้จากการสังเกต (Observational Learning) หรือเรียนรู้จากต้นแบบ (Modeling) ซึ่งเกิดจากการที่บุคคลสังเกตการ กระทำของผู้อื่นแล้วพยายามเลียนแบบพฤติกรรมนั้น อีกส่วนหนึ่ง คือ บุคคลเรียนรู้จาก ประสบการณ์ตรงของตนเอง (Direct Experience)

Albert Bandura เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับ สิ่งแวดล้อมซึ่งแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมและเชื่อว่าพฤติกรรมนั้นไม่ได้เกิดขึ้นเองแต่เป็นผลของ การเรียนรู้พฤติกรรมใหม่ๆ อาจได้จากประสบการณ์ตรงหรือการสังเกตผู้อื่น รวมถึงการเรียนรู้สิ่ง ต่างๆ ในสังคม โดยเป็นการเรียนรู้แบบมีเงื่อนไข กล่าวคือพฤติกรรมใดทำแล้วได้รับผลทางบวก มนุษย์ก็จะเลือกทำพฤติกรรมได้รับการเสริมแรงจากผลบวกนั้น แต่หากพฤติกรรมใดทำแล้วได้ผล ลบมนุษย์ก็จะหลีกเลี่ยงที่จะการทำพฤติกรรมนั้น โดนแบนดูราได้นำเสนอการเรียนรู้ของมนุษย์ไว้ 2 วิธี ดังนี้

1. การเรียนรู้จากผลการตอบสนอง (Learning by response consequences) เป็นการเรียนรู้จากผลของการกระทำหรือประสบการณ์ตรงทั้งทางบวกและทางลบ โดยการเสริมแรงแบบต่างๆ จะกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ซึ่งจะเลือกทำพฤติกรรมที่ได้ผลทางบวก ทั้งนี้ การตอบสนองผลการกระทำที่มีผลต่อมนุษย์ มี 3 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการให้ข้อมูล (informative function) ในการเรียนรู้ของมนุษย์นั้น ไม่ได้เป็นการกระทำเพื่อตอบสนองเท่านั้น แต่มนุษย์ยังสังเกตความแตกต่างถึงผลที่ตามมาของการกระทำนั้นด้วย และจะเก็บข้อมูลของผลการกระทำเพื่อเป็นแนวทางในการเปลี่ยนพฤติกรรม

1.2 ด้านแรงจูงใจ (motivational function) ผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำจะกลายเป็นตัวจูงใจในการกระทำสูง ส่วนการกระทำใดที่เกิดผลทางลบย่อมทำให้เกิด แรงจูงใจต่ำ การจดจำผลที่เกิดขึ้นต่างๆ นั้น จะกลายเป็นตัวจูงใจให้มนุษย์พยายามกระทำหรือ หลีกเลี่ยงการกระทำนั้นในอนาคต

1.3 ด้านการเสริมแรง (reinforcing function) การตอบสนองใดๆ ก็ ตามถ้าได้รับการเสริมแรงพฤติกรรมนั้นก็จะมีแนวโน้มจะเกิดขึ้น อีกสิ่งสำคัญคือเงื่อนไขในการ เสริมแรง ซึ่งพบว่า การเสริมแรงที่มีประสิทธิภาพสำหรับมนุษย์ในทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมก็คือ การเสริมแรงที่เกิดขึ้นโดยมนุษย์รู้ว่าการกระทำใดของตนนำไปสู่การเสริมแรง และเน้นการทำให้ พฤติกรรมนั้นคงอยู่มากกว่าการสร้างพฤติกรรมใหม่

2. การเรียนรู้จากตัวแบบ (learning through modeling) "ตัวแบบ" (modeling) ตามความหมายของ Bandura (1977) หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ตามธรรมชาติที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องผ่านการสังเกตบุคคลต้นแบบซึ่งได้รับการคัดเลือกให้เป็นตัวอย่างที่เหมาะสม โดยผู้เรียน จะใช้กระบวนการทางสติปัญญาในการถอดรหัสพฤติกรรมของตัวแบบให้เป็นสัญลักษณ์ทาง ความคิด ก่อนนำไปสร้างพฤติกรรมใหม่โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยวิธีการลงมือทดลองถูก

2.1 ตัวแบบที่มีอิทธิพลต่อการแสดงออกของพฤติกรรมมนุษย์มี 2 ประเภท คือ

2.1.1 ตัวแบบที่มีชีวิตจริง (live model) หมายถึง ตัวแบบที่มีชีวิตซึ่งผู้สังเกตสามารถมีปฏิสัมพันธ์หรือสังเกตได้โดยตรงโดยไม่ผ่านสื่อหรือสัญลักษณ์อื่น ตัวอย่างเช่น บิดามารดา ครู เพื่อน บุคคลที่มีชื่อเสียง หรือวิทยากรที่เป็นแรงบันดาลใจ ทั้งนี้ การนำเสนอตัวแบบประเภทนี้สามารถปรับปรุงหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เหมาะสมกับบริบทได้ ซึ่งช่วยให้ผู้สังเกตเกิดความสนใจและเลียนแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ตัวแบบที่ไม่สมจริงหรือเหตุการณ์ที่ขัดข้องในระหว่างการสาธิตอาจส่งผลให้ผู้สังเกตสูญเสียความสนใจ หรือไม่ยอมรับปฏิบัติ

ตามได้ เช่น ในกรณีที่มีการสาธิตให้เด็กดูการจับสุนัขเพื่อลดความกลัว แต่หากสุนัขตกใจและส่งเสียงเห่าอาจทำให้เด็กเกิดความหวาดกลัวและไม่ยอมเข้าร่วมกิจกรรมต่อ

2.1.2 ตัวแบบสัญลักษณ์ (symbolic model) เป็นตัวแบบที่ผู้เรียนสังเกตผ่านสื่อหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น เรื่องราวจากการบอกเล่า หนังสือ แถบบันทึกภาพ หรือสื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ โดยข้อดีของตัวแบบประเภทนี้คือ สามารถออกแบบและจัดกระบวนการนำเสนอตัวแบบให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมายได้ล่วงหน้า อีกทั้งสามารถถ่ายทอดไปยังผู้เรียนจำนวนมากเพื่อให้เกิดการเลียนแบบพฤติกรรมในทิศทางเดียวกัน ช่วยเน้นย้ำประเด็นสำคัญของพฤติกรรมที่ต้องการ ถ่ายทอดและสามารถควบคุมผลกระทบได้ รวมทั้งยังสามารถจัดเก็บและนำกลับมาใช้ซ้ำได้ตามความเหมาะสม ทั้งในระดับบุคคลและกลุ่ม อย่างไรก็ตาม ตัวแบบสัญลักษณ์ยังมีข้อจำกัด หากขาดความสมจริงหรือขัดแย้งกับพฤติกรรมของตัวแบบที่มีอยู่จริงในสังคม อาจก่อให้เกิดความสับสน ความไม่เชื่อถือ และส่งผลให้ผู้เรียนไม่ยอมเลียนแบบพฤติกรรมตามที่ต้องการ

2.2 การเรียนรู้จากการสังเกตผ่านตัวแบบ ประกอบด้วย 4 กระบวนการ (Bandura, 1977) ดังนี้

2.2.1 กระบวนการตั้งใจ (attentional processes) เป็นกระบวนการตั้งใจถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในกระบวนการเลียนแบบ เนื่องจากผู้เรียนจะไม่สามารถเรียนรู้จากการสังเกตได้หากขาดความตั้งใจ การให้ความสนใจต่อพฤติกรรมของตัวแบบจะเพิ่มโอกาสในการจดจำและนำไปสู่การเลียนแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตัวแบบที่แสดงพฤติกรรมอย่างชัดเจนและเข้าใจง่ายจะสามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้ดีกว่าตัวแบบที่นำเสนอพฤติกรรมที่ซับซ้อน นอกจากนี้ การมีตัวแบบที่หลากหลายและแสดงพฤติกรรมที่ผู้สังเกตมองว่าเป็นประโยชน์ จะช่วยเพิ่มแรงจูงใจให้เกิดการตั้งใจเรียนรู้มากขึ้น อีกประการหนึ่งที่มีความสำคัญ คือ ความคล้ายคลึงระหว่างผู้สังเกตกับตัวแบบ เช่น อายุ เพศ หรือความสนใจ ซึ่ง Bandura (1986) ระบุว่าผู้เรียนจะมีแนวโน้มเลียนแบบพฤติกรรมได้มากขึ้นหากตัวแบบมีลักษณะร่วมกับตนเอง ดังนั้น การคัดเลือกตัวแบบที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับผู้เรียนจะช่วยดึงดูดความสนใจและส่งเสริมประสิทธิภาพของการเรียนรู้จากการสังเกตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.2 กระบวนการเก็บจำ (retention processes) เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนสังเกตและประมวลข้อมูลที่ได้รับจากการสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบ แล้วจัดเก็บไว้ในความทรงจำในรูปของสัญลักษณ์แทนพฤติกรรมที่ต้องการเลียนแบบ โดยมีทั้งในรูปจินตภาพ (Imaginal Coding) และในรูปของภาษา (Verbal Coding) ซึ่งการจัดเก็บข้อมูลในลักษณะนี้ช่วย

ให้การจดจำมีประสิทธิภาพและคงอยู่ยาวนานขึ้น ทั้งนี้ หากประสบการณ์ใหม่มีความเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน และมีการทบทวนซ้ำ (Rehearsal) อย่างสม่ำเสมอ จะยิ่งส่งผลให้การจดจำมีความถาวร อีกทั้งยังเป็นแนวทางสำคัญที่ช่วยให้ผู้สังเกตสามารถสร้างแบบแผนพฤติกรรมใหม่หรือเกิดแนวคิดในการแสดงพฤติกรรมใหม่ได้อย่างเหมาะสม

2.2.3 กระบวนการกระทำ (motor reproduction processes) เป็นกระบวนการถ่ายทอดข้อมูลที่คุณเรียนได้จัดเก็บไว้ในรูปของสัญลักษณ์ออกมาเป็นการกระทำจริง โดยพฤติกรรมที่แสดงออกสามารถแยกตามกระบวนการรับรู้ ความเข้าใจ และการตอบสนองของผู้สังเกตได้ ทั้งนี้ ผู้สังเกตสามารถแสดงพฤติกรรมตามแบบได้อย่างครบถ้วน โดยไม่จำเป็นต้องขึ้นอยู่กับการสติปัญญาหรือความซับซ้อนของพฤติกรรมที่สังเกตมา พฤติกรรมที่เกิดขึ้นในระยะแรกอาจยังไม่ถูกต้องสมบูรณ์ แต่จะได้รับการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์ที่น่าพึงพอใจ

2.2.4 กระบวนการจูงใจ (motivational processes) เป็นกระบวนการสำคัญตามแนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงปัญญา ซึ่งเน้นสิ่งที่บุคคลได้รับรู้หรือเรียนรู้ (Acquisition) มิได้หมายความว่าจะถูกนำไปปฏิบัติจริงทั้งหมด (Performance) เนื่องจากมนุษย์มิได้กระทำหรือแสดงพฤติกรรมตามสิ่งที่เรียนรู้ทุกประการ แต่จะเลือกกระทำต่อเมื่อมีแรงจูงใจหรือปัจจัยที่กระตุ้นให้เกิดการแสดงพฤติกรรมนั้น

แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญาของแบนดูรา เน้นแนวคิด 3 ประการ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2549) คือ

1. แนวคิดของการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning หรือ Modeling)

2. แนวคิดของการกำกับตนเอง (Self - Regulation)

3. แนวคิดของการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self - Efficacy)

Bandura (1989) กล่าวว่า พฤติกรรมและการเรียนรู้ของมนุษย์เป็นปฏิสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องกัน (Reciprocal Determinism) ระหว่างปัจเจกบุคคล (Personal) พฤติกรรม (Behavioral) และสภาพแวดล้อม (Environmental) โดยมีอิทธิพลในการกำหนดซึ่งกันและกันที่ไม่เท่าเทียมกัน และอาจเกิดขึ้นไม่พร้อมกัน บางปัจจัยอาจมีอิทธิพลมากกว่าอีกปัจจัย หรือปัจจัยหนึ่งมีผลต่อการกำหนดปัจจัยอื่นๆ เป็นต้น สำหรับปัจเจกบุคคล ประกอบด้วย การรับรู้ความสามารถของตน กระบวนการทางอภิปัญญา กลวิธีทางความรู้ และการรับรู้ของความรู้สึกและอารมณ์ ปัจจัยทางพฤติกรรม ประกอบด้วย การกระทำของแต่ละบุคคล การแสดงคำพูด และ

การคัดเลือก ปัจจัยสภาพแวดล้อม (Environmental) ประกอบด้วย โครงสร้างของสังคมและบริบท การเรียนรู้ และอำนาจจากรูปแบบของประสบการณ์ การชักจูงทางภาษา และรูปแบบสัญลักษณ์ที่หลากหลายของข้อมูล (Bandura. 1986; Zimmerman. 1989)

3.2.1 การนำทฤษฎีการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Theory) ไปประยุกต์ใช้ในชั้นเรียน

ทฤษฎีการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Theory) ช่วยให้ผู้สอนเห็นว่าการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนและอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม เป็นพลังสำคัญที่ช่วยปรับปรุงแนวทางปฏิบัติทางการศึกษาและส่งเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพให้แก่ผู้เรียน โดยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในพัฒนาผู้เรียนได้ดังนี้

1. ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในห้องเรียนได้โดยใช้การเสริมแรงเชิงบวกและรางวัลเช่น เมื่อนักเรียนมีคำถามและยกมือขออนุญาตก่อนพูด หลังจากนั้น ผู้สอนได้เชยชมนักเรียน จะทำให้นักเรียนมีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก นอกจากนี้ นักเรียนคนอื่น ๆ ก็จะทำตามและยกมือขึ้นหลังจากสังเกตว่าพฤติกรรมดังกล่าวทำให้เกิดผลลัพธ์เชิงบวกในทางกลับกัน นักเรียนที่ถูกตำหนิถึงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ก็มีแนวโน้มที่จะไม่ทำพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก เช่นเดียวกับเพื่อนร่วมชั้น ก็จะสังเกตพฤติกรรมดังกล่าวและหลีกเลี่ยงการแสดงพฤติกรรมนั้น
2. ช่วยดึงดูดความสนใจของผู้เรียนก่อนเข้าสู่เนื้อหาการสอน เช่น การสร้างความประหลาดใจการถามคำถามชวนสงสัย การเล่นเกม การทบทวนเนื้อหาและการใช้สื่อภาพหรือการใช้กิจกรรมประกอบบทเรียน จะช่วยเปิดประสาทสัมผัสเพื่อสร้างการจดจำพฤติกรรมให้กับผู้เรียนได้
3. สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน เช่น การค้นหาวิธีการสอนใหม่ๆ เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน ความกระตือรือร้นและแสดงถึงความเอาใจใส่ในการสอนของครูสามารถกระตุ้นให้นักเรียนกระตือรือร้นในการเรียน โดยผู้เรียนมีแนวโน้มที่จะเลียนแบบผู้สอน และหากนักเรียนมีความมั่นใจและเชื่อว่าตนเองมีความสามารถที่จะเลียนแบบพฤติกรรมบางอย่างได้ พวกเขาก็มีแนวโน้มที่จะพยายามและประสบความสำเร็จมากขึ้น ในทางกลับกันหากผู้เรียนขาดความมั่นใจและไม่เชื่อว่าตนมีความสามารถเพียงพอก็จะมีคามพยายามน้อยลง
4. ส่งเสริมการทำงานคู่หรืองานกลุ่ม เพราะการเรียนรู้เกิดขึ้นได้จากการสังเกตเพื่อนร่วมชั้นการทำงานเป็นคู่และการทำงานเป็นกลุ่มในห้องเรียน เช่น การจับคู่ให้นักเรียนที่มีความสามารถสูงกับนักเรียนที่มีปัญหาจะทำให้ผู้เรียนสามารถให้คำปรึกษาและรับคำปรึกษาจากเพื่อนร่วมชั้นได้ นอกจากนี้การการจัดกลุ่มผู้เรียนที่มีแรงจูงใจน้อยกับผู้เรียนที่มีแรงจูงใจสูง จะทำ

ให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านการสังเกตพฤติกรรมและทัศนคติของสมาชิกภายในกลุ่ม โดยหวังว่าผู้เรียนที่มีแรงจูงใจสูงจะสามารถเป็นต้นแบบแก่ผู้เรียนที่มีแรงจูงใจน้อยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้

ทฤษฎีการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Theory) เป็นแนวคิดสำคัญที่เชื่อมโยงผู้เรียนเข้ากับประสบการณ์ในมุมมองที่หลากหลาย ผ่านการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนและเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้เรียน ผู้สอน เพื่อนร่วมชั้น ตลอดจนสิ่งแวดล้อมรอบตัว นอกจากนี้ทฤษฎีนี้ยังให้ความสำคัญกับการสังเกตซึ่งมีอิทธิพลต่อการสร้างองค์ความรู้ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และทัศนคติของผู้เรียน ดังนั้น ผู้สอนจึงควรทำหน้าที่เป็นแบบอย่างที่เหมาะสม มีความเปิดกว้าง เอื้ออาทร และมีความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์และพัฒนาไปสู่ผลลัพธ์เชิงบวก

3.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทฤษฎีการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Theory)

รักษ ห้วยเรไร (2560) ได้ทำการวิจัยการพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบร่วมกับแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการปฎิบัติการสำหรับครูของนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ผลการวิจัยพบว่า 1) ได้แบบประเมินทักษะการปฎิบัติการสำหรับครู 22 ข้อ มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .74 2) ได้รูปแบบการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบร่วมกับแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการปฎิบัติการสำหรับครู ผ่านเกณฑ์การตรวจสอบคุณภาพ จำนวน 6 แผน มี 5 ขั้นตอนการสอน คือ 2.1) ขั้นกระบวนการทำความเข้าใจ 2.2) ขั้นกระบวนการจดจำ 2.3) ขั้นกระบวนการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวอย่าง 2.4) ขั้นกระบวนการจูงใจ 2.5) ขั้นการถ่ายโยงการเรียนรู้สู่สถานการณ์อื่น 3) ผลของการใช้รูปแบบการสอนฯ ประกอบด้วย 3.1) วิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3.2) กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมทั้งในระยะเวลาหลังการทดลองและระยะติดตามผล 3.3) นักศึกษากลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบร่วมกับแนวคิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ มีทักษะการปฎิบัติการสำหรับครู ในระยะเวลาหลังการทดลองและระยะติดตามผล สูงขึ้นกว่าระยะก่อนการทดลองทั้งนี้ เป็นผลมาจากการสังเกตตัวแบบของนักศึกษากลุ่มทดลอง

พัฒนา พลอยประไพ (2554) ได้ทำการวิจัยการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนคิดแบบแยกแยะส่วนประกอบตามหลักพุทธธรรม ทฤษฎีปัญญาสังคมและแนวคิดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำหรับการอบรมครูอนุบาล ผลการวิจัยพบว่า พบว่า ครูอนุบาลมีสมรรถนะในการคิดแบบแยกแยะส่วนประกอบสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพบว่า ครูอนุบาลมีความคงทนของผลการเรียนรู้เกี่ยวกับการคิดแบบแยกแยะ

ส่วนประกอบ และผลการประเมินรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นสามารถเสริมสร้างสมรรถนะในการคิดแบบแยกแยะส่วนประกอบของครูอนุบาล

ยะยา ยุทธิปูน (2563) ได้ทำการวิจัยการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเชื่อมั่นในการสื่อสารภาษาอังกฤษและทักษะชีวิตสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเชื่อมั่นในการสื่อสารภาษาอังกฤษและทักษะชีวิต มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และบทบาทของครูและผู้เรียน ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Exchanging Experiences) ขั้นที่ 2 สร้างความเชื่อมั่น (Building Confidence) ขั้นที่ 3 สร้างผลงานร่วมกัน (Creating Shared Work) ขั้นที่ 4 เรียนรู้การสะท้อนคิด (Learning Through Reflection) และขั้นที่ 5 กระตุ้นการประเมินผล (Encouraging Assessment) รูปแบบการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม ความสอดคล้องและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้มีพัฒนาการสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรูปแบบนี้ทำให้ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งด้านความเชื่อมั่นในการสื่อสารภาษาอังกฤษและด้านทักษะชีวิต ผู้เรียนมีความกล้าแสดงออก ตั้งใจและพยายามเรียนรู้ภาษาอังกฤษมากขึ้น พยายามสื่อสารด้วยการฟัง พูด อ่าน และเขียน มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมการเรียนรู้กับเพื่อนเสมอ ผู้เรียนได้ใช้ทักษะชีวิตมากขึ้น กล้าแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน กล้าแสดงความคิดเห็นหรือสะท้อนคิดประเด็นต่าง ๆ พยายามแก้ปัญหาและกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผล สนุกสนานกับการใช้คอมพิวเตอร์ในการค้นคว้าหรือสร้างสรรค์ชิ้นงาน จนสามารถทำได้สมบูรณ์ตามเวลาที่กำหนดและทำให้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีชีวิตชีวามากขึ้น

สำหรับการนำทฤษฎีการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Theory) มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาครั้งนี้ โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์กระบวนการจัดการความรู้มาใช้ในการวิจัย โดยการเรียนรู้จากการสังเกตแบบอย่าง การเลียนแบบ และการมีแรงเสริมทางสังคม ผ่านการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ ครูต้นแบบหรือวิทยากร หรือสังเกตแบบอย่าง ที่สามารถประยุกต์ใช้ได้จริง

3.3 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning Theory)

3.3.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

Johnson & Johnson (1994) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนร่วมมือและช่วยเหลือกันเรียนรู้ผ่านการทำงานกลุ่ม โดยผลงานของกลุ่มขึ้นอยู่กับผลงานของสมาชิกแต่ละคนภายในกลุ่ม ดังนั้นความสำเร็จของกลุ่มคือความสำเร็จของสมาชิกร่วมกัน

Slavin, Robert E. (1995) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความรู้ และความคิดร่วมกัน ผ่านการโต้ตอบภายในกลุ่มและร่วมมือกันทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและความสำเร็จของกลุ่ม

Alice F. Artzt and C.M. Newman (1990) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็กๆ ร่วมกันเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหา เพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ โดยสมาชิกทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จและความล้มเหลวของกลุ่ม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันนั้นสมาชิกทุกคนต้องปรึกษาหารือร่วมกัน ช่วยเหลือกันแก้ปัญหา โดยครูเป็นผู้ช่วยเหลือ และชี้แนะแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2550) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่แบ่งกลุ่มผู้เรียน ที่มีความสามารถต่างกันเป็นกลุ่มเล็กๆ เพื่อให้ผู้เรียนร่วมมือและช่วยเหลือกัน โดยมีโครงสร้างการทำงานที่ชัดเจน มีการทำงานร่วมกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือและพึ่งพาอาศัยกันและกัน มีความรับผิดชอบต่อกันและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและทุกคนในกลุ่มสำเร็จร่วมกัน

ทศนา แคมมณี (2550) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการเรียนรู้แบบกลุ่มย่อยที่สมาชิกมีความสามารถที่แตกต่างกัน ช่วยเหลือกันเรียนรู้เพื่อบรรลุเป้าหมายของกลุ่มร่วมกัน สมาชิกต้องมีความรับผิดชอบและช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม โดยเป้าหมายของการเรียนรู้ร่วมกันคือเป้าหมายของกลุ่ม

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2556) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายซึ่งเป็นเป้าหมายที่ยอมรับร่วมกัน และเมื่อร่วมกันพัฒนาจนเกิดความสำเร็จแล้วจะส่งผลให้เกิดความพอใจแก่ผู้ร่วมงานทุกคน

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนภายในกลุ่มผ่านการทำงานร่วมกัน โดยผู้เรียนทุกคนจะต้องรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนเองรวมถึงตระหนักถึงส่วนรวม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและเกิดความภูมิใจร่วมกัน

3.3.2 หลักการสำคัญการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเรียนรู้แบบร่วมมือมีหลักการสำคัญอยู่ที่การสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวก (Positive Interdependence) ซึ่งหมายถึงการที่สมาชิกในกลุ่มตระหนักว่าความสำเร็จของตนเองและของกลุ่มขึ้นอยู่กับการทำงานร่วมกัน โดยสมาชิกแต่ละคนมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันในการเรียนรู้ ซึ่งนำไปสู่การพึ่งพาอาศัยกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (Slavin, 2011) นอกจากนี้ยังเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมกันและกัน (Promotive Interaction) ซึ่งเป็นการที่สมาชิกในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็น อธิบายแนวคิด ช่วยเหลือกัน และให้กำลังใจซึ่งกันและกันในการทำควมเข้าใจเนื้อหาและการแก้ปัญหา (Johnson et al., 1998)

Johnson & Johnson (1994) กล่าวว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนมี 3 ลักษณะ ดังนี้

- 1) ลักษณะการแข่งขันกันในการศึกษาเรียนรู้ ผู้เรียนแต่ละคนจะพยายามเรียนให้ได้ดีกว่าคนอื่น เพื่อให้ได้คะแนนดี ได้รับการยกย่องหรือได้รับการตอบแทนในลักษณะต่าง ๆ
- 2) ลักษณะต่างคนต่างเรียน คือ แต่ละคนต่างก็รับผิดชอบดูแลตนเองเพื่อให้เกิดการเรียนรู้โดยไม่ยุ่งกับผู้อื่น
- 3) ลักษณะร่วมมือกันหรือช่วยกันในการเรียนรู้ คือแต่ละคนต่างก็รับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง และในขณะเดียวกันก็ต้องช่วยสมาชิกคนอื่นด้วย

3.3.3 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

Johnson, Johnson & Holubec (1994) กล่าวว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือต้องมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. การพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกันทางบวก (Positive Interdependence) การเรียนรู้ร่วมกัน สมาชิกทุกคนภายในกลุ่มมีความสำคัญ และตระหนักถึงความสำเร็จของงานว่าเกิดจากการช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม สมาชิกทุกคนต้องรับผิดชอบในหน้าที่ของตนและช่วยเหลือสมาชิกคนอื่น ๆ เช่นกันเพื่อประโยชน์ร่วมกัน เพราะความสำเร็จของสมาชิกในกลุ่มก็คือความสำเร็จของกลุ่ม
2. การปรึกษาหารือกันและมีปฏิสัมพันธ์กัน (Face to Face Promotive Interaction) การเรียนรู้ร่วมกันและการทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม เป็นการฝึกการอยู่ร่วมกันในสังคม ผ่านการทำงาน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันแบบเผชิญหน้ากันช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีอันนำไปสู่ความสำเร็จของกลุ่ม

3. การร่วมรับผิดชอบรายบุคคลและความรับผิดชอบของกลุ่ม (Individual and Group Accountability) กลุ่มต้องรับผิดชอบต่อความสำเร็จและสมาชิกแต่ละคนต้องรับผิดชอบต่อความช่วยเหลือแบ่งปันการทำงานภายในกลุ่ม ความรับผิดชอบรายบุคคล ได้รับการประเมินและผลจะส่งไปยังกลุ่ม ความสามารถและความรู้ที่แต่ละคนจะได้รับนั้นเป็นหน้าที่ของกลุ่มที่ต้องตรวจสอบว่าสมาชิกทุกคนได้เรียนรู้หรือไม่

4. ทักษะกลุ่มย่อยและความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม (Interpersonal and Small Group Skills) ผู้เรียนจะได้รับการสอนทักษะทางสังคม (Social Skills) เช่นเดียวกับทักษะทางวิชาการ (Academic Skills) ในด้านการเป็นผู้นำการตัดสินใจ การสร้างความไว้วางใจ การสื่อสาร และการจัดการความขัดแย้ง ซึ่งทักษะเหล่านี้ช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการทำงานเป็นทีม

5. กระบวนการกลุ่ม (Group Processing) การวิเคราะห์กระบวนการทำงานของกลุ่มช่วยให้เกิดการเรียนรู้และปรับปรุงการทำงานของกลุ่มให้ดีขึ้น ซึ่งการวิเคราะห์การทำงานกลุ่มจะครอบคลุมถึงการทำงานกลุ่ม พฤติกรรมของสมาชิกและผลงานของกลุ่ม การวิเคราะห์สามารถทำได้โดยครูหรือผู้เรียน หรือทั้งสองฝ่าย ซึ่งกระบวนการนี้จะช่วยส่งเสริมให้สมาชิกในกลุ่มตั้งใจทำงานอีกทั้งเป็นการพัฒนาทักษะการรู้คิดเนื่องจากการประเมินความคิดและพฤติกรรมของตนเอง

3.3.4 ขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

Johnson, Johnson & Holubec (1994) ได้เสนอขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนี้

1. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของบทเรียน
2. จัดนักเรียนออกเป็นกลุ่มก่อนการดำเนินการสอน
3. อธิบายวัตถุประสงค์และภาระงานในการเรียนการสอนให้นักเรียนทราบ
4. ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของการเรียนแบบร่วมมือและเพิ่มเติมทักษะการเรียนรู้ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม
5. ประเมินผลนักเรียนและช่วยนักเรียนอภิปรายถึงข้อดีของการเรียนแบบร่วมมือ

Arends (1994) ได้เสนอขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนี้

1. การชี้แจงวัตถุประสงค์ โดยครูอธิบายวัตถุประสงค์ของการเรียนหรือบทเรียนอย่างชัดเจนให้ผู้เรียนเข้าใจ
2. การให้ข้อมูลเกี่ยวกับบทเรียน โดยครูให้ข้อมูลแก่นักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาในบทเรียนที่ต้องศึกษา

3. การจัดกลุ่มผู้เรียน โดยครูอธิบายวิธีการจัดกลุ่มให้นักเรียนทราบ และ
แนะนำทักษะในการทำงานกลุ่มและทักษะสังคม

4. การช่วยเหลือการทำงานกลุ่มหรือการเรียนรู้ โดยครูคอยให้คำแนะนำ
ช่วยเหลือ เมื่อนักเรียนมีปัญหาหรือข้อสงสัยในระหว่างการทำงานหรือการเรียนรู้ร่วมกัน

5. การทดสอบ ในการเรียนแต่ละครั้งเมื่อจบบทเรียนหนึ่งๆ นักเรียนทุกคน
จะต้องได้รับการทดสอบ เพื่อที่จะได้รู้ว่าสามารถประสบผลสำเร็จในการเรียนมากน้อยแค่ไหน

6. การเสริมแรง โดยครูให้คำชมหรือรางวัลแก่ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเพื่อเป็น
กำลังใจ และเป็นการยอมรับในผลสำเร็จของนักเรียนและกลุ่ม

อรรถพร พรสีมา (2540) กล่าวถึง ขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการสอน เป็นการแนะนำทักษะในการเรียนรู้ร่วมกัน การจัดกลุ่ม
ผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย รวมทั้งแนะนำระเบียบของกลุ่ม และบทบาทหน้าที่สมาชิกกลุ่ม รวมถึงแจ้ง
วัตถุประสงค์และกิจกรรมที่ทำร่วมกัน

2. ขั้นกิจกรรมกลุ่ม เป็นการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียนภายในกลุ่ม ตามบทบาท
หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

3. ขั้นการตรวจสอบผลงานและทดสอบ เป็นการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่
และผลการปฏิบัติของผู้เรียน ทั้งรายบุคคลและกลุ่ม อาจมีการซ่อมเสริมในส่วนที่นักเรียนบอก
พร้อม

4. ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม เป็นการสรุปบทเรียน
ร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน อธิบายเพิ่มเติมส่วนที่ผู้เรียนไม่เข้าใจ รวมถึงการประเมินผลการ
ทำงานกลุ่มร่วมกัน โดยพิจารณาจุดเด่นของงานและจุดที่ต้องปรับปรุง

สรณบดีนทร์ ประสารทรัพย์ (2561) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นรูปแบบ
การจัดการเรียนรู้ที่มีขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการสอน เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนกำหนดจุดประสงค์ของการเรียน
กำหนดขนาดของกลุ่ม จัดผู้เรียนเข้ากลุ่ม สมาชิกในกลุ่มต้องกำหนดหน้าที่ของแต่ละคนในกลุ่ม
และจัดเตรียมสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ สำหรับใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้

2. ขั้นการสอน เป็นขั้นที่ผู้สอนดำเนินการจัดการเรียนรู้ โดยเริ่มตั้งแต่การ
นำเข้าสู่บทเรียน การนำเสนอเนื้อหา รวมถึงการกำหนดแนวปฏิบัติในการฝึกร่วมกับนักเรียน

3. ขั้นการเรียนรู้เป็นกลุ่ม เป็นขั้นที่ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่ม ขณะเรียน
ผู้เรียนภายในกลุ่มต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจเนื้อหาพร้อมกันโดยการช่วยเหลือกัน

4. ขั้นการตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม เป็นขั้นที่สมาชิกแต่ละคนตระหนักว่าคะแนนของแต่ละบุคคลสามารถเพิ่มคะแนนของกลุ่มได้ซึ่งเป็นพัฒนาการกลุ่ม ขั้นนี้มุ่งให้ผู้เรียนแต่ละคนทำงานของตนเองให้ดีที่สุด และเห็นความสำคัญของการร่วมมือกันของกลุ่ม

5. ขั้นการประเมินผลการเรียนรู้ เป็นขั้นประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล และรายกลุ่มเพื่อดูความสำเร็จของการทำงานร่วมกันว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนอภิปรายกระบวนการกลุ่มที่นำมาใช้

3.3.5 ประโยชน์ของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

Johnson, Johnson & Holubec (1994) กล่าวถึงผลดีของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนี้

1. มีความพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น การเรียนรู้มีความคงทนมากขึ้น และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
2. มีความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนดีขึ้น ทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในความแตกต่างและหลากหลาย มีการใส่ใจผู้อื่นมากขึ้น
3. มีสุขภาพจิตดีขึ้น ทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น ช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมและการจัดการความเครียดต่างๆ

จันทรา ตันติพงศานุรักษ์ (2544) กล่าวว่าประโยชน์ในการเรียนแบบร่วมมือสรุปได้ดังนี้

1. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก
2. ส่งเสริมให้สมาชิกทุกคนมีโอกาสคิด และแสดงออกอย่างเท่าเทียมกัน
3. ส่งเสริมความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
4. ทำให้รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
5. ส่งเสริมทักษะทางสังคม
6. ส่งเสริมทักษะการสื่อสาร

อรพรรณ พรสีมา (2540) กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนี้

1. ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ดีแก่ผู้เรียน
2. ทำให้เกิดการเรียนรู้ในกลุ่มย่อย
3. ลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน และปัญหาวินัยในชั้นเรียน
4. ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยทั้งชั้น
5. พัฒนาความคิดเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน

6. ส่งเสริมทักษะการบริหาร จัดการ การเป็นผู้นำ การแก้ปัญหา มนุษย์สัมพันธ์และการสื่อความหมายของผู้เรียน

7. เป็นการเตรียมความพร้อมผู้เรียนให้สามารถใช้ชีวิตในโลกของความเป็นจริง

การเรียนรู้แบบร่วมมือมีประโยชน์ต่อผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พัฒนาการทักษะทางสังคมและการอยู่ร่วมกัน สามารถปรับตัวและเรียนรู้อยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ผู้วิจัยจึงเลือกการเรียนรู้แบบร่วมมือมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการศึกษาครั้งนี้

3.3.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning Theory)

อธยา เม็ดไธสง (2557) ได้ทำการวิจัยการพัฒนารูปแบบการสอนสังคมศึกษา โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของนักศึกษาครู ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนารูปแบบการสอนสังคมศึกษาโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมที่พัฒนาขึ้น มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3 ขั้น IPPR Model คือ ขั้นเตรียมการและสร้างปฏิสัมพันธ์ ขั้นปฏิบัติงานร่วมกัน และขั้นสะท้อนประเมินผล 4) สื่อการเรียนรู้ และ 5) การวัดประเมินผล สำหรับผลการประเมินการใช้รูปแบบการสอนสังคมศึกษา พบว่า ทักษะทางสังคมของนักศึกษามีคะแนนหลังเรียน ($\bar{X} = 88.40$) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 77.64$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมทั้งผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการสอนสังคมศึกษาโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคม ภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 (S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทักษะทางสังคมด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นมาที่สุดคือทักษะการทำงานกลุ่มและทักษะการแก้ปัญหา อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบการสอนมีกระบวนการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดปฏิสัมพันธ์ มีการวางแผนทำงานเป็นทีม เน้นการลงมือปฏิบัติและแก้ปัญหาร่วมกันเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม

อรุณวรรณ ชูสังกิจ (2566) ได้ทำการวิจัยการพัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ตามแนวการสอนแบบ ACTIVE Reading และเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการสอนฯ ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 มีคุณภาพในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89$, SD = 0.213) 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองที่ใช้รูปแบบการสอนฯ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มควบคุมที่ใช้การสอนแบบปกติ แตกต่าง

กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 โดยนักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม เนื่องจากพัฒนามาจากหลักการและเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งเน้นการทำกิจกรรมกลุ่มให้สมาชิกภายในกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และความเข้าใจ ช่วยเหลือและร่วมมือกันในการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนรู้สึกมีความสุขในการเรียน 3) ผลการศึกษาเจตคติของนักศึกษากลุ่มทดลองที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนฯ พบว่าโดยภาพรวมนักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อรูปแบบการสอนฯ และเห็นด้วยกับการใช้รูปแบบการสอน ($\bar{X} = 4.31$, $SD = 0.59$) ทั้งนี้เนื่องจากการที่ผู้เรียนเรียนด้วยรูปแบบการสอนฯ ที่มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น แก้ปัญหาร่วมกัน มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง ช่วยเหลือและร่วมมือกันทำงาน จนงานที่ได้รับมอบหมายบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายของกลุ่ม รวมถึงเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะความสัมพันธ์ทางสังคมอีกด้วย

ปกรชัย เมืองโคตร, นฤนาท จันทกล้า และปรีชา จันทกล้า (2565) ได้ทำการวิจัย ผลการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เรื่อง เทคนิคการอินทิเกรต สำหรับนักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครผลการวิจัยพบว่า 1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เนื่องจากการเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของนักศึกษา มีการยกตัวอย่าง พร้อมทั้งแสดงเหตุผลประกอบโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ แต่การสนทนาหรืออธิบายจะใช้ภาษาไทยเป็นสื่อ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อ่านออกเสียง และแปลความหมายในบทเรียนทุกครั้ง และให้นักศึกษาได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งในแต่ละกลุ่มมีนักศึกษาที่มีความสามารถเก่ง ปานกลาง และอ่อน กลุ่มละประมาณ 3-5 คน ส่งเสริมให้แต่ละกลุ่มได้พูดคุยสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน แสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น อภิปรายและโต้แย้งร่วมกันในกลุ่มรับผิดชอบการทำงานของแต่ละคนในกลุ่มร่วมกัน จนนำไปสู่การแก้ไขปัญหา 2. เจตคติที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ สำหรับนักศึกษาครูสาขาคณิตศาสตร์อยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องมาจากนักศึกษาทุกคนได้ทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน ปรึกษากันภายในกลุ่ม แต่ละคนคอยดูแลและช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม ไม่มีใครถูกทิ้งหรือปล่อยไว้เรียนรู้โดยลำพัง จึงทำให้บรรยายภาคการเรียนรู้ภายในห้องเรียนเต็มไปด้วยความสนุก ไม่เครียด

สำหรับการนำแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครู ประถมศึกษาครั้งนี้ โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์กระบวนการจัดการความรู้มาใช้งานวิจัย ดังนี้ การเรียนรู้ผ่านการทำงานกลุ่มหรือการทำงานร่วมกัน แบ่งปันประสบการณ์ ผึกคิด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ออกแบบ และพัฒนาไปพร้อมกัน รวมทั้งการเรียนรู้ในกลุ่มย่อยหรือวง PLC

3.4 การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Adult Learning)

3.4.1 ความหมายของการเรียนรู้ของผู้ใหญ่

นักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ สรุปได้ดังนี้ การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ หมายถึง กระบวนการที่ทำให้ผู้ใหญ่เกิดการเรียนรู้ เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ซึ่งเกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทัศนคติ แนวคิด และมวลประสบการณ์ต่างๆ บนพื้นฐานของความสนใจและความต้องการ เพื่อพัฒนาตนเองและต่อยอดความรู้สำหรับประยุกต์ใช้ในอนาคต เป็นการเรียนรู้แบบพึ่งตนเอง พร้อมทั้งจะเรียนรู้ตามการเปลี่ยนแปลงของบทบาทใหม่ทางสังคม หรือบทบาทของชีวิต (Knowles, 1980 ; Merriam, Caffarella & Baumgartner, 2007 ; Rogers, 2002 ; อาชัญญา รัตนอุบล, 2559 ; ปิยะ ศักดิ์เจริญ, 2558)

3.4.2 หลักการการเรียนรู้ของผู้ใหญ่

จากการวิเคราะห์หลักการของการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ของนักวิชาการ สามารถสรุปได้ดังนี้ (Knowles, 1984; ฌรุต ไทยอุทิศ, 2547; สุวัฒน์ วัฒนวงศ์, 2547; อาชัญญา รัตนอุบล, 2559; วรวิมล คุณประทุม, 2563)

1. ความต้องการในการเรียนรู้ ผู้ใหญ่ต้องการทราบประเด็นหรือเหตุผลในการเรียนรู้ว่าจะเรียนไปเพื่ออะไร เกิดประโยชน์ในชีวิตของตนเอง หรือเกิดประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้ของตนเองอย่างไรบ้าง
2. ประสบการณ์ของผู้เรียน ผู้ใหญ่มีความต้องการที่จะแบ่งปันความรู้จากประสบการณ์ที่ตนเองมีให้กับผู้อื่น และต้องการคำชื่นชมหรือสิ่งที่มาสนับสนุนความรู้ของตนว่าเป็นสิ่งที่ดีและมีประโยชน์ต่อผู้อื่น
3. ความพร้อมในการเรียนรู้ กล่าวคือ ผู้ใหญ่มีความพร้อมที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่ต้องการเรียนรู้และต้องการกระทำ หากเนื้อหาหรือองค์ความรู้นั้นมีประโยชน์และตรงกับความสนใจหรือความต้องการของตนเองและสามารถนำมาใช้แก้ปัญหาหรือสนับสนุนการเรียนรู้หรือการปฏิบัติหน้าที่ในสถานการณ์จริงได้
4. แนวโน้มในการเรียนรู้ กล่าวคือ ผู้ใหญ่เรียนรู้จากปัญหาหรือประสบการณ์จริง และต้องแสดงให้เห็นว่าสิ่งที่เรียนสามารถนำไปใช้หรือแก้ปัญหาในชีวิตจริงได้

5. แรงจูงใจการเรียนรู้ กล่าวคือ ผู้ใหญ่จะต้องมีหรือสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ ซึ่งอาจจะเป็นแรงจูงใจภายในและภายนอก เช่น การพัฒนาคุณภาพชีวิต การเลื่อนขั้นเงินเดือน เป็นต้น

3.4.3 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้ใหญ่

การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ สรุปได้ 2 ประเด็นดังนี้ (Corder, 2002; Bergevin, Morris & Smith, 1963; สุวัฒน์ วัฒนวงศ์, 2555) 1) วิธีเน้นครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher-center method) เช่น วิธีการบรรยาย การอธิบาย การพูดและการนำเสนอ การสาธิต การถามคำถาม การทบทวน การโต้แย้ง การอภิปราย และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น 2) วิธีเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner-center method) เช่น การจำลองสถานการณ์ การแสดงบทบาทสมมติ การใช้เกมการเรียนรู้ การเรียนรู้จากประสบการณ์ การติว การระดมสมอง การศึกษารายกรณี การแก้ปัญหา การอภิปรายกลุ่ม การสัมมนา และการจัดการกลุ่มย่อย เป็นต้น

3.4.5 ขั้นตอนกระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้ใหญ่

จากแนวคิดของ Knowles (1970) สรุปเป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง เป็นการยอมรับในความแตกต่างและความเป็นตัวตนของบุคคล ทำให้เกิดการเคารพ และไว้วางใจกันและกัน ส่งผลให้กล้าที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น 2) จัดโครงสร้างทางกายภาพ เป็นแบบไม่เป็นทางการ ก่อให้เกิดความรู้สึกสะดวกสบายเอื้อต่อการสื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิด 3) ผู้สอน อำนวยความสะดวก และช่วยแนะนำให้ผู้เรียนวิเคราะห์ความต้องการของตนเอง 4) ผู้สอนช่วยให้ผู้เรียนกำหนดวัตถุประสงค์ที่เป็นจริงได้ 5) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกวิธีการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ตนเองต้องการ 6) ผู้สอนเป็นพี่เลี้ยงในการดำเนินกิจกรรม และร่วมเรียนรู้จากกันและกัน 7) ผู้เรียนประเมินความก้าวหน้าของตนเองเป็นระยะ เพื่อประเมินความสำเร็จของตนเอง

3.4.6 รูปแบบการเรียนรู้ของผู้ใหญ่

จากการศึกษางานวิจัยและเอกสารของนักการศึกษา สามารถสังเคราะห์รูปแบบการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ 3 ประเภท ดังนี้ (Kasworm et al., 2010; Jones, 1988; สมคิด อิศระวัฒน์, 2543) 1) การเรียนรู้ในระบบ หรือการเรียนรู้ที่เป็นทางการ เป็นการเรียนรู้จากสถาบันการศึกษามหาวิทยาลัย วิทยาลัย โรงเรียน หรือหน่วยงานทางธุรกิจ โดยมีครูผู้สอน มีหลักสูตรและกระบวนการประเมินที่ชัดเจน 2) การเรียนรู้นอกระบบ หรือการเรียนรู้ที่ไม่เป็นทางการ เป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติหรือการฝึกอบรมที่จัดขึ้นโดยหน่วยงาน องค์กร อาสาสมัคร หรือกลุ่มที่ไม่เป็นทางการ 3) การเรียนรู้ตามอัธยาศัย หรือการเรียนรู้รูปแบบพิเศษ เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่าง

อิสระ นอกเหนือระบบการศึกษาหรือหน่วยงานต่างๆ เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากความต้องการของผู้เรียนที่จะเรียนรู้ในเรื่องนั้นๆ ด้วยวิธีการต่างๆ

3.4.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Adult Learning)

ปิยนันท์ ฉายานพรัตน์ และ สุวิธิตา จรุงเกียรติกุล (2563) ได้ทำการวิจัยการพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองและการใช้ผลลัพธ์เป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะจำเป็นสำหรับครูหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ผลการวิจัยพบว่า สามารถเสริมสร้างสมรรถนะจำเป็นสำหรับครูปวช. กศน. ได้ซึ่งพิจารณาจากการทดสอบ การลงมือปฏิบัติ และการนำไปใช้จริง โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านทักษะเชิงปฏิบัติการจัดทำชิ้นงาน แผนจัดการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลางและดีตามลำดับ การนำไปใช้จริงซึ่งประเมินผลโดยครูปวช. กศน. ผู้บังคับบัญชา และผู้เรียน อยู่ในระดับดี

อรรถกร ชัยมูล (2561) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาลักษณะการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมการวิจัยในการจัดการเรียนรู้สำหรับครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผลการทดลองใช้หลักสูตร พบว่า 1) วัฒนธรรมการวิจัยด้านความรู้ของครูหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) วัฒนธรรมการวิจัยด้านความเชื่อที่มีต่อการวิจัยของครูหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) วัฒนธรรมการวิจัยด้านการใช้การวิจัยในการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอของครูหลังการอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.18) และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 3.51 และ 4) ความพึงพอใจของครูต่อการใช้หลักสูตรฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.08)

วทันญญา วุฒิวรรณ (2553) ได้ทำการวิจัยรูปแบบการพัฒนาครูประถมศึกษาให้สามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ วิชาวิทยาศาสตร์ที่สอดคล้องกับธรรมชาติของวิทยาศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการพัฒนาครูประถมศึกษา มีกระบวนการพัฒนาครูดังนี้ ขั้นเตรียมความพร้อมเป็นการปรับพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของวิทยาศาสตร์ และการเขียนการจัดการเรียนรู้ ให้ครูทุกคนมีความรู้และความใจตรงกัน ขั้นวิเคราะห์ร่วมกัน ครูร่วมวิเคราะห์การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ว่ามีการสอดคล้องกับธรรมชาติของวิทยาศาสตร์หรือไม่ ขั้นจัดการปรับปรุง ครูร่วมกันปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีการสอดคล้องกับธรรมชาติของวิทยาศาสตร์ และขั้นสะท้อนความคิด ครูนำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้ว และวิธีการการทำงานร่วมกัน

ของกลุ่มในการวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกันว่ามีกระบวนการทำงานอย่างไร 2) ครูประถมศึกษาที่มีค่าเฉลี่ย คะแนนความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เท่ากับ 2.86 คะแนนสูงกว่าก่อนเข้ารับการพัฒนารูปแบบการพัฒนาครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ครูประถมศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้าใจธรรมชาติของวิทยาศาสตร์ หลังเข้ารับการพัฒนารูปแบบ เท่ากับ 2.76 คะแนนสูงกว่าก่อนเข้ารับการพัฒนารูปแบบการพัฒนาครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับการนำแนวคิดการเรียนรู้ของผู้ใหญ่มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอน ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับ ครูระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้สังเคราะห์หลักการของการเรียนรู้ของผู้ใหญ่มาใช้ ได้แก่ 1) การเรียนรู้ จากประสบการณ์ 2) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3) บรรยากาศและแรงจูงใจการเรียนรู้

3.5 การเสริมพลังอำนาจ (Empowerment)

การเสริมพลังอำนาจ (Empowerment) เป็นการพัฒนาศักยภาพบุคคลและการ พัฒนางาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จ บรรลุเป้าหมายขององค์กร (Bertelsen & Holland. 2006) ซึ่งการเสริมพลังอำนาจประกอบด้วยหลายมิติและเกี่ยวข้องกับบริบทการทำงาน (Siegel & Gardner. 2000) โดยการเสริมพลังอำนาจจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงาน ทีมงาน และองค์กรตามลำดับ เนื่องจากการเสริมพลังอำนาจ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความกระตือรือร้น และพร้อมที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีการแบ่งปันข้อมูลที่สำคัญจำเป็นในการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีการให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการเป็น องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Clutterbuck & Kernaghan, 1994)

3.5.1 ความหมายของการเสริมพลังอำนาจ

แนวคิดการเสริมพลังอำนาจ (Empowerment) ได้เริ่มต้นจากแนวคิดของ เปาโล แฟร์ (Paulo Freire) นักการศึกษาชาวบราซิล ในช่วงปี ค.ศ.1960 – 1970 แฟร์ได้ทำการสอนให้ ประชาชนอ่านออก เขียนได้ ด้วยการให้ผู้เรียนอภิปรายในประเด็นที่กำลังประสบอยู่และมีความ สนใจ วิธีการดังกล่าวนอกจากจะทำให้ผู้เรียนอ่านออก เขียนได้แล้วยังทำให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหา เห็นความสามารถของตนเองและเห็นทางออกในการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ ซึ่งนำไปสู่การทำงาน ร่วมกันในการแก้ปัญหาของตนเองและสังคมที่อยู่ตนอยู่ให้ดีขึ้น ซึ่งต่อมาในช่วงปี ค.ศ.1970 – 1980 แนวคิดของแฟร์ได้ถูกนำมาใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยแนวคิดนี้นอกจากจะถูกนำมาใช้ในการจัดการศึกษาแล้ว ยังถูกนำมาใช้ในการฝึกอบรมกับ กลุ่มเป้าหมายต่างๆ ในเวลาต่อมาอีกด้วย

การเสริมพลังอำนาจ (Empowerment) มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า Passe หมายถึง to be able หรือสามารถจะ ซึ่งสารานุกรมนิยามศัพท์ภาษาอังกฤษของเว็บสเตอร์ (Webster's Encyclopedic Unabridged Dictionary, 1994) ให้ความหมาย 2 นัย คือ นัยที่ 1 การเสริมพลังอำนาจ หมายถึง การให้อำนาจหรือให้อำนาจหน้าที่ซึ่งทำให้บุคคลมีสิทธิมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น และสามารถทำให้บุคคลอื่นยอมทำตามที่ต้องการภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่บุคคลนั้นมีอยู่ ส่วนนัยที่ 2 การเสริมพลังอำนาจ หมายถึง การทำให้สามารถหรือการให้พลังอำนาจในงานซึ่งทำให้บุคคลสามารถกระทำการที่สอดคล้องกับความสามารถที่บุคคลมีหรือกระทำการร่วมกับผู้อื่นได้ตามที่ตนมีความสามารถในด้านนั้นๆ การให้คำจำกัดความของคำว่า การเสริมพลังอำนาจจะแตกต่างกันไปตามกลุ่มประชากรและบริบทที่ซับซ้อน แต่จะมีความหมายสัมพันธ์กับความหมายของสิ่งที่จะศึกษาหรือศาสตร์ในสาขาที่นำไปใช้ (สุดหทัย รุจิรัตน์, 2558)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ พบว่า การเสริมพลังอำนาจ หมายถึง การพัฒนาศักยภาพและความสามารถของบุคคล ให้มองเห็นและเกิดความตระหนักรู้ในคุณค่าและความสามารถของตนเองและผู้อื่น เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งการเสริมพลังอำนาจเป็นทั้งการให้อำนาจ อิสระและโอกาสในตัดสินใจในการดำเนินงานหรือแก้ปัญหาต่างๆ ภายในองค์กร รวมถึงการจัดสิ่งแวดล้อมและจัดหาทรัพยากรที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน ตลอดจนการสร้างเสริมแรงจูงใจในการทำงานของบุคคลเพื่อให้เกิดความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเองและรู้สึกว่าตนเองสามารถทำงานให้สำเร็จได้ (Conger & Kanungo, 1988; Thomas & Velhouse, 1990; Gibson, 1991; Spreitzer, 1995; Breeding, 2008; อารีย์วรรณ อ่วมตานี, 2549; สุดหทัย รุจิรัตน์, 2558; มารุต พัฒนาผล, 2556)

3.5.2 ความสำคัญของการเสริมพลังอำนาจ

การเสริมพลังอำนาจมีความสำคัญกับบุคคลทั้งในระดับผู้ปฏิบัติงานและผู้บริหารงานในองค์กร (ศุภานัน แพงเจริญ, 2561; McDermott, Laschinger & Shamian, 1996; Wilson & Laschinger, 1994) ดังนี้

1. ความสำคัญต่อบุคคลในองค์กร

1.1 ระดับผู้ปฏิบัติงาน การเสริมพลังอำนาจเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติได้มีส่วนร่วมในกระบวนการทำงาน การแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ และการรับผิดชอบในงาน ทำให้ผู้ปฏิบัติรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติการความรักองค์กร มีความสุขในการทำงาน รวมทั้งเป็นแรงจูงใจในการทำงานให้มากขึ้น

1.2 ระดับผู้บริหาร ผู้บริหารมีบทบาททั้งผู้รับการเสริมอำนาจและให้การเสริมอำนาจกับผู้ใต้บังคับบัญชา ทำให้การบริหารงาน และการใช้ทรัพยากรในองค์กรประสบความสำเร็จ คุ่มค่า และมีประสิทธิภาพ เกิดการเกื้อกูลระหว่างกัน ส่งผลสามารถทำงานได้อย่างราบรื่นและลดปัญหาในการทำงาน

2. ความสำคัญต่อทีมงาน การเสริมพลังอำนาจสามารถสร้างและเชื่อมสัมพันธภาพอันดีระหว่างบุคคลภายในองค์กร ลดความขัดแย้ง ความคิดเห็นที่ไม่ตรงกัน รวมถึงการปฏิบัติงาน เนื่องจากการเสริมพลังอำนาจให้โอกาสในการตัดสินใจร่วมกัน รับผิดชอบร่วมกัน มีการร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ตลอดจนร่วมปรับปรุงและพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ทำให้สมาชิกทุกคนเกิดความรักและรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการทำงานสูงขึ้น

3. ความสำคัญต่อองค์กร การเสริมพลังอำนาจเป็นกระบวนการทำให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพของตนเอง ภายใต้การบริหารที่เอื้ออำนวยความสะดวกและการสนับสนุน ชี้นำ ของผู้บริหาร เกิดการประสานงานร่วมมือกันทำงาน ทุกคนได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถและได้รับความยุติธรรมในการทำงาน ย่อมทำให้เกิดขวัญและกำลังใจในการทำงานอย่างเต็มความสามารถ มีความสุข ความผิดพลาดในการทำงานที่จะเกิดขึ้นมีน้อยลง และการความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร

3.5.3 หลักการเสริมพลังอำนาจ

การเสริมพลังอำนาจในการทำงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จนั้น ต้องคำนึงประเด็นดังนี้ 1) การปฏิสัมพันธ์ของบุคลากรทั้งภายในและภายนอกองค์กรต้องกระทำด้วยความยืดหยุ่น 2) บุคลากรได้เรียนรู้จากกันและกันผ่านการทำงานร่วมกัน 3) การพัฒนาความรู้ ทักษะ ความชำนาญงานของบุคลากรควรกระทำอย่างต่อเนื่อง 4) มีความเชื่อถือ ไว้วางใจกัน ความรักเคารพกันและกัน 6) การมีส่วนร่วมในการทำงาน ร่วมรับผิดชอบ ร่วมตัดสินใจ รวมทั้งยอมรับและชื่นชมในผลงาน (Hargreaves, 1994; Lunenburg & Ornstein, 1996; Blanchard, K., Carlos J.P. & Randolph.A. 1996; Gutierrez, Parsons & Cox, 1998; สุธตชัย รุจิรัตน์, 2558; มารุต พัฒนา, 2554)

3.5.4 กระบวนการเสริมพลังอำนาจ

กระบวนการเสริมพลังอำนาจ (สุทธชัย รุจิรัตน์, 2558) มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นวิเคราะห์สภาพ (Need Analyzing Phase) เป็นการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาเพื่อนำไปสู่การวางแผนการพัฒนาต่อไป

2. **ขั้นการวางแผน (Interactive Planning Phase)** เป็นการวางแผนการเสริมพลังอำนาจร่วมกันระหว่างผู้เสริมพลังและผู้รับการเสริมพลังอำนาจ (Collaborating) โดยการประมวลผล จัดลำดับความต้องการจำเป็น วางแผน กำหนดวิธีการ และรูปแบบการเสริมพลังอำนาจ

3. **ขั้นการเสริมพลังอำนาจอย่างต่อเนื่อง (Continue Empowering Phase)** เป็นการเสริมพลังและส่งเสริมสนับสนุน (Supporting) อย่างต่อเนื่อง เพื่อทำให้เกิดความมั่นใจว่าตนเอง โดยการสร้างแรงจูงใจ การเสริมความรู้ในรูปแบบต่างๆ การร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการให้ข้อมูลย้อนกลับทางบวก เพื่อนำสู่การพัฒนา

4. **ขั้นการประเมินผลการเสริมพลัง (Evaluating Phase)** เป็นการประเมินและสรุปผลการเสริมพลังอำนาจเพื่อพัฒนาและส่งเสริม โดยการนำเสนอข้อมูล ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้

สอดคล้อง มารุต พัฒนาผล (2554) ได้ทำการศึกษาและสังเคราะห์ขั้นตอนการเสริมพลังอำนาจ ดังนี้ 1) วิเคราะห์สภาพความเชื่อมั่นในตนเองของบุคลากร 2) กำหนดวิธีการเสริมพลังอำนาจให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล 3) ดำเนินการเสริมพลังอำนาจให้กับบุคลากรด้วยวิธีการที่เหมาะสมและต่อเนื่อง และ 4) ประเมินผลการพัฒนาที่เกิดขึ้นกับบุคลากร

3.5.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมพลังอำนาจ

จิตตวดี ทองทั่ว (2565) ได้ทำการศึกษาการเสริมพลังอำนาจในการนิเทศภายในสถานศึกษาต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ครูได้รับการเสริมพลังอำนาจในการนิเทศภายในสถานศึกษา การสร้างแรงบันดาลใจให้ครูผู้ปฏิบัติงานเกิดพลังอำนาจในการปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายมีปฏิสัมพันธ์อันดีต่อกัน เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ ครูมีอิสระในการกำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงาน และเปิดโอกาสให้ตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน พัฒนาการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้ครูมีความมั่นใจในการสอนภาษาอังกฤษ เกิดความภาคภูมิใจในความสามารถของตนเอง และเกิดเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ สามารถจัดกิจกรรมทางภาษาที่มีความเชื่อมโยงระหว่างความรู้ทางภาษา (Linguistic Knowledge) ทักษะทางภาษา (Language Skills) ความสามารถในการสื่อสาร (Communicative Ability) ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารเกิดแรงจูงใจในการเรียนภาษา การสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

สุดหทัย รุจิรัตน์ (2558) ศึกษารูปแบบการเสริมพลังอำนาจเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข ของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนดรุณาราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ได้รับการเสริมพลังอำนาจมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขในระดับดี มีพัฒนาการในการจัดการเรียนรู้สูงขึ้น รวมทั้งนักเรียนมีพัฒนาการของการเรียนรู้อย่างมีความสุขสูงขึ้นเช่นกัน

สมเกียรติ แก้วมณี (2555) ทำการวิจัยการพัฒนารูปแบบการเสริมพลังการทำงานของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 1. รูปแบบการเสริมพลังการทำงานของครูที่พัฒนาขึ้นมี 5 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ 2) การปรับปรุงโครงสร้างของสถานศึกษา ได้แก่ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน การมอบหมายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ การส่งเสริมภาวะผู้นำ และการมีส่วนร่วมตัดสินใจ 3) การปรับปรุงระบบการทำงานของสถานศึกษา ได้แก่ การให้ความสำคัญต่อการสร้างบรรยากาศการสร้างขวัญกำลังใจ การสนับสนุนทรัพยากรและการสร้างและพัฒนาเครือข่าย 4) ฝึกอบรมและพัฒนา ได้แก่ การส่งเสริมความก้าวหน้า การพัฒนาความรู้ทักษะ และการฝึกอบรม 5) การประเมินผลและปรับปรุง ได้แก่ การประเมินผลและการปรับปรุงและพัฒนาการทำงาน 2. รูปแบบการเสริมพลังการทำงานของครู มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย ผู้วิจัยได้สังเคราะห์หลักการเสริมสร้างพลังอำนาจให้กับครูที่เข้ารับการอบรมในหลักสูตร 3 ประการ ดังนี้ 1) ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร 2) สร้างบรรยากาศและอำนวยความสะดวกให้ครูในการทำกิจกรรมระหว่างการอบรม 3) สนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการอบรม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

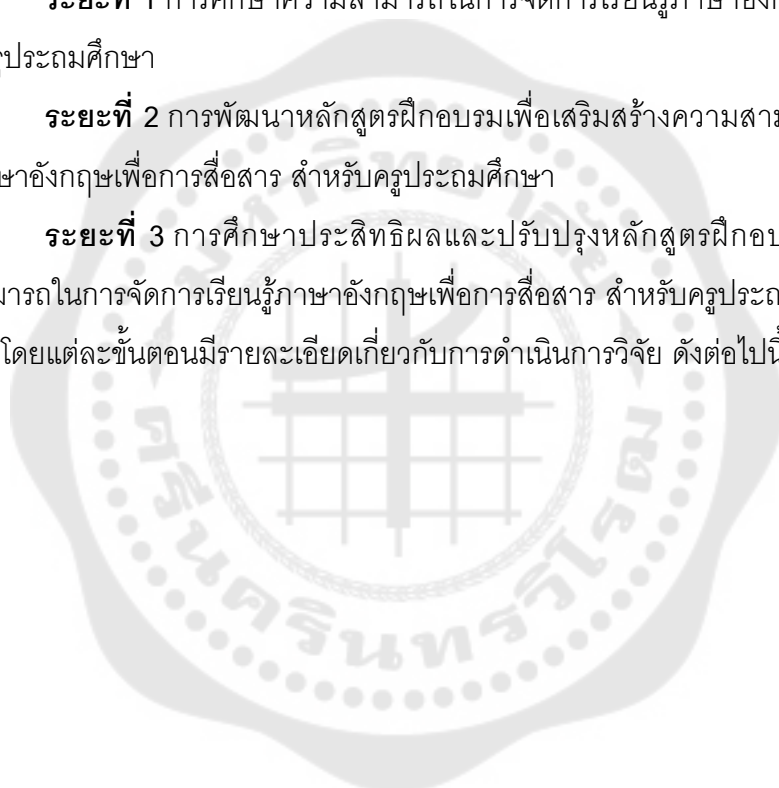
การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการในลักษณะการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย ประกอบด้วย 3 ระยะ ดังนี้

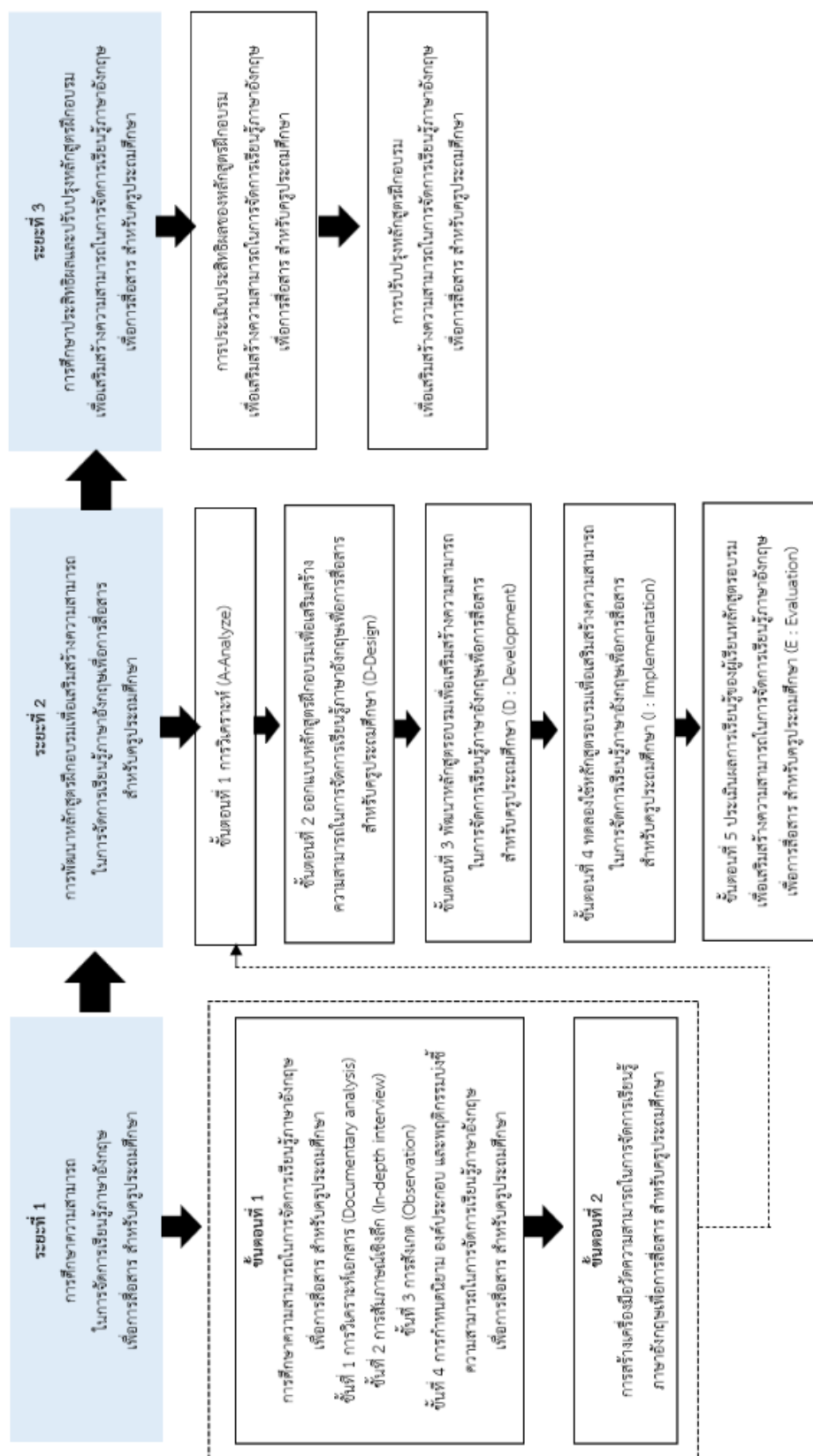
ระยะที่ 1 การศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ระยะที่ 3 การศึกษาประสิทธิผลและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

โดยแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 2 ภาพรวมการดำเนินการหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถ

ในการจัดการเรียนรู้อังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ระยะที่ 1 การศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ในระยะนี้ผู้วิจัยใช้กระบวนการเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary analysis) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการสังเกต (Observation) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มากำหนดความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา แบ่งการดำเนินการออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา และขั้นตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือวัดความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาปริมาณ องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา
2. กำหนดนิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

1. การศึกษานิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ด้วยการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary analysis) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ครูผู้สอนยอดเยี่ยมรางวัลชนะเลิศระดับเหรียญทอง รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ระดับชาติ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตั้งแต่ ปีการศึกษา 2560 – 2564 และการสังเกตการสอน (Observation) ครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ซึ่งปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส มีประสบการณ์สอนภาษาอังกฤษไม่น้อยกว่า 2 ปี โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary analysis)

ขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานิยามและกรอบความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี ด้วยวิธีการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary analysis) เกี่ยวกับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จากฐานข้อมูล TCI (Thai Journal Citation Index Center) ระหว่างปี 2551 - 2565 จากฐานข้อมูล Google Scholar ระหว่างปี 2010-2020 จาก ThaiLIS (Thailand Library Integrated System) ระหว่างปี 2551 - 2565 จำนวน 20 เล่ม/ฉบับ และวิทยานิพนธ์/ปริญญาโท วิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาโทและปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ และจากแนวคิดการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT) ได้กรอบความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้และความสามารถในการจัดการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ และด้านบุคลิกลักษณะและเจตคติ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบบันทึกการวิเคราะห์ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู จากการศึกษาเอกสาร ตำรา วิทยานิพนธ์ และวารสารวิชาการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์เอกสารด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการตีความเพื่อสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ค้นหาและรวบรวมเอกสารหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจำแนกประเภทของข้อมูล โดยการแยกแยะ วิเคราะห์กลุ่มคำหรือประโยค และจัดทำสารบบเพื่อระบุว่าข้อมูลเหล่านั้นจัดอยู่ในประเภทใด
2. พิจารณาเปรียบเทียบข้อมูลเพื่อตรวจสอบความเหมือนและความแตกต่าง จากนั้นจัดกลุ่มข้อมูลที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันหรือแตกต่างกันออกเป็นชุดข้อมูล
3. แปลความหมายของข้อมูลในแต่ละกลุ่ม โดยพิจารณาความชัดเจนและคุณภาพของข้อมูลว่าเพียงพอหรือไม่ตามหลักการตีความ
4. สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตีความ เพื่อสร้างข้อสรุปเชิงอุปนัยที่สะท้อนถึงประเด็นหรือสาระสำคัญของข้อมูลที่วิเคราะห์ได้

ขั้นที่ 2 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview)

ขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศึกษานิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ครูผู้สอนยอดเยี่ยมรางวัลชนะเลิศระดับเหรียญทอง รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ระดับชาติ ระดับประถมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตั้งแต่ปี พ.ศ.2560-2566 จำนวน 5 คน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลวิจัย ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาครูผู้สอนที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมระดับเหรียญทอง และรางวัลทรงคุณค่า จาก สพฐ. (OBEC AWARDS) ในระดับชาติ สาขากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) โดยเฉพาะด้านวิชาการและการเรียนการสอน ระหว่างปี พ.ศ.2560-2566 ระดับประถมศึกษา จำนวน 5 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ติดต่อกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อขออนุญาตดำเนินการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ โดยพิจารณาตามความเหมาะสมและความสะดวกของผู้ให้สัมภาษณ์
2. ติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอหนังสือราชการสำหรับส่งไปยังหน่วยงานต้นสังกัดของผู้ให้ข้อมูล เพื่อขออนุญาตดำเนินการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนดไว้
3. ขอความยินยอมจากผู้ให้ข้อมูล โดยผู้วิจัยอ่านหนังสือแสดงเจตจำนงการเข้าร่วมการวิจัยให้ผู้ให้ข้อมูลทราบ พร้อมยืนยันว่าจะรักษาข้อมูลเป็นความลับ และนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น จากนั้นให้ผู้ให้ข้อมูลลงนามยินยอมเข้าร่วมการวิจัย
4. ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกตามแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยใช้เทคนิค STAR กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่กำหนดไว้ ตามวัน เวลา และสถานที่ที่ตกลงร่วมกัน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์จะสิ้นสุดเมื่อข้อมูลถึงจุดอิ่มตัว (Data Saturation) ทั้งนี้ ก่อนเริ่มสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลสำหรับการบันทึกเสียง (ในกรณีที่ผู้ให้ข้อมูลยินยอม) หลังจากรวบรวมข้อมูลเสร็จสิ้น จะดำเนินการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล (Trustworthiness) เพื่อยืนยันคุณภาพข้อมูลที่ได้

5. ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยใช้วิธีการตรวจสอบกับผู้ให้ข้อมูล (Member Checking) หลังจากผู้วิจัยถอดเทปการสัมภาษณ์เรียบร้อยแล้ว จะนำข้อมูลกลับไปให้ผู้ให้ข้อมูลตรวจสอบ อีกครั้ง เพื่อยืนยันว่าการถอดเทปถูกต้องและสะท้อนความคิดของผู้ให้ข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา

6. รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนด นำข้อมูลที่ได้มาถอดเทปและจัดระเบียบ จากนั้นตีความและวิเคราะห์ความหมายโดยคัดเลือกข้อความสำคัญ (Significant Statements) แล้วจัดหมวดหมู่ข้อมูล (Categories) เพื่อการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) เกี่ยวกับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. นำกรอบความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary analysis) จากชั้นที่ 1 มากำหนดกรอบประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ และนำมาจัดทำแบบสัมภาษณ์เชิงพฤติกรรม (Behavioral event interview) (McClelland, 1998) โดยใช้เทคนิค STAR ประกอบด้วย คำถามเกี่ยวกับสถานการณ์ (Situation-S) คำถามเกี่ยวกับภาระหน้าที่ (Task-T) คำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน (Action-A) และคำถามเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงาน (Result-R) โดยมีประเด็นการสัมภาษณ์ ดังนี้

1) ท่านคิดว่าสถานการณ์หรือประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครูระดับประถมศึกษาแบบใดที่ทำให้ท่านทำการเรียนรู้และส่งผลต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนประสบความสำเร็จ โปรดยกตัวอย่างหรือเล่าประสบการณ์ของท่าน

2) ท่านคิดว่าองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่จำเป็นสำหรับครูระดับประถมศึกษาคืออะไรบ้าง เพราะเหตุใดองค์ประกอบเหล่านี้จึงมีความจำเป็นในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โปรดยกตัวอย่างหรือเล่าประสบการณ์ของท่าน

3) ท่านคิดว่าพฤติกรรม/กลยุทธ์/วิธีการสอน/เทคนิคใดที่ช่วยให้การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครูระดับประถมศึกษาประสบความสำเร็จ โปรดยกตัวอย่างหรือเล่าประสบการณ์ของท่าน

4) ท่านคิดว่าจากประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของท่านก่อให้เกิดผลลัพธ์อย่างไร มีข้อดีและข้อเสียอย่างไร และมีข้อเสนอแนะเพื่อให้การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครูระดับประถมศึกษาประสบความสำเร็จอย่างไร

2. นำแบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถาม และปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ให้ข้อมูลที่ไม่อยู่ในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เลือกแบบก่อนหิมะ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความเข้าใจด้านภาษา จากนั้นปรับปรุงคำถามให้ตรงประเด็นกับเป้าหมายการศึกษาตามกรอบคำถามตามเทคนิค STAR ในแต่ละหัวข้ออย่างเหมาะสม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาถอดเทป จัดระเบียบข้อมูล ตีความให้ความหมายด้วยการนำข้อความสำคัญ (Significant statements) มาจัดหมวดหมู่ (Categories) ของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ขั้นที่ 3 การสังเกต (Observation)

ขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศึกษานิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ด้วยวิธีการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (non-participant observation) ครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 5 คน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลวิจัย คือ ครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา ซึ่งปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และมีประสบการณ์สอนภาษาอังกฤษไม่น้อยกว่า 2 ปี โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ติดต่อกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อขออนุญาตดำเนินการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม พร้อมทั้งนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ โดยพิจารณาตามความเหมาะสมและความสะดวกของผู้รับการสังเกต
2. ส่งหนังสือราชการไปยังหน่วยงานต้นสังกัดของผู้ให้ข้อมูล เพื่อขออนุญาตดำเนินการสังเกตตามประเด็นที่กำหนดไว้
3. ขอความยินยอมจากผู้ให้ข้อมูล โดยผู้วิจัยอ่านหนังสือแสดงเจตจำนงการเข้าร่วมการวิจัยให้ผู้ให้ข้อมูลทราบ พร้อมยืนยันว่าจะรักษาข้อมูลเป็นความลับ และนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น จากนั้นให้ผู้ให้ข้อมูลลงนามยินยอมเข้าร่วมการวิจัย
4. ดำเนินการสังเกตการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนจริงของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ตามวัน เวลา และสถานที่ที่ตกลงร่วมกัน โดยผู้วิจัยจะไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมกับผู้ถูกสังเกต เพื่อให้พฤติกรรมการสอนเป็นไปตามธรรมชาติและไม่รบกวนผู้ถูกสังเกต พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลจากการสังเกตด้วยแบบบันทึกการสังเกต
5. ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนพฤติกรรมการสอนได้ตรงตามวัตถุประสงค์
6. นำข้อมูลที่ตรวจสอบแล้วมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยการศึกษาและสรุปผลการสังเกต

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบบันทึกพฤติกรรม โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. นำกรอบความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary analysis) จากชั้นที่ 1 และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ชั้นที่ 2 มากำหนดประเด็นในการสังเกต
2. ร่างแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Observation) ตามประเด็นที่ต้องการสังเกต
3. นำแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถาม และปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
4. นำแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม ไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ให้ข้อมูลที่ไม่อยู่ในกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความเข้าใจด้านภาษา จากนั้นปรับปรุงคำถามให้ตรงประเด็นกับเป้าหมายการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากการสังเกตโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตมาจัดหมวดหมู่ (Categories) สรุปสาระสำคัญ จากนั้นนำมาตีความและอภิปรายผลข้อมูลความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครูประถมศึกษา

ขั้นที่ 4 การกำหนดนิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดนิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. นำผลที่ได้จากการศึกษาและสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนที่ 1 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และผลการสังเกต (Observation) มาตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการเก็บข้อมูล (Method triangulation) โดยการเปรียบเทียบข้อมูลจากการสังเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกต เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูล และสรุปเป็นนิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

2. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความสอดคล้องของร่างนิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผล จำนวน 1 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Validity) ของการตีความ เพื่อพิจารณาความชัดเจนของภาษาที่ใช้ ความสอดคล้องระหว่างนิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ รวมทั้งข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขให้มีความชัดเจนและเหมาะสมมากขึ้น โดยพิจารณาความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าความหมาย องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูระดับประถมศึกษาสามารถนำไปใช้ได้ นำข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า 0.50 มาพิจารณาปรับปรุงในส่วนที่ได้รับข้อเสนอแนะ และปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยกำหนดระดับคะแนนความสอดคล้องของความหมาย องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ดังนี้

มีความสอดคล้อง กำหนดคะแนนเป็น +1

ไม่แน่ใจ กำหนดคะแนนเป็น 0

ไม่สอดคล้อง กำหนดคะแนนเป็น -1

3. ประเมินค่าความเหมาะสมของร่างนิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรม บ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผล จำนวน 1 คน ด้วยแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และตรวจสอบความเหมาะสมของการตีความ โดยพิจารณาจากช่วงคะแนนจากพิสัย (Intervals from the Range) ถ้ามีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ถือว่านิยามและพฤติกรรมบ่งชี้ระดับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา สามารถนำไปใช้ได้ นำข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า 3.50 มาพิจารณาปรับปรุงในส่วนที่ได้รับข้อเสนอแนะ และปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง มีเหมาะสมของการตีความอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง มีเหมาะสมของการตีความอยู่ในระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง มีเหมาะสมของการตีความอยู่ในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง มีเหมาะสมของการตีความอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง มีเหมาะสมของการตีความอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความสอดคล้องของการตีความพฤติกรรมบ่งชี้และระดับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผล จำนวน 1 คน ใช้การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) พิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคะแนน ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าพฤติกรรมบ่งชี้และระดับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา สามารถนำไปใช้ได้

2. การวิเคราะห์ข้อมูลผลการตรวจสอบความเหมาะสมของการตีความ โดยพิจารณาจากช่วงคะแนนจากพิสัย (Intervals from the Range) ถ้ามีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ถือว่านิยามและพฤติกรรมบ่งชี้ระดับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา สามารถนำไปใช้ได้ นำข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า 3.50 มาพิจารณาปรับปรุงในส่วนที่ได้รับข้อเสนอแนะ และปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือวัดความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. สร้างเครื่องมือวัดความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา
2. หาคุณภาพเครื่องมือวัดความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. นำกรอบความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 และพฤติกรรมบ่งชี้มาสร้างแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) ความสามารถด้านความรู้และทักษะ 2) ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน 3) ความสามารถด้านสื่อการเรียนรู้ 4) ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ 5) ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ และ 6) ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งกำหนดเกณฑ์คุณภาพการให้คะแนนแบบใช้พฤติกรรมกำหนดระดับ (Behaviorally anchored rating scale: BARS) 5 ระดับ แบ่งออกเป็น ระดับที่ 1 ถึง 5 โดยกำหนดให้ระดับที่ 1 หมายถึง การแสดงความสามารถด้านนี้ยังไม่ชัดเจน จนถึงระดับที่ 5 หมายถึง การแสดงความสามารถนี้ในระดับที่น่าไปใช้และพัฒนาต่อยอดได้ และมีข้อคำถามแบบปลายเปิด “มีพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างไร” เพื่ออธิบายในส่วนของพฤติกรรมที่แสดงออกเฉพาะของความสามารถในแต่ละด้าน สำหรับผู้ประเมินแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออก และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

2. ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาในแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ โดยได้ทำการปรับปรุงภาษาและอธิบายพฤติกรรมในแต่ละความสามารถให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

3. ตรวจสอบความสอดคล้องแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผล จำนวน 1 คน และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำโดยแบบประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินความสามารถ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ ดังนี้

+1 หมายถึง ข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการที่ต้องการวัด

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการที่ต้องการวัด

-1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการที่ต้องการวัด

ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มีความเห็นว่า องค์ประกอบของแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา แต่ละด้าน มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 - 1.00 แสดงให้เห็นว่ามีความสอดคล้องกัน

4. นำแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ไปทดลองใช้ (Try out) กับอาสาสมัครครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษา ซึ่งปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ในจังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ประเมินตนเอง เพื่อหาความเป็นปรนัยของแบบประเมิน โดยคำถามในแต่ละความสามารถสามารถสื่อความหมายตรงตามความต้องการ ตลอดจนมีความเหมาะสมหรือไม่ ภาษาที่ใช้มีความยากง่ายเพียงใดต่อการทำความเข้าใจ

5. นำแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ไปตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (Inter-Rater Reliability: IRR) พบว่า การให้คะแนนของผู้ประเมินมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้วยการใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Intraclass (Intraclass Correlation Coefficient: ICC) โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ถือว่าแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา สามารถนำไปใช้ได้ นำข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง น้อยกว่า 0.60 มาพิจารณา

ปรับปรุงในส่วนที่ได้รับข้อเสนอแนะ และปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยกำหนดค่าการแปลงผลจากข้อมูลมาเป็นคะแนน ดังนี้

- 0.00 - 0.39 หมายถึง แบบประเมินมีคุณภาพแย่
- 0.40 - 0.59 หมายถึง แบบประเมินมีคุณภาพพอใช้
- 0.60 - 0.74 หมายถึง แบบประเมินมีคุณภาพดี
- 0.75 - 1.00 หมายถึง แบบประเมินมีคุณภาพดีเยี่ยม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลผลการประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา วิเคราะห์โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) พิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปใช้ได้

2. การตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยตรวจสอบความสอดคล้องระหว่าง ผู้ประเมิน (Inter-Rater Reliability: IRR) ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Intraclass (Intraclass Correlation Coefficient: ICC)

3. ข้อมูลเชิงคุณภาพจากข้อเสนอแนะ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ศึกษาวิเคราะห์รูปแบบอุปนัย (Analytic inductive) เพื่อให้ได้สาระสำคัญที่จะนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

การศึกษาในระยะที่ 1 เป็นการศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ผลการสัมภาษณ์เชิงการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ครูผู้สอนยอดเยี่ยมรางวัลชนะเลิศระดับเหรียญทอง รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ระดับชาติ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และผลการสังเกตการจัดการเรียนรู้ (Observation) ของครูผู้สอนประถมศึกษา รายวิชาภาษาอังกฤษ มาตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการเก็บข้อมูล (Method triangulation) เพื่อกำหนดกรอบความสามารถในการจัดการเรียนรู้

ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา และพัฒนาเครื่องมือวัดความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์หาช่องว่างของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา (Competency gap) มาเป็นกรอบในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของครูประถมศึกษา ในหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ในระยะนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยดำเนินการพัฒนาหลักสูตรตามรูปแบบของ ADDIE รายละเอียดการดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ (A-Analyze)

เป็นการวิเคราะห์หาช่องว่างของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา (Competency gap) เพื่อหาข้อมูลในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ครูประถมศึกษา

แหล่งข้อมูล

ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ครูประถมศึกษาที่ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 310 คนได้มาจากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของเครซี มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) จากจำนวนครูระดับประถมศึกษาที่กำลังปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในจังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส 1,651 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. นำแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาที่ได้พัฒนาในระยะที่ 1 และผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแล้ว ไปใช้เก็บข้อมูลกับครูประถมศึกษาในจังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส ที่ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 310 คน โดยครูประถมศึกษาประเมินตนเองด้วยการประเมินพฤติกรรมที่แสดงออกที่เด่นชัด

2. วิเคราะห์หาช่องว่างของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา (Competency gap) เพื่อหาข้อมูลในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ครูประถมศึกษา โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในความสามารถที่ครูประถมศึกษาที่ยังขาด

3. นำช่องว่างของความสามารถมาจัดลำดับความจำเป็นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พิจารณาจากกลุ่มผู้มีความสามารถอยู่ในระดับต่ำกว่าระดับที่คาดหวัง คือ ระดับ 5 ซึ่งเป็นระดับที่แสดงออกถึงการนำไปใช้หรือประยุกต์ใช้ได้ และอยู่ในระดับความสามารถนั้นเป็นจำนวนมาก

ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบหลักสูตร (D-Design)

เป็นการใช้ผลลัพธ์จากขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูล (A-Analyze) มาสังเคราะห์ร่วมกับแนวคิด ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist Theory) ทฤษฎีการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Theory) และทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning Theory) ร่วมกับการเสริมพลังอำนาจ (Empowerment) บนพื้นฐานการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Adult Learning) เพื่อให้ได้หลักการของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร สารการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

แหล่งข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ภาระงาน (Task Analysis) จากขั้นตอนที่ 1 จากเอกสารแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการสังเกต (Observation) มาตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการเก็บข้อมูล (Method triangulation) จัดระเบียบข้อมูล ตีความให้ความหมายด้วยการนำข้อความสำคัญ (Significant Statements) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล (A-Analyze) จากขั้นตอนที่ 1

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. กำหนดหลักการของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยการนำแนวคิด ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist Theory) ทฤษฎีการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Learning) และการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) ร่วมกับการเสริมพลังอำนาจ (Empowerment) บนพื้นฐานการเรียนรู้เกี่ยวกับผู้ใหญ่ (Adult Learning) เพื่อให้ได้หลักการของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร สารการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2. กำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

3. กำหนดสาระความรู้ โดยนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ภาระงาน (Task Analysis) มากำหนดเป็นสาระความรู้

4. กำหนดกระบวนการเรียนรู้ โดยนำหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยการนำแนวคิด ทฤษฎีทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist Theory) ทฤษฎีการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Learning) และการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) ร่วมกับการเสริมพลังอำนาจ (Empowerment) บนพื้นฐานการเรียนรู้เกี่ยวกับผู้ใหญ่ (Adult Learning) มาสังเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ รายละเอียดดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 การนำแนวคิด/ทฤษฎีไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เพื่อนำมากำหนดกระบวนการเรียนรู้ และออกแบบกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแก่ครูประถมศึกษา บนฐานของการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Adult Learning) ซึ่งมุ่งเน้นการมีส่วนร่วม การลงมือปฏิบัติจริง การเชื่อมโยงความรู้กับสถานการณ์และปัญหาจริงในชั้นเรียน เพื่อให้ครูเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในบริบทของตน ร่วมกับทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist Theory) ซึ่งเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง (Experiential Learning) โดยมุ่งเน้นให้ครูสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านการสำรวจ วิเคราะห์ปัญหา สะท้อนคิด และเชื่อมโยงกับประสบการณ์ที่มีอยู่สอดคล้องกับแนวคิดของ Kolb (1984) และ Knowles (1984) ที่เน้นว่าการเรียนรู้ของผู้ใหญ่จะมีประสิทธิภาพสูงสุดเมื่อเริ่มจากประสบการณ์ของผู้เรียนเอง ผสมผสานทฤษฎีการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Theory) ซึ่งเรียนรู้จากการสังเกตแบบอย่าง การเลียนแบบ และแรงเสริมทางสังคม ดังนั้นในขั้นตอนการฝึกอบรม ครูจะได้เรียนรู้จากวิทยากร ครูต้นแบบ หรือ คลิปวิดีโอตัวอย่างการจัดการเรียนการสอนที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง นอกจากนี้ยังใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning Theory) และแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่เน้นการทำงานกลุ่ม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสะท้อนคิดร่วมกัน ดังนั้นในกิจกรรมการเรียนรู้ครูจะได้เรียนรู้จากกลุ่มย่อยเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปัญหา อุปสรรคและสถานการณ์จริงที่พบในชั้นเรียน ร่วมกันสรุป วางแผน และนำเสนอแนวทางการพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับบริบทของตน ร่วมกับการเสริมพลังอำนาจ (Empowerment) ที่เน้นการสร้างเชื่อมั่นในศักยภาพของครูแต่ละคน การได้รับแรงเสริมทางสังคมจากเพื่อนครู การให้ข้อเสนอแนะ และการสนับสนุนซึ่งกันและกัน เพื่อสร้างแรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) ให้ครูมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาและนำความรู้ไปใช้จริงในห้องเรียนของตนเอง

5. พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาฉบับร่าง

6. กำหนดวิธีและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

6.1 แบบประเมินความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครูประถมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ความสามารถด้านความรู้และทักษะการจัดการเรียนรู้
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2) ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน

3) ความสามารถด้านการสร้างและใช้สื่อการเรียนรู้

4) ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ

5) ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ

6) ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล

ผู้วิจัยจัดทำข้อคำถามในแบบประเมินความรู้ความเข้าใจการจัดการ
เรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา จำนวน 40 ข้อ เพื่อสำรวจการตัดทิ้ง
ข้อคำถามที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดและคัดเลือกไว้ใช้จริง จำนวน 30 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินความรู้ความเข้าใจการจัดการ
เรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง
ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา
ดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบ
ประเมินความรู้ ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา
โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน
จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผล จำนวน 1 คน ตรวจสอบความตรงเชิง
เนื้อหา (Validity) เพื่อพิจารณาความชัดเจนของภาษาที่ใช้ ความสอดคล้องระหว่างคำถาม-ตัวเลือก
คำตอบและวัตถุประสงค์ รวมทั้งข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขให้มีความชัดเจนและเหมาะสม
มากขึ้น โดยพิจารณาความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ถ้ามีค่า
ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าคำถาม-ตัวเลือกคำตอบในแบบประเมินการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้ นำ
ข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า 0.50 มาพิจารณาปรับปรุงในส่วนที่ได้รับข้อเสนอแนะ และ
ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยกำหนดระดับคะแนนความสอดคล้อง ดังนี้

มีความสอดคล้อง	กำหนดคะแนนเป็น	+1
ไม่แน่ใจ	กำหนดคะแนนเป็น	0
ไม่สอดคล้อง	กำหนดคะแนนเป็น	-1

2. วิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) แบบความสอดคล้องภายใน (Internal consistency) ของแบบประเมินความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครูประถมศึกษา ด้วยวิธีการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยการกำหนดค่าความเที่ยงของแบบประเมิน 0.70 ขึ้นไป โดยมีเกณฑ์การประเมินความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค การแปลความหมาย

มากกว่า .90	ดีมาก
มากกว่า .80	ดี
มากกว่า .70	พอใช้ (อยู่ในเกณฑ์เป็นที่ยอมรับ)
มากกว่า .60	ค่อนข้างพอใช้
มากกว่า .50	ต่ำ
น้อยกว่า หรือเท่ากับ .50	ไม่สามารถรับได้

โดยนำแบบประเมินความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ไปทดลองใช้ (Try out) กับอาสาสมัครครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษา ซึ่งปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในจังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส จำนวน 10 คน ที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง

3. หาประสิทธิภาพของแบบประเมินความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยกำหนดให้คะแนนคำตอบในแต่ละข้อคำถามที่ถูกเป็น 1 คะแนน คำตอบที่ผิดเป็น 0 คะแนน และจัดกลุ่มเพื่อหาจำนวนของผู้ที่ตอบถูกในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำโดยใช้เทคนิค 50% จากนั้นนำไปค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) แล้วทำการคัดเลือกข้อสอบที่มีความเหมาะสมโดยมีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

6.2 แบบประเมินระดับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบประเมินรูบริก แบบแยกองค์ประกอบ (Analytic rubrics) สำหรับผู้เรียนประเมินตนเอง 6 ด้าน ได้แก่ 1) ความสามารถด้านความรู้และทักษะการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร 2) ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน 3) ความสามารถด้านการสร้างและใช้สื่อการเรียนรู้ 4) ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและ

แรงจูงใจ 5) ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ และ 6) ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล

1) ความสามารถด้านความรู้และทักษะ แบ่งออกเป็น 5 ระดับความสามารถ ดังนี้

ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน

ระดับที่ 2 : สามารถอธิบายการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) แสดงออกถึง ความสามารถอธิบายการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ Active Learning เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาทั้ง 4 แก่ผู้เรียนอย่างถูกต้อง

ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถวิเคราะห์และเลือกใช้รูปแบบหรือ กิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์และเลือกกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ทั้ง 4 ทักษะ (ฟัง พูด อ่าน เขียน) ตามแนวคิด CLT อย่างมีเป้าหมาย

ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถประยุกต์ใช้กิจกรรม การเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (CLT) และ Active Learning แสดงออกถึง ความสามารถในการออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผสมผสานแนวคิด Communicative Language Teaching (CLT) กับการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารในสถานการณ์จริง หรือใกล้เคียงความเป็นจริงอย่างเหมาะสม

ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (CLT) และ Active Learning แสดงออกถึง ความสามารถในการวางแผน ออกแบบ และจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้แนวคิด CLT ร่วมกับการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน (ฟัง พูด อ่าน เขียน) อย่างสมดุลและสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน

2) ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน แบ่งออกเป็น 5 ระดับความสามารถ ดังนี้

ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน

ระดับที่ 2 : สามารถวิเคราะห์ผู้เรียน แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์และจัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถ เพื่อกออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างของผู้เรียนอย่างแท้จริง

ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์ และกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ครอบคลุมทั้ง ความรู้ (K) ทักษะ (P) และเจตคติ (A) เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างถูกต้อง

ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์ เลือก และกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียน เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษและส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารอย่างหลากหลาย ทันสมัย และน่าสนใจ

ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถออกแบบและกิจกรรมจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร แสดงออกถึง ความสามารถในการออกแบบและจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ เนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ บนฐานความแตกต่างและความต้องการของผู้เรียน โดยใช้กระบวนการ Active Learning และการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้านอย่างมีประสิทธิภาพ

3) ความสามารถด้านการสร้างและใช้สื่อการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 5 ระดับความสามารถ ดังนี้

ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน

ระดับที่ 2 : สามารถวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยี แสดงออกถึง ความสามารถในการประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย และน่าสนใจ

ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถเลือกสื่อการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการเลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องสอดคล้องกับเนื้อหา และความต้องการของผู้เรียน

ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถพัฒนาสื่อ และกิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถ ในการพัฒนาสื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างหลากหลายส่งเสริมการใช้ภาษา และกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน

4) ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ แบ่งออกเป็น 5 ระดับความสามารถ ดังนี้

ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน

ระดับที่ 2 : สามารถระบุเทคนิค วิธีการ แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการเทคนิค วิธีการ แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถจัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศและแรงจูงใจ แสดงออกถึง ความสามารถในการจัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศและแรงจูงใจ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้เรียน

ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถประยุกต์ใช้เทคนิค วิธีการ แนวทางการจัดการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคนิค วิธีการ แนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมกระตุ้นความสนใจและการใช้ภาษาของผู้เรียน

ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้งในและนอกชั้นเรียน

5) ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ

ความสามารถ ดังนี้

ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน

ระดับที่ 2 : สามารถวิเคราะห์ผู้เรียน แสดงออกถึง ความสามารถในการให้คำปรึกษาและแนวทางที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม

ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถใช้เทคนิคและวิธีการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการใช้เทคนิคและวิธีการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษ โดยไม่ต้องกังวลถึงความถูกต้อง

ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถส่งเสริมสนับสนุน และให้กำลังใจแก่ผู้เรียน แสดงออกถึง ความสามารถในการส่งเสริม สนับสนุน และให้กำลังใจแก่ผู้เรียนที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ด้วยความมั่นใจ

ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถออกแบบการจัด การเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถ แสดงออกถึง ความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้ด้วยความมั่นใจยิ่งขึ้น

6) ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล แบ่งออกเป็น 5 ระดับ

ความสามารถ ดังนี้

ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน

ระดับที่ 2 : แสดงความสามารถออกแบบการวัดและประเมินผล แสดงออกถึงความสามารถในการออกแบบการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และความแตกต่างของผู้เรียน

ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และเลือกใช้หรือสร้างเครื่องมือ แสดงออกถึง ความสามารถในการเลือกใช้หรือสร้างเครื่องมือที่หลากหลาย ทันสมัย เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน

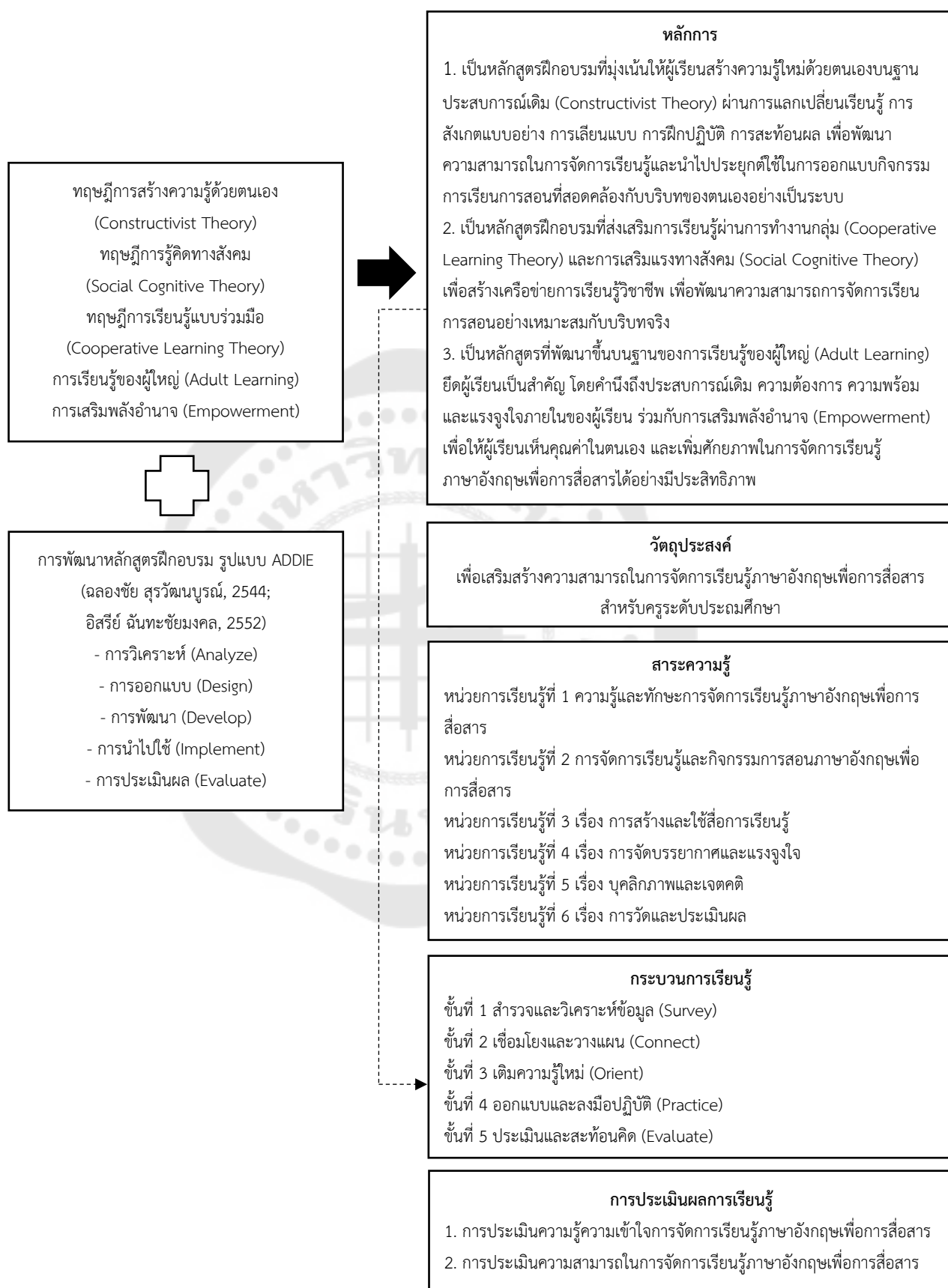
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถวัดและประเมินผลตามสภาพจริง แสดงออกถึง ความสามารถในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้เรียน ทั้งในสถานการณ์จริงหรือจำลอง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง

ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถสะท้อนผล การเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการสะท้อนผลการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์เพื่อ การพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนรายบุคคล

ตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ดำเนินการโดยตรวจสอบความตรงเชิง เนื้อหา (Content validity) ของแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผล จำนวน 1 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Validity) ของการตีความ เพื่อพิจารณาความชัดเจน ของภาษาที่ใช้ ความสอดคล้องระหว่างนิยาม องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ รวมทั้ง ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขให้มีความชัดเจนและเหมาะสมมากขึ้น โดยพิจารณาความ สอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่า ความหมาย องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา สามารถนำไปใช้ได้ นำข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า 0.50 มาพิจารณาปรับปรุงในส่วนที่ได้รับข้อเสนอแนะ และปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยกำหนดระดับคะแนนความสอดคล้องของความหมาย องค์ประกอบ และพฤติกรรม ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ดังนี้

มีความสอดคล้อง	กำหนดคะแนนเป็น	+1
ไม่แน่ใจ	กำหนดคะแนนเป็น	0
ไม่สอดคล้อง	กำหนดคะแนนเป็น	-1

7. จัดทำโครงสร้างของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการ จัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ประกอบด้วย สภาพปัญหาและ ความต้องการ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัด และประเมินผลของหลักสูตร บทบาทของผู้สอน และบทบาทหน้าที่ของผู้เรียน

ภาพประกอบ 4 การออกแบบหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 3 พัฒนาหลักสูตร (D : Development)

ขั้นตอนนี้แบ่งการดำเนินการเป็น 3 ขั้น กล่าวคือ ขั้นที่ 1 จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ขั้นที่ 2 ตรวจสอบความเหมาะสม ความสอดคล้องและความความเป็นไปได้ของร่างหลักสูตรของร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ขั้นที่ 3 ศึกษาสำรวจ (Pilot study) ร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

วิธีการดำเนินการวิจัย

นำผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 ออกแบบหลักสูตร (D-Design) มาจัดทำร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 1) สภาพปัญหาและความต้องการ 2) หลักการ 3) วัตถุประสงค์ 4) เนื้อหา 5) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 6) สื่อการเรียนรู้ 7) การวัดและประเมินผลของหลักสูตร 8) บทบาทของผู้สอน และ 9) บทบาทหน้าที่ของผู้เรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ขั้นที่ 2 ตรวจสอบความเหมาะสม ความสอดคล้องและความความเป็นไปได้ของร่างหลักสูตรของร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผล จำนวน 1 คน

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยประสานผู้เชี่ยวชาญเพื่อนัดหมายวันและเวลาในการนำเสนอและรับคืนแบบประเมินกับผู้เชี่ยวชาญโดยตรง

2. จัดส่งหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

3. ผู้วิจัยปรับปรุงร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา และเครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

2. แบบประเมินความเหมาะสมของร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ

5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง เหมาะสมมาก

3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

3. แบบประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบภายในร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา มีการให้คะแนนความสอดคล้อง 3 ระดับ ดังนี้

+1 หมายถึง องค์ประกอบภายในหลักสูตรมีความสอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าองค์ประกอบภายในหลักสูตรมีความสอดคล้อง

-1 หมายถึง องค์ประกอบภายในหลักสูตรไม่สอดคล้อง

โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินของผู้เชี่ยวชาญต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องของแต่ละข้อสูงกว่า 0.5 คะแนน หากมีข้อใดมีคะแนนต่ำกว่า 0.5 คะแนน ผู้วิจัยจะปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทพิจารณาอีกครั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประเมินความเหมาะสมของร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา มีเกณฑ์การแปลผลดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 3.50-3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์การตัดสินความเหมาะสมของร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา คือ ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ถือว่าร่างหลักสูตรมีคุณภาพที่จะนำไปทดลองใช้ได้ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยพิจารณาปรับปรุงร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2. ประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบภายในร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยพิจารณาจากความสอดคล้องขององค์ประกอบภายในร่างหลักสูตรตามกรอบประเด็นที่กำหนด ได้แก่ ความสอดคล้องแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้กำหนดหลักการของรูปแบบวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ นำผลคะแนนมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-Objective Congruence)

เกณฑ์การตัดสิน ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.5 ถือว่าผ่านเกณฑ์ หรือร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องถูกต้องเหมาะสม และนำข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. ประเมินความเป็นไปได้ของร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา มีเกณฑ์การแปลผลดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง เป็นไปได้มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง เป็นไปได้มาก

ค่าเฉลี่ย 3.50-3.49 หมายถึง เป็นไปได้ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง เป็นไปได้น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง เป็นไปได้น้อยที่สุด

เกณฑ์การตัดสินความความเป็นไปได้ของร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา คือ ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ถือว่าร่างหลักสูตรมีคุณภาพที่จะนำไปทดลองใช้ได้

ขั้นที่ 3 คศึกษานำร่อง (Pilot study) ร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง

ครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นประถมศึกษาที่จบตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษและไม่ตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส จำนวน 10 คน ที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ติดต่อประสานงานกับครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นประถมศึกษาที่จบตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษและไม่ตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส จำนวน 10 คน ที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อบริหารจัดการเวลาในการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย แนวทางการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่พัฒนาขึ้น และวางแผนร่วมกันในการจัดแบ่งช่วงเวลาทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยแจ้งให้ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมทราบว่าการวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามความสมัครใจ ซึ่งผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมสามารถตอบรับหรือปฏิเสธที่จะเข้าร่วมได้ และสามารถถอนตัวจากการวิจัยได้ตลอดเวลาของกระบวนการวิจัย ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยจะนำเสนอในภาพรวม ไม่ระบุชื่อผู้ให้ข้อมูล และไม่ส่งผลกระทบต่อผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม

3. ดำเนินการทดลองกับครูผู้สอนที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ระหว่างวันที่ 8 - 29 มีนาคม 2568 ใช้ระยะเวลาในการศึกษานำร่อง จำนวน 3 สัปดาห์

4. เมื่อครบกำหนดเวลาศึกษานำร่อง ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษานำร่อง มาปรับปรุงหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้จริง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

2. แบบบันทึกการศึกษานำร่องของหลักสูตร โดยกำหนดประเด็นหัวข้อ ได้แก่ 1) ด้านกิจกรรม 2) ด้านเวลา 3) ด้านสื่อ อุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้ และ 4) ด้านการประเมินผลการเรียนรู้

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์เนื้อหาจากแบบบันทึกการศึกษานำร่อง ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 4 ทดลองใช้หลักสูตร (I : Implementation)

เป็นขั้นตอนการทดลองจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้น

แหล่งข้อมูล/กลุ่มตัวอย่าง

ครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นประถมศึกษาที่จบตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษและไม่ตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) โดยพิจารณาจากผลคะแนนการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 3 ด้าน ที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลองและไม่เคยเข้าร่วมการทดลองนี้มาก่อน จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบสมัครใจ (Volunteer nonrandom method)

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. เปิดรับสมัครครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นประถมศึกษาที่จบตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษและไม่ตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลองและไม่เคยเข้าร่วมการทดลองนี้มาก่อน

2. ประเมินความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้อังกฤษเพื่อการสื่อสารครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลอง โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้อังกฤษเพื่อการสื่อสาร

3. พิจารณาผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้อังกฤษเพื่อการสื่อสารและคัดเลือกครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลอง ที่มีผลคะแนนการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้อังกฤษเพื่อการสื่อสารต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน จำนวน 3 ด้าน เข้าร่วมการทดลอง จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นอาสาสมัคร (Volunteer Sampling)

4. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ในจังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา เพื่อขอความร่วมมือกับผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในการเข้าร่วมการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้อังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

5. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในจังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา เพื่อขอทำการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

6. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย แนวทางการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้อังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา และวางแผนร่วมกันในการจัดแบ่งช่วงเวลาทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้อังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

7. ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้อตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้อังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้น ระหว่างวันที่ 10 - 31 พฤษภาคม 2568 จำนวน 3 สัปดาห์ โดยประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้อังกฤษเพื่อการสื่อสารก่อนเรียนและสิ้นสุดการเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้อังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 1) สภาพปัญหาและความ

ต้องการ 2) หลักการ 3) วัตถุประสงค์ 4) เนื้อหา 5) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 6) สื่อการเรียนรู้อื่นๆ 7) การวัดและประเมินผลของหลักสูตร 8) บทบาทของผู้สอน และ 9) บทบาทหน้าที่ของผู้เรียน

2. แบบประเมินความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครูประถมศึกษา

3. แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ด้วยแบบประเมินความสามารถ 5 ระดับ

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล (E : Evaluation)

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ก่อนเรียนและสิ้นสุดการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยผู้วิจัย และครูผู้สอนประเมินตนเอง

กลุ่มตัวอย่าง

ครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นประถมศึกษาที่จบตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษและไม่ตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) โดยพิจารณาจากผลคะแนนการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 3 ด้าน ที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลองและไม่เคยเข้าร่วมการทดลองนี้มาก่อน จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบสมัครใจ (Volunteer nonrandom method)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเมินความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ด้วยแบบประเมินความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ก่อนเรียนและสิ้นสุดการเรียนรู้

2. ประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา ด้วยแบบประเมินความสามารถ 5 ระดับ ก่อนเรียนและสิ้นสุดการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

2. แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ก่อนเรียนและสิ้นสุดการเรียนรู้

2. วิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ก่อนเรียนและสิ้นสุดการเรียนรู้

ระยะที่ 3 การประเมินประสิทธิผลและปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ระยะนี้ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ของกลุ่มตัวอย่างมาประเมินประสิทธิผลของหลักสูตร ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ โดยใช้แบบแผนการทดลอง one group pretest – posttest design และข้อมูลเชิงคุณภาพจากการร่วมสะท้อนผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เรียนเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ตามหลักสูตร โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากนั้นผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

2. เพื่อปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง

ครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นประถมศึกษาที่จบตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษและไม่ตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) โดยพิจารณาจากผลคะแนนการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 3 ด้าน ที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลองและไม่เคยเข้าร่วมการทดลองนี้มาก่อน จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบสมัครใจ (Volunteer nonrandom method)

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ก่อนและหลังการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา เพื่อประเมินประสิทธิผลของครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นประถมศึกษาที่จบตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษและไม่ตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส โดยมีผลคะแนนการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 3 ด้าน ที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลองและไม่เคยเข้าร่วมการทดลองนี้มาก่อน จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นอาสาสมัคร (Volunteer Sampling) ตามเกณฑ์การประเมินประสิทธิผลที่กำหนดดังนี้

1.1 ความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา หลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม

1.2 ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา หลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม

2. ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ด้วยการนำปัญหา อุปสรรค ตลอดจนความคิดเห็นของผู้เรียนมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาที่สมบูรณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

2. แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ประสิทธิผลของการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา มีดังนี้

1.1 ข้อมูลเชิงปริมาณจากการประเมินความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทุก ของครูประถมศึกษา ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ก่อนและหลังใช้หลักสูตร

1.2 ข้อมูลเชิงปริมาณจากการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของครูประถมศึกษา ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (S.D.) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ก่อนและหลังใช้หลักสูตร

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา 2) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา และ 3) ศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยแบ่งการนำเสนอข้อมูลเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาประสิทธิผลและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถ ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ผลการศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ 1) ผลการศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา และ 2) ผลการสร้างเครื่องมือวัดความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ผลการศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ผลการศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ได้มาจาก 3 ส่วน คือ 1) ผลการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary analysis) 2) ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) 3) ผลการสังเกต (Observation) โดยนิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประศึกษามีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ผลการศึกษานิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

1.1.1 ผลการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary analysis)

ผลการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary analysis) เกี่ยวกับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา พบว่า **ความหมายของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา** หมายถึง ความสามารถของครูในการออกแบบ ดำเนินการ และประเมินผล การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพในสถานการณ์จริง โดยครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษา การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อและเทคโนโลยี รวมทั้งการวัดและประเมินผล ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ประกอบด้วยความสามารถ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้และความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ และด้านบุคลิกลักษณะและเจตคติ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) **ด้านความรู้และการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร** หมายถึง ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หลักสูตร ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Situational, Functional, Notional) ความรู้เรื่อง กรอบ CEFR, ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษา, การออกแบบแผนการสอน, การวัดและประเมินผล

2) **ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้** หมายถึง การวางแผนและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทักษะการสอนครบทั้ง 4 ด้าน: ฟัง พูด อ่าน เขียน เพื่อการสื่อสาร ทักษะการเลือกและใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการสอนได้อย่างเหมาะสม และการประเมินผลอย่างมีระบบและต่อเนื่อง

3) **ด้านบุคลิกลักษณะและเจตคติ** หมายถึง ความเชื่อมั่นในตนเอง และแรงจูงใจในการจัดการเรียนรู้ การเปิดรับและปรับใช้แนวคิดใหม่ ๆ เช่น Growth Mindset การมีบทบาทเป็น ผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator), ที่ปรึกษา (Counselor), ผู้ติดตาม (Monitor)

1.1.2 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview)

ผู้ให้ข้อมูลใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกจากครูที่ได้รับรางวัลครูผู้สอนดีเด่นจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ ระดับประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2560-2566 ซึ่งการศึกษาขั้นนี้ได้

ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 5 คน พบว่า ความสามารถ การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของครูระดับประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 7 ด้าน ดังนี้

ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครูระดับประถมศึกษา หมายถึง ความสามารถของครูในการออกแบบการจัดการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารที่เป็นธรรมชาติ ครอบคลุมทั้ง 4 ทักษะ (ฟัง พูด อ่าน เขียน) ผ่านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร CLT ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“...ครูต้องเป็นครูที่เก่ง มีความรู้ในเนื้อหาที่สอน สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ดีเพื่อเป็นแบบอย่างแก่นักเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม มีการใช้สื่อการสอนที่ทันสมัยและนักเรียนชอบเพื่อทำให้นักเรียนสนใจและอยากเรียน และต้องวัดผลอย่างหลากหลาย เป็นครูที่จิตใจดี รักและเมตตานักเรียน...”

ครูคนที่ 1

“...ครูต้องมีความรู้ในการจัดการเรียนรู้ เทคนิคการสอน เพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาทั้ง 4 ทักษะ สามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้ในสถานการณ์ต่างๆ รวมทั้งต้องมีเจตคติที่ดีและเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษาแก่ผู้เรียน...”

ครูคนที่ 2

“...สิ่งสำคัญที่ครูควรมีคือ ความรู้ในการจัดการเรียนรู้และทักษะทางภาษา การสอนเพื่อการสื่อสาร CLT methodology เทคนิค วิธีการ สื่อเทคโนโลยี เพื่อทำให้นักเรียนสื่อสารได้รวมทั้งครูต้องสร้างแรงบันดาลใจให้กับ นร.จนประสบความสำเร็จ...”

ครูคนที่ 3

1) ความรู้และทักษะทางภาษา องค์ความรู้ในการสอน ความสามารถในการใช้ภาษาหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ วิธีการสอนที่เหมาะสม ศาสตร์การสอน ความรู้ทางภาษาและวัฒนธรรม ที่ทันสมัย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้เรียน ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“...ครูต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถใช้ทักษะทางภาษา 4 ทักษะได้เป็นอย่างดี รวมถึงรู้และเข้าใจศาสตร์การสอนด้วย..”

ครูคนที่ 1

“...ครูต้องมีความรู้ทางภาษาและวัฒนธรรมที่ทันสมัย ครูต้องตามให้ทันการเปลี่ยนแปลงและนำเสนอสิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ...”

ครูคนที่ 2

“...นักเรียนมีความแตกต่างกัน การเรียนรู้ไม่เท่ากัน มีปัญหาแตกต่างกัน ครูจึงต้องเข้าใจผู้เรียน และจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับแต่ละคน...”

ครูคนที่ 3

2) กระบวนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อ การสื่อสาร ผู้เรียนมีบทบาทในการปฏิบัติจริงอย่างต่อเนื่อง ผ่านกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน และมีความหลากหลาย น่าสนใจ ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“...ครูต้องรู้และเข้าใจกระบวนการจัดการเรียนรู้ หลักสูตร การออกแบบ การจัดการเรียนรู้รู้จักศาสตร์การสอนของตนเอง...”

ครูคนที่ 1

“...จัดการเรียนการสอนแบบ Active learning เด็กก็จะลดความเครียด สนุกสนาน และให้ความร่วมมือกับครูและชั้นเรียนอย่างดี...”

ครูคนที่ 2

“...ครูต้องส่งเสริมการเรียนรู้และใช้ภาษาโดยแท้จริง เช่น การนำเสนอหน้าชั้นเรียน กลุ่ม คู่ เดี่ยว เมื่อนร.มั่นใจแล้วก็จะทำได้อเอง ลดความเครียดของ นร.ลงได้ ครูจะพัฒนานร. ได้อย่างไรถ้าไม่จัดกิจกรรมให้ นร.ได้ใช้ภาษา...”

ครูคนที่ 3

3) การใช้สื่อและเทคโนโลยีการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการมีส่วนร่วมทางภาษา และเสริมแรงจูงใจในการเรียนรู้ ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“...ครูต้องปรับให้เข้ากับ นร. และพัฒนาตนเองให้ทันการเปลี่ยนแปลง ทันยุคสมัย และทันนร. โดยเฉพาะการนำ AI มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในยุคปัจจุบัน...”

ครูคนที่ 1

“...ครูควรเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน สื่อการสอนช่วยให้เด็กสนใจที่จะเรียน และช่วยให้เด็กอยากเรียนกับครูด้วย...”

ครูคนที่ 2

“...ครูจึงควรนำเสนอสิ่งแปลกใหม่ ความทันสมัย ในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะการนำสื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ เช่น วิดีโอ ยูทูบ สื่อที่ทันสมัย จะทำให้ นร.สนใจและอยากเรียนมากขึ้น...”

ครูคนที่ 3

4) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้ภาษา การสร้างบรรยากาศห้องเรียนที่เป็นมิตร เปิดโอกาสให้ฝึกใช้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ ลดความกลัวและสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษา ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“...ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข จัดกิจกรรมที่สนุกสนาน ทำให้ผู้เรียนเกิดความสบายใจในการเรียน ไม่มีกำแพงกั้นระหว่างครูกับเด็ก...”

ครูคนที่ 1

“...ครูส่วนมากจะเป็นการสอนด้านเดียว ครูควรจัดเวที เช่น ได้ว่าที่ อภิปราย วิธีการสอนของครูต้องส่งเสริมโดยแท้จริง นักเรียนจะได้อย่างไรถ้าไม่จัดกิจกรรมให้ นร.ได้ใช้ภาษา เช่น การนำเสนอหน้าชั้นเรียน กลุ่ม คู่ เดี่ยว เมื่อนร.มั่นใจแล้วก็จะทำได้เอง ลดความเครียดของ นร.ลงได้...”

ครูคนที่ 2

“...บรรยากาศดีการเรียนก็จะดี ส่งผลให้มีเจตคติที่ดีต่อวิชา อยากเรียน สมองจะเปิด ครูให้อะไรไปก็จะรับไปอย่างเต็มที่ และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ดี...”

ครูคนที่ 3

5) การวัดและประเมินผลแบบพัฒนาการ การประเมินหลากหลายรูปแบบ ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“...เนื่องจาก นร. มาจากหลากหลายที่ และความเก่งไม่เท่ากัน ครูจึงควรวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง...”

ครูคนที่ 1

“...ครูจะวัดพฤติกรรมนร. อย่างเดียวไม่ได้ การวัดไม่เป็นการจับผิด แต่เป็นการเปิดกว้างเพื่อให้สมบุรณ์มากขึ้นทั้งต่อนร.และครู...”

ครูคนที่ 2

“...วิธีการวัดและประเมินผลต้องใช้หลากหลายวิธี และเปิดโอกาสให้นักเรียนประเมินตนเอง รวมทั้งรับรู้ผลการประเมินของตนเอง...”

ครูคนที่ 3

6) บุคลิกภาพและทักษะจิตวิทยาของครู บุคลิกภาพที่เหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ดี และมีทักษะในการเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน รวมทั้งสามารถบริหารจัดการชั้นเรียนให้เหมาะสมกับบริบท ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“...ครูควรสนุกสนาน ห้ามน้ำบุด ครูควรทำให้นร.เข้าหาครู นร.ไม่เดินหนี อยากทักทาย ครูต้องมีอะไรใหม่ๆ...”

ครูคนที่ 1

“...ครูจึงควรวางตัวให้ดีและเหมาะสมกับความเป็นครู จะสร้างศรัทธาให้กับครูและผู้ปกครอง เหมือนหนังสือที่หน้าปกดี ก็อยากเปิดอ่าน...”

ครูคนที่ 2

“...ถ้าครูบริหารจัดการชั้นเรียนได้จะทำให้ทุกอย่างราบรื่น...”

ครูคนที่ 3

7) เจตคติที่ดีของครู เจตคติของครูมีผลอย่างยิ่งต่อทัศนคติและความกล้าแสดงออกของผู้เรียน ครูที่มีทัศนคติเปิดกว้าง ใส่ใจ และให้กำลังใจจะสามารถสร้างแรงจูงใจและแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนมีความกล้าในการใช้ภาษา ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“...เมื่อ นร.พูดภาษาอังกฤษหรือทำทักษะใดไม่ได้ ครูไม่ควรดุว่า นร.จะไม่ชอบเรา นร.ก็จะเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อภาษาอังกฤษ หรือทำให้ นร.รู้สึกแย่ในวิชาที่กำลังเรียน เพราะจะทำให้เด็กไม่อยากเรียนในวิชานั้น...”

ครูคนที่ 1

“...ทัศนคติของครู คือหมายเลขหนึ่ง ถ้าครูมีทัศนคติที่ดีจะนำพาสิ่งที่ดีๆ และผลดีทั้งต่อตัวครู และเด็ก...”

ครูคนที่ 2

“...ครูเป็นคนสำคัญที่จะทำให้เด็กอยากเรียนหรือไม่เรียนในวิชาต่างๆ ครูควรเปิดใจ และเป็นเพื่อน นร. ควรเสริมแรงมากกว่า...”

ครูคนที่ 3

จากผลการสัมภาษณ์ พบว่า องค์ประกอบของความสามารถในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วยความรู้และทักษะทางภาษา หลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม การออกแบบกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนมีส่วนร่วมจริง ใช้สื่อและเทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้ จัดบรรยากาศห้องเรียนให้เป็นมิตรและส่งเสริมความมั่นใจ ควบคู่กับการประเมินผลที่หลากหลาย ครูต้องมีบุคลิกภาพและทักษะจิตวิทยาที่เหมาะสม รวมถึงเจตคติที่ดีเพื่อสร้างแรงบันดาลใจและความกล้าใช้ภาษาแก่ผู้เรียน

1.1.3 ผลการสังเกต (Observation)

ผู้ให้ข้อมูลใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือก คือ ครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ซึ่งปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาสมีประสบการณ์สอนภาษาอังกฤษไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 5 คน ผลการสังเกตสรุปได้ ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้

ครูมีพฤติกรรมการสอนที่เป็นระบบ เริ่มต้นด้วยการทักทายหรือสร้างบรรยากาศเพื่อเตรียมความพร้อม มีการดำเนินเนื้อหาตามขั้นตอนอย่างเหมาะสม ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักและเสริมภาษาไทยเพื่อสร้างความเข้าใจ ทำให้ผู้เรียนสามารถตามเนื้อหาได้ทันและไม่รู้สึกกดดัน

ตัวอย่างเช่น

ครูคนที่ 1 จัดกิจกรรมจำลองสถานการณ์ซื้อขายสินค้า (Shopping) โดยใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารกับนักเรียนเกือบตลอดชั่วโมงเรียน

ครูคนที่ 2 เริ่มต้นบทเรียนด้วยการทักทาย ใช้ภาษาท้องถิ่นเพื่อสร้างความคุ้นเคย ก่อนเข้าสู่การทดสอบพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียน

ครูคนที่ 5 ดำเนินการสอนในลักษณะค่อยเป็นค่อยไป ชะลอจังหวะการสอนเพื่อให้เด็กนักเรียนมีเวลาทำความเข้าใจและตอบสนองได้ทัน

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ครูมีการออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของบทเรียนและเหมาะกับวัยของผู้เรียน โดยกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง พูด สนทนา และตอบโต้กันเพื่อสร้างทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทั้งในรูปแบบกิจกรรมมีทั้งเดี่ยว คู่ และกลุ่ม เพื่อพัฒนาทักษะทั้งรายบุคคลและการทำงานร่วมกัน

ตัวอย่างเช่น

ครูคนที่ 2 จัดกิจกรรมกล่องปริศนา ให้นักเรียนหยิบสิ่งของ แล้วฝึกบอกชื่อสิ่งของและออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

ครูคนที่ 3 ใช้คลิปวิดีโอการแสดงบทบาทสมมติของนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาในสถานการณ์จริง

ครูคนที่ 4 ใช้เพลง If You Are Happy ในช่วงเริ่มต้นบทเรียน เพื่อสร้างความสนุกสนานและเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม

3. การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

ครูมีวิธีการสร้างปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนอย่างเหมาะสม ไม่ใช่เพียงการสอนแบบทางเดียว แต่เป็นการกระตุ้นและติดตามนักเรียนเป็นระยะ เช่น การเรียกชื่อซักถาม พูดคุยเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม เพื่อให้มั่นใจว่านักเรียนมีส่วนร่วมและเข้าใจเนื้อหา ครูยังใช้คำชมเพื่อสร้างแรงจูงใจ

ตัวอย่างเช่น

ครูคนที่ 1 ใช้วิธีให้นักเรียนพูดตามทั้งห้อง จากนั้นเรียกกลุ่มย่อยและเรียกรายบุคคลฝึกออกเสียงเพื่อความแม่นยำ

ครูคนที่ 2 เรียกชื่อนักเรียนที่ไม่ให้ความร่วมมือ พร้อมทั้งกล่าวชมเชยเมื่อมีความพยายามในการตอบคำถาม

ครูคนที่ 5 ถามซ้ำและทวนคำตอบของนักเรียนเพื่อย้ำความเข้าใจและติดตามความพร้อมของผู้เรียนเป็นระยะ

4. การใช้สื่อการสอน

ครูใช้สื่อการสอนอย่างหลากหลายและเหมาะสม โดยใช้สื่อจริง สื่อประกอบ และสื่อเทคโนโลยี เพื่อช่วยกระตุ้นการเรียนรู้และเพิ่มโอกาสให้นักเรียนได้เห็นภาพจริง มีการใช้บัตรคำ ใบงาน ภาพประกอบ คลิปวิดีโอ และสื่อการสอนตามสถานการณ์ที่สร้างขึ้น

ตัวอย่างเช่น

ครูคนที่ 1 ใช้สื่อของจริง เช่น เสื้อผ้า ผัก ผลไม้ และป้ายร้านค้า ในการจำลองสถานการณ์ Shopping

ครูคนที่ 2 ใช้ใบงาน บัตรคำ และกล่องปริศนาเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการจำและการออกเสียง

ครูคนที่ 3 และครูคนที่ 5 ใช้คลิปวิดีโอประกอบการเรียนเพื่อเพิ่มความน่าสนใจและยกตัวอย่างสถานการณ์จริง

5. บรรยากาศในชั้นเรียน

ห้องเรียนมีบรรยากาศเหมาะสม ครูสามารถควบคุมให้นักเรียนมีสมาธิ ตั้งใจเรียน และจัดรูปแบบที่เอื้อต่อการทำงานกลุ่มหรือกิจกรรมได้ตอบ นักเรียนมีวินัยและปฏิบัติตามคำสั่งได้ดีแม้จะมีบางช่วงที่ต้องเรียกกลับมาควบคุม

ตัวอย่างเช่น

ครูคนที่ 1 จัดโต๊ะเรียนเป็นรูปตัวยูเพื่อสนับสนุนการทำงาน

กลุ่ม

ครูคนที่ 4 จัดที่นั่งแบบคู่และคละเพศเพื่อลดพฤติกรรมการ

คุยนอกเรื่อง

ครูคนที่ 5 จัดที่นั่งเป็นแถวหันหน้าเข้าหากัน แม้ห้องจะคับ

แคบแต่นักเรียนยังทำกิจกรรมได้อย่างเรียบร้อย

6. สภาพแวดล้อมในห้องเรียน

สภาพแวดล้อมห้องเรียนมีความสะอาด เป็นระเบียบ มีแสงสว่างเพียงพอและอากาศถ่ายเทดี ครูบางคนมีการตกแต่งห้องด้วยสื่อความรู้เพื่อกระตุ้นบรรยากาศให้เหมาะกับวิชาภาษาอังกฤษและช่วยให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจเพิ่มขึ้น

ตัวอย่างเช่น

ครูคนที่ 1 จัดห้องเรียนให้เป็นเหมือนตลาดสดเพื่อสอดคล้อง

กับกิจกรรม Shopping

ครูคนที่ 2 และครูคนที่ 3 มีการติดสื่อคำศัพท์และโปสเตอร์

ประกอบในห้องเรียน

ครูคนที่ 5 จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมแม้จำนวนผู้เรียนจะ

มากและพื้นที่จำกัด

7 บุคลิกภาพของครู

ครูทุกคนมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม สะท้อนถึงความพร้อมและทัศนคติที่ดีต่อการสอน ครูแต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมตามวัฒนธรรมของสถานศึกษา มีความเป็นมิตร ยิ้มแย้ม และมีพลังเชิงบวกในการถ่ายทอดความรู้

ตัวอย่างเช่น

ครูคนที่ 1 แต่งกายด้วยชุดพื้นเมืองสีสดใสเพื่อสร้างความ

สนใจ

ครูคนที่ 3 มีบุคลิกภาพกระฉับกระเฉง ใช้น้ำเสียงชัดเจนและ

ยิ้มแย้มแจ่มใส

ครูคนที่ 5 มีท่าที่เป็นมิตร ใช้น้ำเสียงอ่อนโยนและพูดเสียงดัง

ฟังชัด

8. การวัดและประเมินผล

ครูมีการตรวจสอบและประเมินผลตลอดกระบวนการเรียน ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนเข้าใจจริง โดยใช้วิธีถามตอบ สรุปบทเรียน และให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงประกอบ

ตัวอย่างเช่น

ครูคนที่ 2 มีการทดสอบก่อนเรียนและใช้การทบทวนคำศัพท์เป็นระยะ

ครูคนที่ 3 ใช้วิธีให้ผู้เรียนจัดทำ Mind Mapping เพื่อสรุปประเด็นสำคัญ

ครูคนที่ 5 มีการถามทวนและซักถามเพื่อประเมินความเข้าใจของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

จากการสังเกตการณ์จัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษา พบว่าครูมีความสามารถจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมและสื่อที่สอดคล้องกับบริบทผู้เรียน มีเทคนิคการสร้างแรงจูงใจและความมุ่งมั่นเรียนได้ดี ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสนใจและพัฒนาทักษะการสื่อสารได้ตามวัตถุประสงค์ของบทเรียน

1.1.4 ผลการกำหนดนิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

จากการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Content analysis) ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และผลการสังเกต (Observation) มาตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการเก็บข้อมูล (Method triangulation) โดยการเปรียบเทียบข้อมูลการสังเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกต เพื่อตรวจสอบสอดคล้องของข้อมูล และสังเคราะห์ สรุปเป็นนิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 สรุปนิยามและองค์ประกอบความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาที่ได้ออกจากวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกต

ผลกรวิเคราะห์เอกสาร เกี่ยวกับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา สำหรับครูประถมศึกษา	ผลการสัมภาษณ์ครูสอน รางวัลครูดีเด่น สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศต้น (ภาษาอังกฤษ)	ผลการสังเกตการสอน ครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6	สรุปความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่จำเป็น สำหรับครูประถมศึกษา
นิยาม ความหมายของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา หมายถึง ความสามารถของครูในการออกแบบ ดำเนินการ และประเมินผลการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้ ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพในสถานการณ์จริง โดยครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษา การ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อและเทคโนโลยี รวมทั้งการวัดและประเมินผล ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อ การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ประกอบด้วยความสามารถ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้และด้านความสามารถ ในการ เรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ด้านกระบวนการ จัดการเรียนรู้ และด้านบุคลิกภาพและเจตคติ โดยมี รายละเอียด ดังนี้ 1) ด้านความรู้และการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสาร หมายถึง ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียน ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสาร (Situational, Functional, National) ความรู้ เรื่อง กรอบ CEFR,	นิยาม ความสามารถของครูในการออกแบบการจัดการเรียนรู้และ การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่เป็นระบบชาติ ครอบคลุมทั้ง 4 ทักษะ (ฟัง พูด อ่าน เขียน) ผ่านการ จัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการจัดการ ภาษาเพื่อการสื่อสาร CLT 1. ความรู้และทักษะของครู 1.1 องค์ความรู้ในการสอน 1.2 ความสามารถในการใช้ภาษา 1.3 หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ 1.4 วิธีการสอนที่เหมาะสม 1.5 ความรู้สำหรับการสอน 1.6 ความรู้ทางภาษาและวัฒนธรรมที่ทันสมัย 1.7 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้เรียน 2. การจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน 2.1 การออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผู้เรียน 2.2 การจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม 2.3 การใช้กิจกรรมและเทคโนโลยีการสอนที่หลากหลาย 2.4 การใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย เหมาะสมกับผู้เรียน	นิยาม ความสามารถของครูในการวางแผน จัดระบบการ สอน ใช้สื่อและเทคนิคการสอน รวมถึงการสร้าง บรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียน สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้อย่าง เหมาะสมตามวัตถุประสงค์ของบทเรียน ประกอบด้วย 1. การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ครูสามารถออกแบบเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ หลากหลาย สอดคล้องกับเป้าหมายด้านการสื่อสาร เช่น เกมสนทนา จำลองสถานการณ์ การแสดงบทบาท สมมติ หรือกิจกรรมกลุ่ม เพื่อฝึกให้ผู้เรียนใช้ ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริง และสอดคล้องกับ ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร (ฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) 2. การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อเป็นแบบอย่าง ครูสามารถให้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อหลักในการสอน อธิบายเนื้อหาได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน เป็นต้นแบบให้ ผู้เรียนเลียนแบบการออกเสียงและใช้โครงสร้างภาษา ได้อย่างถูกต้อง	นิยาม ความรู้ ความสามารถในการออกแบบ ดำเนินการ และ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยเน้นการ พัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้เรียนผ่านการเล่น ภาษาเพื่อการสื่อสาร CLT และการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) บนพื้นฐานของความรู้ด้านภาษา การใช้สื่อเทคโนโลยี การวัดและประเมินผล การจัด บรรยากาศการเรียนรู้ และเจตคติที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ องค์ประกอบของความสามารถ 1. ความสามารถด้านความรู้และทักษะ 2. ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรม การสอน 3. ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล 4. ความสามารถด้านการสร้างและใช้สื่อการเรียนรู้ 5. ความสามารถด้านบริหารจัดการภาษาและแรงจูงใจ 6. ความสามารถด้านบุคลิกภาพและ เจตคติ

ตาราง 1 (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์เอกสาร เกี่ยวกับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา	ผลการสัมภาษณ์ครูผู้สอน รางวัลครูผู้สอนดีเด่น สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)	ผลการสังเกตการสอน ครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6	สรุปความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่จำเป็น สำหรับครูประถมศึกษา
ทุกวิธีการเรียนรู้ภาษา, การออกแบบแผนการสอน, การ วัดและประเมินผล 2) ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผน และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง ทักษะการสื่อสารครบทั้ง 4 ด้าน ทั้ง พูด อ่าน เขียน เพื่อการสื่อสาร ทักษะการเลือกและใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการสอนได้อย่างเหมาะสม และการประเมินผลอย่างมีระบบและต่อเนื่อง 3) ด้านบุคลิกลักษณะและเจตคติ หมายถึง ความเชื่อมั่น ในตนเอง และแรงจูงใจในการจัดการเรียนรู้ การเปิดรับ และปรับใช้แนวคิดใหม่ ๆ เช่น Growth Mindset การมี บทบาทเป็น ผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator), ที่ ปรึกษา (Counselor), ผู้ติดตาม (Monitor)	2.5 การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning 2.6 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ 2.7 การให้เกณฑ์เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้กับนักเรียน 2.8 การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ 2.9 การทบทวน ก่อนเริ่มแก่นักเรียนที่ต้องการความ ช่วยเหลือ 3. การวัดและประเมินผล 3.1 การวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง 3.2 การวัดและประเมินผลที่หลากหลาย 3.3 การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง 3.4 การมีส่วนร่วมของนักเรียน 3.5 นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบหรือกำหนด ชิ้นงาน 3.6 นักเรียนต้องมีส่วนร่วมในการประเมินผล 4. สื่อการเรียนรู้ 4.1 สื่อเทคโนโลยีที่หลากหลาย เหมาะสมกับนักเรียน 4.2 สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย น่าสนใจ นร.ชอบ 4.3 การนำสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยช่วยในการเรียนรู้ของ นักเรียน ค. การจัดการสภาพแวดล้อมและแรงจูงใจ 5.1 ครูจัดบรรยากาศให้นักเรียนและส่งเสริมการเรียนรู้	3. การจัดการเรียนรู้และสร้างปฏิสัมพันธ์ ครูมีความสนใจในการกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วม ร่วม ควบคุมบรรยากาศในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการกล้า พูด กล้าสื่อสาร มีการซักถาม ทวนคำตอบ และชมเชย เพื่อสร้างแรงจูงใจ และทำให้นักเรียนกล้าใช้ ภาษาอังกฤษอย่างมั่นใจ 4. การใช้สื่อการเรียนรู้ ครูสามารถเลือกใช้และพัฒนาสื่อการสอนที่ หลากหลายและเหมาะสม เช่น สื่อของจริง (real objects) บัตรคำ ใบงาน คลิปวิดีโอ เกมกระดาน หรือ สื่อเทคโนโลยี เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น และมีบทบาทใช้ภาษาในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงความเป็น จริง 6. การวัดและประเมินผล ครูใช้วิธีการตรวจสอบความเข้าใจและประเมินผลการ เรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ทั้งก่อนเรียน ระหว่าง เรียน และหลังเรียน เช่น การทดสอบความรู้ การ ซักถามในชั้นเรียน การให้ผู้เรียนสรุปความรู้ หรือการ ประเมินผลงานหรือกิจกรรมกลุ่ม	

ตาราง 1 (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์เอกสาร เกี่ยวกับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา	ผลการสัมภาษณ์ครูผู้สอน รางวัลครูผู้สอนดีเด่น สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศดีเด่น (ภาษาอังกฤษ)	ผลการสังเกตการสอน ครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6	สรุปความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่จำเป็น สำหรับครูประถมศึกษา
	5.2 การสร้างแรงจูงใจ/การสร้างสภาพแวดล้อม 5.3 กระตุ้นให้ นร. ใช้ภาษาเป็นประจำ 5.4 การบริหารจัดการชั้นเรียน 6. บุคลิกและเจตคติ 6.1 ครูเป็นต้นแบบของความสำเริง 6.2 ครูคือแรงบันดาลใจของผู้เรียน 6.3 ครูต้องเข้าใจและรู้จักนักเรียนรายบุคคล 6.4 ครูต้องให้กำลังใจนักเรียน 6.5 ครูต้องเปิดใจเพื่อให้นักเรียนเกิดความไว้วางใจ 6.6 ครูสร้างความรักและเจตคติที่ดีต่อวิชาเรียน 6.7 Mindset ของครูเป็นสิ่งสำคัญ 6.8 บุคลิก ภาพลักษณ์ของครู		

จากตาราง 1 สรุปได้ว่า ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของครูประถมศึกษา ถึงความรู้ และทักษะ การจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน การสร้างและใช้สื่อการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ บุคลิกภาพและเจตคติ และการวัดและประเมินผล โดยมีองค์ประกอบของความสามารถ 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ความสามารถด้านความรู้และทักษะ 2) ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน 3) ความสามารถด้านการสร้างและใช้สื่อการเรียนรู้ 4) ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ 5) ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ และ 6) ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล

ผู้วิจัยนำผลสรุปนิยามและองค์ประกอบของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา มากำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ตามองค์ประกอบของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ทั้ง 6 องค์ประกอบ มีรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 ผลการกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ตามองค์ประกอบความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

องค์ประกอบความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครู ประถมศึกษา	พฤติกรรมบ่งชี้
ความสามารถด้านความรู้และทักษะ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของครูระดับประถมศึกษา ถึงความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (CLT) ผสานกับแนวทางการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยมุ่งพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ทั้ง 4 ด้าน (ฟัง พูด อ่าน เขียน) ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	1) อธิบายและจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Communicative Language Teaching (CLT) เพื่อเสริมสร้างความสามารถการสื่อสารภาษาอังกฤษได้ถูกต้อง 2) อธิบายและจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้อย่างเหมาะสม 3) อธิบายและจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ ได้อย่างครบถ้วน

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครู ประถมศึกษา	พฤติกรรมบ่งชี้
ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรม การสอน หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของครู ระดับประถมศึกษา ถึงความสามารถในการวิเคราะห์ ผู้เรียนเพื่อออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามความ แตกต่างของผู้เรียน ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการ เรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์ เนื้อหาสาระ และความต้องการของผู้เรียน โดยใช้เทคนิคและกลวิธีที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้ ภาษาและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน	1) วิเคราะห์และแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถเพื่อ ช่วยเหลือผู้เรียนรายบุคคล 2) วิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด เพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ครอบคลุม พฤติกรรมการเรียนรู้ (K, P, A) 3) เลือกใช้เทคนิคและกลวิธีที่หลากหลายเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ และการมีส่วนร่วมของผู้เรียน 4) ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน การเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์ เนื้อหาสาระ และความ ต้องการของผู้เรียน 5) จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ Active Learning เพื่อ ส่งเสริมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรม การสอน หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของครู ระดับประถมศึกษา ถึงความสามารถในการวิเคราะห์ ผู้เรียนเพื่อออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามความ แตกต่างของผู้เรียน ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการ เรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์ เนื้อหาสาระ และความ ต้องการของผู้เรียน โดยใช้เทคนิคและกลวิธีที่ หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผ่านการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้ภาษาและกระตุ้นความ สนใจของผู้เรียน	1) วิเคราะห์และแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถ เพื่อช่วยเหลือผู้เรียนรายบุคคล 2) วิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด เพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ครอบคลุม พฤติกรรมการเรียนรู้ (K, P, A) 3) เลือกใช้เทคนิคและกลวิธีที่หลากหลายเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ และการมีส่วนร่วมของผู้เรียน 4) ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน การเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์ เนื้อหาสาระ และความ ต้องการของผู้เรียน 5) จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ Active Learning เพื่อ ส่งเสริมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครู ประถมศึกษา	พฤติกรรมบ่งชี้
ความสามารถด้านการสร้างและใช้สื่อการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของครูระดับ ประถมศึกษา ถึงความสามารถในการสร้างหรือ เลือกใช้สื่อการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย หลากหลาย สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ กิจกรรมการ เรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และความต้องการ ของผู้เรียน	1) สร้างสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาและ กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2) เลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย น่าสนใจ เพื่อ ส่งเสริมการสื่อสารภาษาอังกฤษ 3) เลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่หลากหลาย สอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียน
ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและ แรงจูงใจ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของครู ระดับประถมศึกษา ถึงความสามารถในการจัด บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารเพื่อกระตุ้นความสนใจ และการบริหารจัดการ ชั้นเรียนเพื่อสร้างแรงจูงใจในการสื่อสารภาษาอังกฤษ	1) จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษ ตลอดทั้งคาบเรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษา 2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการฝึก ทักษะจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็น สื่อกลาง เช่น โรงอาหาร ห้องสมุด ร้านสหกรณ์เป็นต้น 3) กำหนดข้อตกลงในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารใน ชั้นเรียน และติดตามพฤติกรรมการสื่อสารในชั้นเรียน อย่างต่อเนื่อง
ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของครูระดับประถมศึกษา ถึง ความสามารถในการสร้างบุคลิกภาพที่เป็นมิตร รัก และใส่ใจผู้เรียน เป็นแบบอย่างและแรงบันดาลใจในการ สื่อสารภาษาอังกฤษ และปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแก่ผู้เรียน	1) ให้คำปรึกษาและแนวทางที่เหมาะสมเพื่อ พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม 2) กระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษ โดยไม่ต้องกังวล ความถูกต้อง ของไวยากรณ์ 3) ชมเชย ยกย่อง หรือให้รางวัลผู้เรียนที่สามารถใช้ ภาษาอังกฤษในสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ด้วย ความ มั่นใจ 4) สร้างบรรยากาศที่ทำทลายความสามารถหรือจัดการ แข่งขัน เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและความสามารถในการ ใช้ภาษาอังกฤษได้ด้วย ความมั่นใจ

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครู ประถมศึกษา	พฤติกรรมบ่งชี้
ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของครูระดับประถมศึกษา ถึงความสามารถในการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตามสภาพจริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล และมีการสะท้อนผลการเรียนรู้ อย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาการสื่อสาร ภาษาอังกฤษของผู้เรียน	1) สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ 2) เลือกวิธีวัดและประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษ ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับผู้เรียนรายบุคคล สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ 3) วัดและประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษผู้เรียน ในสถานการณ์จริงหรือจำลองที่กำหนดขึ้น 4) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง และมีส่วนร่วม ในการประเมินผลการเรียนรู้ 5) นำผลการประเมินสะท้อนให้ผู้เรียนทราบเพื่อ พัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

จากตาราง 2 สรุปได้ว่าพฤติกรรมบ่งชี้ตามองค์ประกอบความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ทั้ง 6 องค์ประกอบ มีพฤติกรรมบ่งชี้จำนวน 20 พฤติกรรม โดยความสามารถด้านความรู้และทักษะ มี 3 พฤติกรรมบ่งชี้ ประกอบด้วย 1) อธิบายและจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Communicative Language Teaching (CLT) เพื่อเสริมสร้างความสามารถการสื่อสารภาษาอังกฤษได้ถูกต้อง 2) อธิบายและจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้อย่างเหมาะสม 3) อธิบายและจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษ ทั้ง 4 ทักษะ ได้อย่างครบถ้วน ความสามารถในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน มี 5 พฤติกรรมบ่งชี้ ประกอบด้วย 1) วิเคราะห์และแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถเพื่อช่วยเหลือผู้เรียนรายบุคคล 2) วิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ (K, P, A) 3) เลือกใช้เทคนิคและกลวิธีที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการมีส่วนร่วมของผู้เรียน 4) ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์ เนื้อหาสาระ และความต้องการของผู้เรียน 5) จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ Active Learning เพื่อส่งเสริมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ความสามารถในการร่างและใช้สื่อการเรียนรู้ มี 3 พฤติกรรมบ่งชี้ ประกอบด้วย 1) สร้างสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับ

เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2) เลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย น่าสนใจ เพื่อส่งเสริมการสื่อสารภาษาอังกฤษ 3) เลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่หลากหลาย สอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียน ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ มี 3 พฤติกรรม บ่งชี้ ประกอบด้วย 1) จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษตลอดทั้งคาบเรียนเพื่อ กระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษา 2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการฝึกทักษะจากแหล่ง เรียนรู้ต่างๆ ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง เช่น โรงอาหาร ห้องสมุด ร้านสหกรณ์ เป็นต้น 3) กำหนดข้อตกลงในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในชั้นเรียน และติดตามพฤติกรรมการสื่อสารในชั้น เรียนอย่างต่อเนื่อง ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ มี 4 พฤติกรรมบ่งชี้ ประกอบด้วย 1) ให้คำปรึกษาและแนวทางที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม 2) กระตุ้นให้ ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษโดยไม่ต้องกังวลความถูกต้องของไวยากรณ์ 3) ชมเชย ยกย่อง หรือให้ รางวัลผู้เรียนที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ด้วยความมั่นใจ 4) สร้าง บรรยากาศที่ทำทลายความสามารถหรือจัดการแข่งขัน เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและความสามารถในการ ใช้ภาษาอังกฤษได้ด้วยความมั่นใจ ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล มี 5 พฤติกรรมบ่งชี้ ประกอบด้วย 1) สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ 2) เลือกวิธี วัดและประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนรายบุคคล สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ 3) วัดและประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษผู้เรียนใน สถานการณ์จริงหรือจำลองที่กำหนดขึ้น 4) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง และมีส่วนร่วมใน การประเมินผลการเรียนรู้ 5) นำผลการประเมินสะท้อนให้ผู้เรียนทราบเพื่อพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความสอดคล้องของร่างนิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้าน หลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผล จำนวน 1 คน รวม 5 คน นำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Items Objective Congruence: IOC) พบว่ามีค่าความตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 แสดงว่าความหมาย องค์ประกอบและ พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครู ประถมศึกษา มีความสอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้ โดยมีรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 3 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความสอดคล้อง องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

รายละเอียดความสามารถ	ค่า IOC	แปลผล
ความรู้ ความสามารถในการออกแบบ ดำเนินการ และประเมินผลการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยเน้นการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้เรียนผ่านการการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร CLT และการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) บนพื้นฐานของความรู้ด้านภาษา การใช้สื่อเทคโนโลยี การวัดและประเมินผล การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ และเจตคติที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	1.00	สอดคล้อง
ความสามารถที่ 1 ความรู้ด้านความรู้และทักษะ	1.00	สอดคล้อง
นิยามความสามารถ พฤติกรรมการแสดงออกของครูระดับประถมศึกษา ถึงความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (CLT) ผสานกับแนวทางการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยมุ่งพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน (ฟัง พูด อ่าน เขียน) ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	1.00	สอดคล้อง
พฤติกรรมบ่งชี้ อธิบายและจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Communicative Language Teaching (CLT) เพื่อเสริมสร้างความสามารถการสื่อสารภาษาอังกฤษได้ถูกต้อง	0.84	สอดคล้อง
พฤติกรรมบ่งชี้ อธิบายและจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้อย่างเหมาะสม	1.00	สอดคล้อง
พฤติกรรมบ่งชี้ อธิบายและจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษ ทั้ง 4 ทักษะ ได้อย่างครบถ้วน	1.00	สอดคล้อง
ความสามารถที่ 2 ความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน	1.00	สอดคล้อง
นิยามความสามารถ พฤติกรรมการแสดงออกของครูระดับประถมศึกษา ถึงความสามารถในการวิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างของผู้เรียน ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์ เนื้อหาสาระ และความต้องการของผู้เรียน โดยใช้เทคนิคและกลวิธีที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้ภาษาและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน	1.00	สอดคล้อง
พฤติกรรมบ่งชี้ วิเคราะห์และแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถเพื่อช่วยเหลือผู้เรียนรายบุคคล	1.00	สอดคล้อง
พฤติกรรมบ่งชี้ วิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ (K, P, A)	1.00	สอดคล้อง
พฤติกรรมบ่งชี้ เลือกใช้เทคนิคและกลวิธีที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีส่วนร่วมของผู้เรียน	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 3 (ต่อ)

รายละเอียดความสามารถ	ค่า IOC	แปลผล
พฤติกรรมบ่งชี้ ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์ เนื้อหาสาระ และความต้องการของผู้เรียน	1.00	สอดคล้อง
พฤติกรรมบ่งชี้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ Active Learning เพื่อส่งเสริม ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	1.00	สอดคล้อง
ความสามารถที่ 3 ความสามารถด้านการสร้างและใช้สื่อการเรียนรู้	1.00	สอดคล้อง
นิยามความสามารถ พฤติกรรมการแสดงออกของครูระดับประถมศึกษา ถึง ความสามารถในการสร้างหรือเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย หลากหลาย สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และ ความต้องการของผู้เรียน	0.84	สอดคล้อง
พฤติกรรมบ่งชี้ สร้างสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	1.00	สอดคล้อง
พฤติกรรมบ่งชี้ เลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย น่าสนใจ เพื่อส่งเสริมการสื่อสาร ภาษาอังกฤษ	1.00	สอดคล้อง
พฤติกรรมบ่งชี้ เลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน	1.00	สอดคล้อง
ความสามารถที่ 4 ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ	1.00	สอดคล้อง
นิยามความสามารถ พฤติกรรมการแสดงออกของครูระดับประถมศึกษา ถึง ความสามารถในการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเพื่อ กระตุ้นความสนใจ และการบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อสร้างแรงจูงใจในการสื่อสาร ภาษาอังกฤษ	1.00	สอดคล้อง
พฤติกรรมบ่งชี้ จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษตลอดทั้งคาบเรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษา	1.00	สอดคล้อง
พฤติกรรมบ่งชี้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการฝึกทักษะจากแหล่ง เรียนรู้ต่างๆ ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง เช่น โรงอาหาร ห้องสมุด ร้านสหกรณ์ เป็นต้น	1.00	สอดคล้อง
พฤติกรรมบ่งชี้ กำหนดข้อตกลงในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในชั้นเรียน และ ติดตามพฤติกรรมสื่อสารในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง	1.00	สอดคล้อง
ความสามารถที่ 5 ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ	1.00	สอดคล้อง
นิยามความสามารถ พฤติกรรมการแสดงออกของครูระดับประถมศึกษา ถึง ความสามารถในการสร้างบุคลิกภาพที่เป็นมิตร รักและใส่ใจผู้เรียน เป็นแบบอย่างและแรง บันดาลในการสื่อสารภาษาอังกฤษ และปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้าง เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแก่ผู้เรียน	1.00	สอดคล้อง
พฤติกรรมบ่งชี้ ให้คำปรึกษาและแนวทางที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของ ผู้เรียนแต่ละกลุ่ม	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 3 (ต่อ)

รายละเอียดความสามารถ	ค่า IOC	แปลผล
พฤติกรรมบ่งชี้ กระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษ โดยไม่ต้องกังวลความถูกต้องของไวยากรณ์	1.00	สอดคล้อง
พฤติกรรมบ่งชี้ ชมเชย ยกย่อง หรือให้รางวัลผู้เรียนที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ด้วยคามมั่นใจ	1.00	สอดคล้อง
พฤติกรรมบ่งชี้ สร้างบรรยากาศที่ท้าทายความสามารถหรือจัดการแข่งขันเพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้ด้วยคามมั่นใจ	0.80	สอดคล้อง
ความสามารถที่ 3 ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล	1.00	สอดคล้อง
นิยามความสามารถ พฤติกรรมการแสดงออกของครูระดับประถมศึกษา ถึงความสามารถในการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตามสภาพจริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล และมีการสะท้อนผลการเรียนรู้ อย่างสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน	1.00	สอดคล้อง
พฤติกรรมบ่งชี้ สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1.00	สอดคล้อง
พฤติกรรมบ่งชี้ เลือกวิธีวัดและประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษที่หลากหลาย และเหมาะสมกับผู้เรียนรายบุคคลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1.00	สอดคล้อง
พฤติกรรมบ่งชี้ วัดและประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษผู้เรียนในสถานการณ์จริงหรือจำลองที่กำหนดขึ้น	1.00	สอดคล้อง
พฤติกรรมบ่งชี้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง และมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้	0.80	สอดคล้อง
พฤติกรรมบ่งชี้ นำผลการประเมินสะท้อนให้ผู้เรียนทราบเพื่อพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น	1.00	สอดคล้อง

จากตาราง 3 พบว่าความตรงเชิงเนื้อหาและความสอดคล้องของร่างนิยามองค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครูประถมศึกษา มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครูประถมศึกษา มีความสอดคล้องและสามารถนำไปใช้ในการประเมินสมรรถนะได้

ผลการประเมินค่าความเหมาะสมของร่างนิยาม องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการวิจัยและประเมินผล จำนวน 1 คน รวม 5 คน นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสม พบว่า มีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D. 0.23) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไข นิยามและพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ในแต่ละองค์ประกอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยได้ปรับปรุงการใช้ภาษา ซึ่งช่วยให้พฤติกรรมบ่งชี้แต่ละระดับมีความชัดเจนมากขึ้น โดยมีรายละเอียดในตาราง 4

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของร่างนิยามองค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาในแต่ละองค์ประกอบตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

รายละเอียดความสามารถ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
ความรู้ ความสามารถในการออกแบบ ดำเนินการ และประเมินผล การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยเน้นการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้เรียนผ่านการการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร CLT และการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) บนพื้นฐานของความรู้ด้านภาษา การใช้สื่อเทคโนโลยี การวัดและประเมินผล การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ และเจตคติที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	5.00	0.00	มากที่สุด
ความสามารถที่ 1 ความสามารถด้านความรู้และทักษะ			
นิยามความสามารถ พฤติกรรมการแสดงออกของครูระดับประถมศึกษา ถึงความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (CLT) ผสานกับแนวทางการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยมุ่งพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน (ฟัง พูด อ่าน เขียน) ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 4 (ต่อ)

รายละเอียดความสามารถ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
พฤติกรรมบ่งชี้ อธิบายและจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Communicative Language Teaching (CLT) เพื่อเสริมสร้างความสามารถการสื่อสารภาษาอังกฤษได้ถูกต้อง	4.40	0.55	มาก
พฤติกรรมบ่งชี้ อธิบายและจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้อย่างเหมาะสม	4.40	0.55	มาก
พฤติกรรมบ่งชี้ อธิบายและจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ ได้อย่างครบถ้วน	4.40	0.55	มาก
ความสามารถที่ 2 ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน			
นิยามความสามารถ พฤติกรรมการแสดงออกของครูระดับประถมศึกษา ถึงความสามารถในการวิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างของผู้เรียน ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์ เนื้อหาสาระ และความต้องการของผู้เรียน โดยใช้เทคนิคและกลวิธีที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	5.00	0.00	มากที่สุด
ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมการใช้ภาษาและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน			
พฤติกรรมบ่งชี้ วิเคราะห์และแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถ เพื่อช่วยเหลือผู้เรียนรายบุคคล	4.80	0.45	มากที่สุด
พฤติกรรมบ่งชี้ วิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ (K, P, A)	4.80	0.45	มากที่สุด
พฤติกรรมบ่งชี้ เลือกใช้เทคนิคและกลวิธีที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการมีส่วนร่วมของผู้เรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
พฤติกรรมบ่งชี้ ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์ เนื้อหาสาระ และความต้องการของผู้เรียน	4.80	0.45	มากที่สุด

ตาราง 4 (ต่อ)

รายละเอียดความสามารถ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
พฤติกรรมบ่งชี้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ Active Learning เพื่อส่งเสริมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	4.80	0.45	มากที่สุด
ความสามารถที่ 3 ความสามารถในการสร้างและใช้สื่อการเรียนรู้			
นิยามความสามารถ พฤติกรรมการแสดงออกของครูระดับ ประถมศึกษา ถึงความสามารถในการสร้างหรือเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย หลากหลาย สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และความต้องการ ของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
พฤติกรรมบ่งชี้ สร้างสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาและ กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	4.40	0.55	มาก
พฤติกรรมบ่งชี้ เลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย น่าสนใจ เพื่อ ส่งเสริมการสื่อสารภาษาอังกฤษ	4.40	0.55	มาก
พฤติกรรมบ่งชี้ เลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่หลากหลาย สอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียน	4.40	0.55	มาก
ความสามารถที่ 4 ความสามารถในการจัดบรรยากาศและ แรงจูงใจ			
นิยามความสามารถ พฤติกรรมการแสดงออกของครูระดับ ประถมศึกษา ถึงความสามารถในการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการ เรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเพื่อกระตุ้นความสนใจ และการ บริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อสร้างแรงจูงใจในการสื่อสารภาษาอังกฤษ	5.00	0.00	มากที่สุด
พฤติกรรมบ่งชี้ จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนใช้ ภาษาอังกฤษตลอดทั้งคาบเรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษา	4.80	0.45	มากที่สุด

ตาราง 4 (ต่อ)

รายละเอียดความสามารถ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
พฤติกรรมบ่งชี้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการฝึกทักษะจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง เช่น โรงอาหาร ห้องสมุด ร้านสหกรณ์ เป็นต้น	5.00	0.00	มากที่สุด
พฤติกรรมบ่งชี้ กำหนดข้อตกลงในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในชั้นเรียน และติดตามพฤติกรรมการสื่อสารในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.60	0.55	มากที่สุด
ความสามารถที่ 5 ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ			มากที่สุด
นิยามความสามารถ พฤติกรรมการแสดงออกของครูระดับประถมศึกษา ถึงความสามารถในการสร้างบุคลิกภาพที่เป็นมิตร รักและใส่ใจผู้เรียน เป็นแบบอย่างและแรงบันดาลใจในการสื่อสารภาษาอังกฤษ และปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแก่ผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
พฤติกรรมบ่งชี้ ให้คำปรึกษาและแนวทางที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม	4.40	0.55	มาก
พฤติกรรมบ่งชี้ กระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษ โดยไม่ต้องกังวลความถูกต้องของไวยากรณ์	4.80	0.45	มากที่สุด
พฤติกรรมบ่งชี้ ชมเชย ยกย่อง หรือให้รางวัลผู้เรียนที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ด้วยความมั่นใจ	4.80	0.45	มากที่สุด
พฤติกรรมบ่งชี้ สร้างบรรยากาศที่ท้าทายความสามารถหรือจัดการแข่งขัน เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้ด้วยความมั่นใจ	4.60	0.55	มากที่สุด
ความสามารถที่ 6 ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล			
นิยามความสามารถ พฤติกรรมการแสดงออกของครูระดับประถมศึกษา ถึงความสามารถในการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตามสภาพจริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล และมีการสะท้อนผลการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 4 (ต่อ)

รายละเอียดความสามารถ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
พฤติกรรมบ่งชี้ สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
พฤติกรรมบ่งชี้ เลือกวิธีวัดและประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษที่หลากหลาย และเหมาะสมกับผู้เรียนรายบุคคล สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
พฤติกรรมบ่งชี้ วัดและประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษผู้เรียนในสถานการณ์จริงหรือจำลองที่กำหนดขึ้น	4.80	0.45	มากที่สุด
พฤติกรรมบ่งชี้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง และมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
พฤติกรรมบ่งชี้ นำผลการประเมินสะท้อนให้ผู้เรียนทราบเพื่อพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น	4.60	0.55	มากที่สุด

จากตาราง 4 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน มีความเห็นว่าร่างนิยามองค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาที่สังเคราะห์ได้ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ด้าน คือ 1) ความสามารถด้านความรู้ และทักษะ 2) ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน 3) ความสามารถด้านการสร้างและใช้สื่อการเรียนรู้ 4) ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ 5) ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ และ 6) ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาในแต่ละองค์ประกอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยได้ปรับปรุงการใช้ภาษา ซึ่งช่วยให้พฤติกรรมบ่งชี้แต่ละระดับมีความชัดเจนมากขึ้น

ผู้วิจัยนำผลผลการตรวจสอบความเหมาะสมของความหมายองค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษามาปรับปรุงดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ผลการปรับปรุงนิยามองค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

นิยามเดิม	นิยามที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
ความสามารถด้านความรู้และทักษะ	ความสามารถด้านความรู้และทักษะ
นิยามความสามารถ พฤติกรรมการแสดงออกของครูระดับประถมศึกษา ถึงความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (CLT) ผสานกับแนวทางการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยมุ่งพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน (ฟัง พูด อ่าน	นิยามความสามารถ พฤติกรรมการแสดงออกของครูระดับประถมศึกษา ถึงความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (CLT) ผสานกับแนวทางการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยมุ่งพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน (ฟัง พูด อ่าน
เขียน) ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	เขียน) ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ
พฤติกรรมบ่งชี้ เข้าใจการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Communicative Language Teaching (CLT)	พฤติกรรมบ่งชี้ อธิบายการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Communicative Language Teaching (CLT) เพื่อเสริมสร้างความสามารถการสื่อสารภาษาอังกฤษได้ถูกต้อง
พฤติกรรมบ่งชี้ เข้าใจการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning	พฤติกรรมบ่งชี้ อธิบายการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้อย่างเหมาะสม
พฤติกรรมบ่งชี้ เข้าใจการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษ ทั้ง 4 ทักษะ	พฤติกรรมบ่งชี้ อธิบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ ได้อย่างครบถ้วน
ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน	ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน
พฤติกรรมบ่งชี้ วิเคราะห์และแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถเพื่อช่วยเหลือผู้เรียนรายบุคคล	พฤติกรรมบ่งชี้ วิเคราะห์และแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถเพื่อช่วยเหลือผู้เรียนรายบุคคล
พฤติกรรมบ่งชี้ วิเคราะห์และระบุ มาตรฐานตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ (K, P, A) และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	พฤติกรรมบ่งชี้ วิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดเพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ที่ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ (K, P, A)

ตาราง 5 (ต่อ)

นิยามเดิม	นิยามที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
ความสามารถด้านความรู้และทักษะ	ความสามารถด้านความรู้และทักษะ
พฤติกรรมบ่งชี้ เลือกและกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ มาตรฐาน ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน	พฤติกรรมบ่งชี้ เลือกและกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ มาตรฐาน ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน
พฤติกรรมบ่งชี้ ออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างของผู้เรียน ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์ เนื้อหาสาระ และความต้องการของผู้เรียน	พฤติกรรมบ่งชี้ ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์ เนื้อหาสาระ และความต้องการของผู้เรียน
พฤติกรรมบ่งชี้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ Active Learning เพื่อส่งเสริมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	พฤติกรรมบ่งชี้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ Active Learning เพื่อส่งเสริมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
นิยามความสามารถ พฤติกรรมการแสดงออกของครูระดับประถมศึกษา ถึงความสามารถในการสร้างและใช้สื่อการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย หลากหลาย สอดคล้องกับเนื้อหา	นิยามความสามารถ พฤติกรรมการแสดงออกของครูระดับประถมศึกษา ถึงความสามารถในการสร้างหรือเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย หลากหลาย สอดคล้องกับ
ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ	ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ
พฤติกรรมบ่งชี้ จัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเพื่อกระตุ้นความสนใจการสื่อสารภาษาอังกฤษ	พฤติกรรมบ่งชี้ จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษตลอดทั้งคาบเรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษา
พฤติกรรมบ่งชี้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	พฤติกรรมบ่งชี้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการฝึกทักษะจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง เช่น โรงอาหาร ห้องสมุด ร้านสหกรณ์ เป็นต้น
พฤติกรรมบ่งชี้ บริหารและจัดการชั้นเรียนเพื่อสร้างแรงจูงใจการสื่อสารภาษาอังกฤษ	พฤติกรรมบ่งชี้ กำหนดข้อตกลงในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในชั้นเรียน และติดตามพฤติกรรมการสื่อสารในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง

ตาราง 5 (ต่อ)

นิยามเดิม	นิยามที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ	ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ
พฤติกรรมบ่งชี้ สร้างบุคลิกภาพที่ดี น่านับถือ รักดูแลและใส่ใจผู้เรียนอย่างเท่าเทียมกัน	พฤติกรรมบ่งชี้ ให้คำปรึกษาและแนวทางที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม
พฤติกรรมบ่งชี้ เป็นแบบอย่างการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแก่ผู้เรียน	พฤติกรรมบ่งชี้ กระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษ โดยไม่ต้องกังวลความถูกต้องของไวยากรณ์
พฤติกรรมบ่งชี้ ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	พฤติกรรมบ่งชี้ ชมเชย ยกย่อง หรือให้รางวัลผู้เรียนที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ด้วยความมั่นใจ
	พฤติกรรมบ่งชี้ สร้างบรรยากาศที่ทำทลายความสามารถหรือจัดการแข่งขัน เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้ด้วย ความมั่นใจ
ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล	ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล
พฤติกรรมบ่งชี้ เลือกวิธีวัดและประเมินผล การสื่อสารภาษาอังกฤษที่หลากหลายตามสภาพจริงของผู้เรียนรายบุคคล	พฤติกรรมบ่งชี้ วัดและประเมินผล การสื่อสารภาษาอังกฤษผู้เรียนในสถานการณ์จริงหรือจำลองที่กำหนดขึ้น
พฤติกรรมบ่งชี้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้	พฤติกรรมบ่งชี้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง และมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้
พฤติกรรมบ่งชี้ สะท้อนผลลัพธ์จากการเรียนรู้สร้างสรรค์และให้กำลังใจผู้เรียนเพื่อพัฒนาตนเอง	พฤติกรรมบ่งชี้ นำผลการประเมินสะท้อนให้ผู้เรียนทราบเพื่อพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

สรุปนิยามองค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ภายหลังการปรับปรุงแก้ไข มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความสามารถด้านความรู้และทักษะ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของครูระดับประถมศึกษา ถึงความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (CLT) ผสานกับแนวทางการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยมุ่งพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน (ฟัง พูด อ่าน เขียน) ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

พฤติกรรมบ่งชี้

- 1.1 อธิบายและจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Communicative Language Teaching (CLT) เพื่อเสริมสร้างความสามารถการสื่อสารภาษาอังกฤษได้ถูกต้อง
- 1.2 อธิบายและจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้อย่างเหมาะสม
- 1.3 อธิบายและจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะได้อย่างครบถ้วน

2. ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของครูระดับประถมศึกษา ถึงความสามารถในการวิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างของผู้เรียน ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์ เนื้อหาสาระ และความต้องการของผู้เรียน โดยใช้เทคนิคและกลวิธีที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้ภาษาและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน

พฤติกรรมบ่งชี้

- 2.1 วิเคราะห์และแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถเพื่อช่วยเหลือผู้เรียนรายบุคคล
- 2.2 วิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ (K, P, A)
- 2.3 วิเคราะห์ เลือกร และกำหนด เนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียน
- 2.4 ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์ เนื้อหาสาระ และความต้องการของผู้เรียนเพื่อส่งเสริมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

3. ความสามารถด้านการสร้างและใช้สื่อการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของครูระดับประถมศึกษา ถึงความสามารถในการสร้างหรือเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย หลากหลาย สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และความต้องการของผู้เรียน

พฤติกรรมบ่งชี้

4.1 สร้างสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

4.2 เลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย น่าสนใจ เพื่อส่งเสริมการสื่อสารภาษาอังกฤษ

4.3 เลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

4. ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของครูระดับประถมศึกษา ถึงความสามารถในการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเพื่อกระตุ้นความสนใจ และการบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อสร้างแรงจูงใจในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

พฤติกรรมบ่งชี้

5.1 จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษตลอดทั้งคาบเรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษา

5.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการฝึกทักษะจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง เช่น โรงอาหาร ห้องสมุด ร้านสหกรณ์ เป็นต้น

5.3 กำหนดข้อตกลงในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในชั้นเรียน และติดตามพฤติกรรมการสื่อสารในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง

5. ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของครูระดับประถมศึกษา ถึงความสามารถในการสร้างบุคลิกภาพที่เป็นมิตร รักและใส่ใจผู้เรียน เป็นแบบอย่างและแรงบันดาลใจในการสื่อสารภาษาอังกฤษ และปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแก่ผู้เรียน

พฤติกรรมบ่งชี้

6.1 ให้คำปรึกษาและแนวทางที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม

6.2 กระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษ โดยไม่ต้องกังวลความถูกต้องของไวยากรณ์

6.3 ชมเชย ยกย่อง หรือให้รางวัลผู้เรียนที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ด้วยคามมั่นใจ

6.4 สร้างบรรยากาศที่ทำลายความสามารถหรือจัดการแข่งขัน เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้ด้วยคามมั่นใจ

6. ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของครูระดับประถมศึกษา ถึงความสามารถในการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตามสภาพจริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล และมีการสะท้อนผลการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน

พฤติกรรมบ่งชี้

- 3.1 สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 3.2 เลือกวิธีวัดและประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษที่หลากหลาย และเหมาะสมกับผู้เรียนรายบุคคลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 3.3 วัดและประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษผู้เรียนในสถานการณ์จริงหรือจำลองที่กำหนดขึ้น
- 3.4 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง และมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้
- 3.5 นำผลการประเมินสะท้อนให้ผู้เรียนทราบเพื่อพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

2. ผลการสร้างเครื่องมือวัดความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ผลการนำข้อมูลพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษามาจัดระดับความสามารถให้อยู่ในรูปแบบมาตรฐานความสามารถ ประกอบด้วย 1) หน่วยความสามารถ ประกอบด้วยชื่อและนิยามความสามารถ 2) ระดับความสามารถ ประกอบด้วยระดับและตัวชี้วัด โดยการจัดระดับของความสามารถได้มาจากการนำพฤติกรรมที่เป็นองค์ประกอบของแต่ละความสามารถมาจัดกลุ่มตามระดับความสามารถ 5 ระดับ ตามกลุ่มพฤติกรรมที่แสดงออกด้วยความซับซ้อนน้อยที่สุดและซับซ้อนมากขึ้นไปตามระดับความสามารถที่สูงขึ้น รายละเอียดตามตาราง 6 – 11

ตาราง 6 นิยามและระดับความสามารถด้านความรู้และทักษะ

1. ความสามารถด้านความรู้และทักษะ หมายถึง ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถทางภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวคิด CLT เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสาร ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ Active Learning เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ และการฝึกทักษะ ทั้ง 4 ทักษะ (ฟัง พูด อ่าน เขียน)
ระดับความสามารถ
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน
ระดับที่ 2 : สามารถอธิบายการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) แสดงออกถึง ความสามารถอธิบายการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ Active Learning เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาทั้ง 4 แก่ผู้เรียนอย่างถูกต้อง
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถวิเคราะห์และเลือกใช้รูปแบบหรือ กิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์และเลือกกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ทั้ง 4 ทักษะ (ฟัง พูด อ่าน เขียน) ตามแนวคิด CLT อย่างมีเป้าหมาย
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถประยุกต์ใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (CLT) และ Active Learning แสดงออกถึง ความสามารถในการออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผสมผสานแนวคิด Communicative Language Teaching (CLT) กับการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารในสถานการณ์จริง หรือใกล้เคียงความเป็นจริงอย่างเหมาะสม
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (CLT) และ Active Learning แสดงออกถึง ความสามารถในการวางแผนออกแบบ และจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้แนวคิด CLT ร่วมกับการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ทั้ง 4 ด้าน (ฟัง พูด อ่าน เขียน) อย่างสมดุลและสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน

ตาราง 7 นิยามและระดับความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน

2. ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์และจัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถ พร้อมทั้งวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ (K) ทักษะ (P) และเจตคติ (A) เพื่อนำไปสู่การออกแบบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมายและความต้องการของผู้เรียน ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning และการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) โดยใช้เทคนิค วิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทันสมัยและ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครอบคลุมองค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษและส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสาร

ระดับความสามารถ

ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน

ระดับที่ 2 : สามารถวิเคราะห์ผู้เรียน แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์และจัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถ เพื่อออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างของผู้เรียนอย่างแท้จริง

ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์ และกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ครอบคลุมทั้ง ความรู้ (K) ทักษะ (P) และเจตคติ (A) เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างถูกต้อง

ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์ เลือก และกำหนด เนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียน เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษและส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารอย่างหลากหลาย ทันสมัย และน่าสนใจ

ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถออกแบบและกิจกรรมจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร แสดงออกถึง ความสามารถในการออกแบบและจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ เนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ บนฐานความแตกต่างและความต้องการของผู้เรียน โดยใช้กระบวนการ Active Learning และการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้านอย่างมีประสิทธิภาพ

ตาราง 8 นิยามและระดับความสามารถด้านสื่อการเรียนรู้

4. ความสามารถด้านสื่อการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการสร้างหรือเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยและน่าสนใจการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หลากหลายและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน
ระดับความสามารถ
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน
ระดับที่ 2 : สามารถวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยี แสดงออกถึง ความสามารถในการประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยและน่าสนใจ
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถเลือกสื่อการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการเลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องสอดคล้องกับเนื้อหาและความต้องการของผู้เรียน
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถพัฒนาสื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการพัฒนาสื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างหลากหลายส่งเสริมการใช้ภาษา และกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน

ตาราง 9 นิยามและระดับความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ

5. ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ หมายถึง ความสามารถในการส่งเสริมให้ผู้เรียน ใช้ภาษาอังกฤษตลอด คาบเรียน กำหนดข้อตกลงในการใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียน และสนับสนุนการฝึกทักษะจากแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง
ระดับความสามารถ
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน
ระดับที่ 2 : สามารถระบุเทคนิค วิธีการ แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการเทคนิค วิธีการ แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมและพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถจัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศและแรงจูงใจ แสดงออกถึง ความสามารถในการจัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศและแรงจูงใจ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้เรียน
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถประยุกต์ใช้เทคนิค วิธีการ แนวทางการจัดการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคนิค วิธีการ แนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมกระตุ้นความสนใจและการใช้ภาษาของผู้เรียน
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้งในและนอกชั้นเรียน

ตาราง 10 นิยามและระดับความสามารถความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ

6. ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ หมายถึง ความสามารถในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยให้คำปรึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม กระตุ้นการใช้ภาษาโดยไม่กังวลไวยากรณ์ ชมเชยเมื่อใช้ภาษาอย่างมั่นใจ และสร้างบรรยากาศที่ท้าทายเพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียน
ระดับความสามารถ
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน
ระดับที่ 2 : สามารถวิเคราะห์ผู้เรียน แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์ผู้เรียน เพื่อให้คำปรึกษาและแนวทางที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถใช้เทคนิคและวิธีการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการใช้เทคนิคและวิธีการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษ โดยไม่ต้องกังวลถึงความถูกต้อง
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถส่งเสริม สนับสนุน และให้กำลังใจแก่ผู้เรียน แสดงออกถึง ความสามารถในการส่งเสริม สนับสนุน และให้กำลังใจแก่ผู้เรียน ที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ด้วย ความมั่นใจ
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถ แสดงออกถึง ความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้ด้วย ความมั่นใจยิ่งขึ้น

ตาราง 11 นิยามและระดับความสามารถด้านการวัดและประเมินผล

3. ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง ความสามารถในการวัดและประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้วิธีที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน ทั้งในสถานการณ์จริงหรือจำลอง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง นำผลการประเมินมาสะท้อนให้ผู้เรียนทราบเพื่อพัฒนาทักษะ ให้ดียิ่งขึ้น
ระดับความสามารถ
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน
ระดับที่ 2 : แสดงความสามารถออกแบบการวัดและประเมินผล แสดงออกถึง ความสามารถในการออกแบบการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และความแตกต่างของผู้เรียน
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และเลือกใช้หรือสร้างเครื่องมือ แสดงออกถึง ความสามารถในการเลือกใช้หรือสร้างเครื่องมือที่หลากหลาย ทันสมัยเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถวัดและประเมินผลตามสภาพจริง แสดงออกถึง ความสามารถ ในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้เรียน ทั้งในสถานการณ์จริงหรือจำลอง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการประเมินตนเอง
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถสะท้อนผลการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการสะท้อนผลการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนรายบุคคล

ผลการตรวจสอบความสอดคล้องแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา ด้วยการตรวจสอบความสอดคล้องภายในของแบบความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) มีรายละเอียดผลการตรวจสอบความสอดคล้องของแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา แสดงในตาราง 12

ตาราง 12 ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา

รายละเอียดความสามารถ	ค่า IOC	แปลผล
ความสามารถด้านความรู้และทักษะ หมายถึง ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถทางภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวคิด CLT เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสาร ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ Active Learning เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ และการฝึกทักษะ ทั้ง 4 ทักษะ (ฟัง พูด อ่าน เขียน)	0.84	สอดคล้อง
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน	1.00	สอดคล้อง
ระดับที่ 2 : สามารถอธิบายการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) แสดงออกถึง ความสามารถอธิบายการจัดเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ Active Learning เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาทั้ง 4 แก่ผู้เรียนอย่างถูกต้อง	0.84	สอดคล้อง
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถวิเคราะห์และเลือกใช้รูปแบบหรือ กิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์และเลือกกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ทั้ง 4 ทักษะ (ฟัง พูด อ่าน เขียน) ตามแนวคิด CLT อย่างมีเป้าหมาย	0.80	สอดคล้อง
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถประยุกต์ใช้ กิจกรรม การเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (CLT) และ Active Learning แสดงออกถึง ความสามารถในการออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผสมผสานแนวคิด Communicative Language Teaching (CLT) กับการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารในสถานการณ์จริง หรือใกล้เคียงความเป็นจริงอย่างเหมาะสม	0.80	สอดคล้อง

ตาราง 12 (ต่อ)

รายละเอียดความสามารถ	ค่า IOC	แปลผล
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (CLT) และ Active Learning แสดงออกถึง ความสามารถในการวางแผน ออกแบบ และจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้แนวคิด CLT ร่วมกับการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน (ฟัง พูด อ่าน เขียน) อย่างสมดุลและสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน	0.84	สอดคล้อง
ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์และจัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถ วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ (K) ทักษะ (P) และเจตคติ (A) เนื้อหาสาระ และกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมาย และความต้องการของผู้เรียน เพื่อนำไปสู่การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) และการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครอบคลุมองค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษและส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสาร	0.80	สอดคล้อง
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน	1.00	สอดคล้อง
ระดับที่ 2 : สามารถวิเคราะห์ผู้เรียน แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์และจัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถ เพื่อออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างของผู้เรียนอย่างแท้จริง	0.80	สอดคล้อง
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์ และกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ครอบคลุมทั้ง ความรู้ (K) ทักษะ (P) และเจตคติ (A) เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างถูกต้อง	0.80	สอดคล้อง
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์ เลือก และกำหนด เนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียน เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษและส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารอย่างหลากหลาย ทันสมัย และน่าสนใจ	0.84	สอดคล้อง

ตาราง 12 (ต่อ)

รายละเอียดความสามารถ	ค่า IOC	แปลผล
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถออกแบบและ กิจกรรมจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร แสดงออกถึง	0.80	สอดคล้อง
ความสามารถในการออกแบบและจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ		
สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ เนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ บนฐาน		
ความแตกต่างและความต้องการของผู้เรียน โดยใช้กระบวนการ Active		
Learning และการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ที่กระตุ้นความสนใจของ		
ผู้เรียน เพื่อส่งเสริมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน		
อย่างมีประสิทธิภาพ		
ความสามารถด้านสื่อการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการสร้างหรือ	0.84	สอดคล้อง
เลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยและน่าสนใจการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาและ		
กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หลากหลายและสอดคล้องกับ		
ความต้องการของผู้เรียน		
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน	1.00	สอดคล้อง
ระดับที่ 2 : สามารถวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถใน	0.80	สอดคล้อง
การวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้		
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร		
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถประยุกต์ใช้สื่	0.84	สอดคล้อง
เทคโนโลยี แสดงออกถึง ความสามารถในการประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีที่		
ทันสมัยและน่าสนใจ		
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถเลือกสื่อการ	0.84	สอดคล้อง
เรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการเลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้อง		
สอดคล้องกับเนื้อหาและความต้องการของผู้เรียน		
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถพัฒนาสื่อและ	0.84	สอดคล้อง
กิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถ ในการพัฒนาสื่อและ		
กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างหลากหลายส่งเสริมการ		
ใช้ภาษา และกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน		

ตาราง 12 (ต่อ)

รายละเอียดความสามารถ	ค่า IOC	แปลผล
ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ หมายถึง ความสามารถในการส่งเสริมให้ผู้เรียน ใช้ภาษาอังกฤษตลอด คาบเรียน กำหนดข้อตกลงในการใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียน และสนับสนุนการฝึกทักษะจากแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง	0.84	สอดคล้อง
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน	1.00	สอดคล้อง
ระดับที่ 2 : สามารถระบุเทคนิค วิธีการ แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการเทคนิค วิธีการ แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมและพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	0.80	สอดคล้อง
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถจัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศและแรงจูงใจ แสดงออกถึง ความสามารถในการจัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศและแรงจูงใจ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้เรียน	0.80	สอดคล้อง
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถประยุกต์ใช้เทคนิค วิธีการ แนวทางการจัดการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคนิค วิธีการ แนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมกระตุ้นความสนใจและการใช้ภาษาของผู้เรียน	0.84	สอดคล้อง
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้งในและนอกชั้นเรียน	0.84	สอดคล้อง
ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ หมายถึง ความสามารถในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยให้คำปรึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม กระตุ้นการใช้ภาษาโดยไม่กังวลไวยากรณ์ ชมเชยเมื่อใช้ภาษาอย่างมั่นใจ และสร้างบรรยากาศที่ทำนายเพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียน	0.80	สอดคล้อง
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน	1.00	สอดคล้อง
ระดับที่ 2 : สามารถวิเคราะห์ผู้เรียน แสดงออกถึง ความสามารถในการให้คำปรึกษาและแนวทางที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม	0.80	สอดคล้อง
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถใช้เทคนิคและวิธีการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการใช้เทคนิคและวิธีการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษ โดยไม่ต้องกังวลถึงความถูกต้อง	0.84	สอดคล้อง

ตาราง 12 (ต่อ)

รายละเอียดความสามารถ	ค่า IOC	แปลผล
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถส่งเสริม สนับสนุน และให้กำลังใจแก่ผู้เรียน แสดงออกถึง ความสามารถในการส่งเสริม สนับสนุน และให้กำลังใจแก่ผู้เรียน ที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ เฉพาะหน้าได้ด้วยความมั่นใจ	0.80	สอดคล้อง
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถออกแบบการ จัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถ แสดงออกถึง ความสามารถในการ ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้ด้วย ความมั่นใจยิ่งขึ้น	0.80	สอดคล้อง
ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง ความสามารถในการวัด และประเมินผลการศึกษาภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้วิธีที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน ทั้งในสถานการณ์จริง หรือจำลอง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง นำผลการ ประเมินมาสะท้อนให้ผู้เรียนทราบเพื่อพัฒนาทักษะให้ดียิ่งขึ้น	0.84	สอดคล้อง
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน	1.00	สอดคล้อง
ระดับที่ 2 : แสดงความสามารถออกแบบการวัดและประเมินผล แสดงออกถึง ความสามารถในการออกแบบการวัดและประเมินผลที่สอดคล้อง กับจุดประสงค์การเรียนรู้ และความแตกต่างของผู้เรียน	0.84	สอดคล้อง
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และเลือกใช้หรือสร้างเครื่องมือ แสดงออกถึง ความสามารถในการเลือกใช้หรือสร้างเครื่องมือที่หลากหลาย ทันสมัยเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน	0.80	สอดคล้อง
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถวัดและประเมินผล ตามสภาพจริง แสดงออกถึง ความสามารถในการวัดและประเมินผลการ ปฏิบัติงานของผู้เรียน ทั้งในสถานการณ์จริงหรือจำลอง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียน มีส่วนร่วม ในการประเมินตนเอง	0.80	สอดคล้อง
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถสะท้อนผลการ เรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการสะท้อนผลการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ เพื่อการพัฒนาการศึกษาภาษาอังกฤษของผู้เรียนรายบุคคล	0.84	สอดคล้อง

จากตาราง 12 พบว่า ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในทุกประเด็น โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 แสดงให้เห็นว่านิยามความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา มีความสอดคล้องและสามารถนำไปใช้ในการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ผลการตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยนำแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา ทดลองกับครูผู้สอน จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องภายใน (Internal consistency) และทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของเนื้อหาหรือองค์ประกอบที่ใช้ในการประเมินที่เป็นตัวแทนของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา ที่ต้องการวัดด้วยวิธีหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ของแบบประเมินฯ ได้ค่าความเที่ยงอยู่ที่ 0.82 แสดงให้เห็นว่าแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา มีความเที่ยงอยู่ในเกณฑ์เป็นที่ยอมรับที่จะนำไปใช้ได้

ผลการศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา จากผลการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary analysis) จากงานเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่นำมาสังเคราะห์ร่วมกับผลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จากครูที่ได้รับรางวัลครูผู้สอนดีเด่นจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ ระดับประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2560-2566 ทำให้ได้นิยามความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) ความสามารถด้านความรู้และทักษะ 2) ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน 3) ความสามารถด้านสื่อการเรียนรู้ 4) ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ 5) ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ และ 6) ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ผลการพัฒนาร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ตามแบบจำลอง ADDIE ที่ผู้วิจัยนำมาเป็นฐานคิดในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฯ มีดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 (A-Analyze) วิเคราะห์ข้อมูล

1.1 ผลการวิเคราะห์ช่องว่างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา

ผลการวิเคราะห์ช่องว่างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา ผลการวิเคราะห์ช่องว่างความสามารถ (Ability gap) ของครูระดับประถมศึกษา ในจังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส ที่กำลังปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 310 คน ที่ได้มาจากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของเครซี มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) จากจำนวนครูระดับประถมศึกษาที่กำลังปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในจังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส 1,651 คน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 310 คน โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษาที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และการตรวจสอบความเที่ยง ให้ครูระดับประถมศึกษาในจังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส ประเมินตนเอง เพื่อนำส่วนต่างของระดับสมรรถนะตามความเป็นจริงกับเกณฑ์ที่กำหนด มาจัดลำดับความจำเป็นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในหลักสูตร โดยพิจารณาจากกลุ่มผู้ที่มีความสามารถอยู่ในระดับต่ำกว่าระดับที่คาดหวัง คือระดับ 5 (พฤติกรรมในกลุ่มที่มีความซับซ้อนมากและแสดงออกถึงการนำไปใช้ได้) มีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาก่อน และได้รับการพัฒนาตั้งแต่ระดับพื้นฐาน ส่วนความสามารถด้านที่มีจำนวนผู้ประเมินความสามารถต่ำกว่าระดับที่คาดหวังในจำนวนน้อยลงมา มีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาในลำดับต่อไป และได้รับการพัฒนาตั้งแต่การนำไปใช้ โดยมีผลการวิเคราะห์ช่องว่างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา เพื่อหาความจำเป็นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Training needs) ในหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ตามตารางดัง 13

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ช่องว่างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
สำหรับครูประถมศึกษา

ความสามารถ	จำนวน ผู้รับการ ประเมิน	ระดับความสามารถ				
		1	2	3	4	5
ความสามารถด้านความรู้และทักษะ	310	0.00	15.48	31.74	43.03	9.74
ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และ กิจกรรมการสอน	310	0.00	47.55	25.42	24.39	2.65
ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล	310	0.00	25.48	40.39	20.71	13.42
ความสามารถด้านการใช้สื่อการเรียนรู้	310	0.00	17.94	44.06	26.13	11.87
ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและ แรงจูงใจ	310	0.00	5.61	34.19	36.45	23.74
ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ	310	0.00	3.94	14.71	50.32	31.03

จากตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ระดับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา พบว่า ครูระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่มีระดับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา ความสามารถในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน อยู่ในระดับ 2 (ร้อยละ 47.55) ความสามารถในการใช้สื่อการเรียนรู้ และด้านความสามารถด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับ 3 (ร้อยละ 44.06 และ 40.39) ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติความสามารถด้านความรู้และทักษะ และความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ อยู่ในระดับ 4 (ร้อยละ 50.32, 43.03 และ 36.45) แสดงว่า ครูระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ที่คาดหวัง (ระดับ 2) จำนวน 1 ด้าน คือ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน สำหรับความสามารถด้านความรู้และทักษะ ด้านความสามารถด้านการวัดและประเมินผล ความสามารถในการใช้สื่อการเรียนรู้ ความสามารถในการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ และด้านความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ จะพัฒนาตั้งแต่ระดับการประยุกต์ใช้เป็นตัวต้นไป ในส่วนข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาที่ครูระดับประถมศึกษา ต้องการได้รับเพิ่มเติม พบว่า ครูระดับประถมศึกษา ได้ให้ข้อเสนอแนะให้มีการจัดอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการจัดการเรียนรู้เพื่อสามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของ

หลักสูตรใหม่ ซึ่งเริ่มนำร่องในโรงเรียนที่มีความพร้อมและสมัครใจในปีการศึกษา 2568 โดยมุ่งหวังให้ครูสามารถถ่ายทอดความรู้และทักษะให้กับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและน่าสนใจเพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนให้ดีขึ้น

1.2 การกำหนดความรู้ ทักษะ และความสามารถที่ควรได้รับการพัฒนา

เป็นการวิเคราะห์ภาระงาน (Task Analysis) จากผลการวิเคราะห์หาความจำเป็นในการฝึกอบรมโดยการวิเคราะห์หาส่วนต่างของความสามารถ (Ability gap) ระหว่างระดับที่มีอยู่จริงของครูประถมศึกษา กับระดับที่คาดหวัง ส่วนต่างที่ได้เป็นตัวบ่งชี้ถึงความจำเป็นในการฝึกอบรม โดยนำพฤติกรรมที่เป็นองค์ประกอบของความสามารถมาเป็นตัวกำหนดหาความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Ability) และคุณลักษณะ (Attributes) ที่ต้องพัฒนาเพื่อส่งเสริมให้ครูประถมศึกษาแสดงออกถึงพฤติกรรมที่คาดหวังในระดับความสามารถที่พึงประสงค์ โดยนำผลการวิเคราะห์ไปกำหนดเป็นเนื้อหาของหลักสูตร ดังนี้

1) **ความสามารถด้านความรู้และทักษะ** ครูต้องแสดงออกถึงความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (CLT) ผสมกับแนวทางการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยมุ่งพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน (ฟัง พูด อ่าน เขียน) ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมดังกล่าว ต้องมีความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะ ตามตาราง 14

ตาราง 14 ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะ ที่ส่งเสริมให้ครูประถมศึกษา
ความสามารถด้านความรู้และทักษะ

พฤติกรรม	องค์ประกอบที่ส่งเสริมให้ครูประถมศึกษา เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์			
	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skill)	ความสามารถ (Ability)	คุณลักษณะ (Attribute)
1.1 อธิบายและจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Communicative Language Teaching (CLT) เพื่อเสริมสร้าง	1. การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Communicative Language Teaching (CLT)		1. อธิบายการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Communicative Language	ใฝ่หาความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อ

ความสามารถการสื่อสาร ภาษาอังกฤษได้ถูกต้อง	2. การจัดการเรียนรู้ แบบ Active Learning 3. แนวคิดเกี่ยวกับการ เรียนการสอนทักษะ ทางภาษา (ฟัง พูด อ่าน เขียน)		Teaching (CLT) 2. อธิบายการ จัดการเรียนรู้แบบ Active Learning 3. อธิบายการเรียน การสอนทักษะทาง ภาษา (ฟัง พูด อ่าน เขียน)	การสื่อสารใหม่ๆ
1.2 อธิบายและจัดการ เรียนรู้แบบ Active Learning ได้อย่างเหมาะสม				
1.3 อธิบายและจัดการ เรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ ทางภาษาอังกฤษทั้ง 4				

จากตาราง 14 ความสามารถด้านความรู้และทักษะ สำหรับครู
ประถมศึกษา สิ่งที่ต้องพัฒนาประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิด
Communicative Language Teaching (CLT) การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แนวคิด
เกี่ยวกับการเรียนการสอนทักษะทางภาษา (ฟัง พูด อ่าน เขียน) ความสามารถในการอธิบายการ
จัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Communicative Language Teaching (CLT) การจัดการเรียนรู้แบบ
Active Learning การเรียนการสอนทักษะทางภาษา (ฟัง พูด อ่าน เขียน) คุณลักษณะเฝ้าหาความรู้
เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารใหม่

2) ความสามารถในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน ครู
ต้องแสดงออกถึงความสามารถในการวิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามความ
แตกต่างของผู้เรียน ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการ เรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์ เนื้อหาสาระ และ
ความต้องการของผู้เรียน โดยใช้เทคนิคและกลวิธีที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผ่านการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้ภาษาและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ตามตาราง 15

ตาราง 15 ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะ ที่ส่งเสริมให้ครูประถมศึกษา
ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน

พฤติกรรม	องค์ประกอบที่ส่งเสริมให้ครูประถมศึกษา เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์			
	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skill)	ความสามารถ (Ability)	คุณลักษณะ (Attribute)
1. การวิเคราะห์และจัด กลุ่มผู้เรียนตาม ความสามารถ	มีความรู้ ความเข้าใจ การวิเคราะห์ผู้เรียน		1. วิเคราะห์ผู้เรียน และจัดกลุ่มผู้เรียน ตามความสามารถ	ยอมรับความ แตกต่างของ ผู้เรียน
2. การวิเคราะห์ และ กำหนดจุดประสงค์การ เรียนรู้ที่ครอบคลุมทั้ง ความรู้ (K) ทักษะ (P) และ เจตคติ (A) เพื่อพัฒนาการ สื่อสารภาษาอังกฤษ	1. มีความรู้ ความ เข้าใจมาตรฐาน ตัวชี้วัด และ จุดประสงค์การเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสาร ระดับ ประถมศึกษา 2. มีความรู้ ความ เข้าใจพฤติกรรม การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิต พิสัย		1. วิเคราะห์ วิเคราะห์ มาตรฐานการ เรียนรู้และตัวชี้วัด 2. กำหนดจุด จุดประสงค์การ เรียนรู้ที่ครอบคลุม พฤติกรรม การเรียนรู้ (K, P, A)	
3. การกำหนดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้และความต้องการของ ผู้เรียน	1. มีความรู้ ความเข้าใจ เนื้อหาวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารระดับประถม ศึกษา 2. มีความรู้ ความเข้าใจ กิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารระดับประถม ศึกษา		1. วิเคราะห์เนื้อหา สาระที่สอดคล้องกับ จุดประสงค์การ เรียนรู้และความ ต้องการของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา 2. กำหนดกิจกรรม การเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับ จุดประสงค์การ เรียนรู้และความ ต้องการของผู้เรียน	ค้นคว้าเนื้อหา สาระและกิจกรรม การเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสารที่ ทันสมัยและ น่าสนใจ

ตาราง 15 (ต่อ)

พฤติกรรม	องค์ประกอบที่ส่งเสริมให้ครูประถมศึกษา เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์			
	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skill)	ความสามารถ (Ability)	คุณลักษณะ (Attribute)
4. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	1. มีความรู้ ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ระดับประถมศึกษา		1. การออกแบบการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อ	
	2. มีความรู้ ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning 3. มีความรู้ ความเข้าใจการออกแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร		การสื่อสารระดับประถมศึกษา	

จากตาราง 15 ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา สิ่งที่ควรพัฒนาประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์ผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ระดับประถมศึกษา พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย เนื้อหาสาระและ กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระดับประถมศึกษา การจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ระดับประถมศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ความสามารถในการวิเคราะห์ผู้เรียน และจัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถ การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ (K, P, A) การวิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และการออกแบบ การ

เรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระดับประถมศึกษา คุณลักษณะในการยอมรับความแตกต่างของผู้เรียน และค้นคว้าเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ทันสมัยและน่าสนใจ

3) **ความสามารถด้านการสร้างและใช้สื่อการเรียนรู้** ครูต้องแสดงออกถึงความสามารถในการสร้างหรือเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย หลากหลาย สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และความต้องการของผู้เรียน ตามตาราง 16

ตาราง 16 ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะ ที่ส่งเสริมให้ครูประถมศึกษา
ความสามารถด้านการใช้สื่อการเรียนรู้

พฤติกรรม	องค์ประกอบที่ส่งเสริมให้ครูประถมศึกษา เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์			
	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skill)	ความสามารถ (Ability)	คุณลักษณะ (Attribute)
4.1 สร้างสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาและ กิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสาร	สื่อเทคโนโลยีในการ จัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารระดับ ประถมศึกษา		1. การสร้างสื่อ เทคโนโลยีในการ จัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสารระดับ ประถมศึกษา	ใฝ่หาความรู้ เกี่ยวกับสื่อ เทคโนโลยีในการ จัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสารที่
4.2 เลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่ ทันสมัย น่าสนใจ เพื่อ ส่งเสริมการสื่อสาร ภาษาอังกฤษ			2. การเลือกใช้สื่อ เทคโนโลยีในการ จัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสารระดับ ประถมศึกษา	ทันสมัยและ น่าสนใจ
4.3 เลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่ หลากหลาย สอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียน				

จากตาราง 16 ความสามารถด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ สำหรับครูประถมศึกษา สิ่งที่ต้องพัฒนาประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับสื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระดับประถมศึกษา ความสามารถในการสร้างสื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระดับประถมศึกษา การเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีในการ

จัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสารระดับประถมศึกษา คุณลักษณะใฝ่หาความรู้เกี่ยวกับ สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ทันสมัยและน่าสนใจ

4. ความสามารถในการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ ครูต้อง แสดงออกถึงความสามารถ ในการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เพื่อกระตุ้นความสนใจ และการบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อสร้างแรงจูงใจในการสื่อสาร ภาษาอังกฤษ ตามตาราง 17

ตาราง 17 ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะ ที่ส่งเสริมให้ครูประถมศึกษา
ความสามารถในการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ

พฤติกรรม	องค์ประกอบที่ส่งเสริมให้ครูประถมศึกษาเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์			
	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skill)	ความสามารถ (Ability)	คุณลักษณะ (Attribute)
5.1 จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนใช้ ภาษาอังกฤษตลอดทั้งคาบ เรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียน ใช้ภาษา	1. การจัดบรรยากาศ การเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสาร 2. กลวิธีการจัดการ เรียนรู้		1. จัดบรรยากาศ และกิจกรรมการ เรียนรู้เพื่อกระตุ้น ให้ผู้เรียนใช้ ภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสาร	เป็นมิตรและเป็น พื้นที่ปลอดภัย (safe zone) ของ ผู้เรียน
5.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ ผูกทักษะจากแหล่งเรียนรู้ ต่างๆ ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็น สื่อกลาง เช่น โรงอาหาร ห้องสมุด ร้านสหกรณ์ เป็นต้น	3. การสร้างแรงจูงใจ			
5.3 กำหนดข้อตกลงในการ ใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารใน ชั้นเรียน และติดตาม พฤติกรรมสื่อสารในชั้น เรียนอย่างต่อเนื่อง				

จากตาราง 17 ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ สำหรับครูประถมศึกษา สิ่งที่ต้องพัฒนาประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร กลวิธีการจัดการเรียนรู้ การสร้างแรงจูงใจ ความสามารถในการจัดบรรยากาศและกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และกำหนดข้อตกลงในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในชั้นเรียน คุณลักษณะเป็นมิตรและเป็นพื้นที่ปลอดภัย (safe zone) ของผู้เรียน

5. ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ ครูต้องแสดงออกถึงความสามารถในการสร้างบุคลิกภาพที่เป็นมิตร รักและใส่ใจผู้เรียน เป็นแบบอย่างและแรงบันดาลใจ ในการสื่อสารภาษาอังกฤษ และปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแก่ผู้เรียน ตามตาราง 18

ตาราง 18 ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะ ที่ส่งเสริมให้ครูประถมศึกษา
ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ

พฤติกรรม	องค์ประกอบที่ส่งเสริมให้ครูประถมศึกษา เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์			
	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skill)	ความสามารถ (Ability)	คุณลักษณะ (Attribute)
6.1 ให้คำปรึกษาและแนวทางที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม	1. การเสริมแรงเชิงบวก 2. เทคนิคและวิธีการเรียนรู้ 3. จิตวิทยาการเรียนรู้		1. การรู้จักผู้เรียนและเชื่อมโยงวิธีการสอนกับความต้องการของผู้เรียนในแต่ละกลุ่ม 2. การเสริมแรงทางบวกแก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	รัก เมตตาและเห็นคุณค่าของผู้เรียน
6.1 ให้คำปรึกษาและแนวทางที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม				
6.2 กระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษ โดยไม่ต้องกังวลความถูกต้องของไวยากรณ์				
6.3 ชมเชย ยกย่อง หรือให้รางวัลผู้เรียนที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ด้วยคามมั่นใจ				

จากตาราง 18 ความสามารถความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ สำหรับครูประถมศึกษา สิ่งที่ต้องพัฒนาประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับการเสริมแรงเชิงบวก เทคนิค และวิธีการเรียนรู้ และจิตวิทยาการเรียนรู้ ความสามารถในการรู้จักผู้เรียนและเชื่อมโยงวิธีการสอน กับความต้องการของผู้เรียนในแต่ละกลุ่ม และการเสริมแรงทางบวกแก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมั่นใจ ในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร คุณลักษณะรัก เมตตาและเห็นคุณค่าของผู้เรียน

6) ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล ครูต้องแสดงออกถึง ความสามารถในการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตามสภาพจริง เปิดโอกาสให้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล และมีการสะท้อนผลการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์เพื่อการ พัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน ตามตาราง 19

ตาราง 19 ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะ ที่ส่งเสริมให้ครูประถมศึกษา ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล

พฤติกรรม	องค์ประกอบที่ส่งเสริมให้ครูประถมศึกษาเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์			
	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skill)	ความสามารถ (Ability)	คุณลักษณะ (Attribute)
3.1 สร้างเครื่องมือวัดและ ประเมินผลที่สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	1) การวัดและ ประเมินผลการสื่อสาร ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสาร		การวัดและ ประเมินผลการ สื่อสาร ภาษาอังกฤษเพื่อ	ใฝ่หาความรู้ เกี่ยวกับเทคนิค วิธีการ การวัด และประเมินผล
3.2 เลือกวิธีวัดและ ประเมินผลการสื่อสาร ภาษาอังกฤษที่หลากหลาย และเหมาะสมกับผู้เรียน รายบุคคลสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	.2) การสร้างเครื่องมือ วัดและประเมินผล 3) การสะท้อนผลการ ประเมินผล		การสื่อสารและการ สะท้อนผลการ ประเมินผล	การสื่อสาร การสื่อสารเพื่อ ภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสารที่ ใหม่ ๆ และ หลากหลาย
3.3 วัดและประเมินผลการ สื่อสารภาษาอังกฤษผู้เรียน ในสถานการณ์จริงหรือ จำลองที่กำหนดขึ้น				

จากตาราง 19 ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล สำหรับครู ประถมศึกษา สิ่งที่ควรพัฒนาประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการสื่อสาร ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล และการสะท้อนผลการ ประเมินผล ความสามารถในการวัดและประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การ สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล คุณลักษณะใฝ่หาความรู้เกี่ยวกับเทคนิค วิธีการ การวัดและ ประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ใหม่ๆ และหลากหลาย

ขั้นตอนที่ 2 (D-Design) ออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยจึงได้ ออกแบบหลักสูตรการฝึกอบรมโดยนำผลการวิเคราะห์ภาระงานมาใช้ในการพัฒนาร่างหลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครู ประถมศึกษา ดังนี้

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา (ฉบับร่าง)

สภาพปัญหาและความต้องการ

ในศตวรรษที่ 21 หรือยุคดิจิทัล ข้อมูลจำนวนมากถูกนำเสนอผ่านภาษาอังกฤษ ซึ่ง สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของภาษาอังกฤษที่ส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี นอกจากนี้ ภาษาอังกฤษยังเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าเป็นเครื่องมือ สำคัญในการเข้าถึงแหล่งข้อมูล ความรู้ และนวัตกรรมใหม่ ๆ ทำให้ผู้ที่มีทักษะทางภาษาอังกฤษ ได้เปรียบเหนือผู้อื่น ดังนั้น การพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งสำคัญไม่น้อยไป กว่าการเรียนรู้ศาสตร์อื่น ๆ เพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

ผลการประเมินความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับนานาชาติ (English Proficiency Index: EPI) และระดับประเทศ (Ordinary National Education Test: O-NET) ของประเทศไทย ชี้ให้เห็นว่า คนไทยยังมีทักษะภาษาอังกฤษในระดับวิกฤต (สถาบันการทดสอบทางการศึกษา แห่งชาติ, 2566) ซึ่งสวนทางกับเป้าหมายการพัฒนาทางการศึกษาในยุคทศวรรษที่ 21 (พ.ศ.

2561-2580) ที่มุ่งเน้นการปรับปรุงการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับโลกอนาคต

จากการศึกษางานวิจัยและสัมภาษณ์ครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ พบว่าปัญหาหลัก ได้แก่ การขาดเทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน วิธีการสอนที่ไม่น่าสนใจและขาดความหลากหลาย ขาดแคลนสื่อการสอนที่ทันสมัย รวมถึงการใช้ภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษในการสอน (ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร, ชิตชนก เชิงชาว, และเกษตรชัย และหิมี, 2558) ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาเหล่านี้ ได้แก่ ขาดความรู้ความเข้าใจใน ภาษาอังกฤษอย่างลึกซึ้ง ขาดทักษะการสอน และมีเวลาจำกัดในการเตรียมการสอน เนื่องจากมี ภาระงานอื่น ๆ จำนวนมาก นอกจากนี้ ครูบางส่วนไม่ได้สำเร็จการศึกษาด้านภาษาอังกฤษโดยตรง (เจตน์สฤษฏี สังข์พันธ์, วันทนา ไกรฤกษ์, และเกตุฉภา บุญปรากการ, 2559) ส่งผลให้ครูขาดความ มั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะทักษะการฟังและพูด ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักสูตรที่เน้น การสื่อสารในปัจจุบัน (สุริยงค์ ลิ้มสังกาศ และคณะ, 2558)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยใช้ ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist Theory) เพื่อให้ครูสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผ่านการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับสิ่งใหม่ ผ่านการสังเกตแบบอย่าง การเลียนแบบ และแรง เสริมทางสังคม ตามทฤษฎีการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Theory) ร่วมกับทฤษฎีการ เรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning Theory) ที่ส่งเสริมให้ครูทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยน เรียนรู้ แบ่งปันประสบการณ์ และพัฒนาไปพร้อมกัน ด้วยการเรียนรู้ในกลุ่มย่อยหรือวง PLC (Johnson & Johnson, 1999; Slavin, 2014) และการเสริมพลังอำนาจ (Empowerment) เพื่อช่วย ให้ครูรู้สึกว่ามีคุณค่า มีความสามารถ ค้นพบศักยภาพของตนเอง และสามารถเปลี่ยนแปลง ตนเองให้ดีขึ้น (สุดหทัย รุจิรัตน์, 2558) บนพื้นฐานแนวคิดการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Adult Learning) เป็นสำคัญ เนื่องจากผู้เรียนวัยผู้ใหญ่เน้นการเรียนรู้จากปัญหาเป็นศูนย์กลางและต้องการเรียนรู้สิ่ง ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ทันที รวมทั้งผู้ใหญ่มีแรงจูงใจภายในเป็นปัจจัยสำคัญในการ เรียนรู้มากกว่าปัจจัยภายนอก และผู้ใหญ่สามารถเรียนรู้อย่างอิสระได้ด้วยตนเอง (Corley, 2008 และอมรภรณ์ หมีปาน, 2552) ทำให้ครูได้รับพัฒนาการทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ที่สมบูรณ์เต็มที่ สามารถวางแผนการปฏิบัติงานของตนเองและทำตามแผนนั้นได้เต็มศักยภาพของ ตนเองและบริบท รวมทั้งเกิดขวัญและกำลังใจในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย

หลักการของหลักสูตร

หลักการของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา มีดังนี้

1. เป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่ด้วยตนเองบนฐานประสบการณ์เดิม (Constructivist Theory) ผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสังเกตแบบอย่าง การเลียนแบบ การฝึกปฏิบัติ การสะท้อนผล เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบทของตนเองอย่างเป็นระบบ

2. เป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการทำงานกลุ่ม (Cooperative or Collaborative Learning Theory) และการเสริมแรงทางสังคม (Social Cognitive Learning Theory) เพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้วิชาชีพ เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมกับบริบทจริง

3. เป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นบนฐานของการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Adult Learning) ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงประสบการณ์เดิม ความต้องการ ความพร้อม และแรงจูงใจภายในของผู้เรียน ร่วมกับการเสริมพลังอำนาจ (Empowerment) เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเอง และเพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา

เนื้อหาของหลักสูตร

จากการวิเคราะห์ความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะตามความสามารถส่วนที่ขาดของครูระดับประถมศึกษา เพื่อนำไปพัฒนา ผู้วิจัยได้นำมากำหนดเป็นเนื้อหาสาระ ของการฝึกอบรม ดังนี้

1) หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้และทักษะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

1.1) การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร Communicative Language Teaching (CLT)

1.2) การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

- 1.3) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนทักษะทางภาษา (ฟัง พูด อ่าน เขียน)
- 2) หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
 - 2.1) การวิเคราะห์ผู้เรียน
 - 2.2) การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้
 - 2.3) การวิเคราะห์เนื้อหาสาระการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้
 - 2.4) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
- 3) หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การใช้สื่อการเรียนรู้
 - 3.1) สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระดับประถมศึกษา
 - 3.2) การเลือกใช้สื่อเทคโนโลยี
 - 3.3) การสร้างสื่อเทคโนโลยี
- 4) หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ
 - 4.1) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
 - 4.2) กลวิธีการจัดการเรียนรู้
 - 4.3) การสร้างแรงจูงใจ
- 5) หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง บุคลิกภาพและเจตคติ
 - 5.1) การเสริมแรงเชิงบวก
 - 5.2) เทคนิคและวิธีการเรียนรู้
 - 5.3) จิตวิทยาการเรียนรู้
- 6) หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การวัดและประเมินผล
 - 6.1) การวัดและประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
 - 6.2) การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 6.3) การสะท้อนผลการประเมินผล

กระบวนการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตร

จากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) สำรวจและวิเคราะห์ข้อมูล เป็นขั้นตอนให้ครูวิเคราะห์ ตระหนักรู้ เข้าใจตนเอง สภาพปัญหา และบริบทที่เป็นอยู่จริง โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนคิดกับผู้อื่นและเชื่อมโยง ความรู้และประสบการณ์ของตนเองผ่านการพูดคุย การสังเกต และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

2) เชื่อมโยงและวางแผน เป็นขั้นตอนให้ครูนำผลการวิเคราะห์และข้อค้นพบการ วิเคราะห์ตนเอง สภาพปัญหา และบริบท มาวางแผนและกำหนดเป้าหมายผ่านการระดมความคิด และการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่ม

3) เติมความรู้ใหม่ เป็นขั้นตอนให้ครูมีความรู้ แนวคิดและวิธีการใหม่ๆ ผ่านการ เรียนรู้

และสังเกตจากวิทยากร ผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ ตัวอย่าง หรือแบบอย่าง รวมทั้ง การศึกษาจากคู่มือ ตำรา หรือเอกสารต่างๆ แล้วนำความรู้ที่ได้มาเชื่อมโยงกับการปฏิบัติงานจริง

4) ออกแบบและลงมือปฏิบัติ เป็นขั้นตอนให้ครูนำข้อค้นพบและความรู้มาออกแบบ การจัดการเรียนรู้และปรับใช้จริงกับบริบทของตน บนพื้นฐานของการวิเคราะห์ข้อมูลและองค์ ความรู้ที่ได้รับ

5) ประเมินและสะท้อนคิด เป็นขั้นตอนให้ครูประเมินและสะท้อนตนเองผ่านชิ้นงาน และการปฏิบัติจริง รวมทั้งรับความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ จากเพื่อนครูและกลุ่มเพื่อเสริมความ มั่นใจและแรงจูงใจเพื่อการพัฒนาต่อไป

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา ระยะเวลาฝึกอบรมทั้งสิ้น 18 ชั่วโมง ดังนี้

สัปดาห์ที่	จุดประสงค์	กิจกรรม	ระยะเวลา
1	เพื่อให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการจัด การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	การบรรยายแบบมีส่วนร่วม	12 ชั่วโมง
	เพื่อให้ครูมีความสามารถในการจัด การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	นำความรู้จากการฝึกอบรมมาปรับประยุกต์ใช้กับ การจัดการเรียนรู้ปกติของตนเอง ครั้งที่ 1	วัน -เวลา ที่ สอน ตามปกติ 2 ชั่วโมง
2	เพื่อให้ครูมีความสามารถในการจัด การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	นำความรู้จากการฝึกอบรมมาปรับประยุกต์ใช้กับ การจัดการเรียนรู้ปกติของตนเอง ครั้งที่ 2	วัน -เวลา ที่ สอน ตามปกติ 2 ชั่วโมง
3	เพื่อให้ครูมีความสามารถในการจัด การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	นำความรู้จากการฝึกอบรมมาปรับประยุกต์ใช้กับ การจัดการเรียนรู้ปกติของตนเอง ครั้งที่ 3	วัน -เวลา ที่ สอน ตามปกติ 2 ชั่วโมง
	การสะท้อนผลและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น		

สื่อการเรียนรู้

- 1) PowerPoint ประกอบการบรรยาย
- 2) คลิปวิดีโอตัวอย่างการจัดการเรียนรู้
- 3) เอกสารประกอบการฝึกอบรม
- 4) ใบกิจกรรม

การวัดและประเมินผลของหลักสูตร

การวัดผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

- 1) ประเมินความรู้ ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ก่อนและสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบทดสอบชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ เกณฑ์การผ่านอยู่ที่ร้อยละ 80
- 2) ประเมินระดับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบประเมินรูบริก ชนิดแยกส่วน (Analytic rubrics) 5 ระดับ

บทบาทของผู้สอน

บทบาทผู้สอนหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา มีดังนี้

- 1) ศึกษาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา
- 2) การวางแผนและเตรียมการสอนตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตร
- 3) ให้คำแนะนำ ส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือผู้เรียนตลอดระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้จนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
- 4) กระตุ้นการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ของผู้เรียนในแต่ละขั้นตอนตามหลักสูตร
- 5) สังเกตและประเมินการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนตลอดระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้

บทบาทหน้าที่ของผู้เรียน

บทบาทผู้เรียนหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา มีดังนี้

- 1) ศึกษาคำชี้แจงกระบวนการเรียนรู้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา เพื่อทำความเข้าใจขั้นตอนและกิจกรรมการเรียนรู้
- 2) ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตามลำดับขั้นของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา
- 3) เข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนดในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ตามที่กำหนดในกระบวนการเรียนรู้
- 4) ประเมินความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ก่อนและหลังเสร็จสิ้นการอบรม

ขั้นตอนที่ 3 (D: Development) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ดังนี้

1. ร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 1) สภาพปัญหาและความต้องการ 2) หลักการ 3) วัตถุประสงค์ 4) เนื้อหา 5) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 6) สื่อการเรียนรู้อย่างน้อย 7) การวัดและประเมินผลของหลักสูตร 8) บทบาทของผู้สอน และ 9) บทบาทหน้าที่ของผู้เรียน
2. ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ประกอบด้วย (1) ผลการประเมินความเหมาะสมของร่างหลักสูตร (2) ผลการประเมินความสอดคล้องของร่างหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน พบว่า

2.1 ผลการประเมินความเหมาะสมของร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา พบว่าอยู่ในระดับมาก ($M = 4.28$, $S.D. = 0.67$) รายละเอียดดังแสดงในตาราง 20

ตาราง 20 ความเหมาะสมของร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา (ฉบับร่าง)

รายการประเมิน	Mean	S.D.	แปลผล
1. หลักการของหลักสูตร			
1.1 การนำแนวคิดมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรเหมาะสมกับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	4.60	0.54	มากที่สุด
1.2 การบรรยายแนวคิดที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรมีความชัดเจน	4.60	0.54	มากที่สุด
1.3 หลักการของหลักสูตรมีความชัดเจนสอดคล้องกับแนวคิดที่นำมาใช้พัฒนาหลักสูตร	4.20	0.83	มาก
1.4 หลักการของหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้จริง	4.20	0.83	มาก
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร			
2.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักการของหลักสูตร	4.00	0.70	มาก
2.2 วัตถุประสงค์มีความชัดเจน สามารถแสดงถึงสิ่งที่มีหวังที่จะเกิดขึ้นกับครูประถมศึกษา	4.00	0.70	มาก
2.3 วัตถุประสงค์มีประโยชน์ต่อการพัฒนาครูประถมศึกษา	4.00	0.70	มาก
3. เนื้อหาสาระของหลักสูตร			
3.1 เนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับครูประถมศึกษา	4.20	0.83	มาก
3.2 การจัดลำดับเนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับการเรียนรู้และพัฒนาครูประถมศึกษา	4.40	0.54	มาก
3.3 เนื้อหาสาระของหลักสูตรมีประโยชน์ในการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาครูประถมศึกษา	4.60	0.54	มาก
4. กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตร			
4.1 กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรมีความชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้จริง	4.20	0.83	มาก
4.2 การกำหนดกระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรมีความเหมาะสม	4.20	0.83	มาก
4.3 กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรมีกิจกรรมที่เป็นประโยชน์เหมาะสมกับครูประถมศึกษา	4.40	0.54	มาก
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตร			
5.1 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.40	0.54	มาก
5.2 การวัดและประเมินผลมีความชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.40	0.54	มาก
5.3 วิธีการวัดและประเมินผลสามารถวัดและประเมินได้ตรงตามสภาพจริง	4.00	0.70	มาก
ภาพรวมความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมฯ	4.28	0.67	มาก

จากตาราง 20 พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา (ฉบับร่าง) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในภาพรวม มีความเหมาะสมของหลักสูตรอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.00 – 4.60 แสดงว่าหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา (ฉบับร่าง) มีความเหมาะสม

2.2 ผลการประเมินความสอดคล้องของร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา พบว่า ภาพรวมในแต่ละรายการประเมินมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80 - 1.00 รายละเอียดดังแสดงในตาราง 21

ตาราง 21 ผลการประเมินความสอดคล้องของร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา (ฉบับร่าง)

รายการประเมิน	ค่าดัชนีความสอดคล้อง	แปลผล
1. ความเป็นมาและหลักการของหลักสูตร	1.00	สอดคล้อง
2. ปรัชญาและหลักการของหลักสูตร	1.00	สอดคล้อง
3. หลักการและแนวคิดของหลักสูตร	1.00	สอดคล้อง
4. แนวคิดของและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	0.80	สอดคล้อง
5. วัตถุประสงค์และขั้นตอนของหลักสูตร	0.80	สอดคล้อง
6. วัตถุประสงค์กับวิธีการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตร	1.00	สอดคล้อง

จากตาราง 21 พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา (ฉบับร่าง) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในภาพรวมในแต่ละรายการประเมินมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80 - 1.00 แสดงว่าโครงสร้างหลักสูตรที่พัฒนามีความสอดคล้องกัน

ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในประเด็นต่อไปนี้

1) ปรับเนื้อหาสาระให้กระชับ เน้นสาระสำคัญและจำเป็น เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายและตรงกับวัตถุประสงค์

2) ควรเพิ่มเวลาการอบรมภาคทฤษฎีเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหา

3) เพิ่มกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากขึ้น

2.3 ผลการประเมินเป็นไปได้อย่างร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง

ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา (ฉบับร่าง)
รายละเอียดดังแสดงในตาราง 22

ตาราง 22 ผลการประเมินความเป็นไปได้อย่างร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา (ฉบับร่าง)

รายการประเมิน	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล		
	Mean	S.D.	แปลผล
1. หลักการของหลักสูตรสามารถใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา	4.60	0.54	เป็นไปได้อย่างมากที่สุด
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม	4.60	0.54	เป็นไปได้อย่างมากที่สุด
3. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย	4.60	0.54	เป็นไปได้อย่างมากที่สุด
4. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถวัดและประเมินผลได้	4.80	0.45	เป็นไปได้อย่างมากที่สุด
5. ขั้นตอนในภาพรวมของหลักสูตรสามารถเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา	4.60	0.54	เป็นไปได้อย่างมากที่สุด
6. ขั้นตอนแต่ละขั้นสามารถนำไปออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา	4.80	0.45	เป็นไปได้อย่างมากที่สุด
7. ขั้นตอนแต่ละขั้นสามารถนำไปออกแบบการวัดและประเมินผลได้	4.80	0.45	เป็นไปได้อย่างมากที่สุด
8. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เหมาะสมกับครูประถมศึกษา	4.60	0.54	เป็นไปได้อย่างมากที่สุด
9. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการสอน	4.80	0.45	เป็นไปได้อย่างมากที่สุด
9. การวัดและประเมินผลสามารถนำไปใช้ในปฏิบัติได้จริง	4.60	0.54	เป็นไปได้อย่างมากที่สุด
10. การวัดและประเมินผลมีความชัดเจน และสามารถสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผลได้	4.60	0.54	เป็นไปได้อย่างมากที่สุด
11. การวัดและประเมินผลครอบคลุมประเด็นที่ต้องการวัดและประเมินผล	4.60	0.54	เป็นไปได้อย่างมากที่สุด

ตาราง 22 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล		
	Mean	S.D.	แปลผล
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1	4.60	0.54	เป็นไปได้มากที่สุด
1.1 จุดประสงค์การเรียนรู้	4.60	0.54	เป็นไปได้มากที่สุด
1.2 กระบวนการจัดการเรียนรู้	4.60	0.54	เป็นไปได้มากที่สุด
1.3 สื่อการเรียนรู้	4.80	0.45	เป็นไปได้มากที่สุด
1.4 ระยะเวลา	4.60	0.54	เป็นไปได้มากที่สุด
1.5 การวัดและประเมินผล	4.60	0.54	เป็นไปได้มากที่สุด
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2			
2.1 จุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.45	เป็นไปได้มากที่สุด
2.2 กระบวนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.45	เป็นไปได้มากที่สุด
2.3 สื่อการเรียนรู้	4.80	0.45	เป็นไปได้มากที่สุด
2.4 ระยะเวลา	4.60	0.54	เป็นไปได้มากที่สุด
2.5 การวัดและประเมินผล	4.60	0.54	เป็นไปได้มากที่สุด
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3			
3.1 จุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.45	เป็นไปได้มากที่สุด
3.2 กระบวนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.45	เป็นไปได้มากที่สุด
3.3 สื่อการเรียนรู้	4.80	0.45	เป็นไปได้มากที่สุด
3.4 ระยะเวลา	4.60	0.54	เป็นไปได้มากที่สุด
3.5 การวัดและประเมินผล	4.60	0.54	เป็นไปได้มากที่สุด

จากตาราง 22 พบว่า ร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา (ฉบับร่าง) มีความเป็นไปได้ในการนำหลักสูตรไปปฏิบัติ ผลการประเมินมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.60 – 4.80 แสดงว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้มากที่สุด

4. ผลการศึกษานำร่อง (Pilot study) หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา (ฉบับร่าง)

ผลการศึกษานำร่อง (Pilot Study) หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา (ฉบับร่าง) ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้ศึกษานำร่องกับ

ครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นประถมศึกษาที่จบตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษและไม่ตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส จำนวน 10 คน ที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาการใช้งาน และความเป็นไปได้ของหลักสูตรโดยศึกษานำร่องเป็นระยะเวลา จำนวน 3 สัปดาห์ ผลการศึกษานำร่องหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ได้ข้อสรุปผลการประเมินการศึกษานำร่องหลักสูตรดังนี้

1) ด้านกิจกรรม พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความคิดเห็น่า กิจกรรมที่จัดขึ้นในหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครูประถมศึกษา มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะของครูผู้สอน กิจกรรมได้รับการออกแบบอย่างเป็นระบบ ครบคลุมทั้งด้านเนื้อหา และวิธีการจัดการเรียนการสอนที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในห้องเรียนจริง นอกจากนี้ กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรมประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ การสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูล (Survey) การเชื่อมโยงและวางแผน (Connect) การเติมความรู้ใหม่ (Orient) การออกแบบและลงมือปฏิบัติ (Practice) และการประเมินผลพร้อมการสะท้อนคิด (Evaluate) สะท้อนถึงการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการเรียนรู้ตามแนวคิดพัฒนาวิชาชีพครู (Professional Development) ที่เน้นให้ครูผู้สอนได้เรียนรู้ด้วยการลงมือทำจริง อีกทั้งระหว่างการทำกิจกรรมมีการเสริมแรงและให้กำลังใจอย่างเหมาะสม มีการชมเชยและกล่าวให้กำลังใจช่วยสร้างแรงจูงใจและความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม และช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้ครูผู้สอนมากขึ้นข้อเสนอแนะ ควรมีกิจกรรมละลายพฤติกรรม (Ice-breaking) ในช่วงต้น เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้เข้าร่วมก่อนเริ่มกิจกรรมจริง รวมทั้งควรปรับกระบวนการดำเนินงานให้ช่วยกระตุ้นให้ครูได้คิด แลกเปลี่ยน และฝึกปฏิบัติด้วยตนเองมากขึ้น เช่น การยกตัวอย่างนำร่องและค่อย ๆ ให้ครูลงมือทำด้วยตนเองภายหลังจากเริ่มคุ้นเคยกับรูปแบบกิจกรรม

2) ด้านเวลา พบว่า โดยภาพรวมเวลาเหมาะสมเมื่อเทียบกับเนื้อหาและรูปแบบกิจกรรม ครูผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่า เวลาที่ใช้ในส่วนความรู้เชิงทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติมีความเหมาะสม ทำให้เรียนรู้ได้ครบถ้วน อย่างไรก็ตาม มีข้อเสนอแนะจากครูผู้สอนส่วนใหญ่ว่า กิจกรรมการออกแบบและลงมือปฏิบัติ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ใช้เวลามากและต้องอาศัยการทำงานกลุ่ม ควรมีการปรับขยายเวลาให้ยืดหยุ่นมากขึ้น เพื่อให้ครูผู้สอนมีเวลาคิด วางแผน และ

สร้างสรรค์ผลงานได้อย่างละเอียด และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่ากิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้หลังการนำไปใช้จริงในสถานศึกษา ซึ่งกำหนดไว้ประมาณ 2 ชั่วโมงต่อครั้ง ควรปรับลดระยะเวลาลงเล็กน้อย เพื่อให้เกิดความกระชับและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยกำหนดเวลาใหม่ให้อยู่ที่ประมาณ 1 ชั่วโมง 30 นาที เพื่อให้เนื้อหาการแลกเปลี่ยนยังคงครบถ้วนแต่ไม่ยืดเยื้อจนเกินไป

3) ด้านสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ พบว่า สื่อการเรียนรู้และอุปกรณ์ที่นำมาใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและรูปแบบกิจกรรม สื่อที่ใช้มีความน่าสนใจ ทันสมัย ช่วยกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมเกิดความสนใจและมีส่วนร่วมได้ดี อีกทั้งแหล่งเรียนรู้ที่จัดเตรียมไว้มีความหลากหลาย ช่วยให้ครูสามารถนำไปปรับใช้และต่อยอดการจัดการเรียนการสอนได้

4) ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า วิธีการประเมินผลมีความเหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ครอบคลุมทั้งความรู้ ความสามารถ และการปฏิบัติจริงในห้องเรียน ซึ่งช่วยให้ครูได้ทบทวนความเข้าใจและสะท้อนคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนรู้ไปแล้ว ตลอดจนประเมินความก้าวหน้าในการพัฒนาตนเองได้อย่างเป็นระบบ

5) ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะอื่น ๆ พบว่า กิจกรรมฝึกอบรมนี้ช่วยให้ครูเกิดการเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติ มีความมั่นใจมากขึ้นในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เนื่องจากบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นกันเองและไม่เป็นทางการเกินไป ช่วยให้ผู้เข้าร่วมกล้าแสดงออก มีส่วนร่วม และเปิดใจแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนครูคนอื่น ๆ ได้มากขึ้น โดยกระบวนการกลุ่มเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดการแบ่งปันประสบการณ์ แนวคิด และวิธีแก้ไขปัญหาที่แต่ละคนเผชิญในบริบทของตนเอง

ตาราง 23 การวิเคราะห์ข้อค้นพบจากการศึกษานำร่อง (Pilot Study)

ประเด็น	ข้อค้นพบ	รายละเอียดการปรับ
1) ด้านกิจกรรม	- ช่วงเริ่มต้นปฏิบัติกิจกรรม ครูผู้สอนไม่ค่อยแสดงความคิดเห็น พุดน้อย	จัดให้มีกิจกรรมละลายพฤติกรรมในช่วงเริ่มต้นการอบรม เพื่อสร้างความคุ้นเคยและเชื้อต่อการมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ตาราง 23 (ต่อ)

ประเด็น	ข้อค้นพบ	รายละเอียดการปรับ
2) ด้านเวลา	- กิจกรรมการออกแบบและลงมือปฏิบัติ ใช้เวลาค่อนข้างมาก - กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หลังการนำไปปฏิบัติ กำหนดไว้ 2 ชั่วโมง เมื่อปฏิบัติจริงใช้เวลาน้อยกว่าที่กำหนด	- ปรับขยายเวลาให้เหมาะสมและเพียงพอกับกิจกรรม - ปรับเวลาช่วงแลกเปลี่ยนเรียนรู้หลังการนำไปใช้จริง ให้กระชับ เหมาะสม โดยลดเวลาจาก 2 ชั่วโมง เหลือประมาณ 1 ชั่วโมง 30 นาที เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหา
3) ด้านสื่อ อุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้	-	-
4) ด้านการประเมินผล การเรียนรู้	-	-

ปัญหาและอุปสรรคในการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา คือ สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ส่งผลให้การทดลองต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบให้มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับสถานการณ์ เนื่องจากการเดินทางเข้าไปพื้นที่และการเดินทางออกนอกพื้นที่ค่อนข้างลำบากและอันตราย จึงได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการอบรมตามความเหมาะสม บริบทและสถานการณ์ เนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบและความปลอดภัยในพื้นที่

จากผลการศึกษา นำร่องแสดงให้เห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง มีความเหมาะสมกับผู้เรียน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ไปปรับปรุงให้เหมาะสมและสมบูรณ์มากขึ้นก่อนนำไปทดลองใช้จริงกับครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 (I : Implementation) ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้หลักสูตรฝึกอบรม เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครู ประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา กับ ครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นประถมศึกษาที่จบตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษและไม่ตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษซึ่งปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคใต้ ประกอบด้วยจังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลาก (Lottery) จำนวน 30 คน ระหว่างวันที่ 10 - 31 พฤษภาคม 2568 ระยะเวลาดำเนินการทั้งหมด จำนวน 3 สัปดาห์ โดยประเมินความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยใช้แบบแผนการทดลอง One group pretest – posttest design โดยผู้วิจัยได้ติดต่อประสานงานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา และขอหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อขอทำการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมอบรม พบว่า กระบวนการเรียนรู้ที่ออกแบบในหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครูประถมศึกษา มีความเป็นระบบ เชื่อมโยงกันอย่างชัดเจน และสามารถนำไปสู่การพัฒนาความรู้ ความสามารถ ตลอดจนทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยกระบวนการเรียนรู้ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ การสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูล (Survey) การเชื่อมโยงและวางแผน (Connect) การเติมความรู้ใหม่ (Orient) การออกแบบและลงมือปฏิบัติ (Practice) และการประเมินผลพร้อมการสะท้อนคิด (Evaluate)

1) การสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูล (Survey) ขั้นตอนนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ครูผู้เข้าร่วมอบรมได้ทบทวนและสะท้อนถึงสถานการณ์การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในโรงเรียนของตนเองอย่างเป็นระบบ ครูจะได้แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา ข้อจำกัด และบริบทของผู้เรียน และโรงเรียน ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ครูได้ตระหนักถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของตนเองในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ขั้นตอนนี้จึงถือเป็นฐานข้อมูลสำคัญ ที่ช่วยให้กระบวนการพัฒนามีทิศทางที่ชัดเจนและตอบสนองต่อสภาพจริง

2) การเชื่อมโยงและวางแผน (Connect) ในขั้นนี้ ครูผู้เข้าร่วมอบรมจะได้เชื่อมโยงข้อมูลที่สำคัญได้กับองค์ความรู้และแนวทางที่ควรพัฒนา รวมถึงร่วมกันวางแผนออกแบบแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับชั้นเรียนของตนเอง ขั้นตอนนี้ช่วยให้ครูไม่เพียงแต่เข้าใจทฤษฎี แต่ยังมองเห็นภาพรวมการปรับใช้แนวทางการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงในโรงเรียนตนเอง กระบวนการเชื่อมโยงดังกล่าวยังช่วยกระตุ้นให้ครูคิดเชิงวิเคราะห์และเชื่อมโยงข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ

3) การเติมความรู้ใหม่ (Orient) ในขั้นตอนนี้ ครูจะได้รับความรู้และแนวคิดเชิงวิชาการที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เช่น แนวคิด Communicative Language Teaching (CLT) เทคนิคจัดกิจกรรมการสอนเชิงรุก (Active Learning) และวิธีการประยุกต์ใช้สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม การได้รับความรู้ใหม่และกรณีศึกษาทำให้ครูมีคลังเครื่องมือทางวิชาการที่หลากหลาย สามารถนำไปปรับใช้ตามความเหมาะสมของกลุ่มผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) การออกแบบและลงมือปฏิบัติ (Practice) ขั้นตอนนี้ถือเป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการอบรม เพราะเปิดโอกาสให้ครูได้ฝึกปฏิบัติจริง ครูจะได้ร่วมกันออกแบบแผนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทดลองจัดกิจกรรมจริงผ่านการจำลองสถานการณ์การสอน และนำเสนอผลงานต่อเพื่อนครูและวิทยากรเพื่อรับข้อเสนอแนะ กระบวนการฝึกปฏิบัติจริงนี้ช่วยพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ และสร้างความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนจริง การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มในขั้นตอนนี้ยังสนับสนุนให้ครูได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ แบ่งปันวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในโรงเรียน ซึ่งเป็นไปตามแนวทางการเรียนรู้ร่วม (Collaborative Learning) ที่ช่วยเสริมทักษะการคิดและเพิ่มพูนประสบการณ์ของครูให้หลากหลายยิ่งขึ้น

5) การประเมินผลพร้อมการสะท้อนคิด (Evaluate) การประเมินผลในขั้นตอนนี้มิได้มุ่งเพียงวัดผลสัมฤทธิ์ของการอบรม แต่เน้นให้ครูได้สะท้อนคิดถึงกระบวนการเรียนรู้ที่ได้ผ่านมาทั้งหมด ครูจะได้สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ ประเมินความพร้อมของตนในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้จริง และแลกเปลี่ยนข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาตนเองในระยะต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวทาง Reflective Practice ที่เป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพครู

กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนนี้ ส่งผลให้ครูมีพัฒนาการทั้งด้านองค์ความรู้ ความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อ การสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน

ที่กระตุ้นการสื่อสาร และการประเมินผลผู้เรียนอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ ครูยังเกิดความมั่นใจที่จะนำแนวทางการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารไปใช้ในชั้นเรียนจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา พบว่า ครูผู้เข้าร่วมอบรมมีพัฒนาการด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารครอบคลุมองค์ประกอบหลัก 6 ด้าน ดังนี้

1) ความสามารถด้านความรู้และทักษะ พบว่า ครูผู้เข้าร่วมอบรมมีพัฒนาการด้านองค์ความรู้และทักษะวิชาชีพในระดับที่เป็นรูปธรรม ครูสามารถอธิบายและตีความแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง มีความเข้าใจในหลักการ Communicative Language Teaching (CLT) ซึ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner-Centered) และใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารจริง (Authentic Use of Language) นอกจากนี้ ครูยังมีความเข้าใจในธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เช่น ลักษณะการเรียนรู้ด้วยประสาทสัมผัส การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่เน้นการเคลื่อนไหว และการเรียนรู้จากสถานการณ์ใกล้เคียงตัว ครูสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดนี้ในชั้นออกแบบกิจกรรมการสอนได้ชัดเจน ตัวอย่างเช่น มีครูบางท่านให้ข้อมูลว่า ตนได้เรียนรู้เทคนิคการสร้างสถานการณ์จำลอง (Situational Learning) เพื่อฝึกการใช้ประโยคสนทนาในชีวิตประจำวัน อาทิ การฝึกถาม-ตอบเรื่องเวลา สถานที่ หรือการซื้อขายสินค้าในตลาด ซึ่งเป็นเนื้อหาที่เชื่อมโยงกับชีวิตของนักเรียน

2) ความสามารถในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน พบว่า ครูผู้เข้าร่วมอบรมแสดงให้เห็นถึงสมรรถนะในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่มีโครงสร้างชัดเจน สามารถกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมได้เหมาะสม สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และบริบทของโรงเรียน รวมถึงมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีบทบาทอย่างแท้จริง ครูส่วนใหญ่สามารถจัดกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมและส่งเสริมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของผู้เรียน เช่น การจับคู่สนทนา (Pair Work) การทำงานกลุ่มย่อย (Small Group Activity) การแสดงบทบาทสมมติ (Role Play) และการจำลองสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน (Real-Life Simulation) เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารจริง ตัวอย่างเช่น การออกแบบกิจกรรม “Ordering Food at a Restaurant” ที่ให้ผู้เรียนฝึกบทสนทนาเป็นพนักงานต้อนรับและลูกค้า หรือกิจกรรม “Asking for Directions” เพื่อฝึกถาม-ตอบเส้นทาง ข้อมูลจากการสังเกตพบว่า ครูสามารถควบคุมชั้นเรียนและปรับเปลี่ยนรูปแบบกิจกรรมตามสถานการณ์ได้อย่าง

เหมาะสม เช่น เมื่อพบว่านักเรียนบางกลุ่มไม่กล้าพูด ครูจะปรับไปใช้เกมหรือเพลงเพื่อสร้างความผ่อนคลายก่อนเข้าสู่การสนทนา

3) ความสามารถด้านการสร้างและใช้สื่อการเรียนรู้ พบว่า ด้านสื่อการเรียนรู้ ผลการวิเคราะห์พบว่าครูผู้เข้าร่วมอบรมมีพัฒนาการด้านการเลือกสรรและพัฒนาสื่อที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและลักษณะกิจกรรมการสอน ครูสามารถออกแบบหรือประยุกต์ใช้สื่อจริง (Authentic Materials) ได้อย่างสร้างสรรค์เพื่อสร้างบริบทการสื่อสาร เช่น ใช้สิ่งของจริง (Real Objects), ภาพประกอบ, บัตรคำ (Flashcards), ใบงาน (Worksheets), สี่วิดีโอ (Video Clips) และบทเพลงภาษาอังกฤษ (English Songs) หรือออกแบบใบงานที่เชื่อมโยงคำศัพท์กับรูปภาพ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น ผลการสังเกตยังพบว่า สื่อที่หลากหลายมีส่วนช่วยดึงดูดความสนใจ ลดความเครียด และเพิ่มโอกาสในการฝึกใช้ภาษาอังกฤษจริงในชั้นเรียน

4) ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ พบว่า ครูผู้เข้าร่วมอบรมแสดงให้เห็นถึงทักษะในการจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้มีความเป็นมิตร ผ่อนคลาย และเอื้อต่อการกล้าสื่อสารภาษาอังกฤษ ผลการวิเคราะห์ชี้ว่า ครูมีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจโดยการจัดที่นั่งเป็นวงกลม ใช้โทนเสียงที่เป็นมิตร เรียกชื่อผู้เรียนเพื่อสร้างความใกล้ชิด และใช้คำชมเชยเพื่อเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) ครูบางคนใช้เทคนิคการให้รางวัลสัญลักษณ์เล็ก ๆ เช่น สติกเกอร์ หรือคำยกย่อง เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนที่ขี้อายกล้าลองใช้ภาษา ตัวอย่างเช่น การให้รางวัลเมื่อผู้เรียนพูดประโยคสนทนาครบตามโจทย์ที่ครูกำหนด หรือการให้ปรบมือให้เพื่อนเมื่อกล้าออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน การจัดบรรยากาศในลักษณะนี้ช่วยลดความตึงเครียดในวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งโดยปกติผู้เรียนหลายคนมักรู้สึกว่ายากที่ไม่สามารถพูดได้ ครูที่มีทักษะด้านนี้จะช่วยให้ผู้เรียนกล้าลองผิดลองถูก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่เน้นความถูกต้องน้อยกว่าการกล้าใช้ภาษา

5) ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ พบว่า ครูผู้เข้าร่วมอบรมมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมต่อการเป็นต้นแบบการใช้ภาษาอังกฤษ ครูแสดงออกด้วยความมั่นใจในการสื่อสาร ใช้น้ำเสียงชัดเจน มีการใช้ท่าทางช่วยเสริมความเข้าใจ และพยายามใช้ภาษาอังกฤษควบคู่กับภาษาไทยอย่างสมดุล เพื่อให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับการได้ยินเสียงภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ครูส่วนใหญ่ยังมีเจตคติเชิงบวกต่อการพัฒนาตนเอง ครูหลายท่านให้ข้อมูลว่า ตนพร้อมที่จะสืบค้นเพิ่มเติม เรียนรู้เทคนิคใหม่ ๆ และพยายามปรับใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนจริงในห้องเรียน การมีเจตคติที่เปิดกว้างต่อการปรับตัวและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ถือเป็นสมรรถนะวิชาชีพสำคัญที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างยั่งยืน

6) ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ครูผู้เข้าร่วมอบรมมีความสามารถในการเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับธรรมชาติของกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ครูสามารถออกแบบการประเมินแบบระหว่างเรียน (Formative Assessment) เช่น การสังเกตพฤติกรรมการพูด การซักถามหน้าชั้นเรียน การให้ผู้เรียนแสดงบทบาท หรือทำแบบฝึกหัดสั้น ๆ เพื่อประเมินความเข้าใจ นอกจากนี้ ครูยังใช้วิธีประเมินหลังเรียน (Summative Assessment) เช่น การให้ผู้เรียนทำโครงงานกลุ่ม การให้ผู้เรียนออกมาสาธิตหรือจัดการแสดงบทสนทนา (Performance-Based Assessment) หรือการใช้แบบทดสอบคำศัพท์และประโยคสั้น ๆ ซึ่งครอบคลุมทั้งความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการสื่อสารจริง ผลการสังเกตยังพบว่าครูหลายคนใช้วิธีสะท้อนคิด (Reflection) โดยให้ผู้เรียนเล่าเรื่อง หรือเขียนสิ่งที่ตนได้เรียนรู้ในแต่ละครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการประเมินเพื่อการเรียนรู้ (Assessment for Learning)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ช่วยทำให้ครูผู้เข้าร่วมอบรมมีพัฒนาการความฉลาด ทั้ง 6 ด้าน ครอบคลุมทั้งความรู้เชิงวิชาการ ทักษะการจัดการเรียนรู้ ความสามารถในการใช้และสร้างสื่อ ทักษะการจัดบรรยากาศและสร้างแรงจูงใจ ตลอดจนบุคลิกภาพและเจตคติที่เหมาะสม และมีวิธีวัดผลที่สอดคล้องกับบริบทจริง การพัฒนาทั้งหมดนี้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรมที่มุ่งเน้นให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีคุณภาพและเกิดผลต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง

ขั้นตอนที่ 5 (E: Evaluation) ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

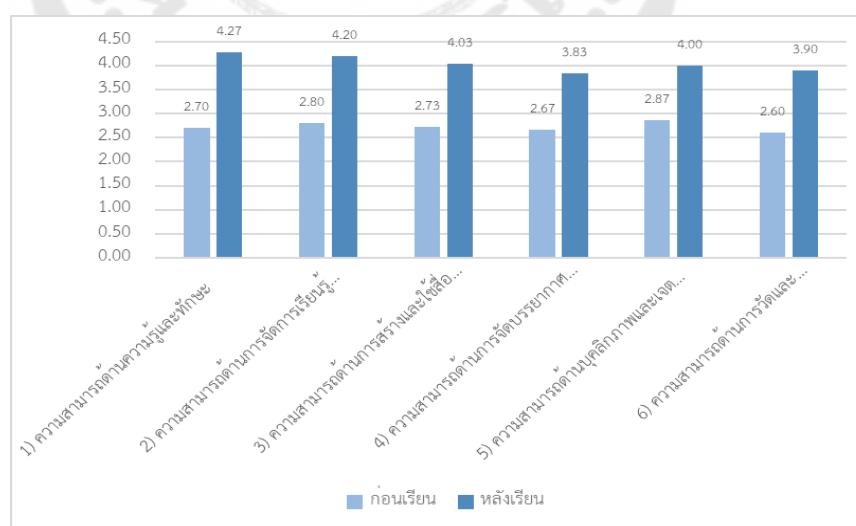
เพื่อประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ก่อนเรียนและสิ้นสุดการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา รายละเอียด

5.1 ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ก่อนเรียนและสิ้นสุดการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยครูผู้สอนประเมินตนเอง ปรากฏดังตาราง 24

ตาราง 24 ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาโดยครูผู้สอนประเมินตนเอง

ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	ก่อนทดลอง (n=30)		หลังทดลอง (n=30)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความสามารถด้านความรู้และทักษะ	2.70	0.47	4.27	0.64
2. ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน	2.80	0.61	4.20	0.66
3. ความสามารถด้านการใช้สื่อการเรียนรู้	2.73	0.58	4.03	0.56
4. ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ	2.67	0.66	3.83	0.59
5. ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ	2.87	0.57	4.00	0.64
6. ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล	2.60	0.56	3.90	0.66
รวม	2.73	0.06	4.04	0.04

จากตาราง 24 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยครูผู้สอนประเมินตนเอง ก่อนเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.73 (S.D. = 0.06) หลังเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.04 (S.D. = 0.04) ปรากฏตามภาพประกอบ 5

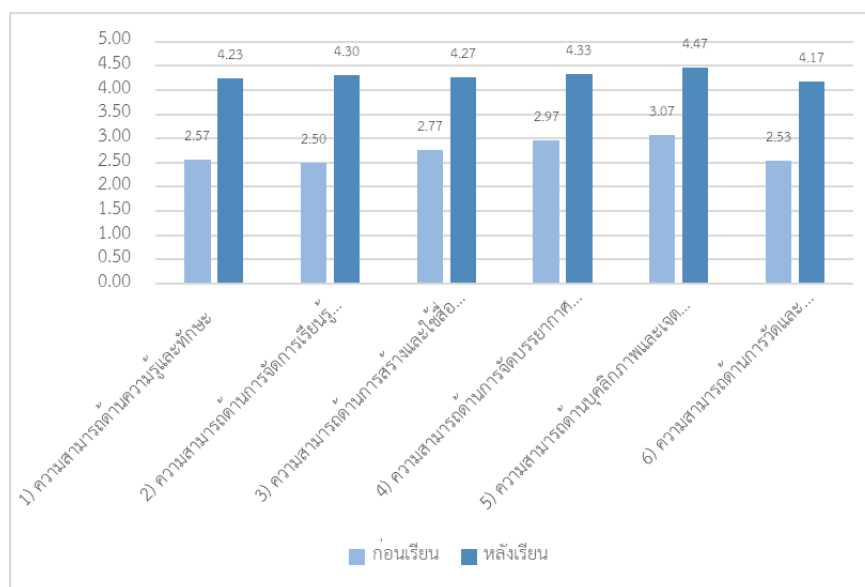
ภาพประกอบ 5 ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ก่อนเรียนและสิ้นสุดการเรียนตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยครูผู้สอนประเมินตนเอง

5.2 ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ก่อนเรียนและสิ้นสุดการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัด การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยผู้วิจัยประเมิน ปรากฏดังตาราง 25

ตาราง 25 ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาโดยผู้วิจัยประเมิน

ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	ก่อนทดลอง (n=30)		หลังทดลอง (n=30)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความสามารถด้านความรู้และทักษะ	2.57	0.50	4.23	0.43
2. ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน	2.50	0.51	4.30	0.60
3. ความสามารถด้านการใช้สื่อการเรียนรู้	2.77	0.57	4.27	0.45
4. ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ	2.97	0.76	4.33	0.48
5. ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ	3.07	0.57	4.47	0.57
6. ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล	2.53	0.51	4.17	0.38
รวม	2.73	0.10	4.29	0.08

จากตาราง 25 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยผู้วิจัยประเมิน ก่อนเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.73 (S.D. = 0.10) หลังเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.29 (S.D. = 0.08) ปรากฏตามภาพประกอบ 5

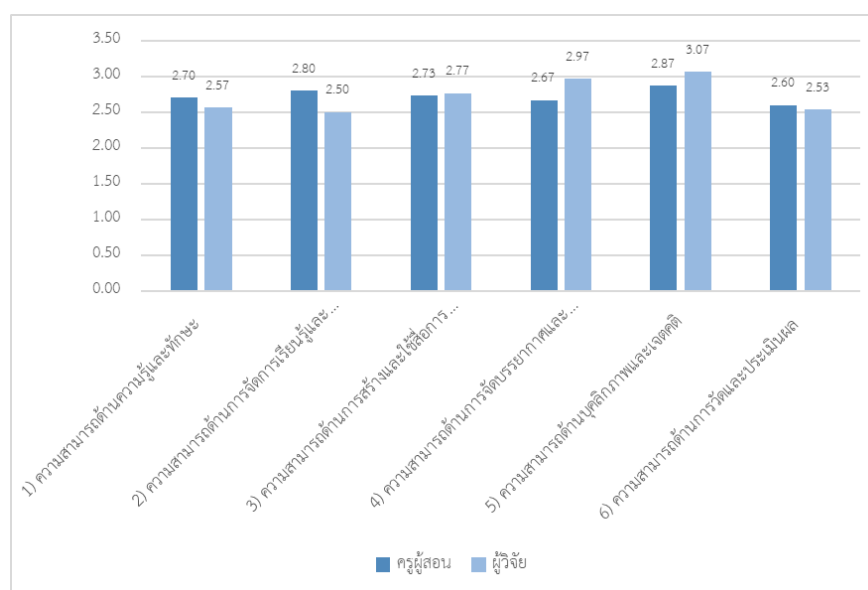
ภาพประกอบ 6 ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ก่อนเรียนและสิ้นสุดการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยผู้วิจัย ประเมิน

5.3 ผลการเปรียบเทียบการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ก่อนเรียนการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยผู้วิจัยและครูผู้สอนประเมินตนเอง ปรากฏดังตาราง 26

ตาราง 26 ผลการเปรียบเทียบการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ก่อนเรียนตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยผู้วิจัยและครูผู้สอน ประเมินตนเอง

ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	ก่อนเรียน			
	ครูผู้สอน		ผู้วิจัย	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความสามารถด้านความรู้และทักษะ	2.70	0.47	2.57	0.50
2. ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการ สอน	2.80	0.61	2.50	0.51
3. ความสามารถด้านการใช้สื่อการเรียนรู้	2.73	0.58	2.77	0.57
4. ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ	2.67	0.66	2.97	0.76
5. ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ	2.87	0.57	3.07	0.57
6. ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล	2.60	0.56	2.53	0.51
รวม	2.73	0.06	2.73	0.10

จากตาราง 26 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ก่อนเรียนก่อนเรียนตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา การประเมินโดยผู้วิจัย มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.73 (S.D. = 0.06) และครูผู้สอน ประเมินตนเอง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.73 (S.D. = 0.10) ปากฎตามภาพประกอบ 6

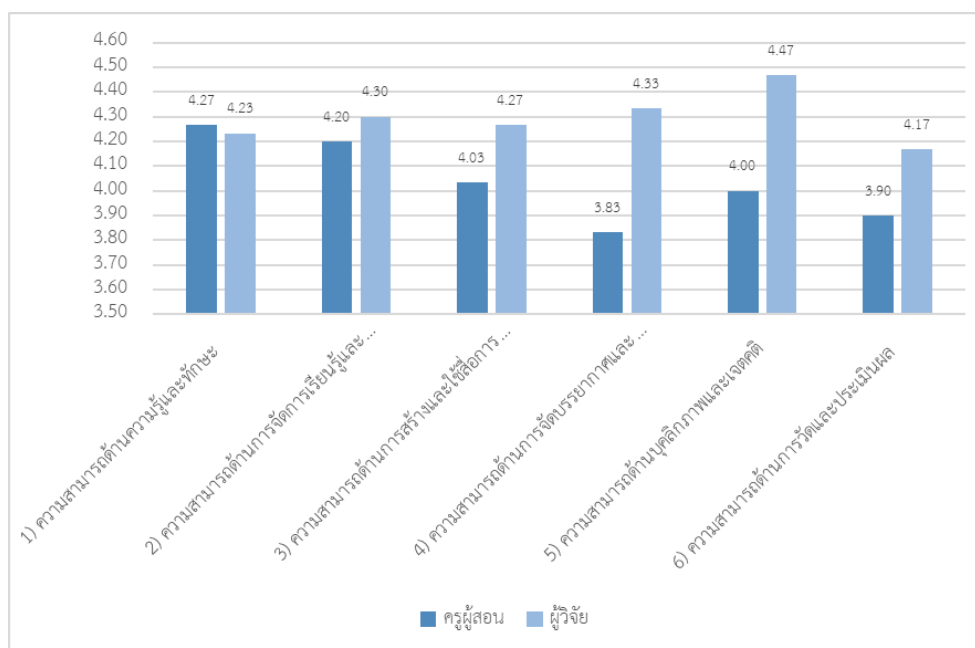
ภาพประกอบ 7 ผลการเปรียบเทียบการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ก่อนเรียนการเรียนตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยผู้วิจัยและครูผู้สอนประเมินตนเอง

5.4 ผลการเปรียบเทียบการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา หลังเรียนการเรียนตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยผู้วิจัยและครูผู้สอนประเมินตนเอง ปรากฏดังตาราง 27

ตาราง 27 ผลการเปรียบเทียบการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา หลังเรียนตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยผู้วิจัยและครูผู้สอนประเมินตนเอง

ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	ก่อนเรียน			
	ครูผู้สอน		ผู้วิจัย	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความสามารถด้านความรู้และทักษะ	4.27	0.64	4.23	0.43
2. ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน	4.20	0.66	4.30	0.60
3. ความสามารถด้านการใช้สื่อการเรียนรู้	4.03	0.56	4.27	0.45
4. ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ	3.83	0.59	4.33	0.48
5. ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ	4.00	0.64	4.47	0.57
6. ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล	3.90	0.66	4.17	0.38
รวม	4.04	0.04	4.29	0.08

จากตาราง 27 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา หลังเรียนตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา การประเมินโดยผู้วิจัย มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.04 (S.D. = 0.04) และครูผู้สอนประเมินตนเอง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.29 (S.D. = 0.08) ปรากฏตามภาพประกอบ 7

ภาพประกอบ 8 ผลการเปรียบเทียบการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา หลังเรียนตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยผู้วิจัย และครูผู้สอนประเมินตนเอง

ตอนที่ 3 ผลการประเมินประสิทธิผลและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ผลการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ประกอบด้วย (1) ผลการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา และ (2) ผลการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

เกณฑ์ประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา สำหรับการวิจัยนี้ ประกอบด้วย

1.1 ผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ผลการศึกษาพบว่า

1.1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา เปรียบเทียบก่อนและหลังการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดแสดงในตาราง 28

ตาราง 28 ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ประเด็นการวิเคราะห์	ช่วงเวลาการเก็บข้อมูล				ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย		
	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		t-test	df	P-Value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
ความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (N = 30 / คะแนนเต็ม 30 คะแนน)	14.67	1.03	25.43	3.79	14.85	29.00	.00

จากตาราง 28 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครูประถมศึกษา หลังทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แสดงให้เห็นว่าครูประถมศึกษามีพัฒนาการด้านความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างเป็นระบบ โดยกระบวนการฝึกอบรมได้ออกแบบให้ครูได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมเชิงปฏิบัติการและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ครูได้รับองค์ความรู้ด้านแนวคิด ทฤษฎี และหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสมัยใหม่ เช่น วิธีการสอนเพื่อสื่อสารจริง (Communicative Approach) การจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียน

เป็นสำคัญ การออกแบบแผนการสอนและสื่อการสอนที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน รวมถึงการประเมินผลที่ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสื่อสาร นอกจากนี้ ครูได้ฝึกปฏิบัติการออกแบบแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และการใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้ครูเข้าใจวิธีนำความรู้ไปปรับใช้ในชั้นเรียนจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการฝึกอบรมยังเน้นการมีส่วนร่วมของครูในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การวิเคราะห์ปัญหา และการสร้างวิธีแก้ไขร่วมกัน ทำให้ครูเกิดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงและจากประสบการณ์ของเพื่อนร่วมวิชาชีพ ส่งผลให้ครูสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ตรงตามสภาพปัญหาและบริบทของโรงเรียนตนเอง

1.1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา เปรียบเทียบก่อนและหลังการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดแสดงในตาราง 29

ตาราง 29 ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ประเด็นการวิเคราะห์	ช่วงเวลาการเก็บข้อมูล				ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย		
	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		t-test	df	P-Value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (N = 30 / คะแนนเต็ม 30 คะแนน)	16.7 7	1.55	23.6 7	1.54	32.72	29.00	.00

จากตาราง 29 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครูประถมศึกษา หลังทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ สามารถเสริมสร้างความสามารถครูประถมศึกษาให้มีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้งนี้ เมื่อวิเคราะห์รายด้าน พบว่าครูประถมศึกษา มีการพัฒนาความสามารถทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

1) ความสามารถด้านความรู้และทักษะ ครูได้รับความรู้ด้านหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษา แนวทางการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษสี่ทักษะ และแนวคิดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อีกทั้งได้ฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษของตนเองผ่านกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอน ทำให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในแผนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน ครูมีความสามารถในการออกแบบแผนการสอน จัดลำดับเนื้อหา เลือกวิธีการสอนที่เหมาะสม และออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน เน้นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงและสื่อสารจริง ครูสามารถบริหารจัดการชั้นเรียนให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนับสนุนการใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสม

3) ความสามารถด้านการสร้างและใช้สื่อการเรียนรู้ ครูสามารถสร้างและเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อดิจิทัล ตลอดจนสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อกระตุ้นความสนใจและเสริมแรงจูงใจให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างกระตือรือร้น และสามารถดัดแปลงสื่อให้เหมาะกับระดับชั้นและบริบทของโรงเรียนได้

4) ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ ครูมีทักษะในการจัดบรรยากาศห้องเรียนให้เป็นมิตรและส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษอย่างเป็นธรรมชาติ สามารถใช้วิธีการจูงใจและกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกทางภาษา สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและช่วยเหลือกัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสาร

5) ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ ครูเกิดการปรับเปลี่ยนเจตคติและมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีความมั่นใจ กล้าสื่อสารภาษาอังกฤษในชั้นเรียนและถ่ายทอดความเชื่อมั่นนี้สู่ผู้เรียนได้อย่างชัดเจน อีกทั้งมีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาตนเองและวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง

6) ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล ครูมีทักษะในการออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างเหมาะสม สามารถใช้วิธีประเมินที่หลากหลาย เช่น การประเมินจากการปฏิบัติจริง การประเมินตามสภาพ

จริง (Authentic Assessment) และสามารถนำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

1.2 ผลการประเมินประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา จากข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลจากข้อมูลเชิงคุณภาพและจากการร่วมสะท้อนผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูผู้สอนเมื่อเสร็จสิ้นการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีทัศนคติในเชิงบวกต่อหลักสูตรการอบรม และแสดงความพึงพอใจในหลายมิติ โดยประเด็นสำคัญที่สะท้อนออกมาเด่นชัด คือ หลักสูตรอบรมมีเนื้อหาที่ครอบคลุมและตอบสนองต่อความต้องการของครูผู้สอนในระดับประถมศึกษาได้เป็นอย่างดี

ครูผู้สอนหลายคนให้ความเห็นตรงกันว่า เนื้อหาของหลักสูตรมีความชัดเจน ครอบคลุมทั้งแนวคิด ทฤษฎี และตัวอย่างการประยุกต์ใช้จริง ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ได้ทันทีตามบริบทของแต่ละสถานศึกษา ความยืดหยุ่นของเนื้อหาช่วยให้ครูสามารถปรับใช้ได้ทั้งในห้องเรียนที่มีทรัพยากรพร้อมและห้องเรียนที่มีข้อจำกัด นอกจากนี้ ครูผู้สอนสะท้อนว่าหลักสูตรไม่ได้จำกัดรูปแบบการนำไปใช้ แต่เปิดโอกาสให้ผู้สอนเลือกวิธีการที่เหมาะสมที่สุดกับผู้เรียนของตนเอง

นอกจากนี้ครูผู้สอนยังให้ความสำคัญกับประโยชน์ในเชิงการนำไปใช้จริง โดยหลายคนเน้นย้ำว่าหลักสูตรนี้ไม่เพียงให้ความรู้เชิงทฤษฎีเท่านั้น แต่ยังชี้ให้เห็นแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องกับสถานการณ์จริงในชั้นเรียน ทำให้ครูมั่นใจว่าสิ่งที่ได้รับการอบรมสามารถนำไปใช้ในห้องเรียนได้ทันทีเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้ ครูผู้สอนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ที่สามารถเชื่อมโยงไปสู่การปฏิบัติได้โดยไม่ซับซ้อน

ครูผู้สอนเห็นว่าการอบรมครั้งนี้มีความคุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับเวลาที่ใช้ไป ครูผู้สอนมองว่าการจัดอบรมในลักษณะนี้เป็นการลงทุนเวลาและทรัพยากรที่คุ้มค่า เพราะได้ประสบการณ์ตรง ความรู้ใหม่ และแนวทางสอนที่จับต้องได้จริง ซึ่งจะช่วยต่อยอดไปสู่การพัฒนา นักเรียนได้โดยตรง และความคาดหวังว่าการจัดอบรมควรมีความต่อเนื่องและครอบคลุมกลุ่มครูให้กว้างขึ้น เพื่อสร้างเครือข่ายการพัฒนาอย่างยั่งยืน

นอกจากความประทับใจในเนื้อหาและความคุ้มค่าแล้ว ครูผู้สอนยังให้ความสำคัญกับการที่หลักสูตรช่วยยกระดับทักษะวิชาชีพของครูประถมศึกษา โดยเฉพาะในประเด็นการออกแบบกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน เทคนิคการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร รวมถึงวิธีการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ครูผู้สอนสะท้อนว่าหลักสูตรช่วยให้ครูผู้สอนเข้าใจมุมมองใหม่ ๆ และสามารถปรับวิธีการสอนให้สอดคล้องกับพฤติกรรมและความต้องการของผู้เรียนในยุคปัจจุบันได้มากขึ้น

จากการวิเคราะห์ข้อมูลภาพรวมทั้งหมด จะเห็นได้ว่า หลักสูตรอบรมที่จัดขึ้นครั้งนี้ตอบสนองความคาดหวังของครูผู้สอน ทั้งในด้านการพัฒนาความรู้ ทักษะ และแนวทางการปฏิบัติ อีกทั้งยังมีส่วนสำคัญในการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในระดับประถมศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น หากมีการจัดอบรมลักษณะนี้ต่อเนื่องอย่างสม่ำเสมอ จะยิ่งช่วยสร้างโอกาสให้ครูพัฒนาศักยภาพของตนเอง และถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2. ผลการปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

จากการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้ทั้งจากการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาฉบับสมบูรณ์ให้มีความเหมาะสมและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีประเด็นในการปรับปรุง ดังแสดงในตาราง 30

ตาราง 30 รายการปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ข้อค้นพบ	การปรับปรุงหลักสูตร
1. ระยะเวลาในการฝึกอบรมน้อย ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องดำเนินการอย่างกระชับและเร่งรัด	1. ปรับขยายเวลาการจัดกิจกรรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเพื่อให้เกิดการยืดหยุ่นในการปฏิบัติ
2. เนื้อหาสาระที่มีค่อนข้างมาก ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถจดจำได้ จึงควรจัดเก็บเพื่อให้สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา	2. สร้างแพลตฟอร์มเพื่อนำเนื้อหาสาระการเรียนรู้ไปเก็บไว้สำหรับผู้เรียนได้ตลอดเวลา
3. ช่องทางในการพบปะ พูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ค่อนข้างน้อย	3. เพิ่มช่องทางในการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้คำปรึกษา เช่น Line Group

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การดำเนินการฝึกอบรมตามหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครูประถมศึกษา มีข้อค้นพบที่ควรพิจารณาเพื่อพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ได้แก่ ระยะเวลาในการฝึกอบรมยังมีข้อจำกัด ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องดำเนินไปอย่างเร่งรัดและไม่สามารถจัดให้ครอบคลุมได้อย่างละเอียดถี่ถ้วน อีกทั้งเนื้อหาสาระภายในหลักสูตรมีปริมาณมาก ส่งผลให้ผู้เข้าร่วมอบรมไม่สามารถจดจำและนำไปประยุกต์ใช้ได้ครบถ้วนในระยะยาว จึงมีความจำเป็นต้องจัดให้มีระบบจัดเก็บเนื้อหาเพื่อให้ครูสามารถเข้าถึงและทบทวนได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ช่องทางสำหรับการพบปะ พูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการให้คำปรึกษาระหว่างครูผู้เข้าร่วมอบรมยังมีไม่เพียงพอ เมื่อสิ้นสุดกระบวนการอบรม ในกรณีนี้ จึงมีข้อเสนอแนะให้พัฒนาหลักสูตรโดยปรับเพิ่มระยะเวลาในการจัดกิจกรรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้เหมาะสมและยืดหยุ่นมากขึ้น จัดให้มีระบบหรือแพลตฟอร์มกลางสำหรับจัดเก็บและเผยแพร่เนื้อหาสาระสำคัญเพื่อการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง และจัดให้มีช่องทางสื่อสารและเครือข่ายวิชาชีพ เช่น กลุ่มสนทนาออนไลน์ เพื่อเป็นพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เข้าร่วมอบรมสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ผ่านการพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โครงการวิจัยเลขที่ SWUEC-672433 เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2567 มีรายละเอียดของการสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

- 1) เพื่อศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา
- 2) เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา
- 3) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการในลักษณะการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย ประกอบด้วย 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ระยะที่ 3 การศึกษาประสิทธิผลและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

โดยแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ในระยะนี้ ประกอบไปด้วย การศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา และการสร้างเครื่องมือวัดความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและสังเคราะห์นิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ขั้นตอนที่ 2 การสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ขั้นตอนที่ 3 การสังเกตการจัดการเรียนสอนรายวิชาภาษาอังกฤษของครูประถมศึกษา ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดนิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยการสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนที่ 1 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และผลการสังเกต (Observation) มาตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการเก็บข้อมูล (Method triangulation) แล้วสรุปเป็นนิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือวัดความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การสร้างแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้ (Try out) แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

การดำเนินงานในระยะนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยดำเนินการพัฒนาหลักสูตรตามรูปแบบของ ADDIE รายละเอียดการดำเนินการแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ (A-Analyze) เป็นการวิเคราะห์หาช่องว่างของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา (Competency gap) เพื่อกำหนดความรู้ ทักษะ และความสามารถที่ควรได้รับการพัฒนา และเป็นข้อมูลในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบหลักสูตร (D-Design) เป็นการนำผลลัพธ์จากขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ (A-Analyze) มาสังเคราะห์ร่วมกับแนวคิด ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist Theory) ทฤษฎีการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Learning) และการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) ร่วมกับการเสริมพลังอำนาจ (Empowerment) บนพื้นฐานการเรียนรู้เกี่ยวกับผู้ใหญ่ (Adult Learning) เพื่อให้ได้หลักการของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร สาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาหลักสูตร (D-Development) เป็นการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา (ฉบับร่าง) การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรม (ฉบับร่าง) โดยผู้เชี่ยวชาญ และการศึกษานำร่อง (Pilot Study) ร่างหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติก่อนนำไปทดลองใช้จริง

ขั้นตอนที่ 4 ทดลองใช้หลักสูตร (I-Implementation) เป็นการทดลองจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้นโดยทดลองกับครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาที่จบตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษและไม่ตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลาก (Lottery)

ดำเนินการตามลักษณะการวิจัยแบบกึ่งทดลองโดยใช้แบบแผนการทดลอง One group pretest – posttest design ระหว่างวันที่ 10 – 31 พฤษภาคม 2568 ระยะเวลาดำเนินการทั้งหมด 3 สัปดาห์

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล (E-Evaluation) เป็นการประเมินผลความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาของผู้เรียนก่อนเรียนและหลังการฝึกอบรมตามแนวทางของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ระยะที่ 3 การศึกษาประสิทธิผลและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ระยะนี้วัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา 2) เพื่อปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา และความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ของกลุ่มตัวอย่างมาประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบแผนการทดลอง One group pretest – posttest design และกระบวนการเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เพื่อตรวจสอบพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียน และประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร และนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยดำเนินการดังนี้

1. รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งก่อนและหลังการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา เพื่อประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ตามเกณฑ์การประเมินประสิทธิผลที่กำหนด ดังนี้

1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา เปรียบเทียบก่อนและหลังการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา เปรียบเทียบก่อนและหลังการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ด้วยการนำปัญหา อุปสรรค ตลอดจนความคิดเห็นของผู้เรียนมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาที่สมบูรณ์

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

การแสดงผลตอนที่ 1 แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ 1) ผลการศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา และ 2) ผลการสร้างเครื่องมือวัดความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ผลการศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ผลการศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา พบว่า ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของครูประถมศึกษา ถึงความรู้ และทักษะ การจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน การสร้างและใช้สื่อการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ บุคลิกภาพและเจตคติ และการวัดและประเมินผล โดยมีองค์ประกอบของความสามารถ 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ความสามารถด้านความรู้และทักษะ 2) ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน 3) ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล 4) ความสามารถด้านการสร้างและใช้สื่อการเรียนรู้ 5) ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ และ 6) ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ

ผลการตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของนิยามองค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ความสามารถด้านความรู้และทักษะ ความสามารถด้าน

การจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล ความสามารถด้านสื่อการเรียนรู้ ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผล จำนวน 1 คน รวม 5 คน พบว่า ความหมาย องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 และมีค่าความเหมาะสมของความหมาย องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D. 0.23) แสดงว่าความหมาย องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา มีความสอดคล้องและความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

2. ผลการสร้างเครื่องมือวัดความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

การสร้างเครื่องมือได้นำรายละเอียดของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา มาจัดทำแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ความรู้ด้านความรู้และทักษะ ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล ความสามารถด้านสื่อการเรียนรู้ ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ มีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบใช้พฤติกรรมกำหนดระดับ (Behaviorally anchored rating scale: BARS) 5 ระดับ และมีข้อคำถามแบบปลายเปิดสำหรับผู้ประเมินแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับของตนเอง และข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา ซึ่งผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พบว่า มีค่าดัชนี IOC อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 และมีค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (Inter - rater correlation) ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r) .82 แสดงให้เห็นว่าแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาสามารถนำไปใช้ในการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

2. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา (ฉบับร่าง) โดยดำเนินการพัฒนาหลักสูตรตามรูปแบบของ ADDIE มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ (A-Analyze) ผลการวิเคราะห์ซึ่งวัดความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา ของครูระดับประถมศึกษา พบว่า **ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน** อยู่ในระดับ 2 (ร้อยละ 47.55) **ความสามารถด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ และด้านความสามารถด้านการวัดและประเมินผล** อยู่ในระดับ 3 (ร้อยละ 44.06 และ 40.39) **ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติความสามารถด้านความรู้และทักษะ และความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ** อยู่ในระดับ 4 (ร้อยละ 50.32, 43.03 และ 36.45) แสดงว่า ครูระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ที่คาดหวัง คือ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน สำหรับความสามารถด้านความรู้และทักษะ ความสามารถในการใช้สื่อการเรียนรู้ ความสามารถในการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ ด้านความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ และด้านความสามารถด้านการวัดและประเมินผล จะพัฒนาดังแต่ระดับการประยุกต์ใช้เป็นต้นไป

ผลการวิเคราะห์ภาระงาน (Task Analysis) จากผลการวิเคราะห์หาความจำเป็นในการฝึกอบรมโดยการวิเคราะห์หาส่วนต่างของความสามารถ (Ability gap) โดยนำพฤติกรรมที่เป็นองค์ประกอบของความสามารถมาเป็นตัวกำหนดหาความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Ability) และคุณลักษณะ (Attributes) ที่ต้องพัฒนาเพื่อส่งเสริมให้ครูประถมศึกษา แสดงออกถึงพฤติกรรมที่คาดหวังในระดับความสามารถที่พึงประสงค์ โดยนำผลการวิเคราะห์ไปกำหนดเป็นเนื้อหาของหลักสูตร ดังนี้ **ด้านความรู้ (Knowledge)** 1) การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Communicative Language Teaching (CLT) 2) การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning 3) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนทักษะทางภาษา (ฟัง พูด อ่าน เขียน) 4) มาตรฐาน ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ระดับประถมศึกษา 5) พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย 6) การวัดและประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 7) การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล 8) การสะท้อนผลการประเมินผล 9) สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระดับประถมศึกษา 10) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 11) กลวิธีการจัดการเรียนรู้ 12) การสร้างแรงจูงใจ 13) การ

เสริมแรงเชิงบวก 14) เทคนิคและวิธีการเรียนรู้ 15) จิตวิทยาการเรียนรู้ **ด้านทักษะ (Ability)** 1) การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Communicative Language Teaching (CLT) 2) การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning 3) การเรียนการสอนทักษะทางภาษา (ฟัง พูด อ่าน เขียน) 4) การวิเคราะห์ผู้เรียนและจัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถ 5) วิเคราะห์วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด 6) กำหนดจุดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ (K, P, A) 7) วิเคราะห์เนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 8) กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียน 9) การออกแบบการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระดับประถมศึกษา 10) การวัดและประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสะท้อนผลการประเมินผล 11) ใฝ่หาความรู้เกี่ยวกับเทคนิค วิธีการ การวัดและประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ใหม่ๆ และหลากหลาย 12) การสร้างและเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระดับประถมศึกษา 13) จัดบรรยากาศและกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 14) การรู้จักผู้เรียนและเชื่อมโยงวิธีการสอนกับความต้องการของผู้เรียนในแต่ละกลุ่ม 15) การเสริมแรงทางบวกแก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร **ด้านคุณลักษณะ (Attributes)** 1) ใฝ่หาความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารใหม่ๆ 2) ยอมรับความแตกต่างของผู้เรียน 3) ค้นคว้าเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ทันสมัยและน่าสนใจ 4) ใฝ่หาความรู้เกี่ยวกับเทคนิค วิธีการ การวัดและประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ใหม่ๆ และหลากหลาย 5) ใฝ่หาความรู้เกี่ยวกับสื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ทันสมัยและน่าสนใจ 6) เป็นมิตรและเป็นพื้นที่ปลอดภัย (safe zone) ของผู้เรียน 7) รัก เมตตาและเห็นคุณค่าของผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 2 ผลการออกแบบหลักสูตร (D-Design) เป็นการนำผลลัพธ์จากขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ (A-Analyze) มาสังเคราะห์ร่วมกับแนวคิด ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist Theory) ทฤษฎีการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Learning) และการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) ร่วมกับการเสริมพลังอำนาจ (Empowerment) บนพื้นฐานการเรียนรู้เกี่ยวกับผู้ใหญ่ (Adult Learning) เพื่อให้ได้หลักการของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร สาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ผลการออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา (ฉบับร่าง) ได้หลักการของหลักสูตร 3 ประการ ประกอบด้วย 1) เป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่ด้วยตนเองบนฐานประสบการณ์เดิม (Constructivist Theory) ผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสังเกตแบบอย่าง การเลียนแบบ การฝึกปฏิบัติ การสะท้อนผล เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบทของตนเองอย่างเป็นระบบ 2) เป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการทำงานกลุ่ม (Cooperative or Collaborative Learning Theory) และการเสริมแรงทางสังคม (Social Cognitive Learning Theory) เพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้วิชาชีพ เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมกับบริบทจริง 3) เป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นบนฐานของการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Adult Learning) ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงประสบการณ์เดิม ความต้องการ ความพร้อม และแรงจูงใจภายในของผู้เรียน ร่วมกับการเสริมพลังอำนาจ (Empowerment) เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเอง และเพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยกระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรที่สังเคราะห์ได้จากแนวคิดและทฤษฎีมี 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) สำรวจและวิเคราะห์ข้อมูล (Survey) เป็นขั้นตอนให้ครูวิเคราะห์ ตระหนักรู้ เข้าใจตนเอง สภาพปัญหา และบริบทที่เป็นอยู่จริง โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนคิดกับผู้อื่นและเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์ของตนเองผ่านการพูดคุย การสังเกต และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น 2) เชื่อมโยงและวางแผน (Connect) เป็นขั้นตอนให้ครูนำผลการวิเคราะห์และข้อค้นพบการวิเคราะห์ตนเอง สภาพปัญหา และบริบท มาวางแผนและกำหนดเป้าหมายผ่านการระดมความคิดและการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่ม 3) เติมความรู้ใหม่ (Orient) เป็นขั้นตอนให้ครูมีความรู้ แนวคิดและวิธีการใหม่ๆ ผ่านการเรียนรู้และสังเกตจากวิทยากร ผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ ตัวอย่าง หรือแบบอย่าง รวมทั้งการศึกษาจากคู่มือ ตำรา หรือเอกสารต่างๆ แล้วนำความรู้ที่ได้มาเชื่อมโยงกับการปฏิบัติงานจริง 4) ออกแบบและลงมือปฏิบัติ (Practice) เป็นขั้นตอนให้ครูนำข้อค้นพบและความรู้มาออกแบบการจัดการเรียนรู้และปรับใช้จริงกับบริบทของตน บนพื้นฐานของการวิเคราะห์ข้อมูลและองค์ความรู้ที่ได้รับ 5) ประเมินและสะท้อนคิด (Evaluate) เป็นขั้นตอนให้ครูประเมินและสะท้อนตนเองผ่านชิ้นงาน และการปฏิบัติจริง รวมทั้งรับความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ จากเพื่อนครูและกลุ่มเพื่อเสริมความมั่นใจและแรงจูงใจเพื่อ

การพัฒนาต่อไป โดยนำผลจากขั้นตอนที่ 5 ส่งต่อไปยังขั้นตอนที่ 1 และดำเนินการเช่นนี้อย่างต่อเนื่องตลอดการเรียนรู้ในหลักสูตร

การจัดกิจกรรมการฝึกอบรม ประกอบด้วย การอบรมให้ความรู้โดยการบรรยายแบบมีส่วนร่วม ซึ่งมีเนื้อหาสาระการอบรม 6 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้และทักษะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การวัดและประเมินผล หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การใช้สื่อการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ และหน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง บุคลิกภาพและเจตคติ และการฝึกปฏิบัติจริง โดยการนำความรู้จากการฝึกอบรมมาปรับประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ปกติของตนเอง จำนวน 3 ครั้ง เมื่อสิ้นสุดแต่ละสัปดาห์จะมีการสะท้อนผลและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และนำไปปรับปรุงและวางแผนการจัดการเรียนรู้ในสัปดาห์ถัดไป

ขั้นตอนที่ 3 ผลการพัฒนาหลักสูตร (D-Development) ผลการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา (ฉบับร่าง) ประกอบด้วย 1) สภาพปัญหาและความต้องการ 2) หลักการ 3) วัตถุประสงค์ 4) เนื้อหา 5) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 6) สื่อการเรียนรู้ 7) การวัดและประเมินผลของหลักสูตร 8) บทบาทของผู้สอน และ 9) บทบาทหน้าที่ของผู้เรียน

ผลการประเมินคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผล จำนวน 1 คน พบว่า 1) ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.67) 2) ผลการประเมินความสอดคล้องของร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80 - 1.00 3) ผลการประเมินความเป็นไปได้ของร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.60 – 4.80 แสดงว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้มากที่สุด

ผลการศึกษานำหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา (ฉบับร่าง) ผู้วิจัยนำไปทดลองกับครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นประถมศึกษาที่จบตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษ และไม่ตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส จำนวน 10 คน ที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาการใช้งาน และความเป็นไปได้ของหลักสูตรโดยศึกษานำร่องเป็นระยะเวลา จำนวน 3 สัปดาห์ โดยดำเนินการตามกระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตร ทุกสัปดาห์ ผลการศึกษานำร่อง มีรายละเอียดดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา ได้ข้อสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

1.1 ด้านกิจกรรม พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการกิจกรรมที่จัดขึ้นในหลักสูตรฝึกอบรมมีประโยชน์ต่อการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะของครูอย่างยิ่ง กิจกรรมได้รับการออกแบบอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมทั้งเนื้อหาและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในห้องเรียน กระบวนการฝึกอบรมประกอบด้วยขั้นตอนที่สอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกและการพัฒนาวิชาชีพครู โดยมุ่งเน้นการลงมือปฏิบัติจริง พร้อมทั้งมีการสร้างแรงจูงใจด้วยการเสริมแรงและให้กำลังใจอย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตาม มีข้อเสนอแนะว่าควรมีกิจกรรมละลายพฤติกรรมเพื่อสร้างความคุ้นเคยในช่วงต้น และปรับวิธีการดำเนินกิจกรรมให้ครูได้คิดและฝึกปฏิบัติด้วยตนเองมากขึ้น

1.2 ด้านเวลา พบว่า เวลาในการดำเนินกิจกรรมเหมาะสมกับเนื้อหาและรูปแบบการเรียนรู้ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติสามารถดำเนินการได้ครบถ้วน แต่มีข้อเสนอแนะว่าควรขยายระยะเวลาสำหรับกิจกรรมออกแบบและลงมือปฏิบัติให้ยืดหยุ่นยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้เข้าร่วมได้คิด วางแผน และสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างรอบคอบ ขณะเดียวกันควรปรับลดระยะเวลาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้หลังการนำไปใช้จริงให้กระชับ เหลือประมาณ 1 ชั่วโมง 30 นาที เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความเหมาะสม

1.3 ด้านสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ พบว่า สื่อการเรียนรู้และอุปกรณ์ประกอบกิจกรรมมีความเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และรูปแบบการฝึกอบรม สื่อมีความน่าสนใจและทันสมัย ช่วยกระตุ้นให้เกิดความสนใจและการมีส่วนร่วมได้ดี

อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ที่จัดเตรียมไว้ นำไปใช้ได้จริงและเอื้อต่อการต่อยอดในชั้นเรียนของครูผู้สอน

1.4 ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า วิธีการประเมินผลมีความเหมาะสม สอดคล้องกับกิจกรรมและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ความสามารถ และการปฏิบัติจริง ช่วยให้ครูสามารถทบทวนความเข้าใจ สะท้อนคิด และประเมินความก้าวหน้าในการพัฒนาตนเองได้อย่างมีระบบ

1.5 ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะอื่น ๆ พบว่า กิจกรรมฝึกอบรมมีส่วนช่วยเสริมสร้างความมั่นใจและบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นกันเอง ส่งผลให้ครูกล้าแสดงออก และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมากขึ้น กระบวนการกลุ่มเป็นกลไกสำคัญที่เอื้อต่อการแบ่งปันประสบการณ์ แนวคิด และแนวทางการแก้ไขปัญหาในบริบทการทำงานจริง

2. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

2.1 สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ส่งผลให้การทดลองต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบให้มีความยืดหยุ่น เหมาะสมกับสถานการณ์ เนื่องจากการเดินทางเข้าไปพื้นที่ และการเดินทางออกนอกพื้นที่ค่อนข้างลำบากและอันตราย

3. ข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

3.1 ควรปรับเปลี่ยนรูปแบบการอบรมตามความเหมาะสม บริบทและสถานการณ์ เนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบและความปลอดภัยในพื้นที่

ขั้นตอนที่ 4 ผลการทดลองใช้หลักสูตร (I-Implementation) ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้น กับครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาที่จบตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษและไม่ตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคใต้ ประกอบด้วยจังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลาก (Lottery) จำนวน 30 คน ระหว่างวันที่ 10 – 31 พฤษภาคม 2568 ระยะเวลาดำเนินการทั้งหมด 3 สัปดาห์ รายละเอียดดังนี้

กระบวนการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นในหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครูประถมศึกษา มีความเป็นระบบ มีขั้นตอนเชื่อมโยงต่อเนื่อง และสามารถพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ดี โดยกระบวนการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และความสามารถของครูผู้สอน ผ่านขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตร 5 ขั้นตอน ดังนี้ การสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูล (Survey) ทำให้ครูได้สะท้อนภาพรวมสถานการณ์จริงในโรงเรียนของตนเอง การเชื่อมโยงและวางแผน (Connect) ทำให้ครูเชื่อมโยงข้อมูลกับองค์ความรู้ทางวิชาการและได้วางแผนจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมร่วมกับกลุ่ม การเติมความรู้ใหม่ (Orient) ทำให้ครูได้รับความรู้ ทฤษฎี เทคนิค และแนวปฏิบัติที่ดีและทันสมัย การออกแบบและลงมือปฏิบัติ (Practice) ทำให้ครูได้ฝึกออกแบบแผนการสอนและทดลองจัดกิจกรรมจริง พร้อมรับข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์สามารถนำไปปรับใช้ในบริบทของตนเองได้ และการประเมินผลพร้อมการสะท้อนคิด (Evaluate) ทำให้ครูมีโอกาสได้ทบทวนการเรียนรู้ สรุปบทเรียน และวางแผนพัฒนาตนเองต่อไป ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น ช่วยให้ผู้สอนมีพัฒนาการรอบด้าน ครอบคลุมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 6 ด้าน ดังนี้

1) ความสามารถด้านความรู้และทักษะ พบว่า ครูมีพัฒนาการด้านความเข้าใจทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร อาทิ แนวคิด Communicative Language Teaching (CLT) และการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ครูส่วนใหญ่สามารถอธิบายหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางได้อย่างถูกต้อง เข้าใจธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็กระดับประถมศึกษา และสามารถเชื่อมโยงแนวคิดเหล่านี้กับการจัดทำแผนการสอน เช่น ครูบางท่านได้ทดลองออกแบบบทเรียนที่ใช้สถานการณ์ใกล้ตัว เช่น การซื้อขายในตลาด หรือการถามเส้นทาง เพื่อฝึกให้นักเรียนใช้ภาษาในบริบทจริง ซึ่งสะท้อนถึงการประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างชัดเจน

2) ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน พบว่า ครูสามารถออกแบบกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ มีความสามารถในการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม จัดลำดับกิจกรรม และเลือกวิธีจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนปฏิบัติจริง ตัวอย่างกิจกรรมที่ครูนำมาทดลองใช้ เช่น การทำงานกลุ่มย่อย การแสดงบทบาทสมมติ การจำลองสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน (Real-Life Simulation) และการจับคู่สนทนา ครูหลายคนให้ข้อมูลว่า ได้เรียนรู้วิธีการบริหารจัดการชั้นเรียนให้เอื้อต่อการใช้ภาษาอังกฤษ เช่น การจัดที่นั่งเป็นกลุ่มวงกลมเพื่อให้เด็กได้ซักถามและตอบโต้กันได้สะดวกขึ้น

3) ความสามารถในการสร้างและใช้สื่อการเรียนรู้ พบว่า ครูผู้เข้าร่วมอบรมมีพัฒนาการด้านการออกแบบและเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของผู้เรียน ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น บัตรคำ ใบงาน แผ่นภาพ และสื่อจริง (Real Objects) รวมถึงสื่อดิจิทัล เช่น คลิปวิดีโอ เพลง หรือเกมภาษาอังกฤษ ตัวอย่างเช่น มีการประยุกต์ใช้ “กล่องสุ่มคำศัพท์” เพื่อให้นักเรียนจับคำออกมาแล้วบรรยายสิ่งของหรือแต่งประโยคสนทนา ซึ่งเป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์สนุกสนาน ลดความตึงเครียด และเพิ่มโอกาสในการใช้ภาษาจริง

4) ความสามารถในการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ พบว่า ครูมีพัฒนาการด้านการสร้างบรรยากาศห้องเรียนที่เป็นมิตร เปิดโอกาสให้ผู้เรียนกล้าใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น ผลการสังเกตพบว่าครูใช้เทคนิคเชิงจิตวิทยา เช่น การเรียกชื่อ การให้คำชมเชย การให้รางวัลสัญลักษณ์เล็ก ๆ เช่น สติกเกอร์ดาวทอง รวมถึงการสร้างเกมและเพลงเพื่อให้เด็กผ่อนคลาย ซึ่งช่วยลดความกังวลของผู้เรียนและเพิ่มความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษ

5) ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ พบว่า ครูผู้เข้าร่วมอบรมแสดงให้เห็นถึงบุคลิกภาพที่เหมาะสมต่อการเป็นแบบอย่าง เช่น มีความมั่นใจในการสื่อสาร ออกเสียงชัดเจน ใช้ภาษาท่าทาง (Body Language) ประกอบการอธิบายอย่างเหมาะสม และสามารถสลับการใช้ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษอย่างสมดุลเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นเคย ทั้งนี้ ครูยังมีเจตคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง หลายคนแสดงความพร้อมที่จะค้นคว้าและปรับใช้วิธีการใหม่ ๆ ให้เหมาะสมกับนักเรียนในโรงเรียนของตนเอง

6) ความสามารถในการวัดและประเมินผล พบว่า ครูมีทักษะในการเลือกใช้วิธีวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับวิชาภาษาเพื่อการสื่อสาร เช่น การสังเกตพฤติกรรม การพูด การประเมินการซักถามหน้าชั้นเรียน การจัดการแสดงบทบาท (Role Play) และการใช้โครงงานกลุ่ม (Project-Based Assessment) นอกจากนี้ ครูยังใช้การสะท้อนคิด (Reflection) โดยให้นักเรียนเขียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ในแต่ละครั้ง เพื่อประเมินความเข้าใจของผู้เรียนอย่างรอบด้านและนำข้อมูลไปปรับปรุงการสอนได้อย่างเป็นระบบ

ขั้นตอนที่ 5 ผลการประเมินผล (E-Evaluation) โดยทำการประเมินผลความสามารถการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาของครูผู้สอนก่อนเรียนและสิ้นสุดการฝึกอบรมแนวทางของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ผลการประเมินปรากฏดังนี้

1. ผลการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา เปรียบเทียบก่อนและหลังการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา เปรียบเทียบก่อนและหลังการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษามุ่งหวังให้ผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาได้รับประโยชน์จากหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น สามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถของผู้เรียนด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่กำหนดตามศักยภาพของผู้เรียนและความเหมาะสมของบริบท ทั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอประเด็นการอภิปรายผล 3 ประเด็น ดังนี้

1. การศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

การศึกษาและสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี ตำรา เอกสาร และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวกับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูผู้สอนในระดับประถมศึกษา ผนวกกับการสัมภาษณ์เชิงลึกครูผู้สอนยอดเยี่ยมรางวัลชนะเลิศระดับเหรียญทอง รางวัลทรงคุณ ค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ระดับชาติระดับ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และการสังเกตการจัดการเรียนสอนรายวิชาภาษาอังกฤษของครูประถมศึกษา นำมาตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการเก็บข้อมูล (Method triangulation) ทำให้ได้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ซึ่งหมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของครูประถมศึกษา ถึงความรู้และทักษะ การจัดการเรียนรู้และ กิจกรรมการสอน การสร้างและใช้สื่อการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ บุคลิกภาพและ

เจตคติ และการวัดและประเมินผล โดยมีองค์ประกอบของความสามารถ 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ความสามารถด้านความรู้และทักษะ 2) ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน 3) ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล 4) ความสามารถด้านการสร้างและใช้สื่อการเรียนรู้ 5) ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ และ 6) ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ

จากการศึกษาและสังเคราะห์ความรู้การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ครอบคลุม 3 ประเด็น คือ ด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะ (Skills) และด้านเจตคติ และคุณลักษณะส่วนบุคคล (Attitudes & Attributes) ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักและสำคัญของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) ความสามารถด้านความรู้และทักษะ ช่วยให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถทางภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร CLT ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ และการฝึกทักษะทางภาษา ทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน สามารถจัดการเรียนรู้ที่ถูกต้องและเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียนได้ (Richards & Rodgers, 2014) ภาติได้รับบริบทของตนเอง ครูต้องมีองค์ความรู้ทางด้านภาษาศาสตร์ วิธีการสอนภาษาอังกฤษ (Methodology) และทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารจริง (Canale & Swain, 1980) ครูที่มีความเข้าใจในแนวคิด Communicative Language Teaching (CLT) จะสามารถออกแบบกิจกรรมและเนื้อหาให้สอดคล้องกับธรรมชาติการใช้ภาษาอย่างแท้จริงได้ (Richards, 2006) สอดคล้องกับ Husna (2018) ที่กล่าวว่า ครูควรได้รับการพัฒนาความรู้และความสามารถทางภาษาอังกฤษเพื่อเสริมสร้างความมั่นใจและประสิทธิภาพในการสอน สอดคล้องกับ ภาณุพงษ์ ต๊ะอ้าย (2567) กล่าวว่า ครูถือเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จในการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นทักษะที่ต้องอาศัยการเรียนรู้ตามธรรมชาติของภาษา การปฏิสัมพันธ์ การเลียนแบบ และการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ครูที่มีความสามารถและความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาอังกฤษจะเป็นต้นแบบที่เหมาะสม ช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจและพัฒนาทักษะได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งครูที่มีความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนและการใช้สื่ออย่างเหมาะสมจะช่วยกระตุ้นและส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ ดังนั้น การพัฒนาครูให้มีความสามารถทางภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษา (CEFR) และมีทักษะการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่หน่วยงานที่

เกี่ยวข้องควรดำเนินการอย่างจริงจัง เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและตอบสนองต่อการเรียนรู้ที่เน้นการสื่อสารอย่างแท้จริง

2) ความสามารถในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน ช่วยให้ครูสามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมายและเหมาะสมกับผู้เรียน ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning และการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) โดยใช้เทคนิควิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทันสมัยและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครอบคลุมองค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษและส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสาร (Littlewood, 2004) ความสามารถในการวางแผน จัดลำดับเนื้อหาและออกแบบกิจกรรมที่หลากหลายถือเป็นหัวใจสำคัญของการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Nunan, 2004) การจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมจริง (Learner-Centered) เช่น Pair Work, Group Work, Role Play และ Task-Based Learning ช่วยให้ผู้เรียนฝึกทักษะภาษาในสถานการณ์ใกล้เคียงของจริง (Ellis, 2003) สอดคล้องกับ องค์การ อินทรมพรรย (2550) ที่กล่าวว่า ครูควรจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันเพื่อให้ผู้เรียนสนใจและมีแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น สอดคล้องกับ สดี คอลีเยาะ มะยูไซ๊ะ (2557) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความสามารถของผู้เรียน กล่าวคือ สภาพการเรียนการสอนมีอิทธิพลต่อความรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน หากการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษด้วยประสิทธิภาพย่อมส่งผลต่อความรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนน้อยไปด้วย

4) ความสามารถด้านสื่อการเรียนรู้ ช่วยให้สามารถสร้างหรือเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย หลากหลาย และน่าสนใจเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้เรียน (Yusuf & Arshad, 2017) ซึ่งสอดคล้องกับ Mayer (2009) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ที่ผสมผสานสื่อที่หลากหลาย เช่น ภาพ เสียง วิดีโอ และสื่อดิจิทัลจะช่วยเพิ่มการจดจำและการนำไปใช้ของผู้เรียนได้ดีกว่าการเรียนรู้จากตำราเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้การเลือกสรรและพัฒนาสื่อการสอนที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียนจะช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Harmer, 2015) สอดคล้องกับ อัจฉรา ศรีมูล (2552) ที่กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยควรมีความหลากหลายและน่าสนใจ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางภาษาอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ครูผู้สอนควรคัดเลือก ปรับใช้ ผลิต และจัดการสื่อให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาของบทเรียน

5) ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ ช่วยให้ครูสามารถจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และใช้ภาษา รวมทั้งเสริมสร้างแรงจูงใจเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียน และสนับสนุนการฝึกทักษะจากแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง สอดคล้องกับ Gardner (1985) ที่กล่าวว่า การเรียนภาษาที่สองจะประสบความสำเร็จได้เมื่อผู้เรียนมีแรงจูงใจสูงและรู้สึกสนุกกับการเรียน และ Littlewood (2004) ที่กล่าวว่า บรรยากาศในห้องเรียนมีผลโดยตรงต่อการกล้าใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน โดยเฉพาะในพื้นที่ที่ภาษาอังกฤษไม่ได้เป็นภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้การสร้างห้องเรียนที่เอื้อต่อการใช้ภาษาและการกล้าลองผิดลองถูกเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนมีความกล้าในการสื่อสาร (Littlewood, 2004) การใช้คำชมเชย การเสริมแรงทางบวก และการจัดบรรยากาศเรียนให้เป็นมิตรมีส่วนช่วยลดความกลัวในการใช้ภาษาอังกฤษ (Dörnyei, 2001) สอดคล้องกับ นวพร ชลารักษ์ (2559) กล่าวว่า ครูผู้สอนควรใช้วิธีการเสริมแรงเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึง โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการสื่อสารขั้นพื้นฐานเป็นลำดับแรก โดยเฉพาะการฝึกออกเสียงอย่างถูกต้องและแม่นยำ ซึ่งจะเอื้อต่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง นอกจากนี้ ครูควรมีสมรรถนะในการจัดการชั้นเรียน ใช้กลวิธีการสอนที่เหมาะสมต่อการสร้างความเข้าใจแก่ผู้เรียน และออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับบริบทของชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และการปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

6) ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ ช่วยให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียน โดยการเป็นแบบอย่างการใช้ภาษาที่ถูกต้อง ให้กำลังใจผู้เรียน และการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน การสร้างแรงบันดาลใจและแรงจูงใจ ครูที่มีบุคลิกภาพที่เป็นมิตร ใจเย็น และมีความมั่นใจจะช่วยลดความกลัวของผู้เรียนและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (Brown, 2007; Dörnyei, 2001) นอกจากนี้ ครูที่มีบุคลิกภาพทางวิชาชีพที่เหมาะสม เช่น ความมั่นใจในการสื่อสาร ความสามารถในการใช้น้ำเสียง ท่าทาง และการเป็นต้นแบบการใช้ภาษา จะสร้างแรงบันดาลใจและความเชื่อมั่นให้ผู้เรียนได้ (Farrell, 2015) นอกจากนี้ ทักษะคติเชิงบวกต่อวิชาชีพและการเรียนรู้ตลอดชีวิตยังเป็นองค์ประกอบสำคัญของครูยุคใหม่ (Day & Sachs, 2004) สอดคล้องกับ กำพล สุกันโท (2564) ระบุว่า ครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถและมีความเข้าใจในจิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้เรียน ย่อมสามารถทำหน้าที่เป็นต้นแบบทางการใช้ภาษาอังกฤษที่ถูกต้องและเหมาะสมให้แก่ผู้เรียนได้ อันจะนำไปสู่การยอมรับและความไว้วางใจจากผู้เรียน อีกทั้งยังมีส่วนสำคัญในการสร้างแรงบันดาลใจและแรงจูงใจในการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความปรารถนาที่จะพัฒนาตนเองให้มี

ความสามารถเช่นเดียวกับครูผู้สอน และเกิดความมุ่งมั่นตั้งใจในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ หากผู้เรียนได้เรียนกับครูผู้สอนซึ่งตนเองมีความชื่นชอบ จะยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดแรงผลักดัน และส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล ช่วยให้ครูสามารถวัดและประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้วิธีที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน ทั้งในสถานการณ์จริงหรือจำลอง (Brown, 2004) การประเมินผลที่เหมาะสมต้องครอบคลุมทั้งการวัดความรู้ ทักษะ และความสามารถเชิงปฏิบัติ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เช่น การสังเกตพฤติกรรม การประเมินชิ้นงาน หรือการใช้ Performance-Based Assessment (Brown & Abeywickrama, 2019) แนวคิดนี้สอดคล้องกับกระบวนการประเมินผลเพื่อการพัฒนา (Assessment for Learning) ที่เน้นการให้ข้อมูลย้อนกลับและปรับปรุงการสอน (Black & Wiliam, 1998) สอดคล้องกับ Husna (2018) ที่กล่าวว่า ครูควรวัดความสามารถที่หลากหลายและการใช้ภาษาในชีวิตจริง ตามแนวทางการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย เช่น แบบประเมินการพูด แบบประเมินโครงงาน และการสังเกตพฤติกรรมการใช้ภาษาจะช่วยให้ครูสามารถประเมินพัฒนาการของผู้เรียนได้ตรงกับสภาพจริง (กรรณิกา ศรีดารณพ, 2557) รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง และนำผลการประเมินสะท้อนให้ผู้เรียนทราบเพื่อพัฒนาทักษะให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับ Black & Wiliam (1998) ที่กล่าวว่า การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเองและการสะท้อนผลการเรียน มีผลโดยตรงต่อการพัฒนาทักษะและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เพราะผู้เรียนสามารถรับรู้จุดแข็งและจุดอ่อนของตนเอง และวางแผนพัฒนาได้อย่างเหมาะสม

ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาจากการศึกษาและค้นพบของการวิจัยในครั้งนี้ ถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบและปัจจัยสำคัญในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพครูด้านภาษาอังกฤษ ทั้งในด้านการพัฒนาความรู้ ทักษะการใช้ภาษา การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้เทคโนโลยีและสื่อดิจิทัล เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก และการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนด้านภาษาอังกฤษต่อไป

2. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ผู้วิจัยได้ออกแบบบนฐานคิดการออกแบบหลักสูตรของ ADDIE ภายใต้กรอบของทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist Theory) ที่ให้ความสำคัญกับการสร้างองค์ความรู้ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (Piaget, 1970; Vygotsky, 1978) ทฤษฎีการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Theory) ซึ่งเน้นการเรียนรู้ผ่านการสังเกต การเลียนแบบ และแรงจูงใจภายใน (Bandura, 1986) ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning Theory) ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันผ่านการทำงานกลุ่ม (Johnson & Johnson, 1994) ที่ส่งเสริมให้ครูทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งปันประสบการณ์ และพัฒนาไปพร้อมกัน ด้วยการเรียนรู้ในกลุ่มย่อยหรือวง PLC (Johnson & Johnson, 1999; Slavin, 2014) ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ครูเกิดการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง มีพื้นที่สำหรับการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวคิดซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ยังบูรณาการแนวคิดการเสริมพลังอำนาจ (Empowerment) เน้นการส่งเสริมศักยภาพของบุคคลในการตัดสินใจและพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ (Conger & Kanungo, 1988; Spreitzer, 1995) ซึ่งมีช่วยครูให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิด กล้าทำ และกล้าปรับเปลี่ยนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนในบริบทของตนเอง

อนึ่งการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ใช้กรอบความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้นเป็นเครื่องมือวิเคราะห์ความจำเป็นในการฝึกอบรม (Training Needs) โดยนำส่วนต่างของความสามารถ (Ability gap) ระหว่างระดับความสามารถของครูประถมศึกษาที่มีอยู่กับระดับที่คาดหวังตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ไปพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม (Rothwell & Kazanas, 2004) โดยนำพฤติกรรมที่เป็นองค์ประกอบของแต่ละความสามารถมาเป็นตัวกำหนดความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะที่ต้องได้รับการพัฒนา แล้วนำมากำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการฝึกอบรมที่สอดคล้องกับความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ขาด (Spencer & Spencer, 1993) อันเป็นฐานข้อมูลสำคัญในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เนื้อหา และสื่อการฝึกอบรมให้ตรงตามวัตถุประสงค์และบริบท

หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นนี้มีจุดเด่น คือ เป็นหลักสูตรที่ออกแบบโดยใช้กรอบความสามารถ (Competency Framework) เป็นหลักในการกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมฝึกอบรม โดยอิงการวิเคราะห์ความจำเป็นในการฝึกอบรม (Training Needs) ผ่านการวัดช่องว่างของ

ความสามารถ (Ability Gap) สอดคล้องกับ Rothwell & Kazanas (2004) ที่กล่าวว่า การวิเคราะห์ความจำเป็นในการฝึกอบรม ช่วยให้เนื้อหาการฝึกอบรมตรงจุด ตอบสนองสิ่งที่ครูขาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในห้องเรียนจริงได้ทันที ประกอบกับการใช้กระบวนการฝึกอบรม 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) **สำรวจและวิเคราะห์ข้อมูล (Survey)** เป็นขั้นตอนให้ครูวิเคราะห์ ตระหนักรู้ เข้าใจตนเอง สภาพปัญหา และบริบทที่เป็นอยู่จริง โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนคิดกับผู้อื่นและเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์ของตนเอง ผ่านการพูดคุย การสังเกต และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น 2) **เชื่อมโยงและวางแผน (Connect)** เป็นขั้นตอนให้ครูนำผลการวิเคราะห์และข้อค้นพบการวิเคราะห์ตนเอง สภาพปัญหา และบริบทมาวางแผนและกำหนดเป้าหมายผ่านการระดมความคิดและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่ม 3) **เติมความรู้ใหม่ (Orient)** เป็นขั้นตอนให้ครูมีความรู้ แนวคิดและวิธีการใหม่ๆ ผ่านการเรียนรู้และสังเกตจากวิทยากร ผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ ตัวอย่าง หรือแบบอย่าง รวมทั้งการศึกษาจากคู่มือ ตำรา หรือเอกสารต่างๆ แล้วนำความรู้ที่ได้มาเชื่อมโยงกับการปฏิบัติงานจริง 4) **ออกแบบและลงมือปฏิบัติ (Practice)** เป็นขั้นตอนให้ครูนำข้อค้นพบและความรู้มาออกแบบการจัดการเรียนรู้และปรับใช้จริงกับบริบทของตน บนพื้นฐานของการวิเคราะห์ข้อมูลและองค์ความรู้ที่ได้รับ 5) **ประเมินและสะท้อนคิด (Evaluate)** เป็นขั้นตอนให้ครูประเมินและสะท้อนตนเองผ่านชิ้นงานและการปฏิบัติจริง รวมทั้งรับความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ จากเพื่อนครูและกลุ่มเพื่อเสริมความมั่นใจและแรงจูงใจเพื่อการพัฒนาต่อไป

จุดเด่นอีกประการหนึ่ง คือ ในระหว่างกระบวนการฝึกอบรมครูได้มีโอกาสเห็นแบบอย่างการจัดการเรียนรู้ที่ดี ทำให้ครูเกิดแรงจูงใจและแนวคิดในการนำเอาความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้รับจากการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปรับใช้ในชั้นเรียนของตนเองได้ รวมทั้งมีโอกาสในการทดลองฝึกปฏิบัติจริงก่อนนำไปปฏิบัติในชั้นเรียน ส่งผลให้ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น อนึ่งการร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์การปฏิบัติจริงในชั้นเรียน การร่วมกันประเมินสะท้อนผล และให้ข้อเสนอแนะ จากเพื่อนครูและวิทยากร ช่วยให้ครูสามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเองให้มีประสิทธิภาพด้วยตนเองในครั้งต่อไปได้

นอกจากนี้ หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีโครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรที่ครอบคลุมความรู้ ความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครู อันส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ 6 หน่วย คือ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้และทักษะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การจัดการเรียนรู้และกิจกรรม

การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การวัดและประเมินผล 4) หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การใช้สื่อการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ และ หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง บุคลิกภาพและเจตคติ สอดรับกับหลักสูตรเชิงบูรณาการที่เน้นการเชื่อมโยงองค์ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ (Posner, 2004)

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้นในครั้งนี้ได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีแบบแผนและกระบวนการที่ชัดเจน เหมาะสมกับบริบทเฉพาะ จึงช่วยเสริมสร้างความสามารถของครูประถมศึกษาในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การศึกษาประสิทธิผลและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

จากผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรโดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยการประเมินความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาเมื่อสิ้นสุดการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม ทั้งนี้ครูสามารถนำความรู้ไปใช้จริงได้ในรูปแบบที่เหมาะสมกับบริบทของตน นอกจากนี้ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้เข้ารับการอบรมมีพัฒนาการในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การเขียนแผนการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยสามารถประยุกต์ใช้แนวทางการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (CLT) ควบคู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย การวัดและประเมินผลที่หลากหลาย เหมาะสม ในการพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษ และทักษะทางภาษา ทั้ง 4 ทักษะแก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้กิจกรรมการฝึกอบรมที่ออกแบบในลักษณะมีส่วนร่วม ช่วยเปิดโอกาสให้ครูได้เรียนรู้จากแบบอย่างที่ดี ทั้งจากวิทยากรและจากครูร่วมอบรม โดยผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การอภิปรายกลุ่ม และการทดลองปฏิบัติ ส่งผลให้ครูสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบทของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ อนึ่ง การออกแบบกิจกรรมฝึกอบรมที่เน้นการวิเคราะห์ผู้เรียน การวางแผนการเรียนรู้ และการใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย ช่วยส่งเสริมความสามารถในการจัดการชั้นเรียนให้เอื้อต่อการสื่อสารภาษาอังกฤษอย่างเป็นธรรมชาติ สอดคล้องกับ Richards และ Rodgers (2002) ที่กล่าวว่า ครูที่มีความเข้าใจและสามารถประยุกต์ใช้หลักการของ CLT ได้อย่างเหมาะสม จะสามารถพัฒนาห้องเรียนให้เป็นพื้นที่แห่งการปฏิสัมพันธ์และการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ การที่ครูสามารถนำองค์ความรู้จากการอบรมไปปรับใช้ได้อย่างเหมาะสม แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของ

กระบวนการพัฒนาครูที่เน้นการปฏิบัติจริง มีความยืดหยุ่น และเชื่อมโยงกับสถานการณ์การเรียนรู้ที่เป็นจริงและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน โดยครูที่ได้รับการฝึกอบรมมีความสามารถเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาทักษะเชิงปฏิบัติควบคู่กับทฤษฎีการสอนสามารถยกระดับศักยภาพครูได้จริง โดยเฉพาะการเน้น Communicative Language Teaching (CLT) ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ (Adult Learning Theory) ที่เน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง หนึ่งในกระบวนการฝึกอบรมเน้นการเสริมพลัง (Empowerment) และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม ทำให้ครูเกิดแรงจูงใจจากภายใน มีความภาคภูมิใจในตนเอง และมีเป้าหมายที่จะพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง มีความมั่นใจในการสอนภาษาอังกฤษและตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาทักษะของผู้เรียนตามบริบทในพื้นที่ของตนเอง สอดคล้องกับ Dweck (2006) ที่กล่าวว่า ผู้ที่มี Growth Mindset จะสามารถเรียนรู้และเติบโตได้มากกว่าผู้ที่มี Fixed Mindset

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่าหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาครูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำกรอบความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ไปใช้ในการกำหนดกรอบความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครูได้

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำแบบประเมินระดับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ไปใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินและพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครูได้

1.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ไปใช้เป็นต้นแบบหรือประยุกต์ใช้ในการออกแบบหลักสูตรอบรมครูภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาในพื้นที่อื่น ๆ ที่มีบริบทคล้ายกันได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาต่อยอดโดยการนำแนวทางกรอบความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาไปใช้ในการพัฒนากรอบความสามารถในการจัดการเรียนรู้สำหรับครูภาษาอังกฤษในระดับอื่นๆ

2. ควรมีการศึกษาต่อยอดโดยการนำแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้สำหรับพื้นที่อื่นๆ

3. ควรมีการศึกษาต่อยอดโดยการนำแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้สำหรับรายวิชาอื่นๆ

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา สามารถนำไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูผู้สอน ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางการประยุกต์ใช้ดังนี้

ข้อเสนอแนะการนำหลักสูตรไปใช้

1. หลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นนี้เหมาะสำหรับนำไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา โดยเฉพาะในโรงเรียนที่มีข้อจำกัดด้านครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เช่น โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนในพื้นที่ห่างไกล หรือโรงเรียนในพื้นที่ที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมและภาษา เช่น เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ หรือพื้นที่ชนบทที่ครูสอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาตรงตามสาขาวิชาเอก

2. หลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นนี้สามารถนำไปปรับใช้ได้ทั้งในรูปแบบ การอบรมเชิงเดี่ยว (Individual Training) และ การพัฒนาเชิงเครือข่ายวิชาชีพครู (Professional Learning Community : PLC) เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีสอดคล้องกับแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT) ร่วมกับวิธีการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูผู้สอน

3. การดำเนินการตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ วิทยากรหรือผู้ดำเนินการฝึกอบรมควรเป็นผู้อำนวยความสะดวกตามที่

โดยเน้นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การอภิปรายกลุ่ม และการฝึกปฏิบัติจริง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดการเรียนรู้เชิงลึก สามารถเชื่อมโยงแนวคิดทฤษฎีสู่การปฏิบัติในสถานการณ์จริง

เงื่อนไขและข้อจำกัดในการนำไปใช้

1. การนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไปใช้ควรมีครูพี่เลี้ยง (Mentoring) หรือที่ปรึกษาทางวิชาการ (Coach) เพื่อให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และช่วยเหลือครู ในการเสริมสร้างความรู้และพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้อาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครูผู้สอน
2. การนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไปใช้ควรปรับรูปแบบการอบรมให้เหมาะสมตามบริบทและความจำเป็น เช่น การจัดอบรมแบบออนไลน์ (Online) หรือแบบผสมผสาน (Blended Learning) เนื่องจากข้อจำกัดด้านสถานการณ์ในพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีความไม่สงบหรือข้อจำกัดด้านการเดินทาง

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการพัฒนาในอนาคต

1. หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาครูสามารถนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นนี้บรรจุในแผนพัฒนาครูประจำปี เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้อาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และจัดให้มีการขยายผลการอบรมแก่ครูประถมศึกษ โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน
2. หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาครูสามารถกำหนดชั่วโมงพัฒนาวิชาชีพครู (CPD) หรือหน่วยชั่วโมงพัฒนาเฉพาะด้าน (Specialized Training) ที่ต้องมีตามเกณฑ์การเลื่อนวิทยฐานะแก่ครูผู้สอนที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น เช่น จากตำแหน่งครูชำนาญการสู่ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ หรือตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษสู่ตำแหน่งครูเชี่ยวชาญ

บรรณานุกรม

- Alan Maley. (1987). "Series Editor" *Reading Elementary*. Oxford University Press.
- Artzt, Alice F , & Newman. Chaire M. (1990, September). *Cooperative Learning*.
The mathematics teacher, 83(6), 448 – 449.
- Arends. (1994). *Learning to teacher (3rd ed.)*. United of America: McGraw -
Hill. Page 6. 85.
- Bachman, L. F., & Palmer, A. S. (1982). The construct validation of some components
of communicative proficiency. *TESOL Quarterly*, 16(4) : 449-465.
- Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Bandura, A. (1986). Social Foundations of Thought and Action: A Social Cognitive
Theory.
- Bandura, A. (1989). *Self-regulation of motivation and action through internal standards
and goal system*. in Pervin A. (Ed). Goal Concepts in Personality and Social
Psychology. Hill date NJ Lawrence Erlbaum Associates, pp.19-85.
- Bangkok Post. (2023). *Thailand's English proficiency remains very low*. Retrieved from
<https://www.bangkokpost.com/>
- Beach, Dale S. (1980). *Personnel : The Management of People at Work*. 3th ed.
New York : Macmillan Publishing Co. Page 11. 192.
- Beauchamp, Geoge A. (1981). *Curriculum Theory*. 4th ed. Wilmette : Illinois : F,E,
Peacock. Publisher.
- Bell, B.F. (1993). *Children science, constructivism and learning in science*. Gelong:
DeakinUniversity Press.
- Bertelsen, M. F., & Holland, J. (2006). *Empowerment in practice from analysis to
implementation*. Washington, D.C.
- Bilash, O. Z2000X. *Bilash's Second Language Instructional Model (B-SLIM)*. EDSE 501
Handout, Department of Secondary Education, Faculty of Education, University
of Albert, Canada.
- Blanchard, K., Carlos, J. P. & Randolph, A. 1996. *Empowerment Takes More Than a*

- Minute*. San Francisco: Berrett-Koehler.
- Black, P., & William, D. (1998). Assessment and classroom learning. *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, 5(1), 7-74.
- Breeding, R. R. (2008). "Empowerment as a Function of Contextual Self-Understanding: The Effect of Work Interest Profiling on Career Decision Self-Efficacy and Work Locus of Control." *Rehabilitation Counseling Bulletin*. Vol.51 No.2 : 96–106.
- British Council. (2020). *English in education systems*. Retrieved from <https://www.britishcouncil.org/>
- Brooks, J.G. & M.G. Brooks. (1993). *The Case for Constructivist Classroom*. Virginia : Association for Supervision and Curriculum Development. Page 6. 80.
- Brown, H. D., & Abeywickrama, P. (2019). *Language Assessment Principles and Classroom Practices (3rd Ed.)*. Pearson Education.
- Brown, Doglus. H. (2001). Making sense: the interaction of linguistic expression and contextual information. *Applied Linguistics Journal*, 10(1), 23-33.
- Brown, Doglus. H. (2004). *Language Assessment: Principles and Classroom Practices*. Pearson Education.
- Brown, Doglus. H. (2007). *Principles of Language Learning and Teaching (5th ed.)*. Pearson Education.
- Canale, M., & Swain, M. (1980). *Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing*. Applied Linguistics.
- Chamot, A. U., & O'Malley, J. M. (1994). *The CALLA handbook: Implementing the cognitive academic language learning approach*. White Plains, MA: Addison Wesley Longman.
- Clutterbuck, D. & Kernaghan, S. (1994). *The power of empowerment*. London: Kogan Page Limited. Page 7. 184.
- Cobb, P. 1994. *Constructivism in Mathematics and Science Education*. Education. Researcher. 23(7) : 4.
- Conger, J.A. & Kanungo. (1988). The empowerment process: Integrating theory and practice. *Academy of Management Review*, 13(3), pp. 471-482.

- Corley, M.A. (2008). *Adult Learning Theories* (online). Available from:
https://www.calproonline.org/documents/Adult_Learning_Theories_Final.pdf [15
 October 2023]
- Crow and A. w. Crow. (1980). *Introduction to Education*. New Delhi : Enrage Publishing
 House.
- Darling-Hammond, L., Hyler, M. E., & Gardner, M. (2017). *Effective Teacher Professional
 Development*. Palo Alto: Learning Policy Institute.
- Davance. (2563). *ผลการทดสอบ O-NET รายงาน*. กรุงเทพฯ: สถาบันทดสอบทางการศึกษา
 แห่งชาติ (องค์การมหาชน).
- Davies, P. and Pearse, E. (2000). *Success in English Teaching*. Oxford : Oxford.
 University Press.
- Day, C., & Sachs, J. (2004). *International Handbook on the Continuing Professional
 Development of Teachers*. Open University Press.
- Devries, R., and Kohlberg, L. (1990). *Constructivist Early Education and Comparison
 with*. Other Programs. Washington, DC. : NAEYC.
- Devries, R., & Zan, B. (1992). "Study compares teachers and classroom atmospheres".
The Constructivist. 6 (Spring 1992) : 925 – 927.
- Dornyei, Z. (2001). *Teaching and Researching Motivation*. Pearson Education.
- Driscoll, M. 2002. *Web-Based Training: Creating e-Learning Experiences*. 2nd ed.
 San Francisco: Jossey-Bass Pfeiffer.
- Dweck, C. S. (2006). *Mindset: The new psychology of success*. Random House.
- Education Development Trust. (2016). *Lessons from high-performing systems*.
 Retrieved from <https://www.educationdevelopmenttrust.com/>
- Ellis, R. (2003). *Task-based Language Learning and Teaching*. New York: Oxford.
 University Press.
- English Proficiency Index. (2024). *The world's largest ranking of countries and regions
 by English skills*. <https://www.ef.co.th/epi/>
- Farrell, T. S. C. (2015). *Reflective practice in ESL teacher development groups: From
 practices to principles*. Palgrave Macmillan.

- Flippo. (1970). *Principle of Personnel Management*. New York: Mc Graw – Hall Inc.
- Larsen-Freeman, D. (2000). *Techniques and Principles in Language Teaching 2nd*. Oxford: Oxford University Press.
- Gardner, R. C. (1985). *Social psychology and second language learning: The role of attitudes and motivation*. London: Edward Arnold.
- Gibson, C.H. (1991). A concept analysis of empowerment. *Journal of Advanced Nursing*, 16, 354-361.
- Goldstein, I. L. (1993). *Training in organizations: needs assessment, development and evaluation*. (3rd ed). CA: Brooks/ Cole.
- Gutierrez, L.M., Parsons, R.J. & Cox, E.O. (1998). *Empowerment in social work practice*. USA: Brooks 2 Cole Publishing Company.
- Hargreaves, A. (1994). *Changing Teachers, Changing Times : Teachers Work. And Culture in the Postmodern Age*. London : Cassell.
- Harmer, Jeremy. (1988). *The Practice of English Language Teaching*. London : Longman.
- Hedge, T. (2000). *Teaching and Learning in the Language Classroom*. Hong Kong: Oxford University.
- Holden, S. (1981). *Drama in Language Teaching*. London : Longman.
- Husna, A. (2018). Teachers' challenges in teaching English at primary schools in Southern Thailand. *Journal of Education*, 20(2), 67–78.
- Hyland, K. (2003). *Second language writing*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hymes, Kendy. (March 1981). "Student Teaching Reflective Practice," *Teacher Education*. 28,3: 4-7
- Jack C. Richards. (2006). *Communicative Language Teaching Today*. Cambridge. University Press.
- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (1994). Learning Together and Alone: Cooperative, Competitive, and Individualistic Learning.
- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (1999). Learning together and alone. Cooperative, competitive and individualistic learning (5th ed.). Boston, MA: Allyn & Bacon.

- Johnson, D. W.; Johnson, R.T. and Holubec, E. J. (1994). *The Nuts and Bolts of Cooperative Learning*. Minnesota: Interaction Book Company.
- Jonassen, D. H. (1992). Evaluating constructivist learning. In T. M. Duffy(Ed.), *Constructivism and the technology of instruction* (pp. 138-139). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Jones, J.E. & William, L.B. (1988). *Empowerment :The challenge and The promise*. King of Prussia, PA : Organization Design and Development.
- Kasworm, Carol; Rose, Amy; Ross-Gordon, Jovita (2010). *คู่มือการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง*. Thousand Oaks, CA: SAGE. หน้า 104
- Kerr, J. F. (1989). *Changing the Curriculum*. London: University of London Press.
- Knight, P. (2007). *Assessment for learning in higher education*. Routledge.
- Knowles, M. S. (1970). *The modern practice of adult education Andragogy versus pedagogy*. New York New York Association Press.
- Knowles, Malclom S. (1980). *The modern practice of adult education*. New York: Cambridge, The Adult Education Company.
- Knowles, M.S. (1984). *Self - directed learning: A neglected species*. 3rd ed). Houston: Gulf. Publishing Co.,.
- Kolb D. (1984). *Experiential learning: experience as the source of learning and development*. Englewood Cliffs. New Jersey: Prentice Hall.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), pp. 607-610.
- Larsen-Freeman. (1986). *Techniques and Principles in Language Teaching*. Oxford: Oxford University Press.
- Littlejohn, S. W., & Foss, K. A. (2011). *Theories of Human Communication*(10th Ed.).Long Grove, IL: Waveland Press.
- Littlewood, W. (1981). *Communicative Language Teaching : An Introduction*. New York: Cambridge University Press.
- Littlewood, W. (2004). The task-based approach: Some questions and suggestions. *ELT Journal*, 58(4), 319–326.

- Lunenburg, F.C.& Ornstein A.C. (1996). *Educational administration: Concepts and practices*. 2nd ed.. California: Wadsworth Publishing.
- M. Samanth Reddy. (2016). *Importance of English language*. International Journal of Academic Research.
- Mayer, R. E. (2009). *Multimedia Learning (2nd ed.)*. Cambridge University Press.
- McClelland, D. C. (1998). "Identifying Competencies with Behavioral Event Interviews," *Psychological Science*, 9(5), 331-339.
- McDermont, K., Laschinger, H. K. S., & Shamian, J. (1996). Work empowerment and organizational commitment. *Nursing Management*, 27(5), 44-48.
- Merriam, S. B., Caffarella, R. S., & Baumgartner, L. M. (2007). *Learning in adulthood: A comprehensive guide*. 3rd ed.. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Murray Print. (1993). *Curriculum Development and Design*. 2nd ed. Sydney : Australia by dbooks.
- Nicholls, A. (1978). *Developing a Curriculum*. London: Cox and Wyman.
- NIETS. (2566). รายงานผลสอบ O-NET ปีการศึกษา 2566. กรุงเทพฯ: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).
- Nicholls, A. (2568). รายงานผลสอบ O-NET ปีการศึกษา 2566. กรุงเทพฯ: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).
- N. Ilyosovna. (2020). The Importance of English Language. *International Journal on Orange Technologies*, 2 (1): 22-24.
- Nunan, D. and Lamb, C. (1996). *The self-directed teacher: Managing the learning process*. In Cambridge Language Education series, edited by Jack C. Richards. Cambridge:Cambridge University.
- Nunan, D. (1991). Communicative tasks and the language curriculum. *TESOL Quarterly*, 25(2):. 59-65.
- Nunan, D. (2004). *Task-Based Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- OECD. (2019). *OECD Teaching and Learning International Survey (TALIS)*. Retrieved from <https://www.oecd.org/>
- Oliva. (2009). *Developing the Curriculum*. Boston: Pearson Education Inc.

- Piaget, J. (1970). *Science of Education and the Psychology of the Child*.
- Posner, G. J. (2004). *Analyzing the curriculum (3rd ed.)*. McGraw-Hill.
- Richards. (2006). *Communicative Language Teaching Today*. New York; Cambridge. University Press.
- Richards, J. C., & Farrell, T. S. C. (2005). *Professional development for language teachers: Strategies for teacher learning*. Cambridge University Press.
- Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2014). *Approaches and Methods in Language Teaching (3rd ed.)*. Cambridge University Press.
- Richards, Jack c. and Theodores Rogers. (2002). *Approaches and Methods in. Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Rothwell, William J. (1996). *Beyond Training and Development State-of-Art. Stratigies For Enhancing Human Performance*. New York: American. Management Association.
- Rothwell, W. J., & Kazanas, H. C. (2004). *The strategic development of talent: A framework for using competencies to drive organizational success*. HRD Press.
- Savignon, S. (1983). *Communicative Competence: Theory and Classroom Practice*. Massachushtts: Addison-Wesley Publishing Company.
- Savignon, S. J. (1991). Communicative language teaching state of the art. *TESOL Quarterly*, 25, 261-275.
- Saylor, J.G. & Alexander, W.M.. (1974). *Planning Curriculum for Schools*. New York: Holt.
- Scarcella, R. & Oxford, R. L. (1992). *The tapestry of language learning*. Boston: Heinle and Heinle.
- Siegel, J. (2000). Substrate Influence in Hawai'i Creole English. *Language in Society*, 29(2) : 197-236.
- Skilbeck, M. (1984). *School – Based Curriculum Development*. London: Harper & Row.
- Slavin, R.E. (2011). Instruction Based on Cooperative Learning. *Handbook of Research on Learning and Instruction*. Retrieved from <https://www.taylorfrancis.com/chapters/>

edit/10.4324/9780203839089-26/instruction-based-cooperative-learning-robert-slavin.

Slavin, R.E. (2014). *Educational Psychology Theory and Practice*. (10th Ed.). Pearson Educational Limited.

Slavin, Robert E. (1995). *Cooperative Learning*. 2nd ed. USA : Allyn and Bacon.

Spencer, L. M., & Spencer, S. M. (1993). *Competence at Work: Models for Superior Performance*. John Wiley & Sons.

Spratt, Mary.; Pulverness, Alan.; & Williams Melanie. (2005). *The TKT Teaching Knowledge*. Test Course. London: Cambridge University Press.

Spreitzer, G. M. (1995). Psychological empowerment in the workplace: Dimensions, measurement, and validation. *Academy of management Journal*, 38(5), 1442-1465.

Stevick, E.W. (1982). *Teaching and Learning language*. Cambridge: Cambridge University Press.

Geddes, M. and Sturtridge, G. (eds). (1981). *Video in the Language Classroom*. London: Heinemann Educational Books. (Practical Language Teaching.7).

Taba, H. (1962). *Curriculum Development: Theory and Practice*. New York: Harcourt, Brace and World.

TEP (Thailand English Proficiency) Report. (2019). *English teacher competency development for primary schools in Thailand*. Bangkok: Office of the Basic Education Commission (OBEC).

The Nation Thailand. (2019). *Thailand's English proficiency drops*. Retrieved from <https://www.nationthailand.com/>

Thomas, K. W., & Velthouse, B. A. (1990). Cognitive elements of empowerment: An "Interpretive" model of intrinsic task motivation. *Academy of Management Review*, 15(4), 666-681.

Tyler, R. W. (1970). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Chicago: The University of Chicago Press.

UNESCO. (2015). *Rethinking education: Towards a global common good?* Retrieved

from <https://unesdoc.unesco.org/>

Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*.

Webster's Encyclopedic Unabridged Dictionary of the English Language. (1994).
New York: Gramercy Book.

Widdowson, H. G. (1978). *Teaching Language as Communication*. Oxford: Oxford University Press.

Widdowson, H. G. (1997). *Explorations in Applied Linguistics*. 2 Vols. Oxford : Oxford University Press.

Wilson, B., & Laschinger, H. K. S. (1994). Staff nurses' perception of job empowerment and organizational commitment : A test theory of structural power in organizations. *Journal of nursing administration*, 24 (4s), 39- 47

World Bank. (2018). *World development report 2018: Learning to realize education's promise*. Washington, DC: World Bank.

Wright, Andrew et al. (1984). *Game for Language Learning*. Cambridge : Cambridge University Press.

Yusuf, N., & Arshad, R. (2017). Challenges in Teaching English as a Second Language in Multicultural Contexts: Southern Thailand Perspective. *Journal of Social Science*, 11(3), 85-92.

เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง. (2550). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. พิมพ์ครั้งที่ 5. สมุทรปราการ: โรงพิมพ์ เดชกมลออฟเซต.

เกศราพรรณ พันธุ์ศรีเกตุ คงเจริญ. *การพัฒนารูปแบบสมรรถนะด้านการสอนของครูที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดพะเยา*. [ออนไลน์]. 2562. แหล่งที่มา:https://so04.tci-thaijo.org/index.php/social_crru/article/view/232005 [14 สิงหาคม 2566]

เกียรติภูมิ มะแสงสม. *ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมครูผู้สอนในการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร* [ออนไลน์]. 2561. แหล่งที่มา:
<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JSSP/article/view/263390/179260> [14 สิงหาคม 2566]

- กำพล สุกันโท. การพัฒนารูปแบบและเทคนิคการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 7 “วิถีพุทธ วิถีชุมชน รากฐานชีวิตคนเชิงสังคมล้ำนาในสังคมวิถีใหม่” วันที่ 28
กุมภาพันธ์ 2564 ณ วิทยาลัย
สงฆ์ลำพูนมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา:
<https://lpn.mcu.ac.th/mculpn/wp-content/uploads/2021/03/A-117-%E0%B8%81%E0%B8%B3%E0%B8%9E%E0%B8%A5-%E0%B8%AA%E0%B8%B8%E0%B8%81%E0%B8%B1%E0%B8%99%E0%B9%82%E0%B8%97-1050-1060.pdf> [14 สิงหาคม 2566]
- กุลวดี แก้วสุวรรณ. (2563). การพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา.
วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, 14(1), 45–59.
- แสงระวี ดอนแก้วบัว. (2558). ภาษาศาสตร์สำหรับครูสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนัท ธาตุทอง. (2550). เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. นครปฐม: เพชร
เกษมการพิมพ์
- จันทร์ตา ดันติพิศานุกรักษ์. (2544). การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ. กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาหลักสูตร
กรมวิชาการ.
- จิตตวดี ทองทั่ว. การประเมินโครงการการพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาเรียนรวมอย่างมี
คุณภาพ ของโรงเรียนเรียนรวม (Inclusive School) สังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัด
อุบลราชธานี โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST [ออนไลน์]. 2565. แหล่งที่มา: <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JER/article/view/257436/173898> [14 สิงหาคม 2566]
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). การพัฒนาหลักสูตรหลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อัส
เพรส.
- จรัส ไทยอุทิศ. (2547). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับ
ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยหลักการ “Balanced Scorecard”. ปรินญาณพนธ์
กศ.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฉลองชัย สุวัฒน์บุรณ์. (2544). การออกแบบระบบการสอน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยี
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- ชญาสินี วังตาล. (2555). การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมอาชีพอิสระ เรื่องการประดิษฐ์ของใช้ และของชำร่วยแก่ชุมชนหนองแสง ตำบลวัดเกต อำเภอเมืองเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาอาชีวศึกษา) เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชลลดา เลหาวิริยานนท์ อัญชลี รักทอง และสมฤดี คงพุด. (2553). การพัฒนาความสามารถในการสอนของครูภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2551). การพัฒนาหลักสูตร. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชาญภูมิกัด วงศ์บา และกิงกาญจน์ จงใจหาญ. (2555). ประเมินผลการฝึกอบรมตามโครงการ CHAMPION โดยประยุกต์ใช้แนวทางการประเมินของเคิร์กแพทริก. วารสารสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 จังหวัดขอนแก่น, 19(1), 27-38.
- ชาญชัย อาจิณสมมาตร. (2549). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์การพิมพ์กรุงเทพฯ.
- ชูชัย สมितिไกร. (2554). การฝึกอบรมบุคลากรในองค์กร. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฐิติพร ไชแสง. (2565). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามทฤษฎีเชื่อมโยงภาษาสำหรับครูที่สอนนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์. คุรุภัณฑ์นิตยสารศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ณัฐกรรณ์ ปะพาน และณรงค์ สมพงษ์. การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมตามแนวทฤษฎีสร้างความรู้ใหม่ โดยผู้เรียนเองสำหรับครู สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [ออนไลน์]. 2557. แหล่งที่มา: <https://li01.tci-thaijo.org/index.php/crujournal/article/view/28835> [14 สิงหาคม 2566]
- เดชา เดชะวัฒน์ไพศาล. (2559). การจัดการทรัพยากรบุคคลพื้นฐานแนวคิดเพื่อการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงพร หนูพงษ์. (2540). ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษ และความต้องการพัฒนาวิชาชีพของครูภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- ทัศนีย์ บุญเดิม. (2551). การสร้างหลักสูตร. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทศนา แหมมณี. (2550). ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี

- ประสิทธิ์ภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 พิศนา แหมมณี. (2554). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี*
ประสิทธิ์ภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 ธงชัย ช่อพฤชา. (2548). *การบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน*.
 กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
 อ่าง บัวศรี. (2542). *ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบหลักสูตรและพัฒนา*. กรุงเทพฯ: ธนรัช.
 อ่าง บัวศรี. (2543, พฤษภาคม), “กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง, .
วิชาการ. 3 (5) : 17-18. Page 4. 98.
 นวพร ชลาภักษ์. (2559). สภาพการเรียนรู้การสอนวิชาภาษาอังกฤษของครูไทยระดับชั้น
 ประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต
 1. *วารสารมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น* ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 เมษายน 2559 - มิถุนายน 2559.
 บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร*. กรุงเทพฯ:
 สุวีริยาสาส์น.
 ปกรชัย เมืองโคตร, นฤนาท จันทล้ำและปรีชา จันทล้ำ. *การศึกษาความสามารถในการพิสูจน์ทาง*
คณิตศาสตร์ สำหรับนักศึกษาครู โดยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก. [ออนไลน์]. 2567. แหล่งที่มา:
 Journal of Roi Kaensarn Academi, 9(4), 743–756. สืบค้น จาก [https://so02.tci-](https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JRKSA/article/view/266611)
[thaijo.org/index.php/](https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JRKSA/article/view/266611)
 JRKSA/article/view/266611 [20 ธันวาคม 2567]
 ประยูร บุญใช้. (2548). *กระบวนการพัฒนาหลักสูตร : เอกสารประกอบการเรียนการสอน รายวิชา*
การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน. สกลนคร: มหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร.
 ปรุณ พวงนัสดา. “สอนภาษาอังกฤษกันเถอะ”, *วารสารวิชาการ* 1(11) : 42 ; พฤศจิกายน, .
 2541.
 ปิยนันท์ ฉายานพรัตน์ และ สุวิธิดา จรุงเกียรติกุล. (2563). การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมตาม
 แนวคิดการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองและการใช้ผลลัพธ์เป็นฐานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ
 จำเป็นสำหรับครูหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ
 การศึกษาตามอัธยาศัย, *Journal of Education Studies*: Vol. 48: Iss. 3, Article 12.
 ปิยะ ศักดิ์เจริญ. (2558). องค์ประกอบสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต. *วารสารครู*
ศาสตร์, 43(2), 1-13.
 พรสวรรค์ สีป้อ. (2550). *สุดยอดวิธีสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

- พัฒนา พลอยประไพ. (2554). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนคิดแบบแยกแยะส่วนประกอบตามหลักพุทธธรรมทฤษฎีปัญญาสังคมและแนวทางการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำหรับการอบรมครูอนุบาล. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชัย เสงี่ยมจิตต์. (2550). การบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้สู่องค์กรอัจฉริยะ. กรุงเทพฯ : พิชัย เสงี่ยมจิตต์.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2556). การสอนคิดด้วยโครงงานการเรียนการสอนแบบบูรณาการทักษะในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาณุพงษ์ ต๊ะอ้าย. รายงานผลการศึกษารายกรณี (Case Study). [ออนไลน์]. 2567. แหล่งที่มา: https://nsot.scoutthailand.org/training/_sys/view_pdf.php?file=1152_file_1_202407291722264663.pdf [20 ธันวาคม 2567]
- มารุต พัฒนาผล. การประเมินหลักสูตรเพื่อการเรียนรู้และพัฒนา [ออนไลน์]. 2556. แหล่งที่มา: <https://shorturl.at/mrEKZ> [14 สิงหาคม 2566]
- มารุต พัฒนาผล. (2554). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน. ทุนอุดหนุนงานวิจัย งบประมาณเงินรายได้มหาวิทยาลัยมหาวชิราลงกรณศรีนครินทร์วิโรฒ.
- มิลินทรา กวินกมลโรจน์. (2557). การวิจัยและพัฒนากระบวนการที่เน้นที่อิงทฤษฎีการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงเพื่อปรับกรอบความคิดด้านการจัดการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยะยา ยุทธิปัญ. (2563). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเชื่อมั่นในการสื่อสารภาษาอังกฤษและทักษะชีวิต สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. ปรชญาดุษฐ์บัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.
- ระพีพรรณ เจริญทัศน์ศิริ. (2545). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูภาษาอังกฤษ เรื่อง การสอนวิชาภาษาอังกฤษโครงงาน ระดับมัธยมศึกษาสำหรับครูในกลุ่มสหวิทยาเขตเมืองสิงห์จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รักษ์ ห้วยเรไร. (2560). การพัฒนาการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการทฤษฎีการบำบัดความคิดพฤติกรรมต่ออคติสมมุติแบบของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์. ปรชญาดุษฐ์บัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วทัณญ วุฒิวรรณ. (2553). ผลการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์เชิงรุกเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ และความสามารถในการแก้ปัญหา สำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยบูรพา.

วรวิมล คุณประทุม. การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพครูด้านการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดย
ใช้แนวคิดการสร้างชุมชนนักปฏิบัติ [ออนไลน์]. 2563. แหล่งที่มา:

https://buiir.buu.ac.th/xm_lui/handle/1234567890/10032 [14 สิงหาคม 2566]

วราภรณ์ วราธิพร. (2564). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริม
ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น.

วัชรภา เล่าเรียนดี. (2554). เทคนิคและยุทธวิธีพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญ. พิมพ์ครั้งที่ 8. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิชัย โสสุวรรณจินดา. (2556). การบริหารทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ โพธิ์เพช.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2543). กระบวนทัศน์ใหม่ในการพัฒนาหลักสูตร. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2551). พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ:
โอเดียนสโตร์.

วิชาญ พันธุ์ประเสริฐ. (2551). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูวิทยาศาสตร์เพื่อออกแบบบท
ปฏิบัติการที่สอดคล้องกับกฎหมายท้องถิ่น. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ.

วิริญญ์ แวงโสธรณ์. (2561). การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์
สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วีรภัทร ไม้ไหว. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนระดับ
ประถมศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 4(2), 1-9.

ศิริพร เชาวลิต. (มกราคม-มิถุนายน 2559). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำคัญอย่างไร. วารสาร
นวัตกรรมการจัดการภาครัฐและเอกชน, 4 (1).

ศุภานัน แพงเจริญ. (2561). การพัฒนารูปแบบการเสริมพลังอำนาจเพื่อเพิ่มสมรรถนะด้านการวัด
และประเมินผลของครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษา. ดุษฎีนิพนธ์วิจัย สาขาวิชาวิจัย วัดผลและสถิติการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

สงัด อุทรานันท์. (2532). *พื้นฐานและหลักการพัฒนานักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรสหาย.

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2568). *รายงานผลสอบ O-NET ปีการศึกษา 2567*. กรุงเทพฯ: สทศ.

สพฐ. (2563). *รายงานการอบรมครู*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สมเกียรติ แก้วมณี. (2555). *การพัฒนารูปแบบการเสริมพลังการทำงานของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ปริญาญาคณะศึกษาศาสตร์ดุสิต สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

สมโภชน์ เตียมสุภาษิต. (2541). *ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมคิด บางโม. (2551). *เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน.

สมคิด บางโม. (2559). *เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม: Techniques in training and conference*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน.

สมคิด อิศระวัฒน์. (2543). *การสอนผู้ใหญ่*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมนึก ธาตุทอง. (2549). *เทคนิคการพัฒนานักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.

สรณบดีนทร์ ประสารทรัพย์. ผลของการใช้วิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกซ์ (MIA) ที่มีต่อการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 2(1), 175 - 184. [ออนไลน์]. 2561. แหล่งที่มา: <http://journalgrad.ssru.ac.th/index.php/issue14/article/view/1854> [14 สิงหาคม 2566]

สลิลลา พันชนะ. 2559. *สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ลำพูน: สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2560). *มาตรฐานวิชาชีพครู*. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *การจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วย*

- ตนเอง. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2565). รายงานการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2565. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์อักษรไทย (น.ส.พ.ฟ้าเมืองไทย).
- สิทธิพล อาจอินทร์. (2557). ตำราการพัฒนาหลักสูตร. ขอนแก่น: สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สิดีคอลลีเยาะ มะยูไซ๊ะ. (2557). ระดับความรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช. (2547). เอกสารการสอนชุดวิชา การสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 1-8. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุจิตรา สวัสดิวงศ์. (2539). การจัดกิจกรรมเพื่อการสื่อสารในแนวคิดและเทคนิควิธีการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุดนัย รุจิรัตน์. การเสริมพลังเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียน [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา: <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/suedujournal/article/view/94915/74156> [14 สิงหาคม 2566]
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). แนวคิดพื้นฐานการสร้างและพัฒนาหลักสูตร. เชียงใหม่: เดอะโนว์เลจเซ็นเตอร์.
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2532). การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมาลี ชัยเจริญ. (2545). ทฤษฎีการออกแบบการสอนในกระบวนทัศน์ใหม่. ขอนแก่น: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2537). วิธีการสอนภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2540). แนวคิดและเทคนิควิธีการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์.
- สุรธานี เคนสุโพธิ์. (2560). การฝึกอบรมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. อุตรธานี: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.

- สุรางค์ ไคว่ตระกูล. (2553). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2550). 19 วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- องค์การ อินทรมพรรย์. (2550). เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการโรงเรียนประถมศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อมราภรณ์ หนีปาน. การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องทางวิชาชีพแบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพพยาบาลกองทัพบก [ออนไลน์]. 2552. แหล่งที่มา: <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/JRTAN/article/view/5710/4996> [14 สิงหาคม 2566]
- อรพิน ประวัตินิรุทธิ์. (2562). เริ่มต้นเขียนโปรแกรมด้วยภาษา Scratch 3. โปรวิชั่น.
- อรรถกร ชัยมูล. (2561). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมการวิจัยในการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ปรัช.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อรุณวรรณ ชูสังกิจ. (2566). การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจตามแนวการสอนแบบ Active reading และเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. นาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยบูรพา. ปีที่ 15 ฉบับที่ 2, 184-194.
- อัจฉรา วงศ์โสธร. (2539). การทดสอบและการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา ศรีมูล. (2552). ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษของครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีเขต 2. ปรินญาณินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัญชลี สารรัตน์. (2550). การประเมินหลักสูตร. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อภัย เมตโสสง. การพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเรียนรู้ (LEARNING TOGETHER TECHNIQUE) รายวิชา ส16101 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำรงชีวิตในสังคม โรงเรียนวังยางวิทยาคาร จังหวัดกาฬสินธุ์ THE DEVELOPMENT OF GRADE. [ออนไลน์]. 2557. แหล่งที่มา: <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDKKUJ/>

article/view/51031 [14 สิงหาคม 2566]

อาชัญญา รัตนอุบล. (2559). การเรียนรู้ของผู้ใหญ่และผู้สูงอายุในสังคมไทย. กรุงเทพฯ: ภาควิชา
การศึกษาตลอดชีวิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อารีย์วรรณ อ่วมตานี. การเสริมสร้างพลังอำนาจในระบบบริการพยาบาล [ออนไลน์]. 2549.

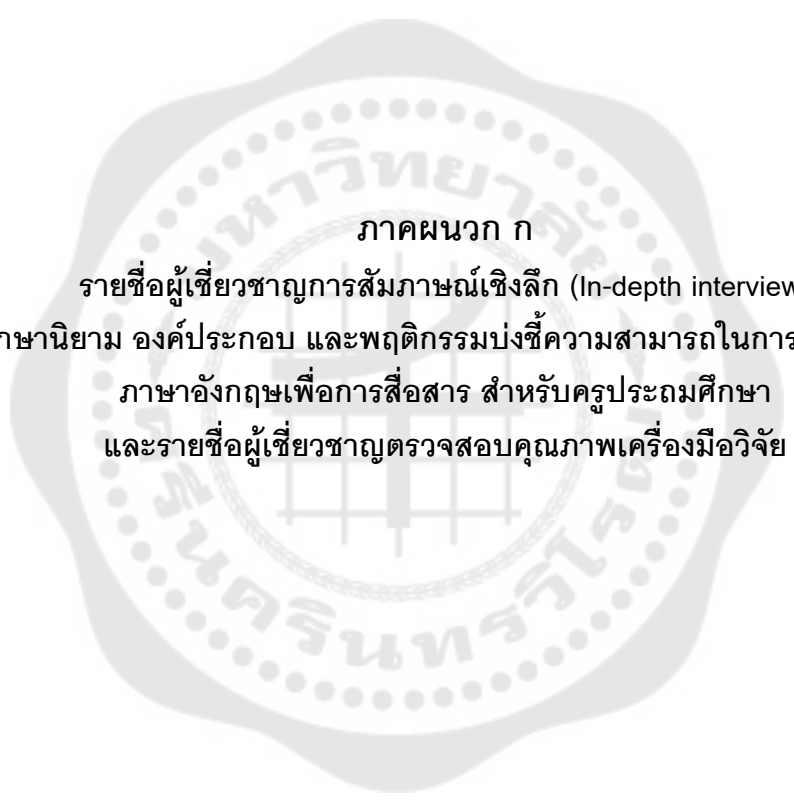
แหล่งที่มา: <http://www.ha.or.th> [14 สิงหาคม 2566]

อารีรักษ์ มีแจ้ง, สิริพร ปาณางษ์. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูภาษาอังกฤษโดยใช้ปัญหาเป็น
ฐานสำหรับครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 2 [ออนไลน์]. 2553. แหล่งที่มา: [https://so06.tci-](https://so06.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/view/9268/8383)
[thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/view/9268/8383](https://so06.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/view/9268/8383) [14 สิงหาคม 2566]

อิสรีย์ ฉันทะชัยมงคล. การบูรณาการทฤษฎีการออกแบบการเรียนการสอนกับโมเดลการวัดผลเพื่อ
ตอบโจทย์ทางธุรกิจเรื่องการพัฒนาบุคลากร. [ออนไลน์]. 2552. แหล่งที่มา:
www.issaree.com/articles/ID.doc. [14 สิงหาคม 2566]

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview)
เพื่อศึกษานิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา
และรายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เพื่อศึกษานิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครู ประถมศึกษา

1.1 นางอารีย์ จุ๋จ๋ยเอี่ยม

ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม”

รางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ ในระดับ

“ครูยิ่งคุณ” ประจำปี 2558

1.2 นางสาวศิริพร สนานคุณ

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลชุมพร

รางวัลครูผู้สอนดีเด่น ระดับประเทศ

ประจำปี 2560

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

(ภาษาอังกฤษ) ของคุรุสภา

1.3 นายโสภณ บุญเรืองรอด

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหลุมรัง

รางวัลครูผู้สอนดีเด่น ระดับประเทศ

ประจำปี 2563

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

(ภาษาอังกฤษ) ของคุรุสภา

1.4 นางสาวดุขฎี บุตรบุรี

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุเทพพัฒนา

รางวัลครูผู้สอนดีเด่น ระดับประเทศ

ประจำปี 2565

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

(ภาษาอังกฤษ) ของคุรุสภา

1.5 นางปริศนา จตุรปา

ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนอนุบาลพิบูลย์เวช

รางวัลครูผู้สอนดีเด่น ระดับประเทศ

ประจำปี 2566

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

(ภาษาอังกฤษ) ของคุรุสภา

2. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความสอดคล้องและความเหมาะสมของร่าง
 นิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการ
 สื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

2.1 ผศ.ดร.วาปี คงอินทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ

ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

2.2 ผศ.ดร.นิติกร อ่อนโยน

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ในพระบรมราชูปถัมภ์

ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

2.3 รศ.ดร.สุรตนา อติพัฒน์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ

2.4 รศ.ดร.อนงนาฏ เพชรประเสริฐ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ

2.5 ผศ.ดร.พิกุล เอกวรางกูร

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผล

3. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

3.1 ผศ.ดร.วาปี คงอินทร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน
3.2 ผศ.ดร.นิติกร อ่อนโยน	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน
3.3 รศ.ดร.สุรตนา อติพัฒน์	มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ
3.4 รศ.ดร.อนงนาฏ เพชรประเสริฐ	มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ
3.5 ผศ.ดร.พิกุล เอกวรางกูร	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผล

4. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

3.1 รศ.ดร.ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน	มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน
3.2 ผศ.ดร.มลฤดี สิทธิชัย	มหาวิทยาลัยทักษิณ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน
3.3 ผศ.ดร.ประเพศ ไกรจันทร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ
3.4 ผศ.ดร.กานต์วี บุษยานนท์	มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ
3.5 รศ.ดร.อิทธิพัทธ์ สุธันพรกุล	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผล

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบประเมินคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถ ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

คำชี้แจง : แบบประเมินคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษานี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ของโครงสร้างหลักสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อผู้วิจัยจะได้นำไปเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

แบบประเมินมี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและ

ตอนที่ 2 แบบประเมินความสอดคล้องของหลักสูตร ดังนี้

ตอนที่ 3 แบบประเมินระดับความเป็นไปได้ในการนำหลักสูตรไปปฏิบัติ

ตอนที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร

คำชี้แจง : ขอให้ท่านพิจารณาว่าองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตรมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. หลักการของหลักสูตร					
1.1 การนำแนวคิดมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรเหมาะสมกับ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร					
1.2 การบรรยายแนวคิดที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรมีความชัดเจน					
1.3 หลักการของหลักสูตรมีความชัดเจนสอดคล้องกับแนวคิดที่ นำมาใช้พัฒนาหลักสูตร					
1.4 หลักการของหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้จริง					
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
2.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเหมาะสมและสอดคล้องกับ หลักการของหลักสูตร					
2.2 วัตถุประสงค์มีความชัดเจน สามารถแสดงถึงสิ่งที่ มุ่งหวังที่จะเกิดขึ้นกับครูประถมศึกษา					

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.3 วัตถุประสงค์มีประโยชน์ต่อการพัฒนาครู ประถมศึกษา					
3. เนื้อหาสาระของหลักสูตร					
3.1 เนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับครู ประถมศึกษา					
3.2 การจัดลำดับเนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความ เหมาะสมกับการเรียนรู้และพัฒนาครูประถมศึกษา					
3.3 เนื้อหาสาระของหลักสูตรมีประโยชน์ในการส่งเสริม การเรียนรู้และพัฒนาครูประถมศึกษา					
4. กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตร					
4.1 กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรมีความชัดเจนและ สามารถปฏิบัติได้จริง					
4.2 การกำหนดกระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรมีความ เหมาะสม					
4.3 กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรมีกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์เหมาะสมกับครูประถมศึกษา					
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตร					
5.1 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ หลักสูตร					
5.2 การวัดและประเมินผลมีความชัดเจนสามารถนำไป ปฏิบัติได้จริง					
5.3 วิธีการวัดและประเมินผลสามารถวัดและประเมินได้ ตรงตามสภาพจริง					
ภาพรวมความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมฯ					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 แบบประเมินความสอดคล้องของหลักสูตร

คำชี้แจง : ขอให้ท่านพิจารณาว่าองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกันหรือไม่ โดยทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

- +1 สอดคล้อง หมายถึง องค์ประกอบในรายการประเมินมีความสอดคล้อง และมีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน
- 0 ไม่แน่ใจ หมายถึง องค์ประกอบในรายการประเมินนั้นๆ ไม่ชัดเจนที่จะบอก ได้ว่ามีความสอดคล้อง และมีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน
- 1 ไม่สอดคล้อง หมายถึง องค์ประกอบในรายการประเมินไม่มีความสอดคล้อง และไม่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน

รายการประเมิน	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
1. ความเป็นมาและหลักการของหลักสูตร			
2. ปรัชญาและหลักการของหลักสูตร			
3. หลักการและแนวคิดของหลักสูตร			
4. แนวคิดของและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร			
5. วัตถุประสงค์และขั้นตอนของหลักสูตร			
6. วัตถุประสงค์กับวิธีการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตร			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 แบบประเมินระดับความเป็นไปได้ในการนำหลักสูตรไปปฏิบัติ

คำชี้แจง: ขอให้ท่านพิจารณาว่าองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรมีความเป็นไปได้ในการนำหลักสูตร

ไปปฏิบัติมากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

รายการประเมิน	ระดับความเป็นไปได้ในการนำหลักสูตรไปปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. หลักการของหลักสูตรสามารถใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ สำหรับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครู ประถมศึกษา					
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน สามารถนำไปสู่การ ปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม					
3. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างใน งานวิจัย					
4. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถวัดและประเมินผลได้					
5. ขั้นตอนในภาพรวมของหลักสูตรสามารถเสริมสร้าง ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษาได้					
6. ขั้นตอนแต่ละขั้นสามารถนำไปออกแบบกิจกรรมการจัดการ เรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา					
7. ขั้นตอนแต่ละขั้นสามารถนำไปออกแบบการวัดและ ประเมินผลได้					
8. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เหมาะสมกับครูประถมศึกษา					
9. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอนสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการสอน					
10. การวัดและประเมินผลสามารถนำไปใช้ในปฏิบัติได้จริง					
11. การวัดและประเมินผลมีความชัดเจน และสามารถสร้าง เครื่องมือในการวัดและประเมินผลได้					
12. การวัดและประเมินผลครอบคลุมประเด็นที่ต้องการวัดและ ประเมินผล					
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1					
1.1 จุดประสงค์การเรียนรู้					
1.2 กระบวนการจัดการเรียนรู้					
1.3 สื่อการเรียนรู้					
1.4 ระยะเวลา					

รายการประเมิน	ระดับความความเป็นไปได้ในการนำหลักสูตรไปปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.5 การวัดและประเมินผล					
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2					
2.1 จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.2 กระบวนการจัดการเรียนรู้					
2.3 สื่อการเรียนรู้					
2.4 ระยะเวลา					
2.5 การวัดและประเมินผล					
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3					
3.1 จุดประสงค์การเรียนรู้					
3.2 กระบวนการจัดการเรียนรู้					
3.3 สื่อการเรียนรู้					
3.4 ระยะเวลา					
3.5 การวัดและประเมินผล					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

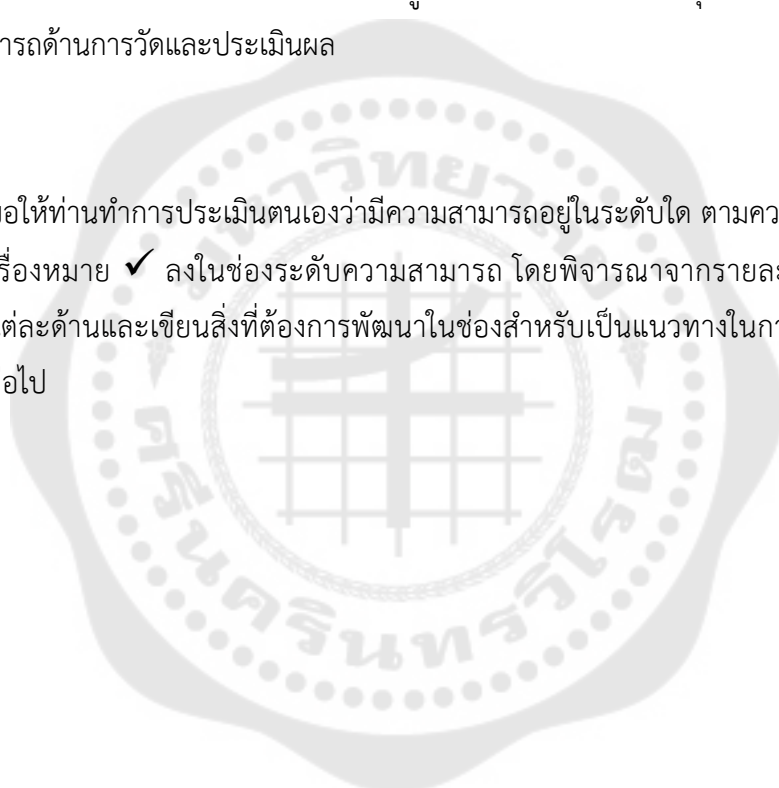
(.....)

แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา

แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษาฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย ความสามารถด้านความรู้และทักษะ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน ความสามารถด้านสื่อการเรียนรู้ ความสามารถในการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ และความสามารถด้านการวัดและประเมินผล

คำชี้แจง

ขอให้ท่านทำการประเมินตนเองว่ามีความสามารถอยู่ในระดับใด ตามความเป็นจริงมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความสามารถ โดยพิจารณาจากรายละเอียดในระดับการประเมินแต่ละด้านและเขียนสิ่งที่ต้องการพัฒนาในช่องสำหรับเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้ของท่านต่อไป

รายละเอียดของความสามารถ	ระดับความสามารถ					พฤติกรรมที่แสดงออก
	1	2	3	4	5	
ความสามารถด้านความรู้และทักษะ หมายถึง ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถทางภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวคิด CLT เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสาร ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ Active Learning เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ และการฝึกทักษะทางภาษา ทั้ง 4 ทักษะ (ฟัง พูด อ่าน เขียน)						
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน						
ระดับที่ 2 : สามารถอธิบายการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) แสดงออกถึงความสามารถอธิบายการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ Active Learning เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาทั้ง 4 แก่ผู้เรียนอย่างถูกต้อง						
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถวิเคราะห์และเลือกใช้รูปแบบหรือ กิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์และเลือกกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ทั้ง 4 ทักษะ (ฟัง พูด อ่าน เขียน) ตามแนวคิด CLT อย่างมีเป้าหมาย						
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถประยุกต์ใช้กิจกรรม การเรียนรู้ตามแนวการสอน ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (CLT) และ Active Learning แสดงออกถึง ความสามารถในการออกแบบและจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผสมผสานแนวคิด Communicative Language Teaching (CLT) กับการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารในสถานการณ์จริง หรือใกล้เคียงความเป็นจริง อย่างเหมาะสม						
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอน ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (CLT) และ Active Learning แสดงออกถึง ความสามารถในการวางแผน ออกแบบ และจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้แนวคิด CLT ร่วมกับการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน (ฟัง พูด อ่าน เขียน) อย่างสมดุลและสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน						

สิ่งที่ต้องพัฒนา

.....

.....

.....

.....

รายละเอียดของความสามารถ	ระดับความสามารถ					พฤติกรรมที่แสดงออก
	1	2	3	4	5	
ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการ สอน หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์และจัดกลุ่ม						
ผู้เรียนตามความสามารถ พร้อมทั้งวิเคราะห์มาตรฐานการ						
เรียนรู้และตัวชี้วัด กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ (K)						
ทักษะ (P) และเจตคติ (A) เพื่อนำไปสู่การออกแบบการ						
เรียนรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมายและความต้องการของผู้เรียน						
ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning และ						
การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) โดยใช้เทคนิค วิธีการ						
เรียนรู้ที่หลากหลาย ทันสมัยและ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
ครอบคลุมองค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะ						
ภาษาอังกฤษและส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสาร						
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน						
ระดับที่ 2 : สามารถวิเคราะห์ผู้เรียน แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์และจัดกลุ่มผู้เรียนตาม						
ความสามารถ เพื่อออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างของผู้เรียนอย่างแท้จริง						
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด แสดงออกถึง						
ความสามารถในการวิเคราะห์ และกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ครอบคลุมทั้ง ความรู้ (K) ทักษะ (P) และเจตคติ						
(A) เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างถูกต้อง						
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง						
ความสามารถในวิเคราะห์ เลือก และกำหนด เนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และ						
ความต้องการของผู้เรียน เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษและส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารอย่างหลากหลาย						
ทันสมัย และน่าสนใจ						
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถออกแบบและกิจกรรมจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการ						
สื่อสาร แสดงออกถึง ความสามารถในการออกแบบและจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับ						
เป้าหมายการเรียนรู้ เนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ บนฐานความแตกต่างและความต้องการของผู้เรียน โดยใช้						
กระบวนการ Active Learning และสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน เพื่อ						
ส่งเสริมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้านอย่างมีประสิทธิภาพ						

สิ่งที่ต้องพัฒนา

.....

.....

.....

.....

รายละเอียดของความสามารถ	ระดับความสามารถ					พฤติกรรมที่แสดงออก
	1	2	3	4	5	
ความสามารถด้านสื่อการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการสร้างหรือเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยและน่าสนใจการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หลากหลาย และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน						
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน						
ระดับที่ 2 : สามารถวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร						
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยี แสดงออกถึง ความสามารถในการประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยและน่าสนใจ						
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถเลือกสื่อการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการเลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องสอดคล้องกับเนื้อหาและความต้องการของผู้เรียน						
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถพัฒนาสื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการพัฒนาสื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างหลากหลายส่งเสริมการใช้ภาษา และกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน						

สิ่งที่ต้องพัฒนา

.....

.....

.....

.....

รายละเอียดของความสามารถ	ระดับความสามารถ					พฤติกรรมที่แสดงออก
	1	2	3	4	5	
ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ หมายถึง ความสามารถในการส่งเสริมให้ผู้เรียน ใช้ ภาษาอังกฤษตลอด คาบเรียน กำหนดข้อตกลงในการใช้ ภาษาอังกฤษในชั้นเรียน และสนับสนุนการฝึกทักษะจาก แหล่งเรียนรู้ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง						
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน						
ระดับที่ 2 : สามารถระบุเทคนิค วิธีการ แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการ เทคนิค วิธีการ แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมและพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา						
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถจัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศและแรงจูงใจ แสดงออกถึง ความสามารถในการจัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศและแรงจูงใจ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้เรียน						
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถประยุกต์ใช้เทคนิค วิธีการ แนวทางการจัดการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคนิค วิธีการ แนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมกระตุ้นความ สนใจและการใช้ภาษาของผู้เรียน						
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถ ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้งในและนอกชั้นเรียน						

สิ่งที่ต้องพัฒนา

.....

.....

.....

.....

รายละเอียดของความสามารถ	ระดับความสามารถ					พฤติกรรมที่แสดงออก
	1	2	3	4	5	
ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ หมายถึง ความสามารถในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยให้ คำปรึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม กระตุ้นการใช้ ภาษาโดยไม่กังวลไวยากรณ์ ชมเชยเมื่อใช้ภาษาอย่างมั่นใจ และสร้างบรรยากาศที่ท้าทายเพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียน						
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน						
ระดับที่ 2 : สามารถวิเคราะห์ผู้เรียน แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์ผู้เรียน เพื่อให้คำปรึกษาและ แนวทางที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม						
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถใช้เทคนิคและวิธีการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการ ใช้เทคนิคและวิธีการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษ โดยไม่ต้องกังวลถึงความถูกต้อง						
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถส่งเสริม สนับสนุน และให้กำลังใจแก่ผู้เรียน แสดงออกถึง ความสามารถในการส่งเสริม สนับสนุน และให้กำลังใจแก่ผู้เรียน ที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์เฉพาะหน้า ได้ด้วยคามมั่นใจ						
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถ แสดงออกถึง ความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้ด้วย ความมั่นใจยิ่งขึ้น						

สิ่งที่ต้องพัฒนา

.....

.....

.....

.....

รายละเอียดของความสามารถ	ระดับความสามารถ					พฤติกรรมที่แสดงออก
	1	2	3	4	5	
ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง ความสามารถในการวัดและประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้วิธีที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน ทั้งในสถานการณ์จริงหรือจำลอง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง นำผลการประเมินมาสะท้อนให้ผู้เรียนทราบเพื่อพัฒนาทักษะ ให้ดียิ่งขึ้น						
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน						
ระดับที่ 2 : แสดงความสามารถออกแบบการวัดและประเมินผล แสดงออกถึง ความสามารถในการออกแบบการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และความแตกต่างของผู้เรียน						
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และเลือกใช้หรือสร้างเครื่องมือ แสดงออกถึง ความสามารถในการเลือกใช้หรือสร้างเครื่องมือที่หลากหลาย ทันสมัยเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน						
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถวัดและประเมินผลตามสภาพจริง แสดงออกถึง ความสามารถในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้เรียน ทั้งในสถานการณ์จริงหรือจำลอง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการประเมินตนเอง						
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถสะท้อนผลการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการสะท้อนผลการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนรายบุคคล						

สิ่งที่ต้องพัฒนา

.....

.....

.....

.....

ผู้ประเมิน

.....

(.....)

ภาคผนวก ค
ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและระดับความสามารถในการจัดการเรียนรู้
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

รายละเอียดความสามารถ	ค่า IOC	แปลผล
ความสามารถด้านความรู้และทักษะ หมายถึง ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถทางภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวคิด CLT เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสาร ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ Active Learning เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ และการฝึกทักษะ ทั้ง 4 ทักษะ (ฟัง พูด อ่าน เขียน)	0.84	สอดคล้อง
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน	1.00	สอดคล้อง
ระดับที่ 2 : สามารถอธิบายการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) แสดงออกถึง ความสามารถอธิบายการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ Active Learning เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาทั้ง 4 แก่น้อยอย่างถูกต้อง	0.84	สอดคล้อง
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถวิเคราะห์และเลือกใช้รูปแบบหรือ กิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์และเลือกกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ทั้ง 4 ทักษะ (ฟัง พูด อ่าน เขียน) ตามแนวคิด CLT อย่างมีเป้าหมาย	0.80	สอดคล้อง
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถประยุกต์ใช้กิจกรรม การเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (CLT) และ Active Learning แสดงออกถึง ความสามารถในการออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผสมผสานแนวคิด Communicative Language Teaching (CLT) กับการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารในสถานการณ์จริง หรือ ใกล้เคียงความเป็นจริงอย่างเหมาะสม	0.80	สอดคล้อง
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (CLT) และ Active Learning แสดงออกถึง ความสามารถในการวางแผน ออกแบบ และจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้แนวคิด CLT ร่วมกับการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน (ฟัง พูด อ่าน เขียน) อย่างสมดุลและสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน	0.84	สอดคล้อง
ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์และจัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถ พร้อมทั้งวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ (K) ทักษะ (P) และเจตคติ (A) เพื่อนำไปสู่การออกแบบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมายและความต้องการของผู้เรียน ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning และการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) โดยใช้เทคนิค วิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทันสมัยและ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครอบคลุมองค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษและส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสาร	0.80	สอดคล้อง

รายละเอียดความสามารถ	ค่า IOC	แปลผล
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน	1.00	สอดคล้อง
ระดับที่ 2 : สามารถวิเคราะห์ผู้เรียน แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์ และจัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถ เพื่อออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างของผู้เรียนอย่างแท้จริง	0.80	สอดคล้อง
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์ และกำหนด จุดประสงค์การเรียนรู้ที่ครอบคลุมทั้ง ความรู้ (K) ทักษะ (P) และเจตคติ (A) เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างถูกต้อง	0.80	สอดคล้อง
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถกำหนดเนื้อหาสาระและ กิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์ เลือก และกำหนด เนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และความต้องการ ของผู้เรียน เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษและส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อ สื่อสารอย่างหลากหลาย ทันสมัย และน่าสนใจ	0.84	สอดคล้อง
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถออกแบบและกิจกรรม จัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร แสดงออกถึง ความสามารถในการ ออกแบบและจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับเป้าหมาย การเรียนรู้ เนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ บนฐานความแตกต่างและความ ต้องการของผู้เรียน โดยใช้กระบวนการ Active Learning และการสอนภาษาเพื่อ การสื่อสาร (CLT) ที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมการใช้ภาษาเพื่อการ สื่อสารและทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้านอย่างมีประสิทธิภาพ	0.80	สอดคล้อง
ความสามารถด้านสื่อการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการสร้างหรือเลือกใช้ สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยและน่าสนใจการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หลากหลายและสอดคล้องกับ ความ ต้องการของผู้เรียน	0.84	สอดคล้อง
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน	1.00	สอดคล้อง
ระดับที่ 2 : สามารถวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการ วิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร	0.80	สอดคล้อง
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยี แสดงออกถึง ความสามารถในการประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยและน่าสนใจ	0.84	สอดคล้อง
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถเลือกสื่อการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการเลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องสอดคล้องกับ เนื้อหาและความต้องการของผู้เรียน	0.84	สอดคล้อง

รายละเอียดความสามารถ	ค่า IOC	แปลผล
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถพัฒนาสื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถ ในการพัฒนาสื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างหลากหลายส่งเสริมการใช้ภาษา และกระตุ้น ความสนใจของผู้เรียน	0.84	สอดคล้อง
ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ หมายถึง ความสามารถในการ ส่งเสริมให้ผู้เรียน ใช้ภาษาอังกฤษตลอด คาบเรียน กำหนดข้อตกลงในการใช้ ภาษาอังกฤษในชั้นเรียน และสนับสนุนการฝึกทักษะจากแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง	0.84	สอดคล้อง
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน	1.00	สอดคล้อง
ระดับที่ 2 : สามารถระบุเทคนิค วิธีการ แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการเทคนิค วิธีการ แนวทางการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้เพื่อส่งเสริมและพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา	0.80	สอดคล้อง
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถจัดสภาพแวดล้อมและ สร้างบรรยากาศและแรงจูงใจ แสดงออกถึง ความสามารถในการจัด สภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศและแรงจูงใจ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้เรียน	0.80	สอดคล้อง
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถประยุกต์ใช้เทคนิค วิธีการ แนวทางการจัดการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการประยุกต์ใช้ เทคนิค วิธีการ แนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมกระตุ้นความสนใจและการ ใช้ภาษาของผู้เรียน	0.84	สอดคล้อง
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถออกแบบกิจกรรมการ เรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้งในและนอกชั้นเรียน	0.84	สอดคล้อง
ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ หมายถึง ความสามารถในการส่งเสริม การเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยให้คำปรึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม กระตุ้น การใช้ภาษาโดยไม่กังวลไวยากรณ์ ชมเชยเมื่อใช้ภาษาอย่างมั่นใจ และสร้าง บรรยากาศที่ท้าทายเพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียน	0.80	สอดคล้อง
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน	1.00	สอดคล้อง
ระดับที่ 2 : สามารถวิเคราะห์ผู้เรียน แสดงออกถึง ความสามารถในการให้คำปรึกษา และแนวทางที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม	0.80	สอดคล้อง
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถใช้เทคนิคและวิธีการ เรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการใช้เทคนิคและวิธีการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้น ให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษ โดยไม่ต้องกังวลถึงความถูกต้อง	0.84	สอดคล้อง

รายละเอียดความสามารถ	ค่า IOC	แปลผล
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถส่งเสริม สนับสนุน และให้กำลังใจแก่ผู้เรียน แสดงออกถึง ความสามารถในการส่งเสริม สนับสนุน และให้กำลังใจแก่ผู้เรียน ที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ด้วยความมั่นใจ	0.80	สอดคล้อง
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถ แสดงออกถึง ความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้ด้วยความมั่นใจยิ่งขึ้น	0.80	สอดคล้อง
ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง ความสามารถในการวัดและประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้วิธีที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน ทั้งในสถานการณ์จริงหรือจำลอง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง นำผลการประเมินมาสะท้อนให้ผู้เรียนทราบเพื่อพัฒนาทักษะ ให้ดียิ่งขึ้น	0.84	สอดคล้อง
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน	1.00	สอดคล้อง
ระดับที่ 2 : แสดงความสามารถออกแบบการวัดและประเมินผล แสดงออกถึง ความสามารถในการออกแบบการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และความแตกต่างของผู้เรียน	0.84	สอดคล้อง
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และเลือกใช้หรือสร้างเครื่องมือ แสดงออกถึง ความสามารถในการเลือกใช้หรือสร้างเครื่องมือที่หลากหลาย ทันสมัยเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน	0.80	สอดคล้อง
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถวัดและประเมินผลตามสภาพจริง แสดงออกถึง ความสามารถในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้เรียน ทั้งในสถานการณ์จริงหรือจำลอง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง	0.80	สอดคล้อง
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถสะท้อนผลการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการสะท้อนผลการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนรายบุคคล	0.84	สอดคล้อง

ภาคผนวก ง
หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
เพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา

สภาพปัญหาและความต้องการ

ในศตวรรษที่ 21 หรือยุคดิจิทัล ข้อมูลจำนวนมากมหาศาลถูกนำเสนอผ่านภาษาอังกฤษ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของภาษาอังกฤษที่ส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี นอกจากนี้ ภาษาอังกฤษยังเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการเข้าถึงแหล่งข้อมูล ความรู้ และนวัตกรรมใหม่ ๆ ทำให้ผู้ที่มีทักษะทางภาษาอังกฤษได้เปรียบเหนือผู้อื่น ดังนั้น การพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งสำคัญไม่น้อยไปกว่าการเรียนรู้ศาสตร์อื่น ๆ เพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

ผลการประเมินความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับนานาชาติ (English Proficiency Index: EPI) และระดับประเทศ (Ordinary National Education Test: O-NET) ของประเทศไทยชี้ให้เห็นว่า คนไทยยังมีทักษะภาษาอังกฤษในระดับวิกฤต (สถาบันการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2566) ซึ่งสวนทางกับเป้าหมายการพัฒนาทางการศึกษาในยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ที่มุ่งเน้นการปรับปรุงการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับโลกอนาคต

จากการศึกษางานวิจัยและสัมภาษณ์ครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษพบว่าปัญหาหลัก ได้แก่ การขาดเทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน วิธีการสอนที่ไม่น่าสนใจและขาดความหลากหลาย ขาดแคลนสื่อการสอนที่ทันสมัย รวมถึงการใช้ภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษในการสอน (ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร, ชิดชนก เชิงเขาว์, และเกษตรชัย และหิมี, 2558) ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาเหล่านี้ ได้แก่ ขาดความรู้ความเข้าใจในภาษาอังกฤษอย่างลึกซึ้ง ขาดทักษะการสอน และมีเวลาจำกัดในการเตรียมการสอน เนื่องจากมีภาระงานอื่น ๆ จำนวนมาก นอกจากนี้ ครูบางส่วนไม่ได้สำเร็จการศึกษาด้านภาษาอังกฤษโดยตรง (เจตน์สฤษฎี สังขพันธ์, วันทนา ไกรฤกษ์, และเก็ดถวา บุญปรากฏ, 2559) ส่งผลให้ครูขาดความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะทักษะการฟังและพูด ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักสูตรที่เน้นการสื่อสารในปัจจุบัน (สุริยงค์ ลิ้มสังกาศ และคณะ, 2558)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา โดยใช้ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist Theory) เพื่อให้ครูสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับสิ่งใหม่ ผ่านการสังเกตแบบอย่าง การเลียนแบบ และแรงเสริมทางสังคม ตามทฤษฎีการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Theory) ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ

(Cooperative Learning Theory) ที่ส่งเสริมให้ครูทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งปันประสบการณ์ และพัฒนาไปพร้อมกัน ด้วยการเรียนรู้ในกลุ่มย่อยหรือวง PLC (Johnson & Johnson, 1999; Slavin, 2014) และการเสริมพลังอำนาจ (Empowerment) เพื่อช่วยให้ครูรู้สึกว่าคุณค่า มีความสามารถ ค้นพบศักยภาพของตนเอง และสามารถเปลี่ยนแปลงตนเองให้ดีขึ้น (สุดหทัย รุจิรัตน์, 2558) บนพื้นฐานแนวคิดการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Adult Learning) เป็นสำคัญ เนื่องจากผู้เรียนวัยผู้ใหญ่เน้นการเรียนรู้จากปัญหาเป็นศูนย์กลางและต้องการเรียนรู้สิ่งที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ทันที รวมทั้งผู้ใหญ่มีแรงจูงใจภายในเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้มากกว่าปัจจัยภายนอก และผู้ใหญ่สามารถเรียนรู้ได้อย่างอิสระได้ด้วยตนเอง (Corley, 2008 และอมราภรณ์ หมีปาน, 2552) ทำให้ครูได้รับพัฒนาการทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมที่สมบูรณ์เต็มที่ สามารถวางแผนการปฏิบัติงานของตนเองและทำตามแผนนั้นได้เต็มศักยภาพของตนเองและบริบท รวมทั้งเกิดขวัญและกำลังใจในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย

หลักการของหลักสูตร

หลักการของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา มีดังนี้

1. เป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่ด้วยตนเองบนฐานประสบการณ์เดิม (Constructivist Theory) ผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสังเกตแบบอย่าง การเลียนแบบ การฝึกปฏิบัติ การสะท้อนผล เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบทของตนเองอย่างเป็นระบบ
2. เป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการทำงานกลุ่ม (Cooperative or Collaborative Learning Theory) และการเสริมแรงทางสังคม (Social Cognitive Learning Theory) เพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้วิชาชีพ เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมกับบริบทจริง
3. เป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นบนฐานของการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Adult Learning) ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงประสบการณ์เดิม ความต้องการ ความพร้อม และแรงจูงใจภายในของผู้เรียน ร่วมกับการเสริมพลังอำนาจ (Empowerment) เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเอง และเพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา

เนื้อหาของหลักสูตร

จากการวิเคราะห์ความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะตามความสามารถส่วนที่ขาดของครูระดับประถมศึกษา เพื่อนำไปพัฒนา ผู้วิจัยได้นำมากำหนดเป็นเนื้อหาสาระ ของการฝึกอบรม ดังนี้

1) หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้และทักษะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

1.1) การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร Communicative Language Teaching (CLT)

1.2) การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

1.3) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนทักษะทางภาษา (ฟัง พูด อ่าน เขียน)

2) หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2.1) การวิเคราะห์ผู้เรียน

2.2) การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้

2.3) การวิเคราะห์เนื้อหาสาระการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้

2.4) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

3) หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การใช้สื่อการเรียนรู้

3.1) สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระดับประถมศึกษา

3.2) การเลือกใช้สื่อเทคโนโลยี

3.3) การสร้างสื่อเทคโนโลยี

4) หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ

4.1) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

4.2) กลวิธีการจัดการเรียนรู้

4.3) การสร้างแรงจูงใจ

5) หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง บุคลิกภาพและเจตคติ

5.1) การเสริมแรงเชิงบวก

5.2) เทคนิคและวิธีการเรียนรู้

5.3) จิตวิทยาการเรียนรู้

6) หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การวัดและประเมินผล

6.1) การวัดและประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

6.2) การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล

6.3) การสะท้อนผลการประเมินผล

กระบวนการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตร

จากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อ เสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) สำรวจและวิเคราะห์ข้อมูล เป็นขั้นตอนให้ครูวิเคราะห์ ตระหนักรู้ เข้าใจตนเอง สภาพปัญหา และบริบทที่เป็นอยู่จริง โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนคิดกับผู้อื่นและเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์ของตนเองผ่านการพูดคุย การสังเกต และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

2) เชื่อมโยงและวางแผน เป็นขั้นตอนให้ครูนำผลการวิเคราะห์และข้อค้นพบการวิเคราะห์ตนเอง สภาพปัญหา และบริบท มาวางแผนและกำหนดเป้าหมายผ่านการระดมความคิด และการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่ม

3) เติมความรู้ใหม่ เป็นขั้นตอนให้ครูมีความรู้ แนวคิดและวิธีการใหม่ๆ ผ่านการเรียนรู้ และสังเกตจากวิทยากร ผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ ตัวอย่าง หรือแบบอย่าง รวมทั้งการศึกษาจากคู่มือ ตำรา หรือเอกสารต่างๆ แล้วนำความรู้ที่ได้มาเชื่อมโยงกับการปฏิบัติงานจริง

4) ออกแบบและลงมือปฏิบัติ เป็นขั้นตอนให้ครูนำข้อค้นพบและความรู้มาออกแบบการจัดการเรียนรู้และปรับใช้จริงกับบริบทของตน บนพื้นฐานของการวิเคราะห์ข้อมูลและองค์ความรู้ที่ได้รับ

5) ประเมินและสะท้อนคิด เป็นขั้นตอนให้ครูประเมินและสะท้อนตนเองผ่านชิ้นงาน และการปฏิบัติจริง รวมทั้งรับความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ จากเพื่อนครูและกลุ่มเพื่อเสริมความมั่นใจ และแรงจูงใจเพื่อการพัฒนาต่อไป

สื่อการเรียนรู้

- 1) PowerPoint ประกอบการบรรยาย
- 2) คลิปวิดีโอตัวอย่างการจัดการเรียนรู้
- 3) เอกสารประกอบการฝึกอบรม
- 4) ใบกิจกรรม

การวัดและประเมินผลของหลักสูตร

การวัดผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1) ประเมินความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ก่อนและสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบทดสอบชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ เกณฑ์การผ่านอยู่ที่ร้อยละ 80

2) ประเมินระดับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูประถมศึกษา ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบประเมินรูบริก ชนิดแยกส่วน (Analytic rubrics) 5 ระดับ

บทบาทของผู้สอน

บทบาทผู้สอนหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา มีดังนี้

- 1) ศึกษาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา
- 2) การวางแผนและเตรียมการสอนตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตร
- 3) ให้คำแนะนำ ส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือผู้เรียนตลอดระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้จนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
- 4) กระตุ้นการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ของผู้เรียนในแต่ละขั้นตอนตามหลักสูตร
- 5) สังเกตและประเมินการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนตลอดระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้

บทบาทหน้าที่ของผู้เรียน

บทบาทผู้เรียนหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา มีดังนี้

1. ศึกษาคำชี้แจงกระบวนการเรียนรู้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา เพื่อทำความเข้าใจ ขั้นตอนและกิจกรรมการเรียนรู้
2. ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตามลำดับขั้นของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา
3. เข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนดในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ตามที่กำหนดในกระบวนการเรียนรู้
4. ประเมินความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ก่อนและหลังเสร็จสิ้นการอบรม

แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม

1. ผลการเรียนรู้

ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทาง CLT และ Active Learning ที่เหมาะสมกับนักเรียนระดับประถม โดยสามารถวิเคราะห์ผู้เรียนและหลักสูตร เลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยและหลากหลาย วัดและประเมินผลได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้และทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ

2. ความคิดรวบยอดหลัก

การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในระดับประถมมุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้จริง โดยพัฒนาทักษะฟัง พูด อ่าน เขียนอย่างสมดุลผ่านแนวคิด Communicative Language Teaching (CLT) และ Active Learning ที่เน้นการมีส่วนร่วมและกิจกรรมที่หลากหลาย ครูต้องวิเคราะห์ผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ และออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสม รวมถึงเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ การวัดและประเมินผลที่หลากหลาย การสร้างบรรยากาศที่จูงใจและส่งเสริมเจตคติที่ดีเป็นสิ่งสำคัญ อย่างยิ่ง ครูจึงต้องพัฒนาตนเอง เทคนิคการสอน และจิตวิทยาการเรียนรู้ เพื่อให้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเกิดประสิทธิผลสูงสุด

3. สารการเรียนรู้

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เข้าใจหลักการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร CLT และการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning
2. ออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับระดับผู้เรียน

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 สำรวจและวิเคราะห์ข้อมูล (Survey) 60 นาที

1. ผู้เข้าอบรมแบ่งกลุ่มย่อย 4-5 แลกเปลี่ยนสถานการณ์จริง ปัญหา และอุปสรรคที่พบในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียนของตน แล้วเขียนสรุปลงในกระดาษฟลิปชาร์ต แล้วนำเสนอ

ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงและวางแผน (Connect) 60 นาที

2. วิทยากรและผู้เข้าอบรมร่วมกันสรุปประเด็นปัญหาจากขั้นตอนที่ 1
3. ผู้เข้าอบรมร่วมกันวางแผนและกำหนดแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่เหมาะสม แล้วเขียนสรุปลงในกระดาษฟลิปชาร์ต แล้วนำเสนอ

ขั้นที่ 3 เติมความรู้ใหม่ (Orient) 120 นาที

4. วิทยากรบรรยาย เรื่อง CLT, Active Learning, การวิเคราะห์ผู้เรียน, การเลือกสื่อ, การสร้างแรงจูงใจ
5. ผู้เข้าอบรมชมวิดีโอตัวอย่างการสอนที่ดี
6. ผู้เข้าอบรมร่วมกันแสดงความคิดเห็น ข้อค้นพบ จากการรับชมวิดีโอ แล้วสรุปการเรียนรู้ร่วมกัน

ขั้นที่ 4 ออกแบบและลงมือปฏิบัติ (Practice) 90 นาที

7. ผู้เข้าอบรมแต่ละกลุ่มร่วมกันออกแบบแผนจัดการเรียนรู้ จำนวน 1 แผน โดยวิทยากรให้ข้อเสนอแนะและคำปรึกษารายกลุ่ม
8. ผู้เข้าอบรมแต่ละกลุ่มนำเสนอและสาธิตการจัดการเรียนรู้ (ประมาณ 15-20 นาทีต่อกลุ่ม)

ขั้นที่ 5 ประเมินและสะท้อนคิด (Evaluate) 30 นาที

9. วิทยากรและผู้เข้าอบรมร่วมกันให้ข้อเสนอแนะการนำเสนอและสาธิตการจัดการเรียนรู้

10. ผู้เข้าอบรมแต่ละกลุ่มร่วมกันสะท้อนคิด วิเคราะห์ และประเมินผล รวมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากการปฏิบัติกิจกรรม

11. ผู้เข้าอบรมแต่ละคนสะท้อนผลการเรียนรู้ผ่านใบกิจกรรม Reflection

6. สื่อประกอบการฝึกอบรม

1. PowerPoint ประกอบการบรรยาย
2. คลิปวิดีโอตัวอย่างการจัดการเรียนรู้
3. กระดาษฟลิปชาร์ต, ปากกาเมจิก
4. เอกสารประกอบการฝึกอบรม
5. ใบกิจกรรม : ออกแบบแผนจัดการเรียนรู้
6. ใบกิจกรรม : Reflection

7. ระยะเวลาฝึกอบรม

จำนวน 3 สัปดาห์

8. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	การประเมินผล	เครื่องมือวัด	ผู้ประเมิน
เข้าใจหลักการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร CLT และการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning	1. ประเมินความรู้ 2. ถาม-ตอบ	1. แบบทดสอบความรู้ 2. การถาม-ตอบ	1. ตนเอง 2. วิทยากร
2. ออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับระดับผู้เรียน	1. ประเมินชิ้นงาน 2. สังเกตการมีส่วนร่วม	1. แบบประเมินชิ้นงาน 2. แบบสังเกตสังเกตการมีส่วนร่วม	1. ตนเอง 2. เพื่อนครู 3. วิทยากร

3. มีทัศนคติที่ดีและเห็นคุณค่าของการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน	1. ประเมินชิ้นงาน 2. สังเกตการมีส่วนร่วม 3. สะท้อนคิด	1. ประเมินชิ้นงาน 2. แบบสังเกตสังเกตการมีส่วนร่วม 3. แบบสะท้อนผล	1. ตนเอง 2. เพื่อนครู 3. วิทยากร

,

ใบกิจกรรม การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้

คำชี้แจง: ให้ออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ 1 คาบเรียน (ประมาณ 50 นาที)
โดยเน้นการใช้ CLT และ Active Learning พร้อมระบุทักษะทางภาษาที่เน้น

ระดับชั้น

.....

.....

ทักษะทางภาษาที่เน้น (ฟัง / พูด / อ่าน / เขียน)

.....

.....

จุดประสงค์

.....

.....

เนื้อหาสาระ

.....

.....

.....

กิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

สื่อการเรียนรู้

.....

.....

.....

การวัดและประเมินผล

.....

.....

ใบกิจกรรม การสะท้อนผลการเรียนรู้

ชื่อ - นามสกุล:

วันที่ประเมิน:

คำชี้แจง: ให้สะท้อนผลการเรียนรู้

1. สิ่งที่ผมได้เรียนรู้

.....

.....

.....

2. สิ่งที่ผมทำได้ดีและภูมิใจ

.....

.....

.....

3. สิ่งที่ผมต้องพัฒนาเพิ่มเติม

.....

.....

.....

4. สิ่งที่ผมจะนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในอนาคต

.....

.....

.....

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

ชื่อผู้จัดทำแผน:

หัวข้อแผนการสอน:

ผู้ประเมิน: ☐ วิทยากร ☐ เพื่อนร่วมอบรม ☐ ตนเอง

คำชี้แจง : ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)

รายการ	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ต้องปรับปรุง (1)
1. ความสอดคล้องกับหลักการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในระดับประถมศึกษา				
2. พัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนได้อย่าง สมดุล				
3. มีการใช้แนวคิด Communicative Language Teaching (CLT) อย่างเหมาะสม				
4. จัดกิจกรรมแบบ Active Learning ที่หลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ				
5. วิเคราะห์ผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และบริบทของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม				
6. ออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสมกับระดับชั้นและ ความสามารถของผู้เรียน				
7. เลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมและมี ประสิทธิภาพ				
8. วัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย และ สะท้อนผลแก่ผู้เรียน				
9. สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่จูงใจและส่งเสริม เจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ				
10. มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการนำแผน ไปใช้จริงในห้องเรียน				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม:

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

รายการประเมิน	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ต้องปรับปรุง (1)
1. ความสอดคล้องกับ หลักการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	แผนสอดคล้องกับหลักการ จัดการเรียนรู้เพื่อการ สื่อสารทุกองค์ประกอบ มีเป้าหมายชัดเจน กิจกรรมเชื่อมโยง สอดคล้องอย่างเป็นระบบ	แผนสอดคล้องกับ หลักการจัดการเรียนรู้ เพื่อการสื่อสารในระดับ ดี เป้าหมายชัดเจน กิจกรรมเชื่อมโยงส่วน ใหญ่	แผนสอดคล้องบางส่วน เป้าหมายไม่ชัดเจน กิจกรรมเชื่อมโยงบางจุด	แผนไม่สอดคล้องกับ หลักการ ไม่มีการ เชื่อมโยงกิจกรรมและ เป้าหมาย
2. พัฒนาทักษะฟัง พูด อ่าน เขียนอย่างสมดุล	ส่งเสริมและออกแบบ กิจกรรมที่พัฒนาทักษะฟัง พูด อ่าน เขียนอย่างสมดุล ครบถ้วน	ส่งเสริมทักษะทั้ง 4 ด้าน แต่ให้ความสำคัญบาง ทักษะมากกว่าเล็กน้อย	ส่งเสริมทักษะบางด้าน ขาดความสมดุลในบาง ทักษะ	เน้นเฉพาะบางทักษะ ขาดการพัฒนาทักษะอื่น
3. ใช้แนวคิด Communicative Language Teaching (CLT)	กิจกรรมทุกขั้นตอนเน้น การสื่อสาร มีการปฏิบัติ จริง สอดคล้องกับ CLT อย่างชัดเจน	กิจกรรมส่วนใหญ่เน้น การสื่อสาร มีการปฏิบัติ จริงบางส่วน	มีกิจกรรมที่เน้นการ สื่อสารเพียงบางส่วน ขาดการปฏิบัติจริง	กิจกรรมเน้นการท่องจำ ไม่เน้นการสื่อสาร ไม่มี ปฏิบัติจริง
4. จัดกิจกรรม Active Learning ที่หลากหลาย	กิจกรรมออกแบบ หลากหลาย ผู้เรียนมีส่วน ร่วมทุกขั้นตอน กิจกรรม เชื่อมโยงกับชีวิตจริง	กิจกรรมเหมาะสม มี การมีส่วนร่วมในระดับดี กิจกรรมเชื่อมโยง บางส่วน	กิจกรรมซ้ำซาก ผู้เรียนมี ส่วนร่วมบางครั้ง กิจกรรมเชื่อมโยงบางจุด	กิจกรรมไม่หลากหลาย ขาดการมีส่วนร่วม ขาด การเชื่อมโยงชีวิตจริง
5. วิเคราะห์ผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ และ บริบท	วิเคราะห์ผู้เรียนได้ละเอียด เชื่อมโยงมาตรฐาน จุดประสงค์ และบริบทได้ อย่างครบถ้วน	วิเคราะห์ผู้เรียนได้ดี เชื่อมโยงมาตรฐานและ บริบทในระดับดี	วิเคราะห์ผู้เรียนเพียง บางส่วน เชื่อมโยง มาตรฐานไม่ชัดเจน	ขาดการวิเคราะห์ผู้เรียน ไม่เชื่อมโยงมาตรฐาน หรือบริบท
6. ออกแบบกิจกรรม เหมาะสมกับผู้เรียน	กิจกรรมสอดคล้องกับวัย ความสามารถ และความ สนใจของผู้เรียนทุกระดับ	กิจกรรมเหมาะสมกับ ผู้เรียนส่วนใหญ่ สามารถปรับให้เข้ากับ ผู้เรียนบางกลุ่ม	กิจกรรมบางส่วนไม่ สอดคล้องกับศักยภาพ หรือความสนใจของ ผู้เรียน	กิจกรรมไม่เหมาะสม ไม่ สอดคล้องกับผู้เรียนโดย สิ้นเชิง
7. เลือกใช้สื่อและ เทคโนโลยีได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	เลือกใช้สื่อและเทคโนโลยี หลากหลาย ทันสมัย เหมาะสมกับเนื้อหาและวัย ผู้เรียน	เลือกใช้สื่อและ เทคโนโลยีได้ดี เหมาะสมกับเนื้อหาส่วน ใหญ่	เลือกใช้สื่อจำกัด หรือไม่ ทันสมัย ไม่ตรงกับวัย ผู้เรียน	ไม่ใช้สื่อ หรือสื่อไม่ เหมาะสมกับเนื้อหาและ วัยผู้เรียน

รายการประเมิน	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ต้องปรับปรุง (1)
8. วัดและประเมินผลอย่าง หลากหลาย และสะท้อนผล แก่ผู้เรียน	วิธีวัดและเครื่องมือชัดเจน สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ ใช้หลากหลายเครื่องมือ วัด ได้ทั้งพฤติกรรมและทักษะ สะท้อนผลชัดเจน	วิธีวัดและเครื่องมือ ชัดเจน สอดคล้องกับ ผลการเรียนรู้ส่วนใหญ่ ใช้เครื่องมือได้ดี สะท้อนผลบางครั้ง	วิธีวัดและเครื่องมือไม่ ชัดเจน ใช้เครื่องมือ วัดผลไม่ครบถ้วน สะท้อนผลไม่สม่ำเสมอ	ขาดวิธีวัด หรือวัดไม่ตรง กับผลการเรียนรู้ ไม่มี เครื่องมือวัดที่เหมาะสม ไม่มีการสะท้อนผล
9. สร้างบรรยากาศและ แรงจูงใจได้ดี	กิจกรรมสร้างบรรยากาศ สนุก กระตุ้นผู้เรียนกล้า แสดงออก มีแรงจูงใจ ตลอดเวลา	กิจกรรมสร้าง บรรยากาศที่ดี มี แรงจูงใจบางส่วน	กิจกรรมมีแรงจูงใจไม่ ต่อเนื่อง ผู้เรียนมีส่วน ร่วมบางเวลา	บรรยากาศตึงเครียด ผู้เรียนไม่กล้าแสดงออก ขาดแรงจูงใจ
10. ความเป็นไปได้ในการ นำแผนไปใช้จริง	แผนสามารถนำไปใช้จริงได้ ทันที เหมาะสมกับบริบท โรงเรียนและทรัพยากร	แผนสามารถนำไปใช้จริง ได้บางส่วน อาจต้อง ปรับเล็กน้อย	แผนนำไปใช้จริงได้ยาก ต้องปรับหลายส่วน	แผนไม่สามารถนำไปใช้ จริงได้เลย

เกณฑ์การตัดสินคะแนนรวม

คะแนนรวม

36 – 40 คะแนน

31 – 35 คะแนน

21 – 30 คะแนน

10 – 20 คะแนน

ระดับผลการประเมิน

ดีเยี่ยม: แผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพสูง ใช้ได้ทันที

ดี: แผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพดี ควรปรับเล็กน้อย

พอใช้: แผนการจัดการเรียนรู้ต้องปรับปรุงหลายจุด

ต้องปรับปรุง: แผนการจัดการเรียนรู้ยังไม่ผ่านเกณฑ์

แบบประเมินการจัดการเรียนรู้

ชื่อผู้สอน:

หัวข้อการสอน:

วันที่สอน:

ผู้ประเมิน: ☐ วิทยากร ☐ เพื่อนร่วมอบรม ☐ ตนเอง

คำชี้แจง : ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)

รายการ	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ต้องปรับปรุง (1)
1. การเตรียมการสอน(วัตถุประสงค์ชัดเจน เนื้อหาครบถ้วน กิจกรรมเหมาะสม)				
2. การดำเนินการสอน(จัดลำดับขั้นตอนเหมาะสม เชื่อมโยงเนื้อหาชัดเจน)				
3. การใช้แนวคิด CLT และ Active Learning				
4. การใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยี				
5. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่จูงใจ				
7. การบริหารเวลาในชั้นเรียน				
8. การวัดและประเมินผลในชั้นเรียน				
9. การใช้ภาษาที่ชัดเจนและเหมาะสม				
10. การตอบสนองและแก้ไขสถานการณ์ในชั้นเรียน				
1. การเตรียมการสอน(วัตถุประสงค์ชัดเจน เนื้อหาครบถ้วน กิจกรรมเหมาะสม)				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม:

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การประเมินการจัดการเรียนรู้

รายการประเมิน	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ต้องปรับปรุง (1)
1. การเตรียมการสอน (วัตถุประสงค์ชัดเจน เนื้อหา ครบถ้วน กิจกรรม เหมาะสม)	วางแผนครบถ้วน ชัดเจน มีความพร้อมสูง	วางแผนเหมาะสม มีความพร้อมดี	วางแผนบางส่วน มีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ขาดการวางแผนที่เป็น ระบบ
2. การดำเนินการสอน (จัดลำดับขั้นตอนเหมาะสม เชื่อมโยงเนื้อหาชัดเจน)	ดำเนินการสอนได้ราบรื่น เชื่อมโยงชัดเจน	ดำเนินการสอนได้ดี มี ข้อบกพร่องเล็กน้อย	ดำเนินการสอนได้ บางส่วน มีจุดสะดุดบ้าง	ดำเนินการสอนไม่เป็น ระบบ สับสน
3. การใช้แนวคิด CLT และ Active Learning	ใช้ CLT และ Active Learning อย่างเหมาะสม มีการสื่อสารจริง	ใช้ CLT และ Active Learning ได้ดี	ใช้บางส่วน ยังเน้น ท่องจำ	ขาดการใช้ CLT และ Active Learning
4. การใช้สื่อการสอนและ เทคโนโลยี	ใช้สื่อหลากหลาย มีความ เหมาะสม และทันสมัย	ใช้สื่อเหมาะสม แต่ยังไม่ หลากหลาย	ใช้สื่อแบบเดิม และขาด การใช้เทคโนโลยี	ไม่ใช้สื่อ หรือใช้ไม่ เหมาะสม
5. การจัดบรรยากาศการ เรียนรู้ที่จูงใจ	สร้างบรรยากาศสนุกสนาน เปิดกว้าง นักเรียนกล้า สื่อสาร	บรรยากาศดี แต่ นักเรียนยังกล้า แสดงออกไม่เต็มที่	บรรยากาศขาดแรงจูงใจ	บรรยากาศเฉยๆ ไม่มีการสื่อสาร
7. การบริหารเวลาในชั้น เรียน	บริหารเวลาเหมาะสม ครบ ทุกกิจกรรม	บริหารเวลาได้ดี มีบางส่วนเกินหรือน้อย ไปเล็กน้อย	บริหารเวลาไม่เหมาะสม ในบางขั้นตอน	บริหารเวลาไม่ได้ กิจกรรมขาดช่วง
8. การวัดและประเมินผลใน ชั้นเรียน	วัดผลหลากหลาย มีการสะท้อนผลทันที	วัดผลและให้ผลสะท้อน พอสมควร	วัดผลเพียงบางกิจกรรม	ขาดการวัดผลหรือไม่ ให้ผลสะท้อน
9. การใช้ภาษาที่ชัดเจนและ เหมาะสม	ใช้ภาษาที่ถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย	ใช้ภาษาถูกต้อง มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย	ใช้ภาษาได้บางส่วน ไม่ ชัดเจนในบางตอน	ใช้ภาษาผิดพลาด สื่อสารไม่เข้าใจ
10. การตอบสนองและ แก้ไขสถานการณ์ในชั้นเรียน	ตอบสนองต่อสถานการณ์ และคำถามได้คล่องแคล่ว	ตอบสนองได้ดี มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย	ตอบสนองได้บางส่วน แต่ยังติดขัด	ตอบสนองและแก้ไข สถานการณ์ไม่ได้

เกณฑ์การให้คะแนนรวม

คะแนนรวม

36 – 40 คะแนน

31 – 35 คะแนน

21 – 30 คะแนน

10 – 20 คะแนน

ระดับผลการประเมิน

ดีมาก: มีความพร้อมและคุณภาพการสอนสูงมาก

ดี: มีคุณภาพการสอนดี ควรปรับบางส่วน

พอใช้: มีจุดต้องปรับปรุงหลายประเด็น

ต้องปรับปรุง: คุณภาพการสอนไม่ผ่านเกณฑ์

ประเมินความสามารถ
“การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร”

ข้อมูลผู้ประเมิน

ผู้ประเมิน:

วันที่ประเมิน:

คำชี้แจง : ประเมินตามรายการที่กำหนด โดยขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

รายการ	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ต้องปรับปรุง (1)
1. ความรู้และทักษะการจัดการเรียนรู้				
2. การออกแบบและวางแผนการจัดการเรียนรู้				
3. การวัดและประเมินผล				
4. การใช้และสร้างสื่อการเรียนรู้				
5. การจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ				
6. บุคลิกภาพและเจตคติที่ส่งเสริมการเรียนรู้				
1. ความรู้และทักษะการจัดการเรียนรู้				
2. การออกแบบและวางแผนการจัดการเรียนรู้				
3. การวัดและประเมินผล				
4. การใช้และสร้างสื่อการเรียนรู้				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การประเมินความสามารถ
“การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร”

รายการประเมิน	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ต้องปรับปรุง (1)
1. ความรู้และทักษะการจัดการเรียนรู้	มีความรู้ลึกซึ้ง เข้าใจหลักการ CLT, Active Learning และทักษะภาษา 4 ด้าน สามารถเชื่อมโยงและนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	มีความรู้และเข้าใจหลักการ CLT, Active Learning และทักษะภาษา 4 ด้าน แต่การนำไปใช้ยังขาดความเชื่อมโยงบางส่วน	มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ CLT, Active Learning และทักษะภาษา 4 ด้าน แต่การนำไปใช้ยังไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน	มีความรู้คลาดเคลื่อน ขาดความเข้าใจเกี่ยวกับ CLT, Active Learning และทักษะภาษา 4 ด้านอย่างชัดเจน
2. การออกแบบและวางแผนการจัดการเรียนรู้	ออกแบบวางแผนการเรียนรู้สอดคล้องกับผู้เรียน มาตรฐาน จุดประสงค์ เนื้อหา และกิจกรรมอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์	ออกแบบวางแผนการเรียนรู้ได้สอดคล้องในภาพรวม แต่ยังขาดความละเอียดบางจุด	การวางแผนการเรียนรู้ยังไม่สมบูรณ์ บางส่วนไม่สอดคล้องกับผู้เรียนหรือมาตรฐาน	การวางแผนขาดความเชื่อมโยง ไม่ตอบสนองต่อมาตรฐานและผู้เรียน
3. การวัดและประเมินผล	สร้างเครื่องมือวัดที่เหมาะสม วัดผลได้ตรงวัตถุประสงค์ สะท้อนผลประเมินได้ชัดเจน	สร้างเครื่องมือวัดที่ใช้ได้ มีความสอดคล้องบางส่วน กับวัตถุประสงค์ สะท้อนผลได้บางส่วน	สร้างเครื่องมือวัดที่ยังไม่ตรงวัตถุประสงค์ การสะท้อนผลยังไม่ชัดเจน	เครื่องมือวัดไม่เหมาะสม ขาดการวัดผลที่ตรงจุด และไม่มีการสะท้อนผล
4. การใช้และสร้างสื่อการเรียนรู้	ใช้และสร้างสื่อเทคโนโลยีได้เหมาะสมทันสมัย สนับสนุนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ใช้และสร้างสื่อเทคโนโลยีได้ในระดับหนึ่ง สอดคล้องกับเนื้อหาแต่ยังไม่เต็มประสิทธิภาพ	ใช้สื่อเทคโนโลยีได้แต่ขาดความเหมาะสม หรือไม่สอดคล้องกับเนื้อหาบางส่วน	ขาดทักษะในการใช้หรือสร้างสื่อเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม
5. การจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ	จัดบรรยากาศการเรียนรู้ได้ดี มีกลวิธีสร้างแรงจูงใจและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดเวลา	จัดบรรยากาศการเรียนรู้ได้ในระดับหนึ่ง มีกลวิธีสร้างแรงจูงใจเป็นบางครั้ง	จัดบรรยากาศการเรียนรู้ได้บ้าง แต่ขาดกลวิธีในการสร้างแรงจูงใจอย่างต่อเนื่อง	ไม่สามารถจัดบรรยากาศการเรียนรู้ได้ ไม่มีการสร้างแรงจูงใจอย่างเป็นรูปธรรม
6. บุคลิกภาพและเจตคติที่ส่งเสริมการเรียนรู้	มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม มีเจตคติที่ดี ใช้การเสริมแรงเชิงบวกและเทคนิคการเรียนรู้ที่เหมาะสม	มีบุคลิกภาพที่ดี มีเจตคติที่เหมาะสม ใช้การเสริมแรงและเทคนิคการเรียนรู้ได้ในบางสถานการณ์	มีบุคลิกภาพและเจตคติที่เหมาะสมในระดับหนึ่ง ใช้การเสริมแรงและเทคนิคได้ไม่ต่อเนื่อง	บุคลิกภาพและเจตคติไม่เหมาะสม ขาดการเสริมแรงเชิงบวกและเทคนิคการเรียนรู้ที่เหมาะสม

เกณฑ์การตัดสินผลการประเมิน

36-40 คะแนน : ดีเยี่ยม

28-35 คะแนน : ดี

20-27 คะแนน : พอใช้

ต่ำกว่า 20 คะแนน : ต้องปรับปรุง

แบบประเมินการมีส่วนร่วม

คำชี้แจง: โปรดประเมินตามเกณฑ์ในแต่ละหัวข้อ โดยให้คะแนนตามระดับความเหมาะสม

รายการ	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ต้องปรับปรุง (1)
1. ความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมกิจกรรม				
2. การแสดงความคิดเห็นและความคิดเห็น				
3. การร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นในกลุ่ม				
4. การตั้งใจฟังและเรียนรู้จากผู้อื่น				
5. การปฏิบัติตามคำแนะนำและคำสั่ง				

เกณฑ์การประเมิน

ดีมาก (4) แสดงถึงการมีส่วนร่วมเต็มที่และกระตือรือร้นในทุกด้านของกิจกรรม

ดี (3) แสดงถึงการมีส่วนร่วมที่ดีและกระตือรือร้นในบางส่วน

พอใช้ (2) แสดงถึงการมีส่วนร่วมบางครั้ง หรือกระตือรือร้นน้อย

ต้องปรับปรุง (1) ไม่มีการมีส่วนร่วมหรือกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม

PowerPoint

เรื่อง การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร

ความเป็นมาและความสำคัญ

- ประเทศไทยต้องพัฒนากทักษะภาษาอังกฤษ
เพื่อแข่งขันในระดับสากล
- กระทรวงศึกษาธิการส่งเสริมนโยบาย
"การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร"
เพื่อให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษได้จริงในชีวิตประจำวัน

แนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (COMMUNICATIVE LANGUAGE TEACHING - CLT)

แนวคิดหลัก

- เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner-Centered)
- ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในสถานการณ์จริงมากกว่าท่องจำไวยากรณ์

องค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสาร

- ความสามารถทางไวยากรณ์ (Grammatical Competence)
- ความสามารถด้านสังคมภาษา (Sociolinguistic Competence)
- ความสามารถด้านวาทกรรม (Discourse Competence)
- ความสามารถด้านกลยุทธ์การสื่อสาร (Strategic Competence)

หลักการจัดการเรียนการสอนตามแนว CLT

- ฝึกภาษาในสถานการณ์ที่มีความหมายจริง
- บูรณาการ 4 ทักษะ (ฟัง พูด อ่าน เขียน)
- ใช้กิจกรรมแบบ Information Gap, Role Play, Problem Solving
- เสริมสร้างการมีส่วนร่วม เช่น Brainstorming, Simulation
- เน้น Fluency ควบคู่ Accuracy
- ให้ผู้เรียนมีอิสระ และความรับผิดชอบ
- เปิดโอกาสให้แสดงความคิดและเรียนรู้นอกห้องเรียน

“10 หัวใจของ CLT”

1. สร้างปฏิสัมพันธ์ที่มีความหมาย (Interaction)
2. มีกิจกรรมที่มีคุณภาพ (Effective Tasks)
3. เชื่อมโยงกับชีวิตจริง (Meaningful Communication)
4. บูรณาการหลายทักษะ (Skill Integration)
5. ใช้ทั้ง inductive และ deductive learning
6. ฝึกทั้งความถูกต้องและคล่องแคล่ว (Accuracy & Fluency)
7. เคารพความหลากหลายของผู้เรียน
8. เสริมกลยุทธ์การเรียนรู้และการสื่อสาร
9. ครูเป็น “ผู้อำนวยความสะดวก”
10. ห้องเรียนเป็น “ชุมชนแห่งการเรียนรู้”

แนวทางการจัดการเรียนการสอน (APPROACHES)

1. Content-Based Instruction (CBI)

- ใช้เนื้อหาวิชาอื่นเป็นบริบทในการเรียนภาษา
- สอดคล้องกับ Whole Language Learning

2. Task-Based Instruction (TBI)

- เรียนผ่านภาระงาน (Task)
- นิยมใช้ในระดับประถม
- พัฒนากทักษะภาษาและทักษะการคิดไปพร้อมกัน

ขั้นตอนการสอนแบบ PPP

Presentation: ครูให้องค์ความรู้ภาษา

Practice: นักเรียนฝึกใช้ภาษาในแบบควบคุม

Production: นักเรียนใช้ภาษาอย่างอิสระในสถานการณ์จริง

กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

Presentation	Practice	Production
- Rules - Examples - Diagrams - Timelines - Substitution tables - CCQS - Questions about form - Questions about use - Problems/puzzles - Error analysis - Explanations/lectures - Demonstrations - Gestures/mime - Pictures/visual aids - Cuisenaire rods - Contexts and situations - Repetition - Elicitation - Voice/intonation/silence - Discussion - Personalization - Models/toys, etc.	- Drills - Practice activities - Elicited dialogues - Jazz chants - Copying - Exercises - Guided writing - Examples - Course book texts - Stories - Discrete sounds, words - Course book tasks - Cloze, etc.	- Role-play - Simulations - Discussions - Debate - Conversations - Stories - Poems - Essays - Novels - Newspapers - Blogs - Chat room - Ads - E-mail/snail/mail - Tweets

องค์ประกอบของการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

กิจกรรม: ต้อง

- มีเป้าหมายชัดเจน
- จำเป็นต่อการสื่อความหมาย
- ส่งเสริมการเลือกและการคิดของผู้เรียน
- ทำกายและน่าสนใจ

เทคนิคการสอน

- ใช้สื่อจริง (Realia), สื่อเน้นภาระงาน (Task-based)
- ลดความเครียดในการเรียน
- แทรกความสนใจของผู้เรียน

บทบาท

- **ครู:** เป็นผู้อำนวยความสะดวก ช่วยกระตุ้นและสะท้อนผล
- **นักเรียน:** เรียนรู้โดยลงมือปฏิบัติ แลกเปลี่ยน และประเมินตนเองได้

ตัวอย่างการจัดกิจกรรมตามแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (COMMUNICATIVE LANGUAGE TEACHING - CLT)

กิจกรรมที่ 1: Information Gap – “Where is my pet?”

วัตถุประสงค์: ฝึกถาม-ตอบ และพัฒนากทักษะการฟัง-พูด

กิจกรรมที่ 2: Role Play – “At the Restaurant”

วัตถุประสงค์: ฝึกใช้ประโยคคำสั่ง คำขอ คำถามในบริบทจริง

กิจกรรมที่ 3: Find Someone Who...

วัตถุประสงค์: ฝึกถาม-ตอบประโยค Yes/No questions

ตัวอย่างการจัดกิจกรรมตามแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (COMMUNICATIVE LANGUAGE TEACHING - CLT)

กิจกรรมที่ 4: Picture Storytelling – “Tell the Story”

วัตถุประสงค์: ฝึกพูดและเล่าเรื่องอย่างมีลำดับ

กิจกรรมที่ 5: Let's Make a Poster – “My Dream Vacation”

วัตถุประสงค์: พัฒนากทักษะการเขียน-พูดในหัวข้อที่ตนสนใจ

หลักการสำคัญการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

- ใช้ภาษาในบริบทจริง (Meaningful Use)
- มุ่งเน้นการสื่อสาร ไม่ใช่แค่ไวยากรณ์
- เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกและสื่อสารตามความต้องการ
- เน้นการมีส่วนร่วมและความสนุกในการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ **ACTIVE LEARNING** กับ การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

การจัดการเรียนรู้ Active Learning กับ การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
เพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching - CLT)

มีแนวคิดที่สอดคล้องกันอย่างมาก เพราะทั้งสองเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ACTIVE LEARNING

กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างเต็มที่
 ผ่านการทำกิจกรรม การคิดวิเคราะห์ และการลงมือปฏิบัติ
 เพื่อสร้างความเข้าใจเชิงลึกด้วยตนเอง

การบูรณาการ ACTIVE LEARNING กับ CLT

ด้าน	Active Learning	CLT	การบูรณาการร่วมกัน
บทบาทผู้เรียน	ผู้เรียนลงมือทำ	ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร	ผู้เรียนฝึกภาษาโดยการทำกิจกรรมจริง
บทบาทครู	ผู้อำนวยความสะดวก	ผู้ออกแบบสถานการณ์ภาษา	ครูสร้างกิจกรรมเชิงสื่อสารให้นักเรียนใช้ภาษา
ลักษณะกิจกรรม	กระตุ้นการคิด ลงมือทำ	ฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์จริง	เกมภาษา, Role play, Project work
การเรียนรู้	เรียนรู้ผ่านการทำงานกลุ่ม การคิดร่วมกัน	เรียนรู้ผ่านการใช้ภาษา	ทำโปสเตอร์, สัมภาษณ์เพื่อน, จำลองสถานการณ์

ตัวอย่างกิจกรรม **ACTIVE LEARNING + CLT**

1. PROJECT-BASED LEARNING: "MY DREAM JOB"

- นักเรียนทำโครงการเกี่ยวกับอาชีพในฝัน
- เขียนคำอธิบายและนำเสนอหน้าชั้นเป็นภาษาอังกฤษ

2. ROLE PLAY: "SHOPPING AT THE MARKET"

- นักเรียนเล่นบทบาทเป็นผู้ซื้อและผู้ขาย
- ใช้ภาษาอังกฤษในการถาม-ตอบราคาสินค้า

ตัวอย่างกิจกรรม **ACTIVE LEARNING + CLT**

3. PROBLEM SOLVING: "CLASS TRIP PLAN"

- นักเรียนวางแผนทัศนศึกษาและนำเสนอแผนเป็นภาษาอังกฤษ
- ฝึกการใช้ภาษาสำหรับการอภิปรายและเสนอความเห็น

การสอนทักษะภาษาอังกฤษ

ทักษะการฟัง (LISTENING SKILL)

วัตถุประสงค์

- เข้าใจเสียง คำศัพท์ และประโยคพื้นฐานในบริบทที่คุ้นเคย
- ฟังเพื่อจับใจความสำคัญและทำตามคำสั่งได้

แนวทางการสอน

- ใช้เสียงจากสถานการณ์จริง เช่น เสียงคุณครู เพลง นิทาน
- ให้ฟังคำศัพท์/วลี แล้วจับคู่กับภาพ
- ฟังแล้วทำตามคำสั่ง (TPR: Total Physical Response)
- ใช้เกม เช่น Simon Says, Listen and Point

ตัวอย่างกิจกรรม

- Listen and Match: ฟังชื่อสิ่งของแล้วจับคู่กับภาพ
- Listen and Act: ฟังประโยค เช่น "Touch your nose." แล้วแสดงท่าทาง

การสอนทักษะภาษาอังกฤษ

ทักษะการพูด (SPEAKING SKILL)

วัตถุประสงค์

- กล้าแสดงออก ใช้ประโยคง่าย ๆ ได้ในการสนทนา
- สนทนาเกี่ยวกับตัวเอง ครอบครัว ความชอบ และสิ่งรอบตัว

แนวทางการสอน

- เริ่มจากการพูดตาม (Choral Speaking)
- ใช้รูปแบบ Role Play หรือ Pair Work
- กระตุ้นให้พูดอย่างมีความหมายในบริบทที่คุ้นเคย

ตัวอย่างกิจกรรม

- Role Play: เล่นบทบาท เช่น ชื่อของ, ไปสวนสัตว์
- Find Someone Who: ถาม-ตอบเพื่อน เช่น "Do you have a cat?"

การสอนทักษะภาษาอังกฤษ

ทักษะการอ่าน (READING SKILL)

วัตถุประสงค์

- อ่านคำและประโยคง่าย ๆ
- เชื่อมโยงเสียงกับคำ และเข้าใจความหมายจากภาพประกอบ

แนวทางการสอน

- เริ่มจาก "Phonics" – ฝึกเชื่อมโยงกับตัวอักษร
- ใช้หนังสือภาพ, Flashcards, ประโยคสั้น ๆ
- อ่านแล้วจับคู่คำกับภาพ หรือจัดลำดับเหตุการณ์

ตัวอย่างกิจกรรม

- Read and Match: อ่านประโยคแล้วจับคู่กับภาพ
- Picture Book Reading: อ่านนิทานประกอบภาพง่าย ๆ

การสอนทักษะภาษาอังกฤษ

ทักษะการเขียน (WRITING SKILL)

วัตถุประสงค์

- เขียนคำหรือประโยคสั้น ๆ ได้เกี่ยวกับตนเองหรือเรื่องใกล้ตัว
- เรียงลำดับความคิดและเชื่อมโยงคำสั้น ๆ

แนวทางการสอน

- เริ่มจากการลอกคำ (Copy) → เติมคำ (Gap-fill) → เขียนเอง (Free writing)
- ใช้ใบงานที่มีภาพกระตุ้นให้เขียน เช่น "I like ____."
- สนับสนุนการเขียนแบบ Guided Writing

ตัวอย่างกิจกรรม

- Fill in the Blanks: เช่น "My name is ____."
- Write About Me: เขียน 2-3 ประโยคเกี่ยวกับตนเอง

การสอนทักษะภาษาอังกฤษ

ไวยากรณ์ (GRAMMAR)

วัตถุประสงค์

- เข้าใจโครงสร้างประโยคพื้นฐาน
- ใช้ไวยากรณ์ง่าย ๆ เช่น Verb to be, Simple Present Tense

แนวทางการสอน

- สอนผ่านสถานการณ์จริง ไม่ใช่แค่ท่องกฎ
- ใช้ภาพ เกม เพลง หรือบทสนทนาเป็นบริบท
- ฝึกใช้ Grammar ผ่านการฟัง/พูดก่อน แล้วจึงเขียน

ตัวอย่างหัวข้อที่ควรสอน

- Verb to be (is/am/are)
- There is / There are
- Simple Present Tense
- Question words: What, Where, How old

หลักการร่วมของทุกทักษะ

- เริ่มจากง่ายไปยาก (Spiral Learning)
- บูรณาการทักษะ เช่น ฟัง-พูด, อ่าน-เขียน
- มีความหมายและเกี่ยวข้องกับชีวิตผู้เรียน
- ใช้ Can Do Statement เป็นเป้าหมาย เช่น
 - “นักเรียนสามารถบอกชื่อสัตว์ได้ 5 ชนิด”
 - “นักเรียนสามารถเขียนประโยคแนะนำตัวเองได้”

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
ตามกรอบ **CEFR** สำหรับระดับประถมศึกษา

C E F R

(Common European Framework of
Reference for Languages)

กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาในยุโรป

C E F R

ระดับความสามารถออกเป็น 6 ระดับ:

A1, A2, B1, B2, C1, C2

นักเรียนประถมส่วนใหญ่

Pre-A1 และ A1

เป้าหมายของการนำ **CEFR** ไปใช้ในโรงเรียนประถม

- เพื่อวางแผนทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ชัดเจน
และเทียบเท่าระดับสากล
- เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาจริงในชีวิตประจำวันของนักเรียน
- เพื่อสร้างระบบการวัดประเมินผลที่โปร่งใสและเทียบเคียงได้

ลักษณะผู้เรียนระดับประถมศึกษา

- มีสมาธิสั้น เรียนรู้ผ่านกิจกรรมและการเล่น
- ใช้ภาษาแบบ “Whole Language” และ “Natural Communication”
- เรียนรู้ผ่านรูปภาพ เพลง เกม นิทาน บทบาทสมมติ และการสื่อสารแบบง่าย

การจัดการเรียนรู้แบบใช้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

- ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อสื่อสารอย่างจริงจัง ไม่ใช่ท่องจำไวยากรณ์
- กิจกรรมต้องมีบริบท มีจุดประสงค์ และสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนใช้ภาษา
- เน้นการพัฒนา “สมรรถนะทางภาษา” มากกว่า “ความรู้ทางภาษา”

สมรรถนะของนักเรียนระดับ **PRE-A1** และ **A1**

ระดับ **PRE-A1** (เริ่มต้น)

- เข้าใจคำสั่งง่ายๆ เช่น “Stand up”, “Sit down”
- ตอบคำถามง่ายๆ เกี่ยวกับตนเอง เช่น “What is your name?”
- ใช้คำศัพท์พื้นฐานในห้องเรียนและชีวิตประจำวัน

สมรรถนะของนักเรียนระดับ **PRE-A1** และ **A1**

ระดับ **A1**

- แนะนำตนเองและผู้อื่นได้
- ใช้คำถามพื้นฐาน เช่น “Where do you live?”, “How old are you?”
- อ่านคำสั้น ๆ เข้าใจ เช่น ป้าย คำแนะนำง่าย ๆ
- เขียนประโยคง่าย ๆ ได้ เช่น “I like apples.”

หลักการจัดการเรียนการสอนตาม **CEFR**

1. ใช้ภาษาในบริบทจริง: ไม่ใช่แค่ท่องคำศัพท์ แต่ต้องใช้ในสถานการณ์จริง
2. บูรณาการทักษะทั้ง 4: ฟัง พูด อ่าน เขียน อย่างสมดุล
3. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม: ผ่านกิจกรรม เล่นเกม ร้องเพลง วาดภาพ
4. ประเมินตามสมรรถนะ (Can Do Statements): เช่น
 - “นักเรียนสามารถบอกชื่อของเล่นได้ 5 อย่าง”
 - “นักเรียนสามารถแนะนำตัวเองเป็นภาษาอังกฤษได้”

แนวทางการวัดและประเมินผล

1. ประเมินผ่าน “Performance-based Tasks” เช่น การพูดจริง เขียนจริง เล่นบทบาท
2. ใช้ Can Do Checklist ตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน
3. ครูควรเก็บหลักฐาน เช่น สมุดงาน คลิปเสียงคลิปวิดีโอ

ตัวอย่างกิจกรรมที่สอดคล้องกับ CEFR

ทักษะ	กิจกรรม	ตัวอย่างระดับ Pre-A1	ตัวอย่างระดับ A1	
ฟัง	เกมจับคู่เสียงกับภาพ	ฟังคำว่า “apple” แล้วชี้ภาพ	ฟังคำอธิบายแล้วเลือกภาพที่ถูกต้อง	
พูด	แนะนำตนเอง	“My name is...”	“My name is Ben. I am 8 years old.”	
อ่าน	อ่านป้ายคำศัพท์	ชี้ภาพตามคำ	อ่านประโยคง่าย ๆ เช่น “I see a cat.”	
เขียน	เติมคำในประโยค	“I like ____.”	เขียนประโยค 2-3 ประโยค	

สรุป

การสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาควรมุ่งพัฒนาทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน และ ไวยากรณ์อย่างสมดุล โดยใช้แนวคิด CEFR ที่เน้นสิ่งที่ผู้เรียนสามารถทำได้จริง และแนวคิด CLT ที่เน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตจริง กิจกรรมการเรียนรู้ ควรเชื่อมโยงกับบริบทของผู้เรียน สนุก มีความหมาย และเน้นการมีส่วนร่วม เพื่อให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้อย่างมั่นใจและมีประสิทธิภาพ

ภาคผนวก ง
แบบทดสอบวัดความรู้ เรื่อง การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
สำหรับครูประถมศึกษา

**แบบทดสอบวัดความรู้ เรื่อง การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
สำหรับครูประถมศึกษา**

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย x บนตัวเลือกที่ถูกต้องที่สุด ภายในเวลา 30 นาที

1. ข้อใดคือประโยชน์หลักของการนำ Active Learning มาใช้ในการจัดการเรียนรู้
 - ก. ผู้เรียนจดจำเนื้อหาได้ดีกว่าเดิม
 - ข. ครูสามารถควบคุมชั้นเรียนได้ง่ายขึ้น
 - ค. ผู้เรียนใช้เวลาเรียนน้อยลง
 - ง. **ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรม**
2. ผลลัพธ์ที่คาดหวังได้จากการนำ CLT มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษคือข้อใด
 - ก. ผู้เรียนจะเข้าใจการใช้ภาษาอังกฤษอย่างลึกซึ้งและถูกต้อง
 - ข. ผู้เรียนจะสามารถแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยได้ดีเยี่ยม
 - ค. **ผู้เรียนมีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ**
 - ง. ผู้เรียนจะฟังและพูดได้คล่องแคล่วขึ้นอย่างรวดเร็ว
3. หากต้องการให้นักเรียนพัฒนาทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสาร ครูควรออกแบบกิจกรรมใด
 - ก. ให้นักเรียนเขียนตามหัวข้อที่กำหนด
 - ข. เน้นการแก้ไขข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ทุกครั้งที่นักเรียนเขียนผิด
 - ค. **ให้นักเรียนเขียนจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ถึงเพื่อนชาวต่างชาติเพื่อเล่าประสบการณ์**
 - ง. เน้นการฝึกเขียนตามแบบฝึกหัดที่กำหนด
4. สถานการณ์ใดสะท้อนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้ชัดเจนที่สุด
 - ก. ครูมอบหมายงานให้ผู้เรียนกลับไปค้นคว้าด้วยตนเอง
 - ข. ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดร่วมกันกับเพื่อน
 - ค. ผู้เรียนเล่นเกมและทำกิจกรรมกับเพื่อน
 - ง. **ผู้เรียนทำงานกลุ่มและนำเสนอผลงาน**
5. ข้อใดแสดงถึงการบูรณาการทักษะภาษา (ฟัง พูด อ่าน เขียน) อย่างเหมาะสม?
 - ก. ฟังข่าว -> อ่านข่าว -> สนทนาแลกเปลี่ยน -> **เขียนสรุปข่าว**
 - ข. ฟังคำศัพท์ -> ท่องศัพท์ -> เขียนศัพท์ -> แปลศัพท์
 - ค. อ่านบทความ -> ท่องบทความ -> เขียนตามคำบอก -> สอบเขียน
 - ง. พูดหน้าชั้น -> ทำแบบฝึกหัด -> สอบข้อเขียน -> ทำแบบทดสอบ

6. ก่อนการออกแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ครูควรวิเคราะห์ผู้เรียนด้วยเหตุผลสำคัญที่สุดในข้อใด

- ก. เพื่อกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของผู้เรียน
- ข. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในแต่ละห้อง
- ค. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินผลการเรียนเมื่อสิ้นสุดภาคเรียน
- ง. เพื่อให้ครูทราบว่ามีนักเรียนคนใดอ่อนที่สุดจะได้ให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ

7. การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดมีความสำคัญอย่างไรต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

- ก. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่คาดหวังให้ผู้เรียนทำได้เมื่อจบการเรียนรู้
- ข. การเลือกวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน
- ค. การออกแบบสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจและเหมาะสม
- ง. การกำหนดเนื้อหาที่จะสอนในแต่ละหน่วย

8. หากจุดประสงค์การเรียนรู้คือการพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร ควรระบุจุดประสงค์การเรียนรู้ในลักษณะใด

- ก. ผู้เรียนสามารถบอกชื่อประเทศในทวีปเอเชียเป็นภาษาอังกฤษได้ครบทุกประเทศ
- ข. ผู้เรียนสามารถอธิบายหลักการทำงานของ Communicative Language Teaching (CLT) ได้
- ค. ผู้เรียนสามารถแนะนำตนเองและผู้อื่นเป็นภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
- ง. ผู้เรียนสามารถท่องจำคำศัพท์และไวยากรณ์ได้อย่างแม่นยำ

9. ข้อใดคือความสัมพันธ์ที่ถูกต้องระหว่าง "มาตรฐานการเรียนรู้" กับ "ตัวชี้วัด"

- ก. มาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายกว้าง ตัวชี้วัดเป็นเป้าหมายเฉพาะ
- ข. ตัวชี้วัดกำหนดขอบเขตการเรียนรู้ มาตรฐานเป็นวิธีการ
- ค. มาตรฐานการเรียนรู้กำหนดกิจกรรม ตัวชี้วัดกำหนดวิธีสอน
- ง. ตัวชี้วัดเป็นเครื่องมือวัด มาตรฐานเป็นแบบฝึกหัด

10. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ประสบความสำเร็จ ควรส่งผลให้เกิดสิ่งใดมากที่สุด?

- ก. การที่เนื้อหา กิจกรรม และการประเมินสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- ข. การที่ผู้เรียนมีความเข้าใจในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา
- ค. การมีสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยและหลากหลาย
- ง. การเตรียมพร้อมของครูผู้สอน

11. จุดประสงค์หลักของการวัดและประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษคือข้อใด
 - ก. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
 - ข. เพื่อตรวจสอบความรู้ของผู้เรียน
 - ค. เพื่อตรวจสอบการสอนของครู
 - ง. เพื่อประเมินความสามารถของผู้เรียน**
12. ข้อใดคือความหมายที่ถูกต้องที่สุดของการ 'สะท้อนผลการประเมินผล' ในบริบทของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร?
 - ก. การนำผลการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมมากขึ้น**
 - ข. การเปรียบเทียบผลการประเมินของผู้เรียนในแต่ละปีการศึกษา
 - ค. การแจ้งคะแนนสอบให้ผู้เรียนและผู้ปกครองทราบ
 - ง. การให้ผู้เรียนสอบซ่อมทันทีหากทำคะแนนไม่ถึงเกณฑ์
13. การวัดและประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษ องค์ประกอบใดที่ทำนายที่สุดในการประเมินอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นปรนัย
 - ก. ความถูกต้องของไวยากรณ์และคำศัพท์
 - ข. ความคล่องแคล่วในการพูด
 - ค. ความเหมาะสมของการใช้ภาษาในบริบททางสังคมและวัฒนธรรม**
 - ง. ความสามารถในการเข้าใจใจความสำคัญจากการฟัง
14. ข้อใดคือตัวอย่างการนำการประเมินเพื่อพัฒนา (Formative Assessment) มาใช้ในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
 - ก. การให้คะแนนจากการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนเมื่อสิ้นสุดภาคเรียน
 - ข. การสอบพูดเดี่ยวกับครูเป็นรายบุคคลเพื่อวัดความสามารถ
 - ค. การให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้เรียนทันทีหลังการนำเสนอผลงานกลุ่ม**
 - ง. การให้นักเรียนทำแบบทดสอบไวยากรณ์ท้ายบททุกบทเรียน
15. ในการสร้าง Rubric เพื่อประเมินทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร ควรมีเกณฑ์พิจารณาที่สำคัญในข้อใด
 - ก. ความถูกต้องในการพูด
 - ข. จำนวนเวลาในการพูด
 - ค. การออกเสียงที่ถูกต้อง
 - ง. ความคล่องแคล่วในการพูด**

16. ข้อใดคือเหตุผลสำคัญที่สุดในการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

- ก. ช่วยให้ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่ายขึ้นเนื่องจากผู้เรียนสนใจในอุปกรณ์
- ข. เพิ่มความหลากหลายและความน่าสนใจให้กับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ**
- ค. ทำให้ผู้เรียนจดจ่ออยู่กับบทเรียนได้ดีขึ้น
- ง. ลดภาระงานของครูในการเตรียมเอกสารประกอบการสอน

17. สื่อเทคโนโลยีใดเหมาะสมที่สุดในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

- ก. โปรแกรมฝึกฟังภาษาอังกฤษ
- ข. แอปพลิเคชันสอนบทสนทนา**
- ค. เกมส่งเสริมการเรียนรู้ภาษา
- ง. วิดีโอเพลงภาษาอังกฤษ

18. ในการเลือกใช้แอปพลิเคชันสำหรับสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ครูควรพิจารณาข้อใดเป็นหลัก

- ก. เลือกแอปพลิเคชันที่เน้นบทสนทนาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน**
- ข. เลือกแอปพลิเคชันที่มีการสอนหลากหลาย
- ค. เลือกแอปพลิเคชันที่มีเกมการเรียนรู้
- ง. เลือกแอปพลิเคชันที่ไม่มีข้อซับซ้อน

19. ในการสร้างสื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ควรออกแบบให้สื่อที่ส่งเสริม 'communicative output' (การใช้ภาษาเพื่อสื่อสารจริง) ได้อย่างไร

- ก. มีแบบฝึกหัดให้ทำซ้ำๆ
- ข. สร้างสื่อที่มีการให้คะแนนอัตโนมัติ
- ค. เน้นกราฟิกและเสียงที่ดึงดูดความสนใจ
- ง. ออกแบบกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องใช้ภาษา**

20. หลักการใดสำคัญที่สุดในการสร้างสื่อเทคโนโลยีและกิจกรรมดิจิทัลที่น่าสนใจและมีประสิทธิภาพสำหรับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในระดับประถมศึกษา

- ก. เน้นการฝึกทักษะใดทักษะหนึ่งในแต่ละกิจกรรม
- ข. สร้างกิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน**
- ค. ใช้เทคโนโลยีที่มีฟังก์ชันหลากหลายให้ผู้เรียนได้สำรวจ
- ง. ออกแบบให้มีกิจกรรมที่หลากหลาย แปลกใหม่

21. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพควรเน้นสิ่งใดเป็นสำคัญที่สุด

- ก. จัดที่นั่งให้เป็นระเบียบเพื่อให้ครูดูแลได้อย่างทั่วถึง
- ข. ตกแต่งห้องเรียนด้วยรูปภาพที่สวยงามน่าสนใจ
- ค. ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้สึกปลอดภัย กล้าที่จะใช้ภาษา**
- ง. เน้นความเงียบสงบเพื่อให้ผู้เรียนมีสมาธิกับการเรียน

22. ข้อใดคือวิธีสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ยั่งยืนและมีประสิทธิภาพที่สุด

- ก. การเก็บคะแนนในทุกกิจกรรม
- ข. การให้รางวัลผู้ที่ทำคะแนนสูงสุดเท่านั้น
- ค. การใช้เนื้อหาและสิ่งที่คุณเรียนสนใจ**
- ง. การแข่งขันในทุกกิจกรรม

23. หากครูต้องการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร แม้จะยังผิดพลาดอยู่บ้าง ครูควรจัดการกับความผิดพลาดของผู้เรียนอย่างไร

- ก. ให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนด้วยตนเองมากขึ้น
- ข. ละเลยข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น เพื่อไม่ให้ผู้เรียนรู้สึกอาย
- ค. แก้ไขข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์ทุกครั้งทันทีที่นักเรียนพูดผิด
- ง. ให้ข้อเสนอแนะเชิงบวกและสร้างสรรค์**

24. ในระหว่างการทำกิจกรรมสื่อสารภาษาอังกฤษ บทบาทของครูควรเป็นอย่างไร?

- ก. เป็นผู้ให้คำแนะนำ**
- ข. เป็นผู้ประเมิน
- ค. เป็นผู้แก้ไขความผิดพลาด
- ง. เป็นผู้ให้ข้อมูลและคำตอบ

25. ครูจะส่งเสริมแรงจูงใจภายใน (intrinsic motivation) ในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างไร

- ก. สร้างบทเรียนที่น่าสนใจ
- ข. มอบหมายงานที่คุณเรียนสนใจ**
- ค. ให้ผู้เรียนประเมินของตนเองเป็นระยะ
- ง. ให้รางวัลแก่ผู้เรียนที่ได้คะแนนสูงสุด

26. ข้อใดคือหลักการสำคัญที่สุดของการเสริมแรงเชิงบวกที่มีประสิทธิภาพในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

ก. ให้คำชมเชยที่เจาะจงและจริงใจต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทันที

ข. ให้รางวัลเป็นสิ่งของทุกครั้งที่คุณเรียนทำถูก

ค. ลดปริมาณงานที่คุณเรียนต้องทำเมื่อทำคะแนนได้ดี

ง. ยกย่องผู้เรียนเก่งต่อหน้าชั้นเรียนเป็นประจำ

27. ข้อใดคือปัจจัยทางจิตวิทยาการเรียนรู้ที่มีผลต่อการรับรู้และการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนมากที่สุด

ก. ความพร้อมของครู

ข. ความพร้อมของผู้เรียน

ค. บรรยากาศในการเรียน

ง. ความน่าสนใจของเนื้อหา

28. ในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นและพยายามเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง ครูควรใช้การเสริมแรงเชิงบวกในลักษณะใด

ก. การให้คะแนนพิเศษสำหรับผู้ทำงานเสร็จเร็วที่สุด

ข. การชมเชยความพยายามและความก้าวหน้าเล็กๆ น้อยๆ ของผู้เรียน

ค. การให้ผู้เรียนที่มีผลการเรียนดีเป็นผู้นำกลุ่มเสมอ

ง. การบอกให้ผู้เรียนรู้ว่าตอบถูกหรือผิดทันที

29. หากครูต้องการใช้การเสริมแรงเชิงบวกเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ครูควรปฏิบัติในสถานการณ์ใด

ก. นำผลงานที่ดีที่สุดของผู้เรียนไปจัดแสดงหน้าห้องเรียนเมื่อสิ้นสุดสัปดาห์

ข. กล่าวชมเชยว่า 'ดีมากที่ใช้ประโยค 'May I help you?' ได้อย่างเหมาะสมใน

สถานการณ์บทบาทสมมติ' พร้อมรอยยิ้ม

ค. ให้ดาวหรือสติ๊กเกอร์สะสมเมื่อจบกิจกรรมและทำคะแนนได้ดี

ง. พูดว่า 'เก่งมาก!' หลังจากการตอบทุกครั้ง

30. ข้อใดอธิบายการเสริมแรงเชิงบวกได้ดีที่สุด

ก. การเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์โดยให้ผลตอบแทนในเชิงบวก

ข. การลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์โดยใช้การลงโทษ

ค. การเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์โดยไม่ลงโทษ

ง. การหลีกเลี่ยงการให้คำติชมทุกกรณี

ภาคผนวก จ
แบบประเมินระดับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
สำหรับครูระดับประถมศึกษา

แบบประเมินระดับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา

แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษาฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย ความสามารถด้านความรู้และทักษะ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน ความสามารถด้านสื่อการเรียนรู้ ความสามารถในการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ และความสามารถด้านการวัดและประเมินผล

คำชี้แจง

ขอให้ท่านทำการประเมินตนเองว่ามีความสามารถอยู่ในระดับใด ตามความเป็นจริงมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความสามารถ โดยพิจารณาจากรายละเอียดในระดับการประเมินแต่ละด้านและเขียนสิ่งที่ต้องการพัฒนาในช่องสำหรับเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้ของท่านต่อไป

รายละเอียดของความสามารถ	ระดับความสามารถ					พฤติกรรมที่แสดงออก
	1	2	3	4	5	
ความสามารถด้านความรู้และทักษะ หมายถึง ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถทางภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวคิด CLT เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสาร ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ Active Learning เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ และการฝึกทักษะ ทั้ง 4 ทักษะ (ฟัง พูด อ่าน เขียน)						
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน						
ระดับที่ 2 : สามารถอธิบายการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) แสดงออกถึงความสามารถอธิบายการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ Active Learning เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาทั้ง 4 แก่น้อยอย่างถูกต้อง						
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถวิเคราะห์และเลือกใช้รูปแบบหรือ กิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์และเลือกกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ทั้ง 4 ทักษะ (ฟัง พูด อ่าน เขียน) ตามแนวคิด CLT อย่างมีเป้าหมาย						
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถประยุกต์ใช้กิจกรรม การเรียนรู้ตามแนวการสอน ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (CLT) และ Active Learning แสดงออกถึง ความสามารถในการออกแบบและจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผสมผสานแนวคิด Communicative Language Teaching (CLT) กับการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารในสถานการณ์จริง หรือใกล้เคียงความเป็นจริง อย่างเหมาะสม						
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอน ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (CLT) และ Active Learning แสดงออกถึง ความสามารถในการวางแผน ออกแบบ และจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้แนวคิด CLT ร่วมกับการใช้						

สิ่งที่ต้องพัฒนา

.....

.....

.....

.....

รายละเอียดของความสามารถ	ระดับความสามารถ					พฤติกรรมที่แสดงออก
	1	2	3	4	5	
ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการสอน หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์และจัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถ พร้อมทั้งวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ (K) ทักษะ (P) และเจตคติ (A) เพื่อนำไปสู่การออกแบบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมายและความต้องการของผู้เรียน ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning และการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) โดยใช้เทคนิค วิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทันสมัยและ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครอบคลุมองค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษและส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสาร						
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน						
ระดับที่ 2 : สามารถวิเคราะห์ผู้เรียน แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์และจัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถ เพื่อบอกแบบการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างของผู้เรียนอย่างแท้จริง						
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์ และกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ครอบคลุมทั้ง ความรู้ (K) ทักษะ (P) และเจตคติ (A) เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างถูกต้อง						
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์ เลือก และกำหนด เนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียน เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษและส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารอย่างหลากหลาย ทันสมัย และน่าสนใจ						
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร แสดงออกถึง ความสามารถในการออกแบบและจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับ เป้าหมายการเรียนรู้ เนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ บนฐานความแตกต่างและความต้องการของผู้เรียน โดยใช้ กระบวนการ Active Learning และการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน เพื่อ ส่งเสริมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้านอย่างมีประสิทธิภาพ						

สิ่งที่ต้องพัฒนา

.....

.....

.....

.....

รายละเอียดของความสามารถ	ระดับความสามารถ					พฤติกรรมที่แสดงออก
	1	2	3	4	5	
ความสามารถด้านสื่อการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการสร้างหรือเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่ ทันสมัยและน่าสนใจการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาและ กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หลากหลาย และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน						
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน						
ระดับที่ 2 : สามารถวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร						
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยี แสดงออกถึง ความสามารถในการ การประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยและน่าสนใจ						
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถเลือกสื่อการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการ เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องสอดคล้องกับเนื้อหาและความต้องการของผู้เรียน						
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถพัฒนาสื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถ ในการพัฒนาสื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างหลากหลายส่งเสริมการ ใช้ภาษา และกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน						

สิ่งที่ต้องพัฒนา

.....

.....

.....

.....

รายละเอียดของความสามารถ	ระดับความสามารถ					พฤติกรรมที่แสดงออก
	1	2	3	4	5	
ความสามารถด้านการจัดบรรยากาศและแรงจูงใจ หมายถึง ความสามารถในการส่งเสริมให้ผู้เรียน ใช้ ภาษาอังกฤษตลอด คาบเรียน กำหนดข้อตกลงในการใช้ ภาษาอังกฤษในชั้นเรียน และสนับสนุนการฝึกทักษะจาก แหล่งเรียนรู้ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง						
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน						
ระดับที่ 2 : สามารถระบุเทคนิค วิธีการ แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการ เทคนิค วิธีการ แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมและพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา						
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถจัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศและแรงจูงใจ แสดงออกถึง ความสามารถในการจัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศและแรงจูงใจ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้เรียน						
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถประยุกต์ใช้เทคนิค วิธีการ แนวทางการจัดการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคนิค วิธีการ แนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมกระตุ้นความ สนใจและการใช้ภาษาของผู้เรียน						
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถ ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้งในและนอกชั้นเรียน						

สิ่งที่ต้องพัฒนา

.....

.....

.....

.....

รายละเอียดของความสามารถ	ระดับความสามารถ					พฤติกรรมที่แสดงออก
	1	2	3	4	5	
ความสามารถด้านบุคลิกภาพและเจตคติ หมายถึง ความสามารถในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยให้ คำปรึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม กระตุ้นการใช้ ภาษาโดยไม่กังวลไวยากรณ์ ชมเชยเมื่อใช้ภาษาอย่างมั่นใจ และสร้างบรรยากาศที่ท้าทายเพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียน						
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน						
ระดับที่ 2 : สามารถวิเคราะห์ผู้เรียน แสดงออกถึง ความสามารถในการวิเคราะห์ผู้เรียน เพื่อให้คำปรึกษาและ แนวทางที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม						
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถใช้เทคนิคและวิธีการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการ ใช้เทคนิคและวิธีการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษ โดยไม่ต้องกังวลถึงความถูกต้อง						
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถส่งเสริม สนับสนุน และให้กำลังใจแก่ผู้เรียน แสดงออกถึง ความสามารถในการส่งเสริม สนับสนุน และให้กำลังใจแก่ผู้เรียน ที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์เฉพาะหน้า ได้ด้วยความมั่นใจ						
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถ แสดงออกถึง ความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้ด้วย ความมั่นใจยิ่งขึ้น						

สิ่งที่ต้องพัฒนา

.....

.....

.....

.....

รายละเอียดของความสามารถ	ระดับความสามารถ					พฤติกรรมที่แสดงออก
	1	2	3	4	5	
ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง ความสามารถในการวัดและประเมินผลการสื่อสาร ภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้วิธี ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน ทั้งใน สถานการณ์จริงหรือจำลอง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วน ร่วมในการประเมินตนเอง นำผลการประเมินมา สะท้อนให้ผู้เรียนทราบเพื่อพัฒนาทักษะ ให้ดียิ่งขึ้น						
ระดับที่ 1 : ไม่แสดงความสามารถด้านนี้หรือแสดงอย่างไม่ชัดเจน						
ระดับที่ 2 : แสดงความสามารถออกแบบการวัดและประเมินผล แสดงออกถึง ความสามารถในการออกแบบการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และความแตกต่างของผู้เรียน						
ระดับที่ 3 : แสดงความสามารถระดับที่ 2 และเลือกใช้หรือสร้างเครื่องมือ แสดงออกถึง ความสามารถในการเลือกใช้หรือสร้างเครื่องมือที่หลากหลาย ทันสมัยเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน						
ระดับที่ 4 : แสดงความสามารถระดับที่ 3 และสามารถวัดและประเมินผลตามสภาพจริง แสดงออกถึง ความสามารถในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้เรียน ทั้งในสถานการณ์จริงหรือจำลอง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการประเมินตนเอง						
ระดับที่ 5 : แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถสะท้อนผลการเรียนรู้ แสดงออกถึง ความสามารถในการสะท้อนผลการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนรายบุคคล						

สิ่งที่ต้องพัฒนา

.....

.....

.....

.....

ผู้ประเมิน

.....

(.....)

ประวัติผู้เขียน

